

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsätt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsätt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 07077777 0

ZMT
Change

✓
Svenska fornskrift-sällskapet.
Samlingar.
häft 34-35
AF

HELIGA BIRGITTAS ✓
UPPENBARELSER

Efter Gamla Handskrifter

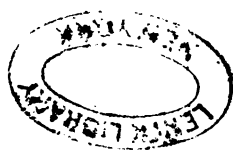
UTGIFNA AF

G. E. KLEMMING.

✓

ANDRA BANDET.

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNER
1860.
—

FJERDE BOKEN.

Thridhi bokin lyktas här oc byrias fiärdhe j 322
 thässon capitulo som star j konunga bokinne
 [Åttonde Boken, Kap. 25] En mäniskia syntis &c leta
 j konunga bokinne som är saman sat oc hänt vt aff
 allom reuelacionibus oc thetta reknas primum 5
 capitulum (Kap. 2 i Latinska texten)

Kristne män liknas diure oc hedhne fisk oc
 gudz vini thren skarom

Christi brudh sancte birgitta syntis sua som twa
 miät skala standande vidh jordhinna Thera höxstä 10
 band foro op til skyn oc thera cirkla gingo vp
 ginom himelin J försto miät skalane var een fiskir,
 hans fiäll var huast som harknifwir, Hans syn som
 bacilici munnin swa som enhyrningx vtgytandis
 eetir Öronin swa som huassasta spiut, Ok swa som 15
 jarnskiwä J andra miätskalene var eet diur thäs
 skin var sua som flinta, Munnin stor vtgiwtande
 brännande lugha ok braaharin sua som huassasta
 suärdh Öronin varo aldra hardhast vtsändande
 huassasta skyttä ok strala swa som aff hardhom 20
 ok bändom bogha Ther äptir syntis thre skara 323
 standa a jordhinne Förste skarin var litin Annar
 mindre thridhie minzstir Än til thera ropadhe een
 röst aff himpnenom sighiande O mine vini jek
 thörste oc astunda thässa vndarlica diursins hiärta 25

Vm nakor vare thän som aff kärlek presänteradhe
 mik thz Jak girnas oc fisksins blodh hetelicast
 vm nakor funnis som mik thz presänteradhe En
 röst suaradhe aff skaromen sighiande sua som aff
 5 aldra munne O vaar skapare hör huru formoghom
 vi at presentera thik swa stors diurs hiarta huars
 skin hardhare är än flinta Vm vi nalkoms thy
 diureno tha brännoms vi aff thäs mwndz lugha
 Ok vm vi seem thäs öghon tha ginom stingoms
 10 vi aff thäs sköta gnistom Ok vm vanlica vare
 nakot hoop at magha faa diwrit Hwa formaa at
 faa fiskin huars finu ok fiäl huassare äru än vdda
 huars öghon vtsläkkia vara syn huars mundir
 ingiutir j os oläkelikit etir Röst suaradhe aff
 15 himpnenom sighiande, Diurit oc fiskin synas jdhir
 ouinnelikin vtan när gudhi är thz rast Thy hulkin
 som letar vägh oc raadh til at stridha mot diureno
 han skal faa snille oc styrk aff himerike Ok thän
 som redhoboin är at döo for mik honum skal jek
 20 gifwa mik siälwan til löna. Förste skarin suaradhe
 O höxste fadhír thw äst aldra godha thinga giuare
 oc vi ärom thin kreatur gärna giwom vi thik vaar
 hiarta til hedhír Ok al annor thing the som vtan
 hiartat äru skolom vi skipa til vors krops fordhan
 25 oc vppehülle oc atirhalz. Oc for thy at dödhin
 synis os hardhír oc kötsins siukdombir thungir
 oc var visdombir är litin thy styr os jnnantil oc
 vtantil ok tak thäkkelica thz som vi offrom oc
 324 atirgält os huru mykyt oc hwat som thik thäkkis
 30 Annar skarin sagdhe vi kännoms vidhír vaar krank-
 dom oc skodhom oc atuaktom världinna fafango
 oc ostadhoghet thy skolom vi gärna gifva thik

vaart hiarta oc lata allan varn vilia i andra manna
 handir thy at vi astundom haldir at vara androm
 vndirbughne an agha minzsta thing aff varldinne
 Thridhi skarin alla harskapit sagdhe Hör thw som
 astundar diursins hiarta oc thörstir fisksins blodh 5
 gärna skolom vi giua thik vaart hiarta, oc vi
 ärom redhobone at dö for thik, giff thw snillena
 oc vi skolom leta wagh til at finna diursins hiarta
 Ther äptir hördhis oc lydde röst aff himpenom
 sighiande O min vin vm thw astundar diursins 10
 hiarta bora ginom thina handir j midhuagho mz
 huassom nafwor oc samanfögh öghnabrunnena aff
 hualenom vidh thina öghna bryne mz starkasto
 biki oc tak stalskifwo oc bint til thit hiarta sua
 at staalsins vidhleik oc slätta vari näst thino hiarta 15
 Ok atirlyk näsobaarona atirdraghande allan thin
 anda j halsin Ok gak swa diärfwelica fram mz
 atirlyktom mwn oc jnnelyktom anda Nar thw
 kombir til siälft diurit tha grip thäs öron mz
 badhom handomen Huars sköte alla strala ey skulu 20
 tha skadha thik vtan skula vtganga ginom thinna
 handa ypna boro, Ok lop mot diureno mz atir-
 lyktom mwn oc inbläs j thz allan thin anda tha
 thw nalkas thy, huars tilkuämd ey skal skadha
 thik Vtan thäs lughi oc sköte skulu atir ingaa j 25
 diurit ok bränna thz Märk oc granlica swärdhanna
 vdda som vtgaa aff diursins öghom oc tilfögh thom
 thin öghon, väknt oc för beuaradh mz hwalsins
 brynom Aff huars maktogho samföghilse diursins
 swärdh oc huashet skal antighia böghias alla ingaa 30
 j diursins hiarta Skodha oc atuaktelica diursins
 hiarta rörilse ok fäst ther stalsins äg maktelica

325 ginom stingande diursins skin som är som flintā
 Ok vm flintan bristir tha skalt thw vita at diurit
 skal döo oc thās hiarta skal vara mit Ok vāghir
 hiartat eet pund jek skal giua honum hundradha
 5 som āruodadhe Ān vm flintan bristir ey oc diurit
 skadha mannin Jak skal lākia thān sargadha mann-
 in oc opresa dödhan Ān hulkin som vil presentera
 mik fiskin gange til strandinna hafuande nāt i
 handom hulkit ey vari saman bundit aff thraadhi
 10 vtan aff dyrasto eer ok gange in j vatnit oc tho
 ey meer än til knān at ey skulin bylghiona skadha
 honum oc fāste ther fotin som stadhoght är oc
 sandin vtan thrāk Ther āptir göri blint annat sit
 öghia oc vānde thz blint til fiskin huars syn som
 15 är sua som basilici skal tha āngaledhis formogha
 mot mannenom Oc taki skiold a sin arm aff staal
 oc tha skal ey ormbtitit ālla etrit skadha han ther
 āptir wtrākke sit nāt owir fiskin sua varlica oc
 starklica at fiskin formoghe ey at syndirskāra ālla
 20 slita nātīt mz sinom huassom fiunom som āra som
 harknifwa oc vndgaa mz nakrom styrk ālla vidh-
 irfrestan Oc vm han kenne fiskin vtrākke nātīt
 höght owir han Ok vm han hallir han tio stundir
 owir vatnit tha skal han döo ok bāri han til
 25 strandinna skodhi han mz the öghono som ey är
 blint giort oc ypne han j bakenom ther som mäst
 är aff blodheno Oc presentera han swa sin herra
 Vm fiskin gar vndan oc simbir til andra strand
 oc gör mannenom skadha mz sino etre Jek är
 30 välloghir at lākia thān som sorgadhir är oc ey
 skal mindre atirlön vordha for fisksins blodh än
 for diursins hiarta Ther āptir taladhe gudh thāssā

miätskalana tekna sua mykit sua som nokor sagdhe
 Spar oc thol bidha oc miskunna Ok sua som nakor
 seande annars orätuiso oc manadhe han al tidh
 at han skulle lata aff illo Sua iak gudh oc aldra
 thinga skapare nidhîrfar stundom til mannin sua 5
 som mätskal manande han oc sparande honum oc
 pröuande han mz dröuilsom Stundom opfar iak 326
 lysande mannana hugha oc vptändande oc sökiande
 mz ouani nadh Än mätskalanna band opfarande
 til skyn tekna at jek aldra gudh sökie alla sua 10
 hedhninga som kristna Swa vini som ouini oc oppe-
 hallir oc söke mz mine nadh vm the funnis nakre
 hulke som vilden suara mine nadh bortuändande
 sin astundilse oc vilia fran illo Än diurit tekna
 thom som toko hälaggh döpilse oc komo til skälla 15
 aldir oc folghdho tho ey lästinna ordhom oc känne-
 dom Hulkra hiärta oc mundir nidhîrbögdh äru til
 jordzslík thing som diur oc akta aldra minzst ande-
 lik thing Fiskin teknar hedhningena vafrande j
 girinna bolghiom hulkra blodh som är thera tro 20
 är litin oc litin astundilse til gudh Thy astundar
 jek diursins hiärta oc fisksins blodh vm tho funn-
 ins nokre the som aff kärlek vidhîrfrestadhin at
 presentera mik thom Än the thre skara äru mine
 vini förste äru the som nytia världina skällica 25
 andre äru the som forlata sit godz oc liudha an-
 drom ödhmiuklica Thridhi äru the som äru redho-
 bone at döo for gudz skuld Thätta vt thydhis lius-
 licare framledhis j thesse fiärdhe bokinne

Här äru borto tw capitula som scrifwas j
konungabokinne (Åttonde Boken, Kap. 41 och 13)

¶ At pafwin skuli koma til rom capitulum v

Sanctus petrus taladhe til gudz brudh sighiande

- 5 Thw dottir liknadhe mik vidh ardhir hulkit som
gör widha fora oc opriuar rötirna, Thz var visse-
lica sant thy at hafdhe jak format at vmuant alla
världinna til gudh, Ängaledhis hafdhe jak ther til
spart mit liff oc ärfwodhe Visselica gudh var mik
10 sötir i thankanom sötir i ordhom oc sötir i gär-
ningom sua at al thing varo mik besk at thänkia
327 vtan gudh, tho var gudh mik ämuäl beskir ey aff
sik vtan aff mik thy at hwro opta iak huxsadhe
huru mykit iak bröt ok huru jak nekadhe han
15 grät iak besklica, Thy at iäk konne nw folkomp-
lica älska, oc gratin oc taarane varo mik lustelike
sua som sötir drykkir Än at thw bidhir mik at
gifwa thik aminne Swara jak thik Huat ey hördhe
thw huru glömskir jak var Visselica iak var ful-
20 comlica lårdhir i gudz vägh oc tilbant mik mz
eedh til at staa oc döo mz gudhi vtan spordhir
nekadhe jak sannindina til ena qvinno ordh Än
hwi hände thz vtan for thy at gudh lät mik mik
siäluom oc iak kände mik ekki siäluan Än huat
25 giordhe jak Visselica iak skodadhe mik siäluan oc
jak stodh op oc jak lop til sannindina som gudh
är hulkin sua mykyt inthrykte j mit hiarta aff
sins nampns aminne at jek formate ey at glöma
honum for höfdhingom oc ey for pinom oc ey j
30 dödhenom gör oc thw sua Stat op mz ödmiukt

til aminnesins mästara oc beez aminne aff *honum*
 thy at han ensamin formaa al thing, oc iek skal
 hialpa thik at thw skalt vardha lut takande the
 kornanna som jek saadhe j jordhrike, Ther owir
 sigir jek thik at thanne stadhin rom var kämp- 5
 anna stadhir huars gatu strödha varu mz gull oc
 sylff Än nw äru hanna saphirs stena vmuändä j
 thräk Ok hanna inbyggjara mykyt faa hulkra
 höghra öghia vt brutit är höghra handin afhuggin
 oc paddor oc orma byggia mz thom for hulkra 10
 etre siäwo diurin thora ey synas oc ey mine fiska
 oplypta howodhit, Thy skulu än fiska sankas j
 thanna stadhin oc vm the vordha ey swa mange 328
 som fordhom tho skulu the vordha ämsöte oc
 thurughe Swa at aff thera leek skulu paddona ok 15
 frödhene nidhírfara oc ormane vmskiptas i lamb
 oc leonin skulu vardha sua som dufwona vidh sin
 vindögha Ther owir sighir jek thik at än i thinom
 daghom skal höras lifwi pädhars ämbiz man som
 är pafwin oc tha skalt thw see *honum* mz thinom 20
 öghom thy at jak skal graua krasanna bärgh oc
 the skulu nidhírfara som sitia vppa thy oc the
 som ey vilia nidhírfara sialfuiliandis skulu koma
 nödhoghe mot aldra manna hopi thy at gudh vil
 ophögghias mz miskund oc sannind 25

got är at bidhia for allom *capitulum* vi

BEatus paulus talar til christi brudh sighiande
 thw dottir liknadhe mik vidh leon hulkit som var
 opfostrat i bland wlfwa oc vndirlica vttakit fran
 vlfwomen Sannelica dottir jak var rifwande vlfwir 30

vtan gudh giordhe mik til lamb aff vlfwe Ok thz
var for tw thing först for sin stora kärlek hulkin som
aff owerdhoghom gör sin kar oc sina vini af synd-
oghom mannom Annantidh fore *sanc*te staffins böne
5 första martiris thy vil jek tee thik huru oc j huat
akt jak var tha nar *sanctus* stephanus stenkadhis
oc hui iak var vardhoghir at niuta hans böne
Sannelica jak gladdis ey oc iak lustadhis ey aff
hans pino, oc jak afwndadhis ey mot hans äro
10 tho girnadhis jek at han skulle döo thy at apte
mine akt thotte mik ey at han hafdhe rätta tro
Nar iak saa han owirmato hetan oc thurughan til
at thola pinona Tha sörgdhe jak angxlica mykyt
thy at jak vänte han vara otronan oc villan fara,
15 Än thot han var sannelica gudhi foltroin oc iak
allir blindir oc otroin ok thy varkunnadhe iak
honum oc badh iak aff allo hiarta at hans beska
329 pina skulle dughu honum til krono oc äro thy
dugdhe hans bön mik mz thom försto Thy at
20 for hans böne vardh jak skildir oc vt takin fran
mangom vlfwom oc giordhir siäft lamb Thy är
got at bidhia for allom thy at thom dughir rät-
uismanz bön som näst, oc quämelicast äru at taka
nadhinna Vtan nw käre jak at thänne mannin sua
25 väl talande mällan kännefadhir oc sua tholughir
mällan stenkara oc mykit glömdir aff mangra
manna hiarta oc mäst aff thom som dagh oc nat
skulu staa när honum the bära honum brutin sin
kar oc tom thräkful oc vamul oc styg, Thy sua
30 som scrifwat är skulu the j föras twäfalla skam
oc blygdh

Aff rädhelike käro oc dom owir ena siäl,
capitulum vij

ENne människio vakande a bönom oc ey sofwande
 syntis j andelike syn sua som hon saaghe eet pal-
 lacium ogripelikt i storlek i hulko otalike varo 5
 klädde j huitom klädhom ok skinandom oc huar
 thera syntis hua eghit oc enkannelikit säte Än j
 pallacio stodh eet förstelikit oc herrelikit domara
 säte oc j thy syntis sua som solin Ok liusit ok
 skinit som framgik aff solinne var ogripelikit j 10
 langlik oc diuplekhet oc j vidhelek En jomfru
 stodh när säteno hauande dyra krono a hofdhe
 Ok alle thiänto solinne som sat j säteno lofwande
 gudh mz lofwom oc sangom Ther äptir syntis een
 blaman rädhelikin j aasyn oc athäfwim sua som 15
 fullir mz affwnd oc vptändir mz store wredhe
 hulkin som talande ropadhe O domare döm mik
 siälina oc hör hanna gerninga thy at litit staar
 atir aff hans lifwe ok lät mik pina kroppin mz til
 thäs the skilias at, Ther äptir syntis mik at en 20
 som stodh för säteno sua som vänktir riddare
 höuiskir oc sniällir i ordhom oc madelikir oc väl-
 sidughir j sinom athäfwim oc han taladhe sighiande 330
 O dömare see här äru hans gerninga som han
 giordhe til thässä stund oc ginstan hordhis röst 25
 aff solinne sitiande j säteno sighiande här är meere
 lastin än dygdhin, oc ey är rätuissa at lastin skuli
 tilföghias höxsto dygdh Bla mannin suaradhe thz
 är rättir at thässe siälin skuli tilföghias mik thy
 at vm hon hawir nakan last tha är j mik al 30

wranglikhet Riddarin suaradhe Gudz miskund
 föghdhe huarre människio alt til dödhin oc alt
 til ytarsta punctin oc sidhan vordhär domin Än
 j thänna mannenom ther vi nw vm talom äru än
 5 siälin oc likamin til saman oc skällikhet bliuär
 än j honum Bllamannin suaradhe scriptin sighär
 hulkin som ey maa liugha Thw skalt älskå gudh
 owär al thing oc thin jamcristin som thik siäluan
 See thy at alla thässins gerningå äru giordha aff
 10 räddogha oc ey aff kärlek sua som han skulle
 thom haua giort, Ok skalt thw finna at han hauär
 giort sin scriptamal mz litlom jdhrugha for sina
 storå synde ok thy forskylladhe han haluite mä-
 dhan han forskylladhe ey himerike Ok thy äru
 15 hans synde här opinbaradha när gudhelike rätuiso
 at han fik aldre än jdhrugha aff gudhelicom kär-
 lek fore sina stora syndär som han hawär giort
 Riddarin suaradhe han trodhe ändelica oc hopadhis
 at faa sannan idhrugha för dödhin Blaa mannin
 20 suaradhe thw samansankadhe oc veest alla the
 godha gerninga som han giordhe Ok thw veest
 al hans ordh oc thanka som han hafdhe til sina
 siäl, oc tee hulkin the hälzst äru The formogho
 ey liknas the nadhinne som är gudhelikin jdhrughe
 331 25 aff gudhelike älskelikhet mz tro oc hopi Ok myklo
 sidhär afskrapa alla hans syndär thy at rätuisa är
 j gudhi at Ängin syndoghir man skal ingaa j
 himerike hulkin som ey hawär fulkompnin jdhr-
 ugha Ok thy är omöghelikit at gudh döme mot
 30 the skipan som han foreuiste aff äuerdhelico thy
 äghär thässe siälin dömas til häluitis oc tilföghias
 mik til äuärdhelica pino Ther äptir thigdhe riddarin

änkte suarande til hans ordh Ther äptir syntis
 otalike diafla like thöm gnistom som opfara aff
 brännande oghn oc ropadho mz eene röst sigh-
 iande honum som sat j säteno sua som solin, Vi
 vitom at thw äst oc var oc är for vtan ända en 5
 gudh i threm personis oc ey är annar gudh vtan
 thw, thw äst sannelica siälwir kärlekin hulkin misk-
 unnan oc rätuisan äru til fögdh Thw vast j thik
 siäluom aff ophoueno änkte hauande j thik minzske-
 likit älla vmskiptelikit sua som gudhi höuir oc 10
 tilbör, Vtan thik är änkte ok änkte thz hauir
 glädhi som är vtan thik thy skapadhe thin kär-
 lekir änglana aff ängo andro ämpne vtan aff thins
 gudhdoms valde ok thw giordhe swa som misk-
 unnin diktadhe Än sidhan vi varom jnnantil op- 15
 tände aff höghfärdh ok afwnd oc giri, tha thin
 kärlekir älskande rätuisona vtkastadhe oos aff hime-
 rike mz vara ilzsko elde oc j eet ogriplikit oc
 myrkt diup hulkit som nw kallas häluite Swa
 giordhe thin kärlekir tha, hulkin ey skal än skilias 20
 aff thinna rätuisa dom huat domin vordhir hällir
 äptir miskunnine älla äpte jampnadhenom, Vi sigh-
 iom meer Vm thz thingit som thw owir al thing
 älska som är jomfrun ther thik födde oc som aldre
 syndadhe vm hon hafdhe syndat dödhelica oc haf- 25
 dhe varit dödh vtan gudhelikin jdhrugha Swa
 älskar thw rätuisona at hanna siäl skulle ey faa
 himerike vtan skulle vara mz os j häluite thy o
 domare hwi döme thw ey os thässe siälina at vi 332
 skolom pina hona äptir hanna gerningom, Äptir 30
 thz hördhis sua som ludz röst oc alle thigdh the
 som hona hördho ok ginstan taladhe een röst sigh-

iande O alle angla oc siäla oc diäfla thighin oc
 atliudhin huat gudz modhír talar Ok ämbrat
 syntis een jomfru for domsins säte hauande vndír
 sinom mantle nakar stor thing sua som lönlica oc
 5 sagdhe O O ouini j hatin miskunnina oc mz ängom
 kärlek älsken j rätuisona än thot här synis vansk-
 ilse j godhom gernigom for hulka thässin siälin
 skal ey faa himerike Seen tho ok skodhin huat
 jek hawir vndír minom mantle Nar jomfrun hafdhe
 10 oplätit badhin mantol skötin syntis vndir andro
 sua som een litin kirkia j hulke nakre munka
 syntos Vndír andro skötino syntis qvinnor ok män
 oc gudz vini renliues män oc andre Ok alle rop-
 adho mz ene röst sighiande Miskunna miskund-
 15 sambír gudh Ther äptír var thysta oc jomfrun
 taladhe sighiande Scriptin sighír hulkin som hauir
 fulkompna tro, maa föra aff stadh bärgh Hwat
 magha tha oc skulu aldra thera röster göra hulke
 som hafdho tro ok thiänto gudhi mz brännande
 20 kärlek hwat skulu oc the gudz vini göra som han
 badh bidhia for sik at han matte skilias fran
 háluite ok faa himerike ok astundadhe ey annor
 atírlön for sina godha gerninga vtan himerike
 Huat ey magha aldra thera taara oc böne hiälpa
 25 honum oc oplypta at han matte faa fore dödhin
 gudhelikin jdhrugha, mz kärlek Ok ther owir skal
 jak tilläggia mina böne mz aldra hálghra manna
 bönom som äru j himerike hulka som han hedhr-
 adhe särlica Än sagdhe jomfrun O dyäfla jek
 30 biudhír jdhir aff domarins valde atuakta huat j
 seen nw j rätuisonne tha suaradho alle sua som
 aff enom mun sighiande Vi seem at litit vatn j

världinne oc stort vädhär blidhca gudz wredhe
 Swa blidhcas oc gudh til miskund mz kärlek Ther
 äptir hördhis röst aff solinne sighiande For mina 333
 vina böne skal thänne faa gudhelikin idhrugha
 före dödhin sua mykyt at han skal ey koma j 5
 häluite Vtan skal rensas mz thom som haua mykit
 hardha pino i skärslo elde Ok nar siälin är rens-
 adh skal hon haua lön j himerike mz thom som
 j jordhrike hafdho tro oc hop mz minzstom kär-
 lek Sidhan thetta var sakt flydho dyäflanne Ther 10
 äptir syntis gudz brudh sua som een rädhelikin
 oc myrkir stadhär oplatas j hulkom een brännande
 ogn syntis jnnantil oc thän eldin hafdhe änkte
 annat bränna vtan dyäfla oc lifwandis siäla, ok
 owan ofwir thänna ognen syntis the siälin hulkra 15
 dombir som nw hördhis owirmeer Siälinna fötir
 varo fästa vidh ognin Ok siälin stodh rät oppe
 sua som een mäniskia Ey stodh hon i höxsta
 stadhenom oc ey j nedhirsta vtan sua som a
 ogsins sidho, Hännas skapnadhär var rädhelikin oc 20
 vndirlikin Än ogsins eldär syntis dragha sik höght
 vp innan siälinna fötir Swa som nar vatn draghär
 sik högt op ginom pipo oc owiruällelica saman
 thrykkiande sik foor op owir hofwodhit sua at
 alla suetborona stodho sua som löpande adthro mz 25
 brännande eld Öronin syntis sua som malm giut-
 ara bälghia rörande allan hiärnan mz idhkelikom
 bläst Öghonin syntos vmuänd oc insunkin oc syntos
 jnnan til vara fäst vidhär nakkän Mwänin opin oc
 tungan vtdraghin ginom näsaboronar ok hängde 30
 nidh a läpana Tändärna varo sua som jarnspica
 fästa ginom gomana Ärmane varo sua lange at

the rækto nidhír til fotanna Ok baadha händirna
 syntis haua oc saman thrykkia nakan fitma mz
 brännande tíaru Skinnit som syntis owir siálinna
 syntis haua skintz liknilse owir manz krop oc var
 5 sua som linnit kládhe vm kring gutit mz manna
 natur Oc thz kládhit var sua kalt at huar thán
 som thz saa han skalff Ok aff kládheno vtflöt sua
 som vaar aff bulda mz rutno blodhe, oc sua jldir
 dón at han kunne ängom värsta dón liknas j värld-
 334 10 inne Tha hördhis röst aff siálinne hulkin som sag-
 dhe fäm sinnom ve ve ropande mz taarom aff allom
 kraptom Först sagdhe hon ve mik at jek älskadhe
 gudh swa litit for hans mästo dygdhe oc the nadh
 som mik var gifwin Annan tidh ve mik thy at
 15 jek räddis ey gudz rätuiso swa mykit som jak
 skulle Thridhia tidh ve mik thy at jek älskadhe
 mins syndogha kötz oc krops lusta Fiárdhatidh
 ve mik for världinna rikedoma oc for mina hög-
 färdh Fämptatidh ve mik at jek saa nakan tima
 20 lodhuik oc johanna. Ok tha sagdhe ängillin til
 mik jak vil vtthydha thik thässe synina thz pallacium
 som thw saat är himerikis liknilse ok thera myky-
 likhet som varo j sätomen klädde j huitom kládh-
 om oc skinandom äru ängla oc hálghra manna
 25 siála Solin tekmar christum i hans guddom qvinnan
 the jomfrwna som födde gudh Blaamannin dyäfwll-
 in som rögdhe siálinna Riddarin tekmar ängillin
 som sighír siálinna godhagerninga ognin tekmar hál-
 uite hulkin ther sua brännande är jnnantil at vm
 30 al världin brunne mz allom thom thingom i hünne
 äru thz vare ey lica vidh thässa ognins mykla
 brändagha oc hita J thänna ognenom äru om-

skiptelica röste alla böriande sina röste mz ve ok
 samuledh ändande ok siälana synas swa som männ-
 ischio hulkra limi vtthänias aldre hauande huilo
 Thw skalt ämuäl vita at thän eldin som synis j
 ognenom brindir j æuerdhelicom myrkiom Ok siäl- 5
 ana som brinna i honum haua ey alla jämpna pino,
 ok myrkyn som syntis kring vm ognin kallas limbus
 oc gaar fram aff thöm myrkiom som äru j ognen-
 om oc äru tha baadhin een stadh oc eet häluite
 Ok hulkin som thit kombir han skal aldre haua 10
 bliuilse älla varu när gudhi, Owir thässe myrkin
 är the hardhasta oc störste skärslo eldz pina som 335
 siälana formogho at thola, Ok owir thän stadhin
 är annar stadhír huar mindre pina är, Hulkin ey
 är annor vtan kraptagna vanskilse j styrk oc fäghr- 15
 ind oc tholkom thingom swa som jek sighír thik
 mz liknilse Sua som nakor vare siukír oc nar
 siukdomin älla värkin atíruände hafðhe han änga
 makt älla styrk j limomin för än han atírfinge
 thöm smaam oc smam, Thridhi stadhin är owir- 20
 meer huar ängin annor pina är vtan astundan at
 koma til gudh, Ok at thw skuli thz bátir vndír-
 standa j thino samuiti sighír jek thik mz liknilse
 Swa som vm malmbrir vare blandadhír ok skulle
 brännas mz gulleno i hetasta elde oc skulle sua 25
 länge rensas at malmbrin opnöttis ok gullit atir-
 blifwi reent Än huru myklo starkare oc thiokkare
 malmbrin vare sua myklo hetare eld vidhír thorfte
 han, til thäs gullit vare alt swa som löpande vatn
 oc alt brännande Sidhan framföre mästarin gullit 30
 i annan stadh huar thz maghi faa sannan skapnadh

i syyn oc hannan Ther äptir sänder han thz j
 thridhia stadhin huar thz maghi gömas oc presen-
 teras agharenom Swa är oc ämuäl andelica j första
 stadhenom owir myrkin är mäste skärslo eldz pina
 5 huar thw saat the foresagdho siälina rensas, Ther
 är dyäflanna hannan ther synas etir fulle madhka
 vm liknilse oc grumma diura liknilse ther är hite
 oc köld oc myrk oc skam hulkin som framgaa aff
 pinomen som äru j häluite Ther haua somlike
 10 siäla mere pino oc somlike mindre äptir thy synd-
 irna varo bätradha älla ey j thom timanom som
 siälin bleff mz kroppenom Ther äptir mästarin,
 thz är gudz rätuise, framföre gullit thz är sialana
 336 j andra städhi huar ey är vtan kraptanna vansk-
 15 ilse j hulkom siälana skulu duälias til thäs the
 faa hiälp aff sinom särlicom vinom älla aff the
 hælgho kirkio idhkelicom gerningom Ok huru
 myklo mere hiälp siälin faar sua myklo raskare
 faas hon vidhir ok skal frälsas Ther äptir föris
 20 siälin j thridhia stadhin huar ey är pina vtan
 astundan at koma til gudz näruaru oc hans sälo
 syn J thässom stadhenom dwälias mange oc mykyt
 länge vtan the som haua folkomlica astundan mädh-
 an the lifdho j världinne at koma til gudz när-
 25 uaru oc hans syn Thw skalt ämuäl vita at mange
 j världinne döo sua rätuise oc menlöse at the
 koma ginstan til gudz näruaru oc hans syn Ok
 somlike haua sua bättrat sina synde mz godhom
 gerningom at thera siäla skulu ängä pino känna
 30 Än faa äru the som ey koma i thänna stadhin
 hwar astundan är at komma til gudz, thy älla
 the siäla som duälias j thässom thrim stadhom

vordha luttakande aff the hælgho kirkio bñom
 oc godh gerningom som göras i wärldine, oc sār-
 lica the godhgerninga som the giordho mādhan
 the lifdho oc the som thera vini göra fore thom
 äptir thera dödh Thw skalt ämuäl vita at swa 5
 som syndirna äru mangfalla oc vmskiptelica Swa
 äru ok pinona mangra handa oc atskillica thy
 sua som hungrughir glädz aff mat komande til
 hans oc thörstughir aff dryk ssorghfullir aff glädhi
 nakin aff klädhe Ok siukir i thy at han kombir 10
 til siäng Sua glädhis siälana oc vordha luttakande
 aff thöm godhom gerningom som göras for thom
 j wärlidine Ther äptir sagdhe ängillin välsignadhír
 vari thän som j wärlidine hiälpir siälomen mz bñ-
 om oc godhgerningom oc mz sins licamma ärfw- 15
 odhe thy at gudz rätuise maa ey liugha hulkin
 som sighír at siälana skulu äntigia rensas äptir
 dödhin mz skärslo eldz pino älla rasklica lösas for 337
 sina vina godhgerninga Sidhan hördhis manga röste
 aff skärslo elde sighiande O herra jhesu christe 20
 rätuise domare sänt thin kärlik thom som ande-
 lica hua vald i wärlidine tha maghom vi meer än
 nw vardha luttakande aff thera sang oc läsning
 oc offre Owan thz rumit aff hulko thetta ropit
 hördhis syntis swasom eet hus i hulko manga 25
 röste hördhos sighiande Lön vari thom aff gudhi
 som os sände hiälp j varom vanskilsom oc nödh
 Ok j thy huseno syntis een daghrand vpgaa än
 vndir daghrandinne syntis et sky hulkit som änkte
 hafdhe aff daghrandinna liuse Oc aff the dagh- 30
 randinne fram gik mäste röst sighiande O herra
 gudh giff aff thino ogriplico valde huarior thom

j världinne hundradha fald lön som os oplypte
mz godhom gerningom i thins guddoms lius oc
til thins änlitis syn

Capitulum viij (Kap. 8, 9 i Latinska texten)

- 5 SJdhan taladhe ängillin sighiande the siälin hulkra
skipilse Thw saat ok hulkra dom thw hördhe är
j hardhasto skärslo eldz pino oc thz är for thy
at hon ey vndirstar hwat hon skal koma til huilo
äptir rensilsin älla vm hon är fordömd Ok thetta
10 är gudz rätuisa thy at han hafde stor skäl oc
samuit mädhan han lifdhe j världinne ther han
nytiadhe til världina licamlica oc ey til siälinna
andelica Thy at han mykit glömde gudhi mädhan
han lifdhe thy thol nw hans siäl hita j eldenom
15 ok skälwir j köldinne hon är blind aff myrkiomen
oc råd aff ryghelike diäflanna syn döff aff diäfl-
anna rope hungrogh ok thörstogh innantil oc kläd
mz skam vtantil Tho gaff gudh hänne ena nadh
äptir döddhin som var at han skulle ey koma til
20 diäflanna hannan, Thy at han spardhe oc forgaff
stor brut sinom howodh ouinom for ensamin gudz
hedhir, oc giordhe venskap mz sinom dödz fighi-
anda oc howodh ouini Vit ok ämuäl at huat got
han giordhe ok lofwadhe oc gaff aff välafladho
338 25 goze ok mäst gudz vina böne minzska ok suala
hans pino äptir thy foreskipat är j gudz rätuiso
än andra godhgerninga aff illa afladho godze dugha
thom andelica som thom förra atto rätuislica älla
licamlica vm the äru värdhogha äptir gudz skipan
30 ¶ Än taladhe ängillin thw hördhe för at thänne

fik for gudz vina böne gudhelikin idhrugha aff
 kärlek for sina synde litit för dödhin oc thän
 jdhrughin skilde han vidh häluite thy dömde gudz
 rätuisa äpte dödhin at han skulli brinna j skärslo
 elde vm säx tholka aldra som han hafdhe aff the 5
 stundinne i hulke han giordhe först dödhelica synd
 vitande, oc til thäs han fik fructsaman angir aff
 gudhelicom kärlek Vtan han faa hiälp aff gudz
 vinum i världinne, Förste aldrin var at han älsk-
 adhe ey gudh for hans ärlica licamma dödh oc 10
 for hans marghfalla pino oc dröuilse huilkin siälwir
 christus tholde oc for änga andra sak vtan for
 siälanna helso Annar aldrin var at han älskadhe
 ey sina siäl swasom cristin man oc thakkadhe ey
 gudh for sit döpilse oc for thy at han var ey sua 15
 som judhe älla hedhningir Thridhi aldrin var at
 han väl viste huat gudh bödh at göra oc til at
 fulkompna thz hafdhe han litin vilia Fiärdhe aldr-
 in var at han viste väl huat gudh förbödh thom
 som vildo gaa til himerikis oc giordhe diärflica 20
 ther a mot fölghiande ey sins samuitz styngom
 älla motbiti vtan sins kötz astundan oc vilia
 Fämpte aldrin var at han ey nytiadhe the nadh
 honum var gifwin oc scriptamal swa som han
 skulle mädhan han hafdhe swa langan tima Siäte 25
 aldrin var at han litit älskadhe gudz licamma ey
 viliande taka han jdikelica thy at han ville ey
 halda aff syndinne oc ey hafdhe han kärlek til at
 taka gudz licama för än j lifsins ända Ther äptir
 syntis een, Sua som man storlica höuiskir j asyn 30 339
 oc skipilsom oc hans klädhe varo hwit oc skinande
 suasom mässo särkir giurdadhír mz linnom linda

oc hafðhe röðhan stolam owir halsin ok vndir
 armana Ok han byriadhe sin ordh i thässe matto
 Thw som thetta seer atuakta oc märk oc antuordha
 thino aminne huat thw seer oc the thing som thik
 5 sighias Visselica j som ärin liffuandis i världinne
 formaghin ey at vndirstanda gudz vald oc skipan
 for alla tima Swa som vi som ärom mz honum
 thy at the thing som vardha när gudhi j enum
 punct the formogho ey gripas mz jdhir vtan mz
 10 ordhom oc liknilsom äptir thy som j världinne är
 skipat Jak är en aff thom som thänne mannin
 hulkin som nw är dömdir til skärslo eldh hedhr-
 adhe mz sinom gaffwom mädhan han lifdhe Thy
 gaff gudh mik aff sinne nadh at vm nakor wilde
 15 göra thz som jak sighir tha matte hans siäl föras
 i höghelicare stadh huar hon finge sin sannan
 skapnadh oc kände änga andra pino vtan sua som
 thän som hafðhe haft stora soot ok laghe j van-
 makt sidhan alle värkianna varo borto Ok gladdis
 20 tho aff thy at han viste sik for visso skola koma
 til æuerdhelikit liiff Thy sua som thw hördhe at
 hans siäl ropadhe fäm sinnom ve Swa sighir jak
 honum fäm hughnelikin thing Första ve var at
 han älskadhe litit gudh thy ther til at han maghi
 25 frälsas aff thäso ve giffwens thrätighi kalka for
 hans siäl j hulkom ther gudz bloodh maa offras
 oc siälwir gudh hedhras Annat ve var at han räddis
 ey gudh thy at thz aff skrapis skulu thrätighi
 gudhelike preste oc hwar thera sighi thrätighi
 30 mässor nar the gita nio aff martiribus nio aff
 confessoribus nio aff allom hælghrom mannom
 Ena aff änglomen Ena aff jomfrw mario oc Ena

aff the hælgho thräfallelikhet Oc bidhin alle at-
 uaktelica for hans siäl at gudz wredhe maghe
 blidhecas oc hans rätuisa til miskund böghias
 Thridhia ve var for hans höghfärdh oc giri thy
 at thz af skrapis take xxx fatighe män hulkra 5
 fötir twas skulu mz ödmiukt oc gifwins thom kostir
 oc päninga ok klädhe af hulkom the maghin hugh-
 nas oc swa badhe the som thwa oc the som twagne
 vardha bidhin gudh ödhmiuklika at han for sina
 ödhmiukt oc besco pino forlate hans siäl the högh- 10
 färdh oc giri som han hafde Fiärdha ve var
 for hans skörlimpnadh thy vm nakor gafwe eena
 jomfru j klostir oc samuledh ena änkio oc ena
 jomfru i sant hionalagh gifwande mz thom sua
 mykyt goz som thom är ympnyt til kost oc klädhe 15
 tha forläte gudh hans siäl the synd som han giordhe
 j kötino, thy at thässe äru the thri lifnadha som
 gudh vtualde oc bödh at staa oc hallas skullo j
 världinne Fämpta ve var for thy at han giordhe
 manga syndir mangom til dröuilsa j thy at han 20
 lagdhe alla vin vppa at the tw som för nämpdos
 komo saman j hionalagh hulkin som mykyt varo
 när skyld Ok the samföghilsin röktadhe han meer
 for sina skuld än for rikesins skuld oc vtan paafw-
 ans orloff mot the hælgho kirkio loflike skipan, 25
 For tholka gerninga vordho manga martiräs at
 ey skullo tholik thing thulas oc städhias mot gudhi
 oc the hælgho kirkio oc cristna manna sidhom thy
 vm nakor viliande af skrapa tholka synd ginge til
 pafwans sighiande En människia giorde tholka synd 30
 tho fik hon jdhrugha ok aflösn oc tho dö hon för än
 syndin var bätradh thy sätin mik tholka plikt j vilin

oc jek formaa at thola thy at jak är redhoboin
 at bättra the syndina a hans väghna Sannelica vm
 honum sattis ey mere plikt än et pater noster thz
 skulle dugha hans siäl til pinonna minzskilse j
 5 skärslo elde

341 Aff hardhe gudz käro oc rädhelicom dom
 mot romarom *Nota quod istud capitulum
 ponitur pro x^o capitulo in latinis libris sed
 hic ponitur pro viii^o et sic procedendo per
 10 totum istum librum et hoc quia prescripta
 reuelacio est distincta per tria capitula
 quod non est nisi vnum capitulum et vnus
 sensus et sic discrepat iste liber quartus*

GWz son taladhe thässe ordh sighiande O rom
 15 thw atirgiällir mik ond atirlön for manga godh-
 gerninga Jak är gudh hulkin som al thing skap-
 adhe oc oppinbaradhe min mästa kärlek oc mins
 licamma hardhast död hulk in jak tholde siälf-
 wiliandis for siälanna helso Nw äru thri wägha
 20 at hulkom ther jak ville gaa in til thik oc
 sannelica j allom thom ville thw forraadha mik,
 thy at J första väghenom ophängde thw storan
 sten owir mit hofwodh at han skulle syndir
 krossa mik J androm väghenom satte thw huast
 25 spiut hulkēt ey skulle lata mik gaa fram til
 thik J thridhia väghenom groff thw graff at
 jak skulle ouarlica falla j hona oc quāfias Än
 thässe thing som jek nw sighir skulu ey licamlica
 vndirstaas vtan andelica Visselica jak tala til the
 30 romara som swa göra oc ey til mina vina hulka

som ey fölghia thera *gerningom* Förste väghin aat
 hulkom jek är van at koma til manzsins hiärta
 är sannelica gudz räddoghe owir hulkin mannin
 ophängde storan sten, Thz är stoor haardz hiärta
 dyrfwe ey rädhandis domarin hulkom som ängin 5
 formaa mote staa, Vtan sighiandis swa i sino hiärta
 Vm gudz räddoghe kombir til mik tha skal mins
 hiärta dyrue syndir krosa han Annar väghin at
 hulkom jek kombir är gudhelix raadz ingiutlise
 hulkin optelica kombir mz predican oc kannedom 10
 Visselica tha sätir mannin spiut mot mik i thänna
 väghenom nar han syndir lystelica mot minom
 budhordhom thänkiande stadhelica at bliua j sin-
 om ondom syndom til thäs han forma ey längir 342
 at idhna thom Thetta är sannelica thz spiutit ey 15
 latir gudz nadh koma til manzsins Thridhi väghin
 är thäs hälge anda lysilse j huars manz hiärta
 vm hulkit mannin maa vndirstaa ok thänkia huru
 stor thing jek giordhe for hans skuld oc hulkin
 thing som jek tholde j mik siälfwom for hans 20
 skuld Än j thässom väghenom groff mannin mik
 diupa graff sighiande sua j sino hiärta huat mik
 luste sighir han thz är mik kärare än hans kärlekir
 Ok ympnyt är mik the thing at thänkia som mik
 lusta j thäso lifweno oc sua quäfs oc dräps gudhe- 25
 likin kärlekir aff honum mz ondom *gerningom* sua
 som i diupe graff Sannelica thetta göra romara
 mik ok the tee thz visselica mz ordhom ok *gerning-*
om reknande min ordh oc mina *gerninga* for änkte
 Ok bannande mik oc mine modhir oc minom hälgh- 30
om mannom baadhe j kalze oc aluara oc i glädhi
 oc i wredhe oc göra os smällikhet i thän stadhin

- ther the skulle os thakka oc hedhra Visselica ey
 lifwa the aptir kristna manna sidhuanio Swa som
 the hálgha kirkia hon biudhír thy at the haua ey
 mere kárlek til mik an dyáflane hulka hállir uilia
 5 æuerdhelica thola sina ysald oc behalda sina ilzsko
 An see mik ok bliua mz mik j æuerdhelico æro
 tholke æru the som ey vilia taka min licama
 hulkin som vighis a altareno aff brödhe Swa som
 jek siálwir skipadhe huars takilse aldra mást
 10 hiálpir mot dyáuilslicom frestilsom O huru vsle
 the æru som forsmáa oc vtspotta som etir tholka
 hiálp mádhan the æru helbregdho ther fore at the
 vilia ey halda sik af syndom Thy skal jek nw
 koma aat enom vægh som thom ær okonnoghír
 343 15 mz mins guddoms mækt thom görande hænd som
 forsmáa min mandom Ok sua som the sätia thry
 thing mot mik j sinom væghom at jek skulle ey
 ingaa til thera Swa skal jak redha thom annor
 thry hulkra besklikhet the skulu kænna oc smaka
 20 baadhe lifuande oc dödhe Min sten ær bradhír
 dödhir oc oforsedhir hulkin som thom skal sua
 syndir krosa at al the thing som the haua til sin
 hughnadh skulu hær atirbliua oc Ensamin siálin
 skal nödhgas at koma for min dom Mit spiut ær
 25 min rätuisa hulkin thom skal sua lankt föra fran
 mik oc stinga at the skulu aldre smaka min godh-
 lek som thom atirlöste Ok aldre see mina fæghr-
 ind som thom skapadhe Min graff ær diupa háluitis
 myrk ther the skulu j falla, lifwande ther i æuerdhe-
 30 like ysald Alle mine ængla j himerike oc alle mine
 hálghæ män skulu for döma thom oc alle dyáfla oc
 alla siála j háluite skulu forbanna thöm An thom

sighir jak thetta som sua äru skapadhe som nw
 är sakt owirmeer, hwat the äru hällir renliues
 män älla världz klärkia älla lekmän älla quinnor
 alla thera barn hulkin som komo til sua mykin
 allir at the vndirstanda at gudh hawir alla synde 5
 forbudhit, oc väfia oc snäria syk ey thy sidhir
 siälfuiliandis j syndomin ok vtelykkia gudz älskogha
 oc hans räddogha forsmade Tho alt vm eens
 hauir jek nw tholkin vilia som jek hafdhe nar
 jak hängde a korseno ok jak är nw thän sami 10
 som jak var när jek forlät röuarenom som misk-
 und beddis alla hans synde ok jek oplät honum
 himerikis port oc androm röuarenom som mik
 forsmadhe oplät jak haluitis atirlykkilse huar han
 skal äuerdhelica pinas for sina syndir 15

Aff jomfru marie lofwi xjm

SAncta agnes taladhe O maria modhir oc jomfru
 owir alla jomfru thw mat wärdhskyllelica callas
 daghrand hulka san sol ihesus christus lyste Vtan
 huat ey kalla jak thik daghrand for thina konungx- 20 344
 lica släkt älla for rikedom älla hedhir ängaledhis
 vtan thw kallas rättelica daghrand for thina ödh-
 miukt oc for tronna lysilse oc for enkannelica
 renlex lofwan, Thw budadhe oc framledde sanna
 solina Thw äst rätuisa manna glädhi thw äst 25
 dyaffanna bortältilse thw äst syndogha manna
 hughnadhir Thy bidhir jek thik for thz brollöpit
 som gudh giordhe mz thik i thässe stundinne at
 thin dottir moghe staa j thins sons hedhir oc älsk-
 ogha Guz modhir suaradhe Sigh huru thw menar 30

thässe brullöpin for hænna skuld som thetta höre
 Agnes swaradhe thw äst sannelica badhe modhär
 oc jomfru oc hustrw, thy varo faghirsta brullöp
 giordh j thik i thässe stundinne thy at gudh til-
 5 fögdhis mandomenom j thik, Vtan guddomsins
 minzskilse oc jomfrudombir oc modhärlikhet saman
 fögdhos j thik jomfrudomsins renlikhet oskadde
 Ok sua äst thw badhe thins skapara modhär oc
 dottir visselica thw födde han j dagh vndir stund
 10 oc tima hulkin æuerdhelica föddir aff gudhi fadhär
 skapadhe al thing mz honum Thän hæghe ande
 var jnnan thik oc vtan thik hulkin som thik
 giordhe fructsama tha thw lydde gudz sändabudha
 oc gudz son som j dagh föddis aff thik var ämuäl
 15 j thik, för än hans sändebudh kom til thik
 Gör thy myskund mz thine dottir thy at hon
 är lik fatike qvinno the ther änkte hafde j
 thorpeno älla dalenom ther hon bodhe vtan litit
 lifwande som vare höna älla gaas, tho hafde hon
 20 sua mykyn kärlek til then herran som bodhe owan
 fore a bärgheno at hon vnte honum oc gaff aff
 kärlek alt thz som hon atte lifwandes Än herran
 thz seande swaradhe Jak hauir siälwir öfrit oc
 fulstopa j allom thingom oc ey vidhär thorff jek
 25 thin thing vtan thw gifwir vanlica thy litit at
 thik skulu mykyt atirgifwas, Hon swaradhe hon-
 345 um Ey offra jek thik for thy thässin thing at
 the äru thik vidhär thorftelikin Vtan for thy at
 thw läst mik fatika qvinno byggia vidh thit bärgh
 30 oc pallacium oc jak är hedhradh aff thinom thiän-
 arom Thy offra jek thik litit hulkit tho var mik
 hughnelikit at thw skuli pröfwa at jek giordhe

större thing vm jek formatte, oc at jak vari ey
 othäk thine nadh Herran suaradhe mädhan thw
 älskadhe inik mz sua storom kärlek tha skal jak
 optaka thik a mit biärgh ok a mit pallacium oc
 gifwa thik oc thino folke aarlikin kost oc klädhe 5
 Swa är ok thin dottir skipadh thy at hon atirlät
 thik ok vnte thz ena som hon hafdhe lifwande
 som var världinna älskoghe oc sinna barna thy
 tilbör thinne milhet at foresee hänner Sidhan tal-
 adhe gudz modhir til sins sons brudh sighiande 10
 Dottir stat stadhugh Jak skal bidhia min son at
 han gifwe thik arlikin kost oc oplypte thik j sit
 höghia biärgh oc pallacium Huar thusanda thousand
 ängla thiäna homum thy at vm alle män taldins
 hulke som vtfödde äru aff adam oc än skulu 15
 födhas til thän ytarsta världinna ända Än finnas
 j himerike meer än tio ängla for huarn een man
 alla människio Visselica världin är ey vtan som
 een gryta Än eldin vndir grytone oc askan äru
 gudz ouini vtan gudz vini äru suasom bäzste 20
 kostir j grytonne, Thy nar bordhit är redho tha
 skal söte kosten presenteras herranom oc han skal
 lustas j homum Än grytan skal brytas oc tho skal
 eldin ey vtslökkias

Huru gudz vini skulu stundom dröuas oc 25
 stundom hugnas *Capitulum xij^m*

GWz modhir taladhe Gudz vini skulu stundom
 väfwias j andelicom dröuilsom j världinne oc stund-
 om j andelicom hugnadh Andelikir hugnadhär är
 thäs hälga anda ingiutilse Gudz mykla gerninga 30
 skodhilse oc hans tholomodhz vndir oc al thässin

fulkompnas lustelica j *gerningomen* Än andelik
 dröuile äru nar orene thanka ok throtme allir
 okuämelike dröua människiona hugh mot hanna
 vilia Nar hughin ängxlas aff gudz vanhedhir oc
 5 siälanna skadha Nar hughin nödhgas aff skällike
 346 sak väfwias j värlzlica thinga vmsorgh Swa magho
 oc stundom gudz vini hugnas mz värlzlicom hugh-
 nadh Swa som aff kändedoms ordhom aff höuisk-
 om lek alla aff androm *gerningom* j hulkom änkte
 10 autelikit alla ohöuist vari Swa som thw maat
 vndirstonda mz äptedöme vm näfwins hiöllis al-
 tidh atirlyktir äntiggia tha krumpnadhin sinuna
 allighis vanmaktadhis handin Swa är ämuäl j ande-
 licom thingom, thy at vm hughin stodhe al tidh i
 15 gudhelica thinga skodhan äntigia vordhe han throtm-
 ande aff höghfärdh glömande sik siäluom alla minzsk-
 adhis hans äro krona, Thy hugnas gudz vini stund-
 om mz thäs hæghe anda inskiutisom Ok stundom
 dröuas the mz gudz tillate, thy at mz dröuilsom
 20 oprifwas syndanna rötir oc rätuisanna frukt rotas,
 tho gudh som ser hiärtan oc thöm vndirstaar han
 matta sina vina frestilse sua at the varin thom
 til thrifnadh oc gagn, thy at han latir vardha oc
 gör al thing rätuislica j rätte vikt oc maale, thy
 25 mädhan thw äst kalladh j gudz anda tha haff ey
 vmsorgh aff thy at gudh framdraghir länge sina
 jättan, thy at scrifwat är at ängin kombir til gudz
 vtan gudh fadhír draghír han Thy sua som hyrdin
 draghír oc lokkir faarin j husit mz blomstir quast
 30 oc atir lykke sidhan husit än thot faarin löpa kring
 vm väggiana tho skulu the ey haua vtgang thy
 at husit är vmkring sat mz väggiom Thakit är

höght oc dörrena atirlykta for hulkit faarin til-
 uänias at äta höt oc vordha sua säwi oc spak at
 äta gräs aff hirdhans hand Swa är ämuäl giort
 mz thik thy at the thing som thik syntos för vara
 hardh oc vansamlikin at thola äru nw vordhin 5
 thik sua lät oc kär at thik lyste änkte vtan sua
 som gudh

Aff tarom gudhi thäkkom oc othäkkom xiiij^m

GWz son taladhe thw vndra hui jak höre ey han
 som thw seer haua manga taara oc mykin graat 10
 oc giua mang thing for min hedhir Jak suara 347
 thik til thz första, Huar twa keldor fram löpa
 hände opta at the koma saman j eet, Ok andra
 keldonna vatn som är thiokt oc orent smittar
 renasto keldonna vatn Swa at ängin gitir drukkit 15
 thz sidhan thz är thiokt oc orent vordhit Swa är
 oc skipat mz mangra mäniskio graat oc taarom
 thy at somlike mäniskio gratir oc tara framganga
 aff thera ostadhelikhet oc naturinna böghelikhet
 Stundom aff världinna dröuilsom oc haluitis rädd- 20
 ogha tholke taara oc gratir äru orene oc illa lokt-
 ande, thy at the ey fram gaa aff gudz kärlek
 vtan the taara äru mik söte hulke som fram gaa
 aff gudz godhgörninga skodhilsom ok aff sinna
 synda aminnilsom oc aff älskogha til gudh Tholke 25
 taara oc gratir oplypta syälinna mz vördhskyllan
 til gudh oc födha mannin til euerdhelikit liiff Nw
 är tuäfald födha kötlikin oc andlikin, kötlikin födha
 födhe mannin aff orenlikhet oc til orenlikhet Mann-
 in grätir kropsins skadha, thol gladhelica världinna 30

ärfwodhe, tholkin som sua gratir är ey thäkkir
 taara son, thy at mz tholkom tarom ok grat aflas
 ey äuerdhelikit liiff Vtan thän maa kallas taranna
 thäkkiar son hulkin som gratir siälanna skadha
 5 hulkin som atuaktol är at han skuli ey reta gudh
 oc the modhir som tholkin son födhe, mz lardom
 oc kännedom at sik sua haua, är meer callande
 modhir oc honum nämbir skyld for gudhi än the
 som han födde kötlica, thy at vm tholka födho
 10 aflas sält liiff Til annat som är at han gifwir
 fatikom mannom almoso Swara jak thik vm thw
 köpte thinom son kiortel mz thins thianara päning-
 om huat ey vare kiortelin rättelica hans som pänn-
 ingana atte andelica vare swa Swa är oc ande-
 348 15 lica thy at hulkin som thyngesina vndirdana älla
 jamcristna at han skuli hiälpa mz thera päningom
 sinna vina siälo m han retir mik meer til wredhe
 än han blidhear Thy at orätuislika aflat gooz som
 gifs til siäla rökt thz hiälpir thom som thz atto
 20 för rätuislika oc ey thöm som thz gifs före Tho
 mädhan thänne giordhe thik godhgerninga skulu
 honum godhgerninga atirgällas andelica oc licam-
 lica Andelica vtgiutande böne fore honum til gudh
 thy at ängen tror huru mykyt gudhi thäkkias
 25 ödhmiuka manna böne Swa som jak teer thik mz
 äptedöme oc liknilsom Vm nakor offradhe nakrom
 konung stort sylffstycke tha sagdhin alle the som
 ther vm kring stodhin thetta är stort present, Vm
 han laase konungenom ena pater noster tha gabba-
 30 dhis han af flästom Swa är thwärt amot när gudhi,
 thy at hulkin som offra gudhi ena pater noster for
 annars siäl thz är gudhi thäkkiare än stort sylff

stykke Swa som synis j thom godha *sancto gre-*
gorio hulkin som mz sinne bön oplypte hedhna
 keysarin til höghre stadh Annantidh skalt thw
 sighia *honum* thässe ordh, For thy at thw giordhe
 mik godhgerninga Bidhír jek gudh alldra godh- 5
gärninga atirlönara at han atirgiállir thik thz aff
 sinne nadh Sigh oc *honum* sua kåraste vin Et
 radhír jek thik oc eet bidhír jak thik jek radhír
 thik at thw oplät thins hiärta öghon skodhande
 världinna ostadhughet ok fafango, oc thänk huru 10
 mykyt gudz kårlekír är kolnadhír i thino hiärta
 oc huru hardh pinan är oc komaskolande domin
 rådhelikin Ok dragh sua gudz kårlek j thit hiärta
 skipande alla thina tima ok *gerninga* oc världz
 gooz oc alla thina thanka, oc astundilse til gudz 15
 hedhír oc antuordha thina syni vndír gudz skipan
 oc foresyn änkte minzskandis aff gudz ålskogha
 fore thera skuld Annan tidh bidhír jak thik at
 arna oc rökta j thinom bönom at gudh hulkin
 som al thing formaa gifwi thik tholomodh oc op- 20 349
 fülle thit hiärta mz sinom vålsignadha kårlek

Ey swikx then aff diäflenom som änkte annat
 astunda vtan thz som gudhi tilhöre *Capitulum*
xiiij^m.

GWz son taladhe Hui rådhis thw oc mödhis ther 25
 aff at dyäfullin skal insända alla blanda nakar
 thing j thäs hæghe anda ordh Huat ey hördhe
 thw nakan tima the människio beholda sina tungo
 hela som hona lagdhe mällan wredz leons tändir

Älla huat ey sögh nakar nakon tima sötasta hon-
 agh aff hugorms stiärt ängaledhis Än hwa är
 thetta leon ella ormbir vtan dyäfwllin, leon for
 jlskona oc ormbir for klokskapin Än huat är
 5 tungan vtan thäs hæghe anda hughnadhír Ok
 hwat är at læggia tungona mällan leons tändir
 vtan tala thäs hæghe anda ordh hulkin som syntis
 i tungo liknilse oc thom framföra for manna thykkio
 oc loff Thy hulkin som talar gudz loff til at thäkk-
 10 ias mannom han vardhír andelica bitin oc swikin
 aff dyäflenom Thy at än thot the ordhin äru gudz
 tho framgaa the ey aff gudz kärlekx mwn Ok
 tungan som är thäs hæghe anda hughnadhír bort
 takx aff honum Än hulkin som änkte astundar
 15 vtan gudh oc dröuis mot allom syndelicom vāildz
 thingom oc änkte girnas at see ällír höra j licamma-
 nom vtan the thing som gudhi tilhöra Ok hulkin
 som glädz j thäs hæghe anda inskiutlsom tholkin
 maa ey suikas thy at ondír ande väghír vndan
 20 for godhom oc gaar bort for honum oc thor ey
 nalkas honum Än hwat tekna at sugha honagh
 aff ormsins stiärt vtan hopas hugnadh älla godhan
 framgang af dyäfwllsins äggilsom oc radhom Hulkit
 ängaledhis kan vardha thy at dyäfwllin läte hällír
 25 dräpa sik thusanda synnom Än han gafwe siäl-
 inne et hughnelikit ordh thz hānne vare nyttelikit
 350 oc holpe til euārdhelikit liff For thān skuld thorft
 thw ey rādhas thy at gudh hulkin som byriadhe
 got mz thik han skal fulkompna oc framhalla thz
 30 til godhan ānda Tho skalt thw vita at diäfwllin
 är suasom hundir sloppin v bandom Nar han seer
 thik ey vara i thäs hæghe anda ingiutlsom tha

löpir han til thin mz sinom frestilsom oc äggilsom
 Än är thz sua at thw sätir nakat hart mot hon-
 um aff hulko hans tändir äntigia värkia älla eghna
 älla sliöna tha skal han ginstan springa fran thik
 oc ey skadha thik Än huat är thz hardha som 5
 mot dyäfflenom skal sätias vtan gudhelikin kärlekir
 oc gudz budhordha lydhna, Thy at vin dyäfwllin
 seer thöm folkomplica i thik tha värkir honum j
 tändirna thz är at hans vidhírfrestan oc vili vardhír
 fafang thy at han seer thik oc vndirstaar j thik 10
 hallir vilia thola all genwerdhogh thing än gaa
 mot gudz budhordhom

Hwi godhe dröuas oc onde främias Capitulum xv^m

GWz son taladhe Thw vndra hwi thw hördhe 15
 gudz vin hedhíruárdhan dröuas oc gudz ouin vara
 hedhradhan hulkin som thw thänkte oc trodhe
 skula plaghas Swa som thik var sakt j andre gudhe-
 like syyn Jak suarar thik gudz ordh skulu baadhe
 vndirstandas andelica oc licamlica thy at huat är 20
 världina dröuilse vtan enna handa oplyptilse oc
 redhilse til krono Än huat är världinna fagnadhír
 oc sälikhet thöm manne som nadhinna vannytíar
 vtan enna handa nidhírfárdh til dröuilse thy at
 dröuas j världinne är san ophöghilse til lifwit Ok 25
 at hua framgang i världinne är orätuisom manne
 san nidhírfárdh til háluitis Thy til thins tholemodz
 styrkilsa oc lärilsa j gudz ordhom Sighír jak thik 351
 eet äptedöme Swa som een modhír vare ther hafðhe
 twa syni Annar thera var föðdir j myrkestowa 30

änkte vitande älla hörande vtan myrkit oc modhír-
 na miölk Annar var föddir i litlo oc fatiko huse
 hafuande manzlikin kost hwilo i säng oc thiänist
 oc thiänisto qvinno, thom som föddir var j myrke-
 5 stowone sagdhe modhorin O son vm thw vilt vt-
 gaa aff myrkeno tha skalt thw haua kräselicare
 kost blötarin säng oc tryggare stadh Sonin hördhe
 thetta oc gik vt thy at vm modhírin hafdhe lofuat
 honum höghelicarín thing sua som vare mykyt
 10 thiänisto folk älla filsbens hus älla pallacia älla
 höghia oc gáfwa hästa älla andra dyra gärsame
 han hafdhe ey trot hánne thy at han aff ängo
 viste vtan aff myrkeno oc aff modhírna miölk
 Swa lofuir ok gudh stundom litin thing ther han
 15 mz mener oc vndirstaar höghelik thing at männ-
 iskian vm världzlik thing skuli nima at thänkia
 himerikis thing Än androm sonnenom sagdhe
 modhorin O son huat nyttelikheth är thik at dual-
 ias j thässa smälico huseno hör thy mit raadh oc
 20 thz skal dugha thik Jak vet twa städhi j första
 stadhenom är oändelik glädhe oc osighelikin oc
 hedhír for vtan ända J androm är kämpa stridh
 huar alle the vardha konunga som stridha oc alle
 the som vinnas vinna sighír Smasuenin hörande
 25 thetta oc vtgangande til stridhinna, gik atir jn oc
 sagdhe modhírne jak saa vndarlikin leek a banunne
 Somlike nidhírsloghos oc nidhír trudhos Somlike
 nektadhos oc drapos oc thø thigdho alle oc alle
 läko oc ängin oplypte howodh älla hand mot thom
 30 som han nidhírslogho Modhírin suaradhe Thänne
 stadhin som thw saat är ey vtan som thorp vndir
 äronna stadh thy at j thässa thorpeno vil herran

thom vt röna hulke som oquämelike äru at in-
 ganga j äronna stadh Ok them som han seer vara
 vakra ok starka til stridhinna thom skal han höghe-
 licare krona j äronne Ok thy sitia the j thäso
 thorpeno som skulu pröua thom ther kronas skulu 5
 j äronne Än at thw saat thom som nidhirsloghos
 näktadhos oc sloghos oc thigdhos thz är aff thy at
 var klädhi äru smittadh oc oren aff vars smålica
 hws klädhom oc orenlikhet oc thy thorffua the
 starka stridh oc äruodhe at the maghin thäs ren- 10
 licare rensas Piltin suaradhe thz är hart oc thunkt
 at nidhír truhas oc thighia, thy thykke mik bätra
 vara at gaa til mit fatika hus Modhírin suaradhe
 Vm thw bliuír j varo fatika huse tha skulu madhka
 oc orma opuaxa aff varo myrke oc orma thräk 15
 aff hulkra hörsl thin hörssl skal styggias oc rådhas
 oc aff thera biti oc stiongom al thin makt skal
 kolna oc forgaa, oc hällír än thw ville thz lidha
 alla ther mz vmga haldír ville thw ey haua varit
 föddír Smasuenin hörande thetta oc astundande 20
 licamlikit got hulkit modhorin tho mente oc vndír-
 stodh thz andelica, vardh han thäs diärfware til
 stridhinna oc opuäktis daglica at forthiäna kron-
 ona Swa gör ok gudh thy at han lofwír oc jattar
 stundom oc gifwír licamlik thing Stundom jattír 25
 han kötlikin thing j hulkom han vndírstär oc
 menar andelik thing at hughin skuli opuäkkias til
 gudz älskogha, aff thom gafwom som han hawír
 takit oc ödmiukas vm andelik vndírstandilse, oc
 at han skuli ey trösta a sik älla dyrfwas aff sik 30
 Swa giordhe gudh israels mogha thy at han jätte
 oc gaff thom först världzlik thing oc giordhe mz

thom jartekn at the skullin lāras vm tholik thing
 til at vndirstaa osynlik ok andelik thing Ok sidhan
 meere gudz vidhirkāna var giordh i thera vndir-
 standilsom taladhe gudh mz prophetomen myrk
 353 5 ordh ok hardh oc vansamlik at vndirsta mällan
 blandande nakor hughnelik ordh oc glādhisful
 Swasom han loffwadhe folkeno atirkoma til thera
 fādhīrnis land oc āuerdhelikin fridh oc at vpbyggia
 alt thz nidhīrfallit var Nw ān thott thz kōtlica
 10 folkit vndirstodh oc ville haua alla thāsse lofw-
 anena oc jāttena vārlzlica, tho foreskipadhe gudh
 oc foreuiste at somlika aff thom skullo fulkompnas
 vārlzlica ok somlika andelica Ān nw mat thw
 spōria hui gudh hulkom alla tima oc stunde āru
 15 kunnogha foresaghdhe ey al thing slātelica til vissa
 tima ālla hwi sagdhe gudh annat oc mente annat
 Jak suara thik jsraels folk var kōtlikit oc astund-
 adhe ensam vārldzlik oc kōtlik thing oc formatto
 ey at vndirsta ālla begripa osynlik thing Vtan vm
 20 synlik thing oc liknilse, thy thāktis gudhi at lāra
 sit folk mz mangom mattom oc the som trodho
 gudz jārteknūm skullo thās hōghelicare kronas for
 trona at the som framgingo i godho skullin vardha
 thās hetare til got oc the som lati varo skullo thās
 25 hetelicare optāndas til gudh Ok syndoghe thās
 hāllīr aflata at synda ok drōfdhe thās tholomodho-
 are at thola syna ysāld Oc the som āruodadho
 thās lystelicare at sta oc framhalda oc the som
 bidadho thās hōghelicare at kronas for myrka
 30 jattan, thy at vm gudh hafdhe jättat kōtliko folke
 ensam andelik thing tha hafdho the slionat j hine-
 rikis ālskogha Ān vm gudh hafdhe jättat ensammin

kötlik thing huat atskilnadh hafðhe varit mällan
 diurin oc mannin, Vtan mildir oc sniällir gudh
 ther til at mannin suasom var dödhelikin skulle
 rätuislica styra sin licama gaff han honum licam- 5
 lik thing oc ther til at han skuli astunda hime-
 rike tedhe gudh honum ömpna godhgerninga oc
 järtekne oc at han skulle rådhas at synda tedhe 354
 gudh honum sina rådhelica doma oc insändilse oc
 frestilse vm onda angla Ok ther til at jättanna
 liusare oc snillina giuare skulle ämuäl bidhas oc 16
 astundas blandadhis myrk thing oc jäffwogh mz
 hugnelicom Swa kungör ämuäl gudh i dagh ande-
 lica doma vm licamlik liknilse, Ok talande vm
 värzlikin hedhír at ensampnom gudhi gifwis alt
 mästírskap thy at huat är världinna hedhír vtan 15
 vadhír oc äruodhe oc gudelix hugnadz minzskilse
 Än huat är dröuilse vtan dyghdhanna redhoboilse,
 thy at loua rätuisom manne världina hedhír huat
 är thz vtan at hindra ok fortaka andelikít gagn
 Än at jak jatta världinna dröuilse huat är thz 21
 vtan stors siukdoms läkedoms gafwa O dottir thy
 magho gudz ordh mangfallelica vndírstandas oc
 tho är ängin vmskiptelikhet j gudhi märkiande
 for thy, Vtan hans snille är vndrande oc rådhas
 skolande thy at suasom jak sagdhe mang thing 25
 licamlica mz prophetom hulkin fulkompnadhos
 licamlica Jak sagdhe oc ämuäl mang thing licam-
 lica hulkin andelica fulkompnadhos Swa gör jak
 oc nw oc nar thässe thing hända tha skal iak
 kungöra thik thera sak 30

Capitulum xvj

MAria gudz modhír taladhe Hwi hárbarghadhin j
 thánna máthan hans tunga ár stortalugh hans
 liuirne okonnoght oc hans sidhi vârlzlike oc löslat-
 5 ughe Hon suaradhe thy at han trodhis vara godhír
 oc at jak skulle ey skändas vm jak forsmadhe oc
 vidhirsagdhe kändan man Tho vm jak hafðhe vist
 at thz misthåktis gudhi ey hafðhe jak hållir takit
 han j mit hus ån hugorm Gudz modhír suaradhe
 10 thánna thin vin gömde jak oc atirhiolt hans tungo
 oc håarta at han skulle ey röra idhír til dröuilsa,
 Visselica dyåfullin ár klokír oc ledde til jdhír
 vargh vndír vlla fát at han skulle faa tilfålle at
 355 möðha idhír oc skualdra mz jdhír Hon suaradhe
 15 os synis at han ár gudhelikin oc angrar oc vil
 bátra sina syndír oc at han söke hálgha män ok
 sighír sik vilia halla aff syndom Gudz modhír
 suaradhe hwar nakor gaas ár mz fiådhróm Sigh
 mik huat hållír kótít plåghír åtas ålla fiådhrana
 20 huat ey åru fiådhrana vamula j maghanom ån
 kótít mätte oc styrke Swa ár oc andelica, the
 hálgho kirkio skipilse oc stadge ár sua som gaas
 j hulke christi licamme ár suasom fårskasta kót
 oc kirkionna hálghilse åru suasom gaasenna inålua
 25 Vingane tekna hálghra manna gerninga Dunit
 teknar hálghra manna kårlek oc tholomodh Ån
 fiådhranna tekna aflat hulkit hálghhe män gafuo
 ok forskylladho, Thy huar thån som gangír til
 aflat mz the akt at han skuli lösas aff sinom förro
 30 syndom oc tho at han skuli atirbliua j sine laste-
 like sidhuånio han hauír gasinna fiådhra aff hulkom

siälün mättis ey oc styrkis ey vtan at enast vm
 the atas tha göra the oc hiälpa til opkastilse Än
 the som koma til aflat mz thom hugh at the vilia
 ther äptir fly syndinna oc atirgiua orättelica aflat
 gooz oc fult göra thom som the haua orättelica 5
 skadha giort Ok afla ey en skärff mz fule oc
 orätuisse apling Ok at the villin ey liua en dagh
 vtan äptir gudz vilia oc at the antwordhin gudhi
 sin vilia j genuärdho oc sälikhet Ok at the skulin
 fly världinna hedhär oc hanna venskap tholka skulu 10
 faa synda forlatilse ok äru like gudz änglom j
 gudz asyn Än them som glädz aff förra synda
 aflösn oc hauir tho ey vilia at forlata sina förro
 fafango älla sins hugx illa skipadh girnilse Vtan
 vil behalla orätuislika aflat gooz oc älska värld- 15
 inna j sik oc sinom vinom, blyghis aff ödhmiukt
 oc ey fly wranga sidhuänior Ey atirhalla sit köt 356
 aff owirflödhis oc olofficom thingom honum dugha
 fiädhkana som är aflatit til opkastilsa, Thz är til
 at faa jdhrugha oc scriptamaal mz hulkom syndin 20
 vtkastas ok nadhin aflas Ok han flyghär suasom
 mz nakrom fiädhrom aff diäfulsins hand j gudz
 sköt vm han vil tho siälwir tilgöra mz godhom
 vilia at han maghi thetta faa Hon suaradhe O
 miskuninna modhär bidh for honum at han maghe 25
 finna nadh j thins sons asyn, hon sagdhe thän
 hälge ande sökir han Vtan nakat liggär fore hans
 hiärta sua som stenthal forbiudhande at gudz nadh
 skuli ey ingaa Visselica gudh är suasom höna älla
 fogil liggiande owir sin äg oc görande thom heet 30
 aff hulkom liuande vnga vardha än al äggin hulkin
 som äru vndär hönonne taka hanna hita oc ey

annor vmkring liggiande Ok ey brytír modhorin
 äggia skalina ther vngen j aflas vtan siälwír kök-
 lingin vidhírfresta at bryta skalena mz sino näfwi,
 oc modhorin seande thz redhír vnganom hetare
 5 stadh huar han maghe sta oc bliua Swa söke gudh
 alla mz sine nadh Än thom som sua thänkia mz
 sik Vi viliom halla aff syndinne oc vi viliom vidhír-
 fresta til fulkomplikhet sua mykyt vi formoghom
 thom sökie thän hálge ande idhkelicare at the
 10 formaghin fulkompna got thäs fulkomplicare Än
 thom som antuordha gudhi allan sin vilia ey vili-
 ande ägha minsta thing mot gudz älskogha Vtan
 fölgia thom människiom som tee sik fulkompna
 vara j godho oc sta äptír ödhmiuka manna radhe
 15 skällica stridhande mot sins köts rörlsom thom
 läggir gudh vndír sik sua som höna sina vnga
 görande thom sit wk söt oc hugnande thom i
 thera vanda Än the som fölgia sinom eghnom
 vilia oc losta thänkiande litla godhgerninga som
 20 the göra vara värdhogha stor lön när gudhi Ok
 vidhírfresta ey at framga til mera folkompnilse
 vtan sta j thom thingom som hughin lusta orsak-
 ande sin krankdom mz andra manna äptedöme
 Ok slätande sina laste mz andra manna wrang-
 357 25 likhet tholke vardha ey gudz kyklinga thy at the
 hua ey vilia at bryta sins vilia fafango vtan vm
 the formattin villin the hällir länge liua at the
 mattin längir blifua j syndinne Ey giordhe sua
 thän godhe zacheus oc ey magdalena Vtan for
 30 thy at the hafdho syndat mot gudhi j allom lim-
 om thy gafuo the honum alla sina limi til bädhr-
 ing for syndinar oc for thy at the opforo dödhe-

lica oc syndelica til världinna hedhír nidhírforo
 the ödmiukelica j hánna smálikhet, thy at van-
 sampt är nakrom badhe sindír älska gudh oc
 världinna Vtan han är suasom thz diur som öghon
 hawir fore oc bak oc tholkin ä huru mykyt han 5
 är atuaktol tho skal han dröuas Än the som
 tholke äru som zacheus oc magdalena vtualdo
 tryggiasta delin

Sancta agnes taladhe saat thw frwna j högh-
 färdh thz *capitulum* leta j konunga bokine 10
 (Åttonde Boken, Kap. 15)

Aff varfrw lofwi oc *sancto johanne* &c. xviij

O Söta maria sagdhe *sancta birgitta* Välsignadh
 vari thw mz äuerdhelike välsignan thy at thw
 vast jomfru fore barnbyrdh jomfrw äpte barn- 15
 byrdh oc jomfru vtan iäff tha thin fästeman iäfu-
 adhe Vari thw välsignadh thy at thw äst modhír
 oc jomfrw Thw ensamin gudhi aldra kárast aldra
 renast owir alla ängla ensamnín fullast mz tronne
 mz apostlomen Ensamin aldra beskast j hiärtans 20
 sorgh aldra klarast j atirhalle owir hálgha känne-
 fadhír höghelicast j renlek oc bindogha owir alla
 jomfrwr thy välsignín thik al thing owantil j
 himpnenom oc nidhantil a jordhinne, For thy at
 vm thik vardh skaparín man Vm thik findír rätuis 25
 man nadhe Syndoghe synda forlatilse, Dödhír liiff
 oc vtläghé man älla biltogha kombir atir til sit
 eghit fadhírnis land Jomfrwn suaradhe *Scrifwat*
 är at petro suaradhis nar han bar vitne minom

son at han var gudz son Säl äst thw pätar thy
 at köt oc blodh opinbaradhe thik ey thz Swa
 sighir Jek nu at thin kötlica siäl beuiste thik ey
 358 alla opinbaradhe thässa helso vtan han som var
 5 vtan ophoff oc är vtan ända Var thy thu stodh-
 ogh tha skal jak vara thik miskundsam Johannes
 baptista skal vara thik sötir som han jätte thik
 Petrus skal vara thik mildir Paulus starkir som
 kämpe tha skal Johannes sighia thik O dottir sit
 10 j mino knä Petrus skal sighia O dottir lät vp thin
 mwn oc jak skal mätta thik mz sötman kost Än
 paulus skal föra thik j kärleksins vakn oc jak
 som modhir är skal presentera thik minom son
 Tho dottir mat thw thetta ämuäl vndirsta andelica
 15 thy at j johanne som tekna gudz nadh märkis
 san lydhna Visselica sanctus johannes var sötir
 fadhir oc modhir for vndarlica nadh Sötir mann-
 om for enkannelica predican Sötir gudhi for liuir-
 nesins hälaghet oc lydhno Sannelica han lydde j
 20 vngdomenom han lydde j sälom thingom oc j
 genuerdhoghom Han lydde oc stodh ödhmiukelica
 nar han hafdhe maat hedhras han lydde oc j
 dödhenom thy sighir lydhnan sit j knäm thz är
 at far op til ödhmiuk thing oc thw skalt haua
 25 höghelik thing Forlat besk thing oc thw skalt faa
 söt thing forlat thin eghin vilia vm thw vilt vara
 litin Forsmaa jordzlik thing vm thw vilt vara
 himersklikin alla hälagh Forsma owir flödhelik
 thing vm thw skalt haua öfrit fulstopa andelica
 30 J petro märkis hälagh tro the hälghe kirkio tro
 thy at sua som petrus bleff städhughir alt til
 andalyktinna Swa skal oc the hälghe kirkio tro

stadhugh bliua for vtan ända thy petrus som är
 the hælgha tro sighir lät vp mwnnin oc thw skalt
 haua bäzsta kost Thz är lät vp thina siäl vndir-
 standilse ok skalt finna j the hælgho kirkio sötastan
 kost thz är gudz licamme a altareno oc nyo laghin 5
 oc gamblo oc hælgho kännefadhra vt thydhilse j
 scriptinne thera tholomodh som dödh tholdo for
 gudz äro Renliuis manna ödhmiukt jomfru renlik-
 het ok aldra dygdha grundual Leta thy the hælgo
 tro j sancti petri kirkio oc halt hona j aminne oc 10 359
 fulkompna j godhgerningom J paulo märkis oc
 forstandz tholomodh thy at han var hetir oc
 brännande mot thom som striddo mot tronne
 gladhir j dröuilsom langhughadhir oc städhughir
 j hælgho hopi Thologhir j siukdom varkundsambir 15
 mz sörghandom ödhmiukir j dyghdham millir at
 hərbärghia fatika myskundsambir til syndogha
 aldra manna mästare oc kännefadhir stadhelica
 bliuande alt til dödhin j gudz kärlek Thy skal
 paulus som teknar tholomodh väkna thik mz 20
 dygdhanna vaknom thy at sant tholomodh grundat
 oc styrkt mz christi tholomodh oc äptedöme ok
 hans hælghra manna optände gudz kärlek j hiärtano
 oc opuäkkir hughin til at göra starklica Ok gör
 mannin ödhmiukan, millan miskundsaman oc hetan 25
 til andelik thing oc himerikis thing atuaktoghan
 vm sik siäluan oc stadhelica bliuande i godhom
 thingom som han hawir byriat Thy hwarn thän
 man som lydhnan opfostra j ödhmiuktinna knä
 oc tron mätte mz sötelikhetz kost Ok tholomodhit 30
 kläthe oc väkne mz dygdhanna vaknom han ledhe
 jak miskunnina modhir til min son hulkin som

han skal krona mz sötman's krono thy at j *honum*
 var othänkelikin styrkir oc oreknande snille ok
 osighelikin dygdh oc vndarlikir kärlekir Ok thy
 skal ängin gripa han älla bortföra aff hans handom
 Tho dottir än thot jak talar til thin tho mener
 jak oc vndirstar vm thik älla thöm som fölghia
 the hælgho tro mz kärlex gerningom, Thy at sua
 som j enom man israel vndirstodz alt israel's folk
 Swa menar jak oc vndirstar älla sanna oc godha
 10 cristna män vm thik

Huru christi brudh lofwir gudz modhir mariam
 ok bidhir til hænna *Capitulum xix.*

O *sancta* oc söta maria ny fäghrind klarasta fäghr-
 ind Kom mik til hiälp At min vanskaplikhet skuli
 15 rensas oc min kärlekir vptändas thy at thin fäghr-
 ind giuir thry thing hon giuir Först aminnenno
 360 oc hughenom at gudz ordh sötelica ingangen
 Annantidh at the hörins oc gömins lustelica Thri-
 dhiatidh at the hetelica wtgiutins oc framförins
 20 til jamcristins kännedom Thin fäghrind gifwir
 ämuäl hiärtano thry thing, hon borttakir först
 lätinna hardhasto byrdhe vm thin kärlekir oc ödh-
 miukt skodhas Annantidh gifwir hon öghomen
 graat oc taara Vm thin fatikdombir oc tholomodh
 25 atuaktas Thridhiatidh giuir hon hiärtano jnnarsta
 sötelikhetz brändagha Vm thins milhetz aminne
 skodhas oc thänkis renlica Sannelica O sötasta
 frw thw äst dyrasta fäghrind astundelica fäghr-
 ind thy at thw äst giuin siukom til hiälp, dröfdh-
 30 om til hugnadh oc allom til dagthingarsco thy

alle the som thik hördho vara födhande Oc the
 som vita thik nw vara födda matto väl ropa
 sighiande kom klarasta fåghrind oc lys var myrk
 kom dyrasta fåghrind oc för bort var obrygdhilse
 kom sötasta fåghrind oc blidhea oc minzska vara 5
 besklikhet kom valloghasta fåghrind oc lös vaar
 fångilse Kom höuiskasta fåghrind oc afskrapa vara
 fylsko oc orenlikhet Thy vari tholik oc sua stor
 fåghrind välsignadh oc hedhirlikin hulka som alle
 patriarcha astundadho at see aff hulke alle propheta 10
 sungo oc spadho Aff hulke som alle vtualde oc
 godhe män gläddis Gudz modhär suaradhe Vål-
 signadhär vari gudh min fåghrind hulkin thik gaff
 oc styrdhe thik til at tala tholik ordh thy sighär
 jak at älzsta oc äuerdhelik fåghrind oc fåghärste 15
 hulkin som giordhe oc skapadhe mik skal styrkia
 thik, the älsta oc nya fåghrindin al thing opny-
 ande hulkin som var j mik oc gik fram aff mik
 skal lära thik vndarlik thing Astundelicasta fåghr-
 ind lustande al thing oc gladh görande skal op- 20
 tända thina siäl mz sinom kärlek tröst thy a gudh
 Thy at nar himerikis fåghrind synis tha skal al
 jordzlik fåghrind skändas oc reknas suasom thräkkär
 Ther äptär sagdhe gudz son til sinna modhär O 361
 välsignadha modhär thw äst lik gulsmidh hulkin 25
 som redhe godha gerning, Alle the glädhias som
 gerningena älla värkit se oc offra tha äntigia dyra
 stena älla gul at thz värkit oc gerningin skuli
 rasklica fulkompnas Swa oc min älskelica modhär
 giuär thw allom hiälp thom som vidhär fresta at 30
 opsta til gudh Oc ängin latar thw lutlösan älla
 toman aff thinom hughnadh thy mat thw väl

kallas gudz hiarta blodh, Thy at suasom alle
 licamans limi liuande göras oc styrkias aff blodh-
 eno Swa lifuande göras alle vm thik aff syndomin
 mz dygdhelicom gerningom

5 At vara skällikin j atirhalle, xx.

AGnes taladhe O dottir stat stadhug oc gak ey
 til ryggia thy at ormbir liggir for thinom hælom
 oc gak ey ofmykit fram thy at huas spiudz vddir
 staar mote thik Aff hulkom thw skalt sargas oc
 10 stingas vm thw ofmykt fram gar Än huat är at
 til ryggia ganga vtan angra j frestilsom at haua
 vppa sik takit hardh thing oc helsam oc vilia
 atirgaa til förre sidhuänio lustas mz hughenom j
 orenom thankom, Tholik thing myrkia al godh
 15 thing vm the thakkias hughenom oc atirdragha
 han smam oc smam aff allo godho Ey skalt thw
 oc ofmykt framga thz är at thwinga thik owir
 thina makt älla fölghia androm j godhom gerning-
 om owir thina natur oc krapt Thy at gudh skap-
 20 adhe aff äuerdhelico at himerike skulle oplätas
 syndoghom människiom mz kärlex oc ödhmiuktz
 gerningom Swa at skällik matta skuli gömas j
 allom thingom Nw är dyäffwllin awndzsiukir oc
 raadhir oc äggiar fulkompna män at fasta owir
 25 sina makt jätta owan oc ny thing oc oskålikin
 vilia fölghia fulcompnin thing sinne eghne makt
 oc krankdom oskodadhom at styrkin vanskis oc
 människian jdhne thz hon hauir illa byriat mer
 for manna blygdh än for gudz skuld Älla at hon
 30 kränkis oc vanskas rasklica for oskålikhet oc siuk-

dom, mål oc vågh thy thik siälua i thik siälue
 aptir thinom styrk älla vaninakt Thy at andre
 äru starkare aff natur oc skipilsom andre van-
 maktoghare oc somlike hetare j gudz nadh som-
 like raskare aff godhe sidhuänio Thy styr thit 5
 liuirne aptir thera radhe som gudh rådhas at
 ormen skuli ey bita thik vm thu ey granlica
 skodha thik allighis oc at etirfuldz suärdz vddir
 Thz är at dyäfwlsins etirfullasto äggilse skulu
 gabba thin hugh at thw vili äntiggia synas thz 10
 thw ey äst ällir at thw astundar at vara thz som
 är owir thina makt oc krapte Thy at somlike äru
 hulke som tro at faa himerike mz sinne forskyllan
 hulkom gudh spar aff dyäfulsins frestilsom aff sinne
 lönlige skipan Somlike äru hulke som mz sinom 15
 gervningom vänta at gudhi göra fult for sina syndir
 hulkra villa alstingx är fordömelik thy at vm
 ämuäl nakor människia draape sin licamma hundra-
 dha sinnom hon formatte ey at suara gudhi eet
 for thusanda thy at gudh giuir maktena oc vilian 20
 Han gifwir timana oc helbregdhelikhet, han gifuir
 godh astundilse Han giuir rikedom a oc äro han
 dräpir oc gör lifuande han ophöghe oc nidhir
 thrykke Oc al thing äru j hans hand Oc thy är
 homum ensampnom allir hedhir giuande, oc ängin 25
 manna forskullan reknas for homum nakat Än at
 thw vndra aff the frwne som kom til aflat oc
 vardh smittadh oc valdfördh Jak suara thik at
 somlika quinnor äru hulka som hua atirhald oc
 tho älska the ey atirhallit hulka som hua storan 30
 skörlimnadz lusta oc tho ey maktogh frestilse Hulka

som gärna token hedhärlik giptomal vm the budh-
 ins thom Vtan for thy at thom biudhas ey högh
 thing thy forsma the litin thing oc sua oprindir
 thom höghfärdh oc dyrfe aff thera atirhalle Ok
 5 for thy händir thom stundom at falla, af gudz
 tillate oc tholi, swa som thw nu hördhe Än vm
 nakor hafde tholka akt at han ville ey entima
 smittas for alla världinna vm hanne thz budhis
 omöghelikit vare at tholkin leddis til fwl thing
 363 10 alla smittilse Tho vm gudh läte tholka falla aff
 sina lönlico rätkuiso vordhe thz hanne meer til
 krono än til synd mädhan thz vare mot hanna
 vilia Thy skalt thw vita at gudh är sua som örn
 hulkin som aff högdhinne skodhar huat som nidhre
 15 är Vm han seer nakat opfara aff jordhinne ginstan
 nidhirkastir han thz sua som mz stafslyongo Vm
 han seer nakat etirliket sik genuärdhokt han ginom-
 sla thz suasom mz straal Vm nakat vrenliket drypir
 owan til a han thz vtskyddir han starklica aff sik
 20 mz vingomen sua som gaas Swa gör oc gudh vm
 han see mannanna hiarta aff kötzsins krankdom
 alla dyäfulsins frestilsom opräte sik mot andans
 vilia mot gudhi ginstan gör han thz til änkte mz
 thy at han skiutir jdhrugha i manzsins hiarta oc
 25 latir mannin atirkomma til gudh oc til sik siäluan
 Vm kötlx lusta alla rikedom giris etir gaar in
 j manzsins hiarta ginstan ginomslaa gudh hughin
 mz sins kärlex straal at mannin skuli ey bliua j
 syndinne oc skilias fran gudhi Än vm höghfärdh-
 30 inna orenlikhet alla skörlimnadz thräkkir smittir
 hughin ginstan nidhirkastar han thz swa som gaas
 vm trona ok huxsins stadhelikhet at hughin skuli

ey hãrdhas j syndomen, alla at sialin tilfögdh
gudhi skuli fordömelica smittas O dottir skodha
thy gudz rätuiso oc miskund j allom thinom astund-
ilsom oc gerningom oc akta altidh thina ändälykt

Aff gudz höghelikhet oc at hetelica predica 5
gudz ordh xxj^m

CHristi brudh sighir välsignadhir vari thw min
gudh hulkin som är thräfallir oc een thräfallir
j personis en j natura Thw äst sialwir godhlekin
oc sialf snillin thw äst sialff fäghrindin oc sialft 10
valdit, Thw äst sialff rätuisan oc sanindin vm
hulka al thing lifwa oc oppehallas Thw äst sanne-
lica likir thy blomstre som enkannelica vaxir a
hedhinne aff hulko alle the som thy blomsterno
nalkas faa sötma j smakenom lustilse j hiärnanom 15 364
lostä j syninne styrk j androm limom Swa alla
the som thik nalkas vordha thäs fäghre forlatande
syndena vardha thäs sniällare fölghiande thinom
vilä oc ey kötzsins vardha rätuisare älskande oc
fölghiande sialinna nyttelikhet i gudz hedhir, Thy 20
o millaste gudh giff mik thz at älska som thik
lusta oc thäkkis oc mannelica sta mot frestilsom
Forsma al världz thing oc thik jdhkelica beholla
j mino aminne Gudz modhir suaradhe thässe hel-
sona forskylladhe thik aff gudhi sanctus ieronimus 25
hulkin som bortgik aff false snille oc fan sanna
snille hulkin som forsmadhe oc vidhir saghdhe
värzlikin hedhir oc afladhe sialuan gudh Säl är
tholkin ieronimus oc säle äru the som fölghia
hans kãnnedom oc liuırne Han var änkio giordhir 30

älskare godhra manna speghil oc sannindinna ok
 renleksins kännefadhír Vtan sigh dottír hwat är
 thz som thik mödhe oc dröue j thinom hugh,
 Hon sagdhe thanke löpír mik mot sighiande Vm
 5 thw äst godh lát thik nöghia at thinom godhlek
 huat vardha thik at döma älla lära andra hulkit
 ey tilhöre thine skipan älla stadga Aff thom
 thankanom räddis hughin sua at han glöme sik
 siäluom oc kolna allír i gudz kärlek Gudz modhír
 10 suaradhe thänne thankin atirdraghír manga fran
 gudhi thy at dyäfwllin hindrar godha män at the
 skulin ey predica for ondom at onde mattin faa
 jdhrugha oc vordha bätre, Han hindra thom oc
 ämuäl at the prediken ey älla talin for godhom
 15 at godhe ey vanlica oplyptins til höghre stadh
 thy at godhe höra opta godhra manna kännedom
 oc vplyptas til höghre nadh oc forskullan oc
 stadhga Swa hafdhe thän hedhningin som las
 ysaye spadom komit til mindre häluitis pino Än
 20 philippus apostolus kom til hans oc kände honum
 genstigh til himmerikis oc oplypte han til sälan
 stadh Swa sändis oc petrus til cornelium, vm
 365 cornelius hafdhe för varit dödhír visselica han
 hafdhe komit til nakra nadha for sina tro Vtan
 25 petrus kom oc ledde han til lifsins port Swa kom
 oc paulus til dionisium oc ledde han til säl atir-
 lön thy skulu gudz vini ey lätias j gudz thiänist
 Vtan äruodha at ondír man vardhir bätre oc
 godhír man komi til fulkompnilsä Thy at hulkin
 30 som hauír vilia til at hwiska j aldra manna öron
 at ihesus christus vare sannelica gudz son oc
 giordhe ther til sua mykyt som han formatte til

aldra manna vmuändilsa, huat hallir faa alla änge
 vmuändins, ey thy sidhír finge han sua stor lön
 sua som thyt alle vmuändins til gudh Sua som
 jak sighth thik mz liknlsom oc äptedöme Vm tve
 leggho swena grofwin hardhastá biärgh äptir sins 5
 herra budhi ok annar thera funne got oc vtualt
 gul oc annar thera funne äunkte Thässe badhe
 vordho vördhe jämpn lön for sin vilia oc äruodhe
 Swa som paulus hulkin som vmuände manga til
 gudh oc andre apostoli vmuändo färre tho hafdhó 10
 the alle en vilia vtan gudz skipan var lönlíkin thy
 är ey aflatande än thot faa människior alla änga
 taka gudz ordh thy at suasom thornin göme
 rosina oc asnin bär ok framföre sin herra Swa
 dyäfwllin syndinna thorn dughír vtualdom mannom 15
 sua som rosen vm dröuilsa styngia at the skulin
 ey fanytlica syndir lösas vm hiartans dirue Ok
 framledha thom sua som asna til gudz huglnadh
 oc mere atirlön

Aff grymom dom mot thom som raske äru til 20
 at synda xxij

GWz son taladhe vm jak matte dröuas tha matte
 jak nw vördh skyllelica sighth Mik angrar at jek
 hauir skapat mannin thy at mannin är nw sua
 som thz diur som siälfwiliandis löpir j nätin thy 25
 at ä huru mykyt oppa hanum ropas ey thäs sidhír
 fölghe han sins vilia lusta oc ey är dyäfwllin nw
 alstingx skyllande at han draghír mannin mz vald
 Vtan siälff människian forekombir nw hans ondsko
 Swa som the löpande hunda hulke som först ledhas 30 366

alla föras j koplom alla simom oc sidhan the
 vordha vani at gripa diurin oc äta koma the
 raskare til braadhinna än jagharin Swa mannin
 tiluandir til syndinna oc kopladhír i hánne är nw
 5 raskare til at synda än dyäfwllin är til at fresta
 Ok ey är thz vndir thy at longo är at världinna
 howodh som är pafwans gardhír blidhcadhe gudh
 mz liuernesins hälaghet oc sino godho äptedörne
 swa som hálghe pafwa giordho förra, ok thy äru
 10 andre limine vordhne vanmaktoge oc thwánande
 Ok ey aktas nw alla skodhas hwi gudh som är
 naturlica rikir var ther til vidhír thorftoghír oc
 fatikir at han ville tee oc känna at forganglik
 thing skullo miswrdhas oc forsmas oc himerike
 15 älskas Vtan mannin som är naturlica fatikir är
 rikir vordhin aff falsom rikedomom thz astunda
 alle at fölghia oc älska Ok faa finnas andre hulke
 som thz ey göra thy skal äriarin koma vtsändir
 aff thom valloghastá oc hwästir aff thom sniállasta
 20 hulkin ther ey letar alla aktar jordh ägho alla
 licamlica fåghrind oc vandar ey vm starka manna
 styrk oc rådhis ey höfdhinga hözslo oc aktir ey
 nakra människio värdhelikhet hulkin som skal saa
 människionnar köt oc nidhírslaa andanna hus oc
 25 antuordha madhcomen licammana oc siälanna thom
 som the thiänto Äruodhin thy mine vini til
 hulka jak sände thik mannelica oc rasklica, Thy
 at thetta som jak sighír skal ey vardha j ytarsta
 daghomen sua som jek sagdhe för, vtan i thässom
 30 daghomen Ok inange nw lifuande skulu see thz
 mz sinom öghom at fulkompnas skuli thz scrífwat
 är, Vardhe thera hustrw änkior Ok thera syni

fadhirlöse oc alt thz männene astunda skal bort
 takas, Tho alt vm ens hulke som til mik koma
 mz ödhmiukt thom takir jak miskundsamlica til
 mik Än hulke som fulkompna rätuisona frukt mz
 gerningom thom skal jak giua mik siäluan Thy 5
 at rätuist är at husit skuli rensas j hulkit konung- 367
 in skuli ingaa Ok glasit renlica thwas at drykkin
 skuli klar synas, Kornit starklica thryskias at thz
 skuli skilias fran agxeno oc agnine oc thz som
 innelykkis j formonne skuli starklica thrykkias oc 10
 pressas til thäs thz fa formonna liknilse Tho alt
 vm ens sua som saamarin kombir äptir vintrin
 Swa skal jek giua thom hughnat äptir dröuilse
 thom som girnas at vara ödhmiuke oc meer akta
 himerike än jordzlik thing Tho suasom mannin 15
 födhis ey oc döör j thom sama timanom Swa skulu
 nw all thässe thing fulcompnas j sinom tima Thw
 skalt ämuäl vita at jak vil göra mz somlicom
 äptir almännelico ordhkuädhe som är slan a halsin
 oc lät löpan oc dröuilsin nödhga at synda Mz 20
 somlicom skal jak göra suasom scriwas lät vp
 thin mwn oc jak skal fylla han Til the thridthio
 skal jak sighia andelica, hughnande thom komin
 fukunnoghe oc enfalde oc jak skal giua jdhir mun
 oc snille sua at höghfärdhoghe oc mangtalughe 25
 skulu ey formogha motestridha Swa giordhe jak
 j thässom daghenom Jak oplypte enfalla mz mine
 snille oc the staa mote lärdom mannom Jak
 bortkastadhe stortalugha oc vällugha oc the bort-
 gingo bradhelica Ey är thz vndir thy at jak bödh 30
 sniállom mannom at the skullin skära aff ormannu
 tungor sua som thw hördhe oc villo ey Ok ey

modhorin hulkin som var almogans lime ville vt-
 släkkia munnana at hon skulle vtsläkkia girinna
 eld som var tändir j sonanna hiärta Swa som jak
 manadhe, thy ophiog jak thom oc jak skar aff
 5 thera tungo j thera sälikhetz tima

Capitulum xxiiij^m

IOhannes ewangelista sagdhe til gudz modhír
 Hör thw jomfrw oc modhír ens sons oc ey flere
 sona modhír enga gudz sons aldra manna skapare
 10 oc atir lösarä, Hör sua som thw oc väl höre huru
 mykit thänne är gabbadhír oc suikin aff dyäfle-
 nom huru mykyt han äruodadhe at han skuli faa
 368 thz som honum är omöghelikit at fa Huru mykit
 oc huru storom thingom han är lärðhír aff lygn-
 15 inna anda Ok huru mykyt han fiärkar sik fran
 gudhi j faars liknilse oc leons hiärta Jak predic-
 adhe j världinne at thre äru hulke som bära vitne
 j himerike oc jordhrike fadhír oc son oc thän
 hālghe ande Vtan thāssom bār ondir ande vitne
 20 at han är allir hans hulkin ther fadhorin styrke
 ey mz sino valde Sonin sökír ey mz sinne snille
 Ok thän hālghe ande ey optāndar mz sinom kär-
 lek Ok thz är ey vndír thy at Han astundar vald
 mot gudz fadhors valde, Han vil vara sniällir mot
 25 gudz sons snille Han hauír optāndilse oc tho annor-
 ledh än thän hālghe ande optāndír Thy bidh thin
 son at han skuli borttakas sköt at ey fortapins
 flere älla oc at han rasklica ödhmiukír vardhe for
 sina villo Gudz modhír suaradhe Hör thw jom-
 30 frw thw som tho vast manzlik oc ey qvinköns

persona Thw äst thän som gudhi thäktis at calla
 aff världinne mz lättasta dödh näst mik Jak var
 suasom sompnadh i siälinna oc licammans atskil-
 nadh oc jak vaknadhe j äuerdhelike glädhi Ok ey
 var thz vndir Visselica jak sörgdhe beskelicare än 5
 andre j mins sons dödh oc thy thäktis gudhi at
 calla mik aff världinne mz lättastom dödh Ok thw
 nalkadhis mik näst aff allom appostlomen Ok thw
 wtrönte stora mins sons älskelikhetz tekn meer än
 andre Ok bescare var thic mins sons pina än 10
 androm hulka thw saat granlicare än andre Ok
 for thy at thw lifdhe längir än andre thine bröthir
 thy vast thw sua som martir j aldra thera dödh
 thy thäktis gudhi at kalla thik aff världinne mz
 lättasta dödh äptir mik thy jomfrwn var jom- 15
 frunne anduordadh thy skal thz vardha som thw
 bedhis oc skal ey senkas tho vil jak tee mine
 dottir huru thänne är skipadhir aff hulkom ther
 vi nw vm talom Visselica han är sua som mynt-
 ara swen som tekna dyäfwllin hulkin som saman 20
 bläse oc slaar sit mynt thz är thän honum thiänar
 mz sinom äggilsom oc frestilsom til thäs han ful-
 kompnar myntit äptir sinom vilia Ok nar han gitir
 wrängt ok brutit manzsins vilia oc böght til köts- 369
 ins lusta oc världinna älskogha ginstan inthrykke 25
 han oc stämpla j människiona sina script oc tekn
 älla mot Thy at tha synis ympnyt a yttro tekn-
 omen huem han älska aff allo hiarta Än nar han
 fulkompnar sins hugx astundan mz gerningom oc
 vil väfwia sik meer j världinne Än hans stadhga 30
 tilhör oc ville gerna meer ok giordhe än han for-
 matte tha pröfuas dyäfullsins mynt vara fulkompnat

Tho skalt thw vita at annat är gudz mynt oc
 annat är dyäfulsins mynt Gudz mynt är forgylt
 oc skinande böghelikit oc dyrt Swa huar the siäl
 som hauir gudz tekn oc biläte instämplat j sik i
 5 gudhelicom kärlek är böghelikin mz tholomodh
 dyr i godha gerninga idhnan Thy samanbläsis
 godh siäl mz gudz dygdh oc pröuas mz mangom
 frestilsom vm hulkin siälin skodhande sit ophof oc
 vanskelikhet oc gudz milhet oc tholomodh när sik
 10 Ok vardhär sua myklo dyrare när gudhi oc for gudhi
 är hon sua myklo dyrare huru myklo ödhmiukare oc
 tholughare hon finz Ok atuaktoghare vm sik siälua
 Än dyäfwlsins mynt är aff koppar oc aff blij Aff
 koppar thy at hon hauir gudz liknilse oc är händzsko-
 15 ful oc är ämuäl böghelik oc tho ey sua som gul
 Swa synis orätuis manzs siäl sik vara viis dömir
 alla framsätir sik i sin thing for alla, är oböghe-
 likin til ödhmiuktinna gerninga blöt j sinom gerning-
 om vansamlik at atirhalla aff thy hon gripir vndir-
 20 likin världinne Smälikin gudhi Dyäfulsins mynt är
 oc som bly thy at thz är vanskapat oc blöt oc
 böghelikit oc thunkt Swa är oc orätuis manz siäl
 vanskapadh i syndox lusta astundilsom thung j värld-
 inna giri, böghelikin suasom röö til alt thz som
 25 dyäfulin bläse j hughin Ok än stundom raskare
 til at synda än dyäfullin til at fresta Swa är äm-
 370 uäl thänne myntara suenin hulkin som är latir
 vordhin oc onadhughir at staa j sinne reghlo gömo
 sua som han hawir lofwat Ok thänkte nakra vägha
 30 mz hulkom han matte thäkkias mannom vm skrymte-
 lica hälaghet oc födha kräselica sit köt Ok ginstan
 insände dyäfwllin i hans hugh dröma lygn aff hulkom

han gabbadhis ok daradhis oc trodhe omöghelik
 thing hulkin som ängaledhis skula vardha älla
 hända Vtan hans liiff skal styntas oc ey skal han
 faa thän hedhär som han girnas tho huar thän
 som nakat nyyt mynt findär äghär thz sända til 5
 nakan sniällan man som väl kan skön a mynteno
 Vtan huar finnom vi han Ok vm han finz tha aktär
 han thz äntigia litit älla äunkte huat hällär myntit
 är falst älla sant, thy är j tholko eet raadhsua
 som jak sighär thik mz liknilsom oc äptedöme Vm 10
 hundenom budhis een gulpäning han aktadhe thz
 äunkte vtan vare gulpäningin smordhär mz nakrom
 fitma, vtan jäff tha toke väl hundin han Swa är
 oc nw Vm nw six nakrom sniällom manne thän
 mannin han är kättare han aktär thz ey thy at 15
 gudz kärlekär är allir kolnadhär Vtan vm sua sagdhis
 han hauär manga gulpäninga tha lupin älla sändär
 thy skal sköt vordha thz som paulus sighär a gudz
 väghna Jak skal til äunkte göra oc nidhärtrykkia
 sniälla manna snille oc jak skal ophögghia ödmiuka 20
 Tho dottär mat thw vnderstanda hälghan anda ok
 orenan anda aff siu thingom Thy at gudz ande
 gör mannenom världinna ledha sua at hännä hädhär
 reknas j hiärtano suasom vädhär Annantidh gör
 han siälinne gudh kärä sua at allär kötzsins luste 25
 kolnar Thridhiatidh giuär han tholomodh oc at
 mannin vili j ängo äras vtan j ensampnom gudhi
 Fiärdhatidh opuäkkär han hughin til jamcristins oc
 ämuäl til ouina kärlek oc varkunnan Fämptatidh
 giuär han fulkompnan renlek oc atirhald ämuäl aff 30 371
 lofficom thingom Siäta tidh giuär han tröst j gudhi
 oc glädhe i allom dröuilsom Siunda tidh giuär han

astundan at gärna vilja sundirlösas oc döð aff
 världinne oc vara mz christo hällir än hua fram-
 gang j världinne oc smittas j hanne Swa thwärt
 amot gör ondír ande annor siw thing Först gör
 5 han mannenom världinna söta oc kára ok himerike
 ledhsampt Annantidh äggjar han at astunda hedhír
 oc glöma sik siáluom Thridhiatidh opuákke han
 hat oc otholemodh j hártano Fiárdhatidh gör han
 mániskiona diárfua mot gudhi oc hardha j thy
 10 ondo som hon gripír Fámptatidh äggjar han oc
 radhír til at slátta syndenar ok orsaka thom oc
 halda for ánte Siáta tidh inskiutar han hugxsins
 ostadhughet oc kötsins orénlikhet Siunda tidh giuír
 han hop oc tröst at liua länge oc blygdh oc rádd-
 15 ogha at vidhírga oc scripta syndírna Var athughul
 vidh thina thanka at thw suikis ey aff thom ande-
 nom

At hauande tholomodh xxiiij^m

GWz modhír taladhe Huar ölkar görs ther ophöghír
 20 sik hwadhín bradhelica oc nidhírfallir sköt, Ok the
 som när standa vitande at tholik oplyptilse vardhír
 aff ölsins makt bidha thy til at ölit ár fulkomp-
 lica giort oc nidhírlaght Än thom som násana
 halla mykyt när til ölkarsins hita händir ántigia
 25 at the niusa hardhelica álla at hiárnin röris oc
 värkír hardhelica Swa ár oc andelica thy at stund-
 om händir at somlica manna hiárta thrutma oc
 opfar aff sins hugx höghfárdh oc otholomodh Än
 dygdha män vitande the höghfárdhinna framga aff
 30 hugxsins ostadhoghet oc kötsins rörilsom vmbára

hardh ordh tholomodhelica oc akta ändalyktena
 vitande at lughn skal koma äptir storm Ok at
 tholomodhsins dygdh är meere oc maktoghare än 372
 thän som vindir hallande hus thy hon vindir mann-
 in j sik siäluom, hulkit som är vansamlicast Än 5
 the som äru mykyt otholuge vidh ordh oc atir-
 giälla jämpn ordh älla värre ey aktande ärofullo
 tholomodzsins lön, oc ey huru smälikin världsins
 thokke är the koma j sins hugx ostadhughet oc
 frestilse oc nalkas ofnär til ölkarsins rörilsa thz 10
 är at the sätia ordhin som ey ära vtan som vädhär
 ofnär sino hiärta, thy nar j seen nakra vara othol-
 ogha tha sätin gömo jdhröm mun mz gudz hiälp
 oc forlatin ey the godho gerning som j hauin
 byrghiat for otholamodz ordha skuld Vtan tholin 15
 ok vmbärin ordhin som j hördhin äptir thy skäl-
 ikit är sua som j hafdhin ey hört thom Til thäs
 the som vilia finna tilfalle mot jdhir oppinbara
 mz ordhom huat the mena j hiärtano

At mannin vare redho nar gudhi thäkkis calla 20
 han xxv

MARIA gudz modhär taladhe Thw skalt vara sua
 som the brudh som star vidh sparlayan hulkin
 ginstan är retho til brudhgomans vilia nar han
 callir hona Thetta sparlayan är thin licamme 25
 hölghiande thina siäl hulkit jdikelica skal thwas
 oc pröuas ok tämpras Visselica croppin är sua
 som asne vidhär thorfwande matelica födho at han
 skuli ey ofkatir vardha oc skälikit ärfuodhe at han
 skuli ey höghfärdhas oc jdikelik slagh oc näfst 30

at han skuli ey latir vardha Stat thy vidhír sparlak-
 anit thz är vidh kroppin oc ey j kroppenom gör-
 ande kötsins rökt j astundilsom Vtan vidhírquäk-
 ande licamin mz matelike vidhírthorft Thy at thän
 5 star vidhír licammin oc ey j licammenom hulkin
 som atir hallir sin licamma af matz oc druks
 lusta oc ey aff vidhírthorft Stat ok bak sparlak-
 anit forsmande kötsins lusta görande gudz hedhír
 oc anduordhande thik alla gudhi Swa stodho the
 10 som thera licamma nidhírkastadho oc ödhamiukto
 for gudz skuld oc nidhírtrodho han suasom klädhe
 hulke ther j huariom tima varo redho aptir gudz
 373 vilia nar gudhi thäktis at calla thom Ok ey var
 thom langir väghír til gudh hulkin the hafdho
 15 altidh närUARande Ok ey nidhír thrukto thunga
 byrdhe thera halsa thy at the forsmadho al jordz-
 lik thing som varo j världinne thy flugho the frälse-
 lica oc vtan hindir til himerikis thy at änkte hindr-
 adhe thom Vtan eet thunt kläthe aldra bázst tyktat
 20 Ok ginstan the fördhos w thy kládheno fingo the
 thz the astundadhe Swa fiöl thänne vadhelica, Op-
 stodh sniällelica vardhe sik mannelica stridde stark-
 lica Stodh stadhelica Thy skal han nw kronas
 äuärdhelica oc äras j gudz asyn

25 Gudz modhír radhír at haua skällikhet j allom
 dygdha gärningom *Capitulum xxvj^m*

TRäsins blomstir äru mang tho koma the ey al
 til fulkompnilse Swa äru mange dygdha gernainga
 tho forskylla the ey alla himerikis lön vtan the
 30 görins skällica thy at fasta bidhia oc sökia halghra

manna stadha thz äru dygdha gerninga tho vtan
 the göras mz thom hugh at mannin tro sik magha
 komma til himerikis mz ödhmiukt Ok reknar sik
 vara onyttelikin thiänare til al thing oc havi skäl-
 ikhet j allom thingom tha dugha the honum litit 5
 til äuerdhelikin lön Swa som vm thw saghe twa
 män annar är vndir lydhno oc annar j frälso siälf
 valde Vm thän fastir som fräls är tha skal han
 hua enfald lön Än vm thän som är vndir lydhno
 ätir köt j thom fasto daghenom äpter reghlona 10
 skipan oc stadhga oc for lydhnona skuld oc tho
 fastadhe han hällir vm lydhnan ey motestodhe
 han skal hua twäfald lön badhe for lydhnonna
 skuld oc sua for thy at hans astundan hindradhis
 oc hans vili ey fulkompnadhis thy skalt thw vara 15
 sua som brudh hulkin som för til redhir brudha
 husit än brudgomän kombir Annantidh suasom
 modhir hulkin som för redhe til barna klädhin
 än barnit födhis Thridhiatidh suasom thz trä hulkit
 som för bär blomstir än fructin kombir Fiärdha- 20
 tidh suasom rent kar quämelikit til at taka godhan 374
 dryk för än han ingiudz

Capitulum xxvij^m

JOmfrw maria taladhe han är thän som sighir sik
 älska mik vtan tho vände han bakin til mik nar 25
 han thiänar mik Än när jek talar til hans sighir
 han huat sighir thu Han vände sin öghon fran
 mik oc skodhir the thing som han meer lusta,
 Han är vndirlica väkntir Swa som thän som vare
 j licamlike stridh oc hafdhe hiälmborona j nakkanom 30

oc skioldin som skulle hängia a armomen hängde
a axlomen Swärdhit vare bortkastat oc swärdz-
slidhona atirbliuo toma tröian som skulle väria
licammin oc brystit laghe vndir honum j sadhlen-
5 om oc hans sadhulrema varu alla lösa a hästen-
om Swa är thänne andelica vänkntir for gudhi
thy kan han ey skodha mallan vini oc ouini Ok
ey kan han göra ouininom skadha Än thän andin
som stridhe mot honum är suasom thän man som
10 sua thänkir mz sik, jek vil vara mz thom ytarsta
j stridhinne at jak maa see oc sökia buscana vm
the försto tapa stridhinna Vm the vinna tha skal
jak sua rasklica koma at jak skal reknas mz thom
försto

15 *Capitulum xxviiij^m*

GWz modhir taladhe bröz deghir skal starklica
knodhas oc äruodhas huar han är Ok pläx at
giuas herromen huete brödh, oc almoghanom thz
brödh som nakat är värre Oc hundomen gifs
20 thridhia brödh hit som än är sämbra J thy at
deghin knudz oc äruodhas vndirstas dröuilse Thy
at andelikin älla gudhelikin man dröuis mäst aff
thy at gudh hauir ey hedhir aff sinne creatura
oc at litin kärlekir är mz människione thy at alle
25 the som dröuas j thässe matto the äru thz bäzsta
huetit aff hulko alt himerikis härskap gläz Än
alle the som dröuas aff världinna genuärdho the
äru sua som värre brödh tho dughir thz mangom
til at faa himerike Än the som dröuas aff thy at
30 the ey formogha at göra alt thz ilt the vilia the
äru the hundana brödh som äru j häluite

xxix^m.

MARIA gudz modhír taladhe alla thásse som thw
 seer standa kring vm jdhír the äru jdhre ande-
 like ovini dyäflanna anda Thy the som haua
 stängir j hulkom snara synis the äru the som 5
 jdhír vilia nidhirkasta j dödhelica syndir Än the
 som haua thera handa andbudh sua som tängir
 mz hulkom man draghír fram til sik thz han
 astundar thz äru the som fresta jdhír at j skulin
 taka oppa idhír nakra godha gerninga owir jdhran 10
 makt j fasto vaku bönom oc äruodhe älla at gifua
 vt jdhra päninga oskällica Än the som thw seer
 haua kroka j handom the girnas oc at sänkä oc
 atirdragha jdhír aff gudz thiänist at j varin lati
 til godha gerninga Thy mädhan thásse andane 15
 ära sua girughe til at skadha jdhír tha skulin j
 thänna vilian halda som är at ey vilia göra gudh
 wredhan Ok bedhins gudz hiälp mot thera grumme-
 likhet tha skal thera hözsla ey skadha jdhír &c

Capitulum xxx^m.

20

SCRIFWAT är at thän godhe appostolus paulus sagdhe
 sik vara en sniällan man for them höfdhinganom
 som hafdhe fangat sancte pätar Oc calladhe petrum
 sannan fatikan man oc ey syndadhe paulus j thy
 thy at hans ordh varo til gudz hedhír Swa är oc 25
 mz thom som vilia oc astunda at tala gudz ordh
 Thy at vm the formogha ey at inkoma for herra
 vtan the haua höuelik klädhe Tha synda the ey
 hauande thom Vm the räkna tho ey gul älla klädhe

oc dyra stena j sinom vilia oc hiarta meer än sin
gamblo klädhe thy at al the thing som j värld-
inne synas dyyr äru jordh

xxxim

- 5 GWz modhír taladhe hulkin som leghie sik *gerningis*
man til at äruodha sighiande honum Bär sand aff
strandinne oc leta j huarre byrdhinne vm thw kant
vanlica finna ther nakat gul stykke ey vardha *hans*
lön thäs minne huat hällír han funne nakat allä
10 änkte Swa är oc mz thom som mz ordhom oc
376 *gerningom* äruodha mz gudhelicom kärlek til siäl-
inna gagn thy at ey skal honum vardha minne
lön huat hällír nakor allä ängin vmuändis allä
betras aff *hans predican* Swa som thw mat vndir-
15 staa mz äptedöme Thän orloghis man som vtginge
äptir sins herra budhi til stridh hauande vilia at
stridha starklica oc kome atir sargadhír hauande
änga faanga, skulle ey fa mindre lön for sin godha
vilia Än thot han hafdhe sighír wnnit Sua är oc
20 mz gudz vinom thy at for huart thz ordh oc *ger-*
ning som the göra for gudz skuld oc at siälanna
skulin bätras Oc for huarn dröuilsa timan som
the thola for gudz skyld skulu the kronas j hime-
rike Hwat hällir mange vmuändas allä ängin

25

Capitulum xxxijm

MARIA gudz modhír taladhe gamalt ordhquädhe
är At mz tholko thinge mat thw ledha mik aff
lande Swa sighír jak nw ängin är tholkin allä
sua stoor syndare j världinne hulkin som sighír

mz hiärtano at min son aldra thinga skapare oc
 människiona atirlösare är honum vinlicastir oc jnne-
 likastir j hiärtano, at jak är ey ginstan redhoboin
 at koma til hans sua som kärlex modhír til sin
 son vmfämpnande han oc sighiande Son huat 5
 thákkis thik Vm han hafdhe forskyllat diupasta
 háluitis pino oc hafdhe tho vilia at änkte akta
 världinna hedhír alla giri alla kötsins oreña lusta
 som kirkian forbiudhír Ok ville änkte astunda
 vtan til sit eghit oppehålle oc enkannelica fordhan 10
 tha varom vi ginstan badhin väl saat Sigh thy
 honum som scrifwir min saang oc mit loff ey for
 sit loff vtan for hans hedhír oc loff som alt loff
 är vårdhír for sina gerninga Thy suasom världinna
 höfdhinga giua sinom louarom världzlikin lön Swa 15
 skal jek andelica löna honum thy suasom en sillaba
 hauir owir sik manga notor Swa thákkis gudhi at
 giua honum krono j himerike for huaria the sillaba 377
 som är j sangenom oc skal sighias aff honum See
 lofwarin kombir hulkin for änkte världz gooz dikt- 20
 adhe saangin vtan for ensamins gudz skuld

Huru kirkionna stadhge är sörghelica vmskiptir
 til värra xxxiij

CHristi brudh sagdhe enom pafwans sändebudhi
 O hedhírlike herra kungörin pafwanom j bland 25
 annor ärende huru höghelikin oc grötelikin kirk-
 ionna oc cristindomsins stadhga är hulkin fordhom
 var mykyt sál badhe licamlica oc andelica Än nw
 är han vsal badhe licamlica oc andelica licam-
 lica thy at världzlico höfdhingane hulke som skullo 30

vara kirkionna väriara äru nw hanna grummasta
 röfvara Ok thy äru mang hus vmkul slaghin
 Manga kirkior ödhelagdha j hulkom välsignadha
 hælgha manna been huilas, hulkin som skina aff
 5 ärofullom jarteknom hulkra siäla som höghelica
 cronas j himerike Ok mang hælgha manna mönstir
 äru vtan thak oc dör oc äru vmskipt j manna oc
 hunda oc diura hemelikhus Än andelica är kirk-
 ionna stadhge vsald, thy at mange stadhga som
 10 hælgha paua stadhgadho j kirkionne aff thäs hælgha
 anda jngiutillsom til gudz loff oc siälanna helso
 äru nw afskrapadhe For hulka thy vår mange
 nye osidhi äru optakne aff ildz anda ingiutillsom
 til gudz forsmälse oc siälanna fortapilsa The hælgha
 15 kirkia skipadhe at the klärkia som ville vighias til
 gudz ämbite skulle haua hällaghat ämbite thiänande
 gudhi jdikelica oc gudhelica, oc teande androm
 himerikis fädhörniz landz liuerne mz godhom ger-
 ningom oc tholkom lofwas kirkiona ingiäld Än
 20 mot thässe kirkiona sidhuännio är thungir oc ondir
 osidhír oprunnin j thy at lekmannom giuas kirk-
 ionna ingiäld hulke som ey vilia taka sik lagh-
 gipta hustru for thy at the äru kanunka Vtan
 haua sina hörror oppinbarlica oc oblyghelica j
 25 sinom husom vm daghana oc j sinom sängom vm
 378 nattina oc sighia diärflica os är ey loffikit at vara
 j hionalaghi thy at vi ärom kanunka Ämuäl preste
 oc mässo dyäkna oc subdyäkna räddos fordhom
 oreus liuernis vanfräghth Än nw glädhas somlike
 30 thera aff thy at the skodha sina hörror ganga mz
 thrudhmande quidh j bland andra quinnor Ok ey
 blyghas the vm thera vini sighia thom O herra

sköt skal jdhir födhas son alla dottir thy äru
 tholke rätuislicare callande dyäfulsins hörro hästa
 än högxsta gudz vigdha klärka Ok skipadho äm-
 uäl hällghe fädhir *benedictus* oc andre flere reghlor
 mz pauanna orlofwe oppbyggjande klostir j hulkom 5
 abota skullo sitia mz sinom brödhrom Sionga oc
 oppehalla natta tidhe oc daghtidhe oc atuaktelica
 lära munkana at lifwa väl Visselica tha var hughne-
 likit at sökia klostrin nar ther giordhis gudhi hedhir
 oc ära badhe dagh oc nat i munkana saang Ok 10
 syndogha män rättos oc bätradhos aff thera fäghir-
 sta liuerne Ok godhe styrktos af thera gudhe-
 lica kännedom Ok the siäla j skärslo elde varo
 fingo säla roo ok huilo for thera gudhelica böner,
 Tha hafdhis oc thän munkir j mästom hedhir som 15
 bäzst gömde oc hiolt sina reghlo oc hedhradhis aff
 gudhi oc mannom Än hulkin som ey aktadhe at
 halla sina reghlo viste sik for vtan jäff faa baadhe
 skam oc skadha Tha matte oc huar man skodha
 oc vndirstanda aff klädhebonadhenom hulkin som 20
 munkir var Än mot thässe höuiskasto sidhuänn-
 ione är forbannadhir osidhir oprunnin j mangom
 thy at abotane äru jdhekelicare j sinom afls gardh-
 om oc annarstadz huar thom lustir än j klostromen
 Thy är nw sörgelikit at sökia klostrin thy at faa 25
 synas nw j korenom tha tidhena skulu siongas
 oc stundom änge huar litit höris läsas oc änkte
 siongas Aff hulkra ondo frägdh godhe män dröuas
 oc onde vardha mykit värre Aff hulkra ondo vm-
 gangilsom oc liuarne rädhande är at faa siäla faa 30
 nakan hughnadh j sinom pinom aff tholka munka
 bönom Ok mange munka hua huar sik hüs oc

- 379 gardh hulke ey blyghis tha thera vini til thera koma at vntfaghna sina eghna syni mz glädhe sighiande See min son Näplica kan oc nw munkin kännas af sinom klädhebonadh thy at kiortilin
- 5 hulkin som fordhom rakto til fotanna forma nw näplica at hölia knän Ok thera ärma äru nu thranga oc kröpadha hulka fordhom varo vidha ok suärdh hängir nw vidh sidhona for stiiil oc taflo Ok näplica findz et klädhe a munkenom j
- 10 hulko munkir kan vndirstandas vtan en skaplare ther opta lönis Swa at han aff ängom sees Swasom lastir oc skam vare at bära nakat munkaklädhe Somlike blyghas oc ey at haua panzara oc annor vakn vndir sinom kiortlom til thäs at
- 15 the mogho sua myklo hällir göra huat thom löste vm nattina Ok varo hälge män hulke som forläto stora oc mykla rikedom oc opbyriadho reglor mz fatikdom hulke alla giri forsmadho oc thy villo the ey haua nokat eghit The stygdos oc vidh
- 20 världinna höghfärdh oc höghbälle klädhande sik mz fatikastom klädhom höghelicast hatande kötsins giri oc losta oc thy hiollo the reent liuerne Ok thässe oc thera brödhir thigdo sik sit oppehülle Hulkra reghlo pauannä stadhfästo glädhiandis aff thy at nakre
- 25 villo taka tholikt liuerne til gudz hedhir oc siälanna gagn Vtan nw är sorgh at see ämuäl thera reghlo vmskipta j hatelica osidhi oc ängaledhis haldas Swasom augustinus oc franciscus oc dominicus diktadho thom aff thäs hälgha anda jnskiut-
- 30 ilsom hulke mange rike män oc välborne hiollo aldra bäzst langan tima Visselica nw finnas mange the män som callas rike, ther tho äru fatikare j

pänningom oc sylfskedhom oc androm sylfkarom oc
 hafwom Än the som lofwadho gudhi at liua j
 fatikdom Swa som oppinbarlica finz mz thom oc
 thy haua fläste aff thom eghit thz som thera reghlor
 forbiudhir, Meer glädhiandis aff fordömelico oc thy 5
 forbudhno thera eghno än aff hälaghestom oc gudhi 380
 thäkkiastom fatikdom Ok äras the aff thy at the
 haua sua dyrt klädhe j thera klädhebonadh som
 rike biscopa j thera klädhebonadh Oc bygde *sanctus*
gregorius oc andre hälghe män nakar klostir j hulk- 10
 om *qvin*nor skullo sua innelykkias at the mattin
 näplica sees j sinom daghom Än nu halla the
 mykyt thungan osidh j sik j thy at portane äru
 ypne baadhe klärkom oc lekmanenom hulkom systr-
 omen thäkkis at lata in ämuäl vm nättirna Ok 15
 thy äru tholke stadha licare hörro husom än häl-
 aghom nunno klostrom Ok stadhgadhe the hälghe
 kirkia at ängin skulle taka päninga for thz at han
 hördhe scriptamaal Än ther amot är banzsattir
 osidhir komin i thässe matto, at rika människior 20
 giua sua mykit som thom thäkkis när the haua
 scriptat sik oc fatike nödhgas at göra samsät mz
 scriptafadhrenom förra än the höras Ok visselica
 nar scriptafädherne aflösa mz munnenom blyghas
 the ey at stinga pänigin j pungin mz handomen 25
 Ok var stadhgat j kirkione at huar mäniskia aff
 lekfolkeno skulle vidhürgaa oc scripta sina synde,
 oc taka gudz licamma at minzsto een tima vm
 arit ok klärka oc klostirfolk göra thz optarmer j
 areno Annan tidh var skipat at the som ey for- 30
 matto at liua j atirhalle skullo liua j hionalaghi
 Thridhia tidh at alle *cristne* män skullo fasta vm

langa fastona oc howodh fasto dagha, ok andra
 the aptna som biudhas aff kirkionne Vtan the
 människior som hardhelica varin siuka Fiärdha
 tidh at alle skullin halla aff värzlico äruodhe j
 5 hælghom daghom Fämptatidh var skipat at ängin
 cristin man skulle afla päninga älla nakat annat
 tholkit mz okir än mot thässom fäm äru fäm
 skadhelike osidhi byriadhe Förste är at hundra-
 dho the människior som koma til skåla aldir döo
 10 sua j thänna stadhenom rom at the aldre giordho
 siin scriptamaal oc toko aldre gudz licamma hällir
 än sanne afgudha dyrkara for huaria the människio
 381 som sik scripta oc taka gudz licamma, Vtan preste
 oc nakre renliues män oc qvinno Annar osidhin
 15 är at mange taka laghgipta hustrur oc vm thom
 osämbir mz hustrumen tha forlata the thom sua
 länge som thom thäkkis kirkionna valde ospordho
 takande horkaano j thera stadh oc älska thom ok
 haua j hedhir Somlike haua oc horkaanu mz sinne
 20 hustrw j sino huse glädhiandis aff thy at the höra
 thom badha sändir födha barn j thy sama huseno
 Thridhia osidhin är at manga helbrygdha människ-
 ior äta köt vm fastona oc faa lata sik at nögha
 at eeno maale vm daghin Ok finnas nakre the
 25 hulke som äta fastomat vm daghin oc äta lönlica
 köt vm natten Visselica klärkia oc lekmän jdhna
 thässe fäm oc thy äru the like thom höfdhingom
 som fasta vm daghin oc äta köt vm natten
 Fiärdhe osidhin är at än thot somlike halla sik
 30 aff äruodhe vm hælgho dagha tho sände somlike
 rike män sina leggho män til at äruodha j vingardh-
 om oc äria j sinom akrom oc hugga vidh j sinom

skoghom oc föra heem j sin hus vm hælgho daghana
 Ok sua haura fatike æruodhis mæn ey meere lisa
 vm hælgho daghana æn vm sökno daghana Fæmpte
 osidhin ær at cristne mæn jdhna sua okir som
 judha Ok sannelica cristne okirkarla æru girughare 5
 æn judhane æru Ok var stadhgat j kirkionne at
 tholke mæn som nu ær aff sakt skullo lysas j ban
 Mot hulko tholkir osidhir ær byrghadhir at mange
 rædhas ey meer ban æn vælsignilse Æn thot the
 vita sik vara lysta j ban tho fly the ey thy hællir 10
 kirkionna ingang oc manna vidhertalan Ok faa
 preste forbiudha forbannadhom mannom kirkionna
 jngang oc faa styggias vidh banlysta manna vidhir-
 talan vm the æru thom tilfögdhe mz nakrom vin-
 skap Ok vm the æru rike nekas thom ey kirkionna 15
 jngangir thy æghir pafwin at varkunna kirkionne
 oc klærkdomenom at tholke osidhi mattin aflæggias
 ælligis ær iæfwande at cristindomin forgaar rasklica 382

Huru diæflana redha pinor syndoghom xxxiiij

CHristi brudh sagdhe mik syntis sua som jek 20
 saghe mæn standande oc vindande reep Ok som-
 like stodho oc reddo hæsta Ok somlike smiddo
 tængir Somlice bygdo galgha Nar jak saa thæssin
 thing syntis mik een jomfru suasom dröfdh oc
 syrghiande oc spordhe mik vm jak vndirstodh 25
 thæssin thing Ok tha jak suaradhe at jak konde
 thz ey forsta Sagdhe hon mik, all thässe thing
 som thw see ær andelik pina hulkin som hans siæl
 redhas som thw kænne Repin æru til at binda
 hæstin som siælina skal slipa Tængirna til at syndir 30

nappa näsonar oc öghonin oc öronin oc läpana
 Galghin til at hängia oppa Nar jek dröfdhis aff
 thässon Swaradhe jomfrun mik annantidh dröfs ey
 thy at än är time at vm han vil maa han syndir
 5 slita repin vmkul kasta hästana Ok smälta täng-
 irna som vax oc nidhir bryta galghan Ok än ther
 owir maa han hua sua brännanda kärlek til gudh
 at al thesse pino teknin oc andbudhin skulu var-
 dha honum til mästa hedhir Swa at repin som
 10 han skulle mz smälica bindas skulu honum vm-
 uändas j gulbälte For hästana ther han skulle mz
 draghas oc slipas vm gatunar skulu ängla sändas
 honum ledhande han for gudz asyn For tängirna
 mz hulkom han skulle smälica nappas skal näso-
 15 men giuas sööt lokt munnenom godhir smakir
 öghomen fåghirsta syn öromen lustelicaste sangir
 ¶ Thänne som nw är sakt aff var marskalk hulkin
 som kom til rom mz sua myklom jdhruga oc
 ödhmiukt at han gik ther til manga kirkior bar-
 20 howodh bidhiande til gudh ok badh andra bidhia
 for sik at han skulle ey atirkoma til sit fädhirnis
 land at honum skulle ey vanlica hända at falla i
 syndir ther äptir Huars bön oc röst gudh hördhe
 sua at han do j monte fläskun tha han gik vt aff
 383 25 rom Af hulkom var herra sagdhe sidhan til sancta
 birgitto See dottir huat min miskund giordhe oc
 huat godhir vili gör thässe siälin var j dyäfwlsins
 käptom oc godhir vili vt tok hona aff hans tann-
 om Swa at hon är nw a himerikis vägh oc vardhir
 30 luttakande alz thäs godha som görs j the hälgho
 kirkio

Huru världz lusta owirflödhelikhet sta amote
thom hælgha anda xxxv^m

Sötaste jhesu aldra thera thinga skapare som skap-
adh äru Jak vilde at thässyne kändin oc vndir-
stodhin thäs hælgha anda hita tha astundadhe the 5
meer himerike oc hatadhin hetelicare vārlz thing
Ok ginstan suaradhe j andanom Thera stora owir-
flödhelikhet j mat oc dryk oc vina budhölom sta
mote at thān hælgha ande vordhīr thom ey sötir
oc at the mättas ey aff världinna lusta Ok thera 10
owirflödhelikhet j gul ok sylff oc karom ok klād-
om oc ingiāldom star amote at mins kärlex ande
opfylle ey thera hiārta, owirflödhelikhet j thiānisto
folke oc hāstom oc diurom star amote at thān
hælgha ande nalkas thom ey Vtan mine āngla thera 15
thiānara fiārka sik fran thom oc thera forrādbara
dyaflane nalkas thom Thy vita the ey the sökile
oc nadha sötma mz hulkom jak som gudh är sökīr
hælgha siāla oc mina vini

Christi ordh mot ondo klostir folke oc riddir- 20
skapi xxxvj

HÖr nu huat mine ouini göra mot thy som mine
vini giordho fordhom Visselica mange mine vini
gauo sik j klostir aff skällicom räddogha oc gudhe-
licom kärlek Än the som nw äru j klostrom gaa 25
vt j världinna for högfärdh oc giri hauande sin
eghin vilia oc görande thz thom löste thy är thera
rātuisa som döo j tholkom vilia oc skipilsom at
the skulu aldre faa himerikis glädhe, vtan pino oc

háluite for vtan anda Thw skalt oc amuäl vita at
 the klostirmän oc klostirfolk som nödhgas mot
 sinom vilia aff gudhelikom kärlek vardha formän
 the äru ey reknande mz thy sama talino Ok the
 5 riddara hulka som fordhom baaro vakn varo redho-
 bone at gifua liuit for rätuisonna ok vtgiuta sit
 384 blodh for the hælgho tro främiande vidhirthorft-
 ogha til rätuiso oc nidhirthrykkiande onda Vtan
 hör nw huru franvände the ära nw visselica thom
 10 thäkkis meer at döo j stridh for höghfärdh oc
 giri oc afwnd äptir dyäfulzlicom äggilsom än lifwa
 äptir minom budhordhom til at faa äuärdhelica
 glädhi Thy allom thöm som döo j tholkom vilia
 skal gifwas lön aff rätuisona dom thz är at dyäfl-
 15 ane skulu giuas thera siälom til löna j thera
 äuärdhelica samföghilse Än the som thiäna mik
 ägha at haua lön mz himerikis härskep i for vtan
 anda

At världin är som öpin säkkir xxxvij

20 GWz son taladhe til sina brudh O dottir huru
 star världin hon suaradhe Swasom ypin säkkir
 til hulkin alle löpa oc sua som thän löpande man
 som ey aktar huat äptir kombir Var herra suara-
 dhe thy är rätuisa at jak skal nu gaa vm värld-
 25 inna mz mino ardhre owir hedhninga oc cristna
 Jak skal ey spara gamblom oc ey vngom Ey
 fatikom oc ey rikom vtan huar skal dömas äptir
 sinne rätuiso Ok huar skal döo j sinne synd oc
 husin skulu atirlatas tom vtan jnbyggjara oc tho
 30 skal ey än världin ändas Hon sagdhe O min herra

wredhgas ey vm jak tala Sânt nakra aff thinom
 vinom at the manin thom oc foreuarin aff thera
 vadha Var herra sagdhe Scrifuat är at rike
 männin j háluite vanhöpande aff sine eghne helso
 badh sända nakan til at foreuara sina brödhir at 5
 the skullin ey samuledh forfara Ok honum var
 suarat at ängaledhis skal thz vara thy at the haua
 moysen oc prophetana aff hulkom the mogho läras
 Swa sighir jek nu the haua lästena oc prophet-
 anna kändedom the haua hælgha kennefadhra ordh 10
 oc äptedöme nytin thom oc the skulu hele oc
 säle vardha thy at vm jak sände thik Ey format
 thw sua höght ropa at thw höris Ok vm jak
 sände mina vini tha äru the faa oc näplica höras
 the Än thot the ropa Tho skal jak sända nakra 15
 mina vini til thera som mik thäkkis at the skulu
 redha gudhi väghin

xxxviiij^m

385

CHristus taladhe til sinna brudh Hwi glädz thw
 sua aff gladhom drömom Älla hui sörghir thw 20
 sua aff sörghelicom drömom Huat ey hauir jak
 sakt thik at dyäfwllin är awndzsiukir oc at han
 formaa ey mer at göra vtan mit tillat än straa
 vndir thinom fotom Jak sagdhe ämuäl at han är
 lyghninna fadhír oc finnare oc at han stundom 25
 blanda nakra sannind mz alle sinne falshet Thy
 sighir jak thik at dyäfwllin sofwir ey vtan gaar
 vinkring at han maghi finna nakar tilfalle at suika
 thy skalt thw vakta thik at dyäfwllin hulkin som
 aff sins visdoms klokskap oc yttro rörilsomen vndir- 30

staar mannin jnnantil at han suike ey thik thy at
 han sände stundom gladha dröma j hiärtat at thu
 skuli fanyttelica glädhias Stundom sörghelica at
 thw skuli syrghelica forlata nakra godha gerninga
 5 som thw hafðhe maat at göra ok at thw vardhe
 vsol oc sorgfull för än ysäldin kombir Stundom
 sände han j swikit hiärta thz som vil thakkias
 världinne manga falshetir oc lyghn vm hulka
 mange suikas Swa som händö falso prophetomen
 10 oc thz händir thom manne som meer älske annat
 än gudh Thy händir at j mangom falsom ordhom
 finnas mang san, thy at dyäfwllin gate aldre suikit
 vtan han blandadhe sannindin mz lygnerne Swa
 som syntis j thöm mannenom som dyäfwlin var j
 15 som thw saat, Thy at än thot han vidhír gik oc
 kändis vidhír at een är gudh tho tedho hans ordh
 oc oblygho athäue at dyäfwllin var byggiare oc
 äghare j honum Än nu mat thw spöria hwi jak
 latir dyäfwllin liugha Jak suara thik thz latir jak
 20 vardha for almoghans oc klärkanna syndir hulke
 thz vilia vita som gudh vil ey at the skulu vita
 Ok astundadho ther framgang huar gudh saa thz
 ey vara nyttoght thera siälom Thy latir gudh
 vardha mang thing for syndanna skuld ther ey
 25 händin vm mannin vannytiadhe ey gudz nadh oc
 sin skäl Än the prophetane som änkte astundadho
 vtan gudh oc villo ey tala gudz ordh vtan for
 gudz skuld the suikos ey vtan the taladho sannind-
 ina ordh ok älskadho Tho sua som ey äru alle
 386 30 dröma takande älla skötande Swa äru ok ey alle
 dröma forsmande Thy at stundom inskiutir oc
 visar ämuäl gudh ondom godh thing ok thera

vtgang aff världinne at the skulu lata aff thera
syndom Ok stundom jnskiutir han godhom godh
thing j sömpne at the skulu thäs hetare vara til
gudh Thy när alla huru opta thik hända nakar
tholik thing tha sät ey hiärtat til thera Vtan vāgh 5
thom oc skodha mz thinom andelicom vinom ālla
lāt thom alstings fara oc vtelyk aff thino hiarta
sua som thw hafde thom ey seet Thy at hulkin
som lustas j tholkom thingom daaras idhkelica oc
drōuis Var thy stadhugh j the hālgho thrāfalle- 10
likhedz tro ālska gudh aff allo hiarta Var lydhogh
badhe j genuārdhogom thingom oc j godhom halt
thik ey bātre ān andra j thinom thankom Vtan
rāz āmuāl j thinom godhgerningom Ok halt ey
thin siin sniāllare ān andra manna ok antwordha 15
gudhi allan thin vilia oc var redhoboin til alt thz
som gudh vil, Tha thorfft thw ey rādhas drōma
thy at vm the synas gladhelike tro thom tho ey
ālla astunda thom ey vtan j thom vndirstandis
gudz hedhīr Āru the oc syrghelike thā drōfs ey 20
vtan sāt alt thit hop til gudh Ther āptir taladhe
gudz modhīr Jak ār miskunninna modhīr hulkin
som sofwande dottir redhe klādhe Ok jfarande
dottir redhe kost Ok āruodhande dottir redhe
krono oc alt got 25

xxxix.^m

Maria gudz modhīr taladhe til sin son sighiande
Vor dottir ār som lamb hulkit som lāggir sit how-
odh j leonsins mwn Sonnin suaradhe hānne Bātra
ār at lambit sātir sit howodh j leonsins mun at 30

thz vardhe eet köt oc blodh mz leoneno än at
 lambit sughir blodh aff leonsins köti Huäðhanaff
 leonit vardhir wret oc lambit ther skulle äta gräs
 vardhir siukt Tho min kārasta modhir for thy at
 5 thw bart j thinom quidh alla snilles fulkomlikhet
 lät hanne vndirstanda huat leonit är oc huat lambit
 är Modhorin suaradhe välsignadhir vari thw min
 son hulkin som äuerdhelica bliuande mz gudhi
 fadhir for nidhir til mik oc skilde tho thik aldre
 387 10 fran fadhrenom Sannelica thw äst leon aff judha
 släkt Thw äst lamb vtan smitto thz som johannes
 tedhe oc beuiste mz sinom fingir thy sätir han
 hofwodhit j leonsins mun hulkin som anduordha
 gudhi allan sin vilia oc villa ey folkompna sin
 15 vilia vtan han viste thz thakkias gudhi Än thän
 sughir leonsins blodh hulkin som othologhir är aff
 thinne rätsuio ok skippan oc öskir oc astunda at
 faa annor thing än thw hauir skipat Ok vilde
 vara j androm stadhga älla liuärne än thik
 20 thakkis oc homum siäluom höfdhe älla nyttoght
 vare thy at aff tholkom blidheas ey gudh vtan
 retis til wredhe, thy at sua som gräsit är lambs-
 ins födha Sua skulle mannin lata sik nögha aat
 ödhmiukom thingom oc stadhga Ok thy lätir
 25 gudh mang thing vardha for manna othokka oc
 othol hulkin thing ey händin mot mannana helso
 vm the varin tholughe O dottir giff thy gudhi
 thin vilia Ok äst thw stundom minna tholugh än
 tilbör tha stat op mz jdhrugha oc scriptamaalom,
 30 thy at jdhrughin är sua som godh thwätirska oc
 scriptamalin äru sua som thän som klädhit thork-
 ar oc bleke

Rätuisa manna dödhir är vmskiptir til äuerdhe-
likit liiff xlm

GWz son taladhe dottir rāz ey thy at thāsse
siuka qvinnan skal ey döo thy at hānna gerninga
thākkis mik Nar hon var dödh sagdhe gudhz son 5
annan tidh See dottir Sant är thz som jak sagdhe
thik thāssin är ey dödh thy at hānna āra är mykin
thy at rätuisa manna siāla oc licamma atskilnadhīr
är ey vtan sua som sömpn thy at the vakna j
āuārdhelico lifwe Ān thz är sandir dödhīr huar 10
siālin skils fran licammanom liuir j āuārdhelicom
dödh Visselica ey mange atuaktande komaskolande
thing öskia at döo mz cristelicom dödh Huat är
kristelikin dödhīr vtan döo j menlöso sua som jak
doo Ālla huat ey är jak forsmāde for thy at 15
dödhin var smālikin oc hardhīr ālla varo thy mine
hālghe mān flatī oc daara ālla bōr thom forsmas
for thy at the tholdo hardh oc smālik thing, ālla
for thy at thera lykkā valt thy ālla giordhe thz 388
nakor ödhnolagh ālla stiārno gangir Āngaledhis 20
vtan thy tholde jak oc mine hālghe mān hardh
thing at vi skullom tee oc beuisa mz ordhom oc
āptedōmom at vāghin til himerikis är hardhīr Ok
at mannin skulle jdhkelica thānkia huru onde mān
skulu rensas mādhan godhe oc menlöse tholde sua 25
hardh thing, Thy skalt thw vita at thān döo smā-
lica oc illa hulkin som liuer lustelica oc syndelica
oc döör j thom vilia at han ville lāngir synda,
hulkin som hafuande vārldinna framgang öskir oc
astundar at liua lānge oc kan ey thakka gudhi 30

Än thän som älskir gudh aff allo hiärta oc dröuis
 alla döör menlöslica vtan sak mz smälicom dödh
 alla thuingis aff langom siukdom han liuir oc döör
 sälica oc väl thy at hardhär dödhär minzskir badhe
 5 syndena oc syndena pinor oc ökir kronona See jak
 ledhär thik twa til aminne hulke som dödh blifwo
 mz smälicom oc beskom dödh äptir manna dom
 hulke ther aldre hafdho fangit himerike vtan the
 hafdhin fangit tholkin dödh aff mine mykle misk-
 10 und Vtan for thän skuld at gudh pinar ey twem
 sinnom them som jdhrugha haua j hiärtano thy
 komo the til krononna thy skulu gudz vini ey
 dröuas vm the plaghas j världinne alla vm the
 döo mz hardhom oc bescom dödh thy at aldra
 15 sälast är at grata vm ena stund ok haua dröuilsa
 j världinne at mannin skuli ey koma til rygheliken
 skärslo eld huar ey är makt at vndan fly oc ey
 time til at äruodha

At ämuäl gifua onde preste san kirkionna
 20 sacramenta xlj

GWz modhär taladhe Gak til hans som ämbitit
 hauir at lösa aff syndom, Thy at ä huru mykyt
 dorauaktarin är spitalskir ey thy sidhär maa han
 sua väl som helbrigdha man op läsa porten vm
 25 han hawir nyklana Sua är oc vm aflösnena oc
 gudz licamuna oc annor kirkionna hælghilsor ä
 hulkin prestin är hauir han tho rättelica ämbitit
 389 tha maa han lösa han aff syndomen thy är ängin
 forsmaskulande Tho foruarna jak thänna aff twem
 30 thingom Et är thz at han skal ey faa thz han

kötlica älskir oc astundar Annat är thz at hans
liiff skal rasklica stuntas Ok sua som myran
draghande nakat dagh oc nat til myro hopin oc
fallir stundom oc döð i ingangenom, tha hon nalk-
as burunne oc byrdhin atirbliuð vtantil Swa skal 5
han döð nar han tilbyria at komma til sins äru-
odhis frukt oc han skal skändas oc pinas for sit
fafānga ärfwodhe

At gudz vini hafwin godha sidhi xlij

Maria gudz modhir taladhe Gwz vini skulu vara 10
sua som döð at hulke ther andre skulu gaa in,
Thy är granlica vaktande at ey nakat huast älla
hart stande mot thom som ingaa at the ey thräng-
ins Än huat tekna dörrin vtan höuiska sidhi oc
rätuisonna gerninga oc kännedoms ordh hulkin 15
daghlica skulu synas j gudz vinom, Thy skal
atuaktelica vaktas at ey nakat hart som är bak-
talan älla skör ordh skulin finnas j gudz vina
munne, Älla nakat värlzlikit j thera gerningom
for hulkit the flyin til ryggia som villo inga oc 20
styggins at ingaa

Huru onde preste liknas madhk xliij

GWz modhir taladhe thässe äru like thöm madhk
som seer oc findir bäzste sädh oc aktar ey at
fruktin forgar älla fallir, Vm han formaa at bita 25
oc gnagha rotena älla thz som näst rotinne är
Swa sköta thässe ey älla akta huru manga siäla
forfara vm the mogho fa värlzlikit gooz ok afing
thy skal thom koma mins sons rätuisa oc the

skulu rasklica borttakas aff världinne Hon suara-
 dhe allir time är ey när gudhi vtan sua som een
 stund a huru lankt är när os thy är thins sons
 tholomodh mykyt, ämuäl owir wranga män Jom-
 390 5 frwn suaradhe, Jak sighir thik sannelica at thera
 dombir skal ey framdraghas Vtan han kombir
 thom rådhelikin oc gripir thom oc skil thom fran
 kräselico liuärne til skam oc blygdh

Huru frälse manzsins vili ledhe siälena til
 10 hăluitis älla himerikis xliij^m

CHristus taladhe Hör thw som astundar hampn
 äptir världinna bөлghio oc storm Huar thän som
 är j hafwino skal ey rådhas nakat vm thän är
 mz honum som forma at forbiudha vädhreno at
 15 thz bläse ey Ok hulkin som formaa at biudha
 bort gaa alt thz som maa skadha oc läta hafskärin
 oc klippona blutna Ok forma at biudha bөлghio-
 men at the ledhin oc före skipit til rolica hampn
 Somlike j världinne äru sua som skip ledhande
 20 licamman owir världinna bөлgho somlicom til hug-
 nadh oc somlicom til dröuilsa Thy at manzsins
 frälse vili ledhe somlica siäla til himerikis, oc
 somlica til hăluitis diup thy thän vili som änkte
 astundar hetelicare at höra än gudz hedhir oc til
 25 änkte annat lifwa än at han maghe thiäna gudhi
 han thakkis gudhi oc j tholkom vilia bliu^{ir} gudh
 daghlica oc bort röre allan siälinna vadha oc gör
 skärin rolik oc blöt a hulkom siälin stöte opta
 Än huat äru skärin vtan ond astundilse thy at
 30 lustelikit är at see oc haua världinna ägho, glädhias

aff världinna hedhír oc smaka alt thz som kötit
 lustír J tholkom stötis siälin opta vadhelica Än
 vm när gudh är j skipino tha blotnar allir köt-
 likin luste oc siälin forsmar al vārlzlik thing thy
 at al licamlik oc vārlzlik fāghrind är lik thy glasi 5
 som vtantil är scrifwat oc innan til är fult mz
 jordh Ok tha thz är syndír slaghit Är thz ey til
 mera nyttelikit än suart jordh hulkin til änkte
 annat är skapadh mannenom til āgho vtan at han
 skulle köpa himerike mz hānne Thy at huar thān 10
 man som ey astundar meer at hōra sin hedhír
 ālla världinna hedhír än ont ok skadhelikit vādhír 391
 oc hatar oc drāpir sins kötz oquāmelica lusta han
 maa rolica hwilas oc gladhelica vakna Thy at
 gudh är mz homun j huarinom tima 15

Thetta capitulum [xlv] som här är borto star
 j konunga bokine som swa byrias Jak käre ey
 at enast a mina vāghna vtan a manga gudz vt-
 ualda manna &c (Åttonde Boken, Kap. 50)

At ey astunda nakars manz goz mot hans 20
 vilia xlvj^m

Sancta birgitta skreff til en herra sighiande O
 herra Jak foruara jdhir aff jdfrom siäla vaadha
 ledhande jdhir til aminne huru en konungir j
 gamblo laghomen six haua astundat ens manz 25
 vingardh oc hafdhe budhit fult vārdh fore vin-
 gardhin Än for thy at āgharenom thāktis ey at
 sālīa vingardhin wredhgadhis konungin ok aftok
 homun vingardhin mz orātuiso oc owiruälde Til
 hulkin konung thān hālghe ande taladhe sidhan 30

mz enom propheta dömande konungin oc drotning-
 ena at the skullo dö mz fulastom dödh for the
 orätuisona oc thera arwa älla barn gladdos änga-
 ledhis aff thäs vingardhsins ägho Nw mädhan j
 5 ärin kristin man ok hafwin lofwat gudhi tro oc
 vitin visselica thän samma gudh vara nu som tha
 var ok sua valloghan oc rätuisan nw som tha
 Thy maghin j vita vtan allan jäfwagha at vm i
 astundin ägha nakat orätuislica äntigia sua at j
 10 nödhgin ägharen til at sälia thz mot sinom vilia
 älla oc sua at j gifwin änkte wärdh for thz, at
 thän valloghe ok rätuisse domarin skal hämpna
 owir jdhir Ok j skulin rädhas at tholkin dombir
 skuli koma owir jdhir mz storom sorghom som
 15 kom owir the drotningena hulkin som var trudhin
 til dödh vndir hästa fotom oc opätin aff hundom,
 oc at jdhir barn älla arfwa skulu ey glädhias älla
 riik vardha aff illa afladho gozze Vtan hällir dröuas
 aff fatikdom thy manar jak thik vin ihesu christi
 392 20 pina hulkin som atirlöste thina siäl mz sino dyra
 blodhe at thw fordärwa ey siälwir thina siäl älla
 fortapa for nakar forganglikin värlz thing Vtan
 atirgält fullelica allom thom som orättelica haua
 fangit skadha aff thik älla for thina skuld Ok
 25 atirgält oc atirgiuff alt thz thw afladhe oc fikt
 orätuislica thom som nw sörghia oc androm til
 got äptedöme Swa framt at thw vilt faa gudz
 vnskap Gudh är min vitnisman at jak ey scrifwir
 thik thässe thing aff mik siäalue mädhan jak känne
 30 thik ey Vtan thz hulkit som hände enne människio
 thz nödhgadhe mik mz gudhelike varkunnan owir
 thina siäl til at scrifwa, Thy at the människian

ey sofwande vtan vakande j sinom bönom hördhe
 ens ängils röst sighiande OO Biorn Biorn thw äst
 mykyt dyärfwir mot gudhi oc hans rätuiso Thin
 vili vindir thit samuit j thik sua at thit samuit
 thighir alstingx oc thin vili tala oc gör Thy skalt 5
 thw sköt koma for gudz dom oc thin vili skal
 ther halda thysto oc thit samuit tala ok döma
 thik siäluan äptir rätuisona räthet &c

At värna sik oc vakta for dyiäfulsins frestils-
 om xlvij

10

GWz son taladhe til sina brudh vm ouinin banka
 a doromen tha skolin j ey vara sua som getir
 löpande til väggiana oc ey sua som vädhra hulke
 som oplyptande sik stangas sin j mellom ok slaas
 mz hornomen Vtan j skulin vara sua som kyklinga 15
 hulke som fly vndir modhorinna vinga oc skyla sik
 nar the see foghlana flygha j vädhreno som vilia
 skadha thom hulke som ämuäl glädhias än thot
 the formogho ey meer gripa än ena modhorinna
 fiädhir oc hylgha sik vndir hanne Än hwa är 20
 jdhir ouin vtan dyäfwllin hulkin som afwndas mot
 allom godhom gerningom ok bösta oc röre manzs-
 ins hugh mz jdikelicom frestilsom Stundom mz
 wredhe oc baktalan stundom mz otholomodh oc
 mz thy at mannin straffar oc döme gudz doma 25
 thänkiande thom ey rätta vara när honum koma
 ey al thing äptir hans vilia Ok stundom frestar
 han jdhir oc oroa mz otalicom thankom viliande
 bort dragha jdhir aff gudz thianist oc at jdhra 393
 gerninga skulin myrkias när gudhi thy skulin j ey 30

forlata idhan stad & hulkin jdhir frestilse äru Ok
 ey skulin j vara sua som *getir* löpande j stenom-
 men thz är at haura hiärtans hãrdzsko älla döma
 annars *gerninga* j idhrom hiärtom, thy at opta är
 5 thän morghon godhir som j dagh är ondir Vtan
 j skulin halla nidhir jdhur horn thz är at ödh-
 miuka jdhir oc rãdhas, haurande tholomodh Ok
 bidhiande gudh at jlla byriadhã thing maghin
 vmuändas til bättra Ok ey skulin j vara suasom
 10 vãdhra stangande mz hornom thz är at atirgiua
 oc giãlla ordh for ordh oc obryghdhilse for
 obrygdhelse vtan j skulin sta stadhelica owir jdhra
 fõtir oc thighia thz är at starklica afwita jdhirs
 kötz astundilse oc haurande forthanka j talan oc
 15 swarom ok hallande jdhir j tholomodhe suasom
 mz owiruãlle thy at rãtuis man skal vinna sik
 siãluan oc halla sik stundom ämuäl af loflike talan
 at han maghe fly mangtalan oc at han skuli ey
 reta gudh til wredhe älla sin jamcristin thy at
 20 hulkin j sins hugx rörilsom vtgiutir thz han kãne
 j hughenom synis mz nakre matto haura hãmpt
 sin oc kungiort sins hux ostadhughet Ok thy är
 han tombir aff krononne oc lutlös aff tholomodhs-
 ins lönom Thy at han vilde ey haura tholomodh
 25 ena stund mz hulko han matte haura aflat oc
 bättrat sin syndogha jamcristin, ok haura tilreet
 sik siãluan til störrre löna oc krono Än huat är
 hönonna vinga vtan gudhelikit vald ok snille
 visselica jak är sua som höna maktelica väriande
 30 thom for dyäfwlsins snarom som löpa äptir mine
 röst som astunda at skylas vndir minom vingom
 Ok sniãllelica callar jak thom til helso mz minom

andelicom inskiutlsom Än huat är vingin vtan
 min miskund thy at hulkin som hona faa han ma
 vara sua oräddir suasom kyklingin vndir modhírna
 vingom, Thy skulin j vara sua som kyklinga löp-
 ande äptir minom vilia j allom frestilsom oc j 5
 genuárdhogom thingom Ok sighin mz röst oc ger-
 ningom Vari gudz vili thy at jak vár thom mz
 mino valde som trösta a mik Jak widhirkueker 394
 thom mz mine miskund Jak hallir thom mz mino
 tholomodhe Jak söke thom mz minom hughnadh 10
 Jak lyse thom mz mine snille Jak atirlöne thom
 hundradha fallellica mz minom kärlek

Thässa reuelacio [xlviij] som här är borto som
 sua byrias Vm thänne konungir vil hedhra mik
 minzske först min vanhedhir ok öke sidhan &c 15
 hon star i konunga bokine vij capitulo (Åttonde
 Boken, Kap. 7)

Aff höxsta kirkionna formanna vadhelicom
 stadhga xlix^m.

ENe människio syntis suasom hon vare ij enom 20
 storom koor oc stor sol skinande syntis oc sua
 som tve predicara stola varo j korenom En höghre
 väghin ok annar vinstre väghin oc huar thera lankt
 skildi fran solinne Ok twa soolgisle vtgingo aff
 solinne til the stolanna, tha hördhis een röst aff 25
 thom stolenom som var vinstra väghin sighiande
 Hel äuärdhelikin konungir skapare oc atirlösare
 oc rätuis domare See thin ämbizsman hulkin som
 sitir j thino säte j världinne atirledde nu sit säte

til gamblan oc förra stadh Huar petrus förste
 paue sat hulkin som var appostlana höfdhinge
 Röst suaradhe aff höghra stolenom sighiande huru
 maa pafwin ingaa j the helgho kirkio j hulke
 5 dörre agxlana borur äru fulle mz rudhär oc jordh
 oc thy äru dörre agxlane nidhär bögdhe til jordh-
 inna Thy at j boromen är ängin stadhär ther krok-
 ane skulu infästas oc slas som dörrena skullo oppe-
 halla oc dörre hakane äru alstingx vtrakte oc
 10 änkte bögdhe til at halda Golfwit är alt vpgrafwit
 j diupa grafwa suasom diupaste puzse ther änkte
 grund hauär Thakit är tiärat oc brindir aff brenne-
 stens eld oc drypir suasom aff thiokko rägne oc
 aff suarta rökenom oc thiokka som opgaar aff
 15 grafwanna diupe Oc aff thaksins drupe äru alle
 väggiane smittadha Oc äru sua ledha oc vanskap-
 adha at see sua som rutit var blandat mz blodhe
 thy höfwir ey gudz vini at bliua j tholko mönstre
 Röst suaradhe aff thy säteno som var vinstra
 20 väghin sighiande vtthydh andelica thz thw sagdhe
 395 licamlica tha sagdhe röstin Pafwin teknas mz dörre
 agxlomen oc ödhmiuktin j koromen hulkin sua
 tom skal vara aff alle höghfärdh sua som boran
 aff rudhär at j hänner skuli änkte synas vtan thz
 25 som tilhöre ödhmiuko pafwa ämbiti Vtan nw äru
 boronar thz är al ödhmiuktinna ära sua opfylta
 mz owirflödhelikhet oc rikedom hulke til änkte
 annat gömis vtan til höghfärdh oc änkte synis
 ödhmiukt thy at al ödhmiuktin är vmuänd til
 30 värzllica balde Thy är ey vndir at pafwin som
 teknas j dörre agxlomen är nidhär bögdhär til
 värzlz thing hulkin som teknas j rudhrenoc

jordhinne Thy skal pafwin böria sanna ödhmiukt
 j sik siäluom först j sinom bonadh oc klädhom
 oc j gull oc sylfwir oc silfkarom oc hästom oc
 allo andro hauande aff allom thöm ensamin vidhír-
 thorftelik thing Ok al annor gifwande fatiko folke, 5
 oc sårlica thom han veet vara gudz vini Skipi sidh-
 an matelica sit thiänisto folk hauande vidhír
 thorftelica thiänara hulke som gömin hans liiff
 thy at än thot han är j gudz hand nar gudh vil
 calla han for sin dom Tho är rätuist at han hawi 10
 thiänara til at styrkia rätuisona oc til at nidhír
 thrykkia thom som sik sätia mot the hälgho kirkio
 skipilsom oc sidhuäniom J dorra hakomen hulke
 som tilföghias agxlomen teknas kardinalane hulke
 som vtrakte äru sua mykyt som the formogho til 15
 alla höghfärdh oc giri oc kötsins lusta Thy taki
 pafwin hamar oc tang j hand oc böghe kardinal-
 ana äptir sinom vilia Ey latande thom hua flere
 thing aff klädhom alla thiänisto folke alla nakro
 andro Vtan sua mykyt som vidhír thorftin oc lif- 20
 sins nytta vträfwir Böghe thom först mz tang-
 enne thz är mz lättom ordhom oc gudhelicom
 raadhom oc fadhírlicom kärlek Vm the vilia ey
 lydha tha taki hamarin teande thom sina grum-
 heet oc görande huat han forma tho thz som ey 25
 är mot rätuisonne til thäs the böghias äptir hans
 vilia J gulueno teknas biskopa oc klärka hulkra
 giri som änga matto alla grund hauir Aff hulkra 396
 höghfärdh oc sköra liuırne opgar suartir rökir for
 hulkin alle änglana j himerike styggias vidhír thom 30
 ok alle gudz vini j jordhrike Thetta ma pafwin j
 mangom thingom bätra Vm han latir huarn een

at hon matte höras vm alla världina sighiande
 Vee mik thy at jak giordhe ey äptir gudz budh-
 ordhom ther jak hördhe oc viste Ok röghandhe
 sik siälua sagdhe hon Jak räddis ey gudz dom
 5 Hanne suaradhis a bokinne thy skalt thw nw rädh-
 as dyäfwllin oc ginstan räddis siälin oc skalff
 sua at hon monde al syndir lösas oc sagdhe Jak
 hafdhe suasom ängin kärlek til gudh ok thy gior-
 dhe jak litit got tha suaradhis hanne a bokinne
 10 thy är rätuisa at thw skalt nämbir nalkas dyäfle-
 nom än gudhi thy at dyäfullin lokkadhe thik til
 sik mz sinom frestilsom Siälin suaradhe Jak vndir-
 star nw at alt thz jlt som jak giordhe var äptir
 dyäfwllsins inskiutlsom tha suaradhis aff bok-
 15 inne Rätuisan sighir at dyäfwlsins rättir är at
 atirlöna thik mz pinom oc dröuilsom äptir thy
 som thw giordhe Siälin sagdhe änkte var thz aff
 minz hofwodz iässa oc til mina ylia hulkit jak ey
 klädde mz höghfärdh Somlik fafäng oc höghfärdh-
 398 20 ogh prygdhilse fan jak op siäluir oc j somlicom
 fölgdhe jak landzsins sidhuädhnio Jak twadhe mina
 händer oc änlite ey at enasto at the skullin rensas
 vtan at jak skulle louas aff mannom oc sighias
 vara faghir Tha suaradhes aff bokinne Rätuisan
 25 sighir at dyäfwlsins rättir är at atirgiälla thik
 äptir thinne forskyllan thy at thu prydde thik
 suasom han thik thz insköt oc ther til äggiadhe
 Annantidh sagdhe siälin min mundir lätz opta op
 til skör ordh thy at jak ville androm thäckias oc
 30 min hughir astundadhe al the thing som ey fulg-
 dho världinna blygdh oc obrygdhilse Rätuisan
 suaradhe a bokinne thy skal thin tunga vtdraghas

oc vt thānias ok thina tändir inkrökias oc al the
 thing skulu thik tillaggias som thik misthakkias
 oc al the aff thik takas som thik thakkias Sialin
 sagdhe Jak gladdis storlica aff thy at mange toko
 äptedöme oc tilfälle aff thom thingom som jak 5
 giordhe oc at mange folgdho minom sidhom Tha
 suaradhis af bokinne thy är rätuisea at huar thän
 som vardhir funnin j tholke synd som thu pinas
 fore skal koma til thik oc thola the sammo pin-
 ona Ok thin pina skal ökias for huars thäs til- 10
 kwämd som thinom ondom sidhom fulgdho Sidhan
 thz var sakt Syntis mik suasom eet band vare
 bundit owir siälina hofwodh suasom en krona oc
 thrängdis saman sua starklica at nakkin oc änlitit
 samanfögdhos öghonin fiollo vt aff sinom sätom 15
 oc hängdo nidhir a kindirna mz sinom rotom haarit
 faldhe sua som thz vare bränt mz elde hiärnin
 sprak oc vtfliöt aat näsomen oc öronin, tungan vt-
 drogx tändirna inkröktos Benin j armomen sundir
 brutos oc wndos saman som reep Händirna syntis 20
 flaghna atirbundna a bakin Brystit oc quidhin
 thruktos saman sua hardhelica at rifwin brusto
 oc hiärtat oc fiöl vt mz allom inäluomen laarin
 hängdo vidh sidhona oc benin brusto oc vtdroghos
 suasom smaa thradhír väfdhis j nysta Tha suara- 25
 dhe blamannin O domare nw äru siälinna syndir
 plaghadha äptir rätuisonne fögh os thy oc döm
 os badhin saman siälina oc mik sua at vi skolom
 aldre skilias at tha suaradhe thän väknte riddarin 399
 Hör thw domare som al thing vest thik tilbör nu 30
 at höra siälinna ytarsta thanka oc vilia som siälin
 hafde vidh sins lifs ända visselica hon thänkte

sua j ytarsta timanom O vm gudh ville gifua mik
 lifs frest jak ville gerna bātra mina syndir oc
 thiāna honum j allom minom lifs timma oc aldre
 optameer synda mot honum O domare hon hogxa-
 5 dhe oc vilde tholik thing Minz oc āmuāl oppa at
 thāanne människian lifdhe ey sua langan tima at
 hon fik fulkomplica vndirstandelikit samuit Thy
 O herra skudha hāanna vngdom oc gör miskund
 mz hāanne, Tha suaradhis sua aff bokinne tholkom
 10 thanka oc vilia bör ey hāluite j āndalyktinne Tha
 sagdhe domarin, for mina pino skal hāanne hime-
 rike oplatat nār hon hawir varit rensadh j skārslo
 elde for sina syndir Sua langan tima som hāanne
 tilbör ther pino thola vtan hon fa hiālp aff thera
 15 godhgernigom som liua j vārlidinne Thāsse qvinnan
 lofwadhe gudhi jomfrudom i ens prestz hand oc
 giptis sidhan oc doo j barnbyrdh

Aff ryghelike vanskapan twāggia människio
 som hafdho varit j hionalaghi ok aff rādhe-
 20 licom dom owir thera siāla capitulum lij

EN man syntis mik hwars øghon vt brutin varo
 oc hāngdo nidhir a kindirna mz twem sinom Han
 hafdhe øron sua som hundir Nāsa sua som hāstir
 mwn sua som grummaste varghir Hāndar sua
 25 som stōrsta øgxa ālla ālghia fōtir, Han hafdhe
 fōtir sua som gams klōr En qvinna syntis mik
 sta nār honum hāanna haar var sua som smat
 brānt byske øghonin j nakkanom øronin aff skurin
 Nāsana fulla mz var oc fylsko lāpane suasom orma
 30 tāndir J tungone var etir gaddir hāndirna varo

sua som tve räfwa stiärta Fötirne suasom tve the
 orma som callas skorpiones Nar jak saa thetta ey
 sofwande vtan vakande sagdhe jak O huat är thetta
 Ok ginstan taladhe een sötliudhande röst til mik
 hulkin sua hughnelikin var at allir räddoghe gik 5
 bort fran mik sighiande Thw som thetta see huat
 vänte thw thetta vara jak suaradhe Ey veet jak
 hwat thz äru hällir dyäfla som jak ser älla diur
 födde aff diurlike natur älla människio skapadha
 swa aff gudhi Tha suaradhe röstin mik Ey äru 10 400
 the dyäfla thy at dyäflanne haua ey licama sua
 som thw ser thässa haua Ey äru the oc aff diur-
 lico kön thy at the äru födde aff adams släkt, ey
 äru the sua skapadhe aff gudhi vtan the synas
 for gudhi aff dyäflenom giordhe sua vanskapadhe 15
 ok ledhe j siälomen ok thz synis thik sua som
 licamlica Än jak skal tee thik huat thz teknar
 andelica Thäs manzsins öghon synas thik vtsprung-
 in hängiande mz twem sinom Vm twa synor skalt
 thw vndirstaa tw thing första är at han tro at 20
 gudh lifwir äuerdhelica Annat är at han tro sina
 eghna siäl skula lifwa äuerdhelica äptir licamans
 dödh äntigia j godho älla j ondo, vm tw öghon
 skalt thw oc vndirsta tw thing Första är at han
 skulle skudha huru han matte fly syndena Annan- 25
 tidh huru han matte fulkompna godha gerninga
 Thässe tw öghonin äru vtfallin thy at han giordhe
 ey godha gerninga fore himerikis äro astundan, oc
 flydhe ey syndinna fore häluitis pino räddogha,
 han hauir ämuäl hunda öron thy at suasom 30
 hundin aktar ey sins herra nampn oc ey nakars

annars sua mykit som sit eget nampn vm han
 höre thz nämpnas Swa aktadhe thänne ey sua
 mykyt aff gudz nampns hedhir suasom aff sins
 eghins nampns hedhir Han haur ämuäl hästa näsa
 5 thy at sua som hästin vmuändis oc lustas at lokta
 at sinom thräk Swa synis thässom lustelikit vara
 at huxsa a syndena sidhan han haur giort hona
 hulkin for gudhi är fulaste thräkkir Han haur
 ämuäl mun som grummaste wlfwir som pläghir
 10 astunda at opswälghia alt thz han höre liuande
 vara mz öromen ey thy sidhir at hans bukir oc
 mundir äru ful mz mat Swa var thänne skipadhir
 thy at vm han hafde aat alt thz han hafde seet
 mz öghomen än astundadhe han the thing som
 15 han hördhe andra äghia Han haur ämuäl händir
 suasom största äghia fötir hulkin som pläghir
 sundir slita oc slaa mz fotomen tha han vordhir
 wredhir thz diur som han orkir owir for sina
 ängxlico wredhe ey aktande huart kötit far älla
 20 inäluen vm han gitir fortakit thy lifwit Swa nar
 thänne var wredhir aktadhe han ey vm hans ouinis
 sial for til häluitis älla huru kroppin pintis j dödhē-
 401 nom vm han gat fortakit honum lifwit Han haur
 fötir sua som gambir thy at suasom gambrin tha
 25 han haur nakat j sinom klöm thz han lyste at
 äta hallir thz sua hardhelica j klömen at the tappa
 sina makt oc kraptir oc han latir tha for värx
 skuld suasom ey vitande falla thz som han hiolt
 Swa ville thänne halla alt til dödhin alt thz han
 30 haur mz orät Än tha nar alle limine vanskas
 nödhgadhiss han at släppa thy Än thz at the
 quinnona haar syntis sua som smat bränt byske

J haareno som är högst a hofdhenno ok prydhe
 anlitit teknas mz thän vili som höghelicast astundas
 at thakkias gudhi thy at thän vilin prydhar siälina
 for gudhi Nw for thy at thassa quinnona vili är
 höghelicast at thakkias världinne meer än gudhi 5
 thy synis hanna haar suasom buska Hanna oghon
 synas j nakkanom thy at hon vände sin andelik
 oghon fran thom thingom som gudz godhlekir
 giordhe hanne skapande hona oc atirlösande oc
 foreseande hanne nyttelica j mangom thingom Än 10
 hon skodadhe atuaktelica framfarlik thing fran
 hulkom hon gaar bort daghlica til thäs the huärfwa
 alstingx fran hanna syyn Öronin synas andelica
 afskorin thy at hon aktadhe aldra minzst at höra
 lästinna kännedom älla predican Näsana äru fulla 15
 mz var thy at sua som sööt lokt dragx lustelica
 til hiärnan gönom näsana at hiärnin skuli ther aff
 styrkias Swa draghir hon mz sinom astundilsom
 oc gerningom til sins rötelica krops lusta ok styrk
 alt thz hon formatte Hanna läpa synas suasom 20
 orma tändir oc etirgadda j tungone thy at nar
 ormin bitir starklica saman tannomen for gadsins
 värn at han skuli ey brytas tha vtflytir leedh
 fradha mällan tannanna oc hans mvn thy at thom
 skil ey lankt a Swa atirlykte hon sina läpa aff 25
 sannom scriptamalom at ey skulle synda lustin
 brista hulkin hanna siäl var dödhelikin etirgaddir
 thy synis syndenna ledha fradha oppinbarlica for
 gudhi oc hans hälghom mannom Jak sagdhe thik
 för aff ens hionalax dom oc vanshiplsom hulkin 30 402
 som samangiptos mot kirkionna stadhga Nw skal
 jak thik fulkomplicare sighia aff thom Thw saat

qvinnona händir vara sua som räfwä stiarta Ok
 hanna fötir suasom thäs orms som hetir skorpio
 thz är for thy at sua som hon var vanskapadh i
 allom sinom limom oc astundilsom sua stak hon
 5 sins manz siäl hardhelicare än skorpio retande
 han til kropsins lusta mz sinum linum handom
 oc sinom fota gang Ok j the samw stundinne
 syntis een blaman hauande thrägrenadhan krok j
 handinne oc j androm fotonom suasom thre
 10 huassastä klör ropande oc sighiande O domare
 nw är min time jak bidhadhe jak thigdhe nu är
 time at göra Ok ginstan sat domarin mz otalico
 härskapi Ok suasom en man oc en qvinna syntis
 nakin oc tha sagdhe domarin til thera Sighin huat
 15 j giordhin än thot jak veet al thing Mannin suar-
 adhe Vi hördhom oc vistom kirkionna band oc
 aktadhe thz ey vtan forsmadhom thz Domarin
 suaradhe for thy at j villin ey liudha herranom är
 thz rätuisa at j skulin känna stupogreuans ilzsko
 20 Oc ginstan infäste blamannin ena klo j bäggias
 thera hiarta oc thrykte thom saman sua starklica
 at the syntos suasom sat j präs ok domarin
 sagdhe See dottir tholik thing forskulla the som
 sik fiärka vitandes fran sinom skapara for skap-
 25 adho thingin Annantidh sagdhe domarin badhom
 thom Jak fik jdhir säk at j skullin samansanka
 mina kraasa frukt huat hauin j nw atirbära quinn-
 an suaradhe O domare vi letadhom oc älskadhom
 qvidzsins kraase oc atirbarom ey vtan blygdh oc
 30 skam, Tha sagdhe domarin stupogrefwanom atir-
 gält thz som rätuist är Ok ginstan infäste han
 andra klona j bäggia thera quidh oc sargadhe sua

sarlica at al inäluin syntis ginom stungin Oc dom-
 arin sagdhe, Tholik thing forskylla the som gaa
 owir laghin oc taka etir for läkedom Än sagdhe
 domarin badhom thom Huar är mit liggianda fää
 som jak länte jdhir til okir oc batan The suar- 5
 adho badhin Vi lagdhom thz vndir vara fötir oc 403
 letadhom jordzlikit liggiande få oc ey æuerdhelikit
 tha sagdhe domarin til dyäfwllin atirgält thz thw
 vest ok skalt Ok ginstan infäste han the thridhio
 klona j thera hiarta quidh oc fötir sua at the al 10
 saman syntos suasom eet kringlot nysta alla
 ballir Tha sagdhe blamannin O herra huart skal
 jak gaa mz thom Domarin suaradhe thik höfwir
 ey opfara alla glädhias oc ginstan bort foro the
 gratande fran domarenom Ok domarin sagdhe sinne 15
 brudh glädz dottir thy at thw äst skild fran tholko

Huru jomfrw maria hiälpir allom liij

HÖr thw som mz allo hiarta bidhir at thine syni
 skulu thäkkias gudhi Sannelica tholik bön är gudhi
 thäk, thy at ey är nakar the modhir ther min son 20
 älskir owir al thing oc bidhir thz sama sinom son
 at jak är ey ginstan til redho at hiälpa hanne til
 sina böna fulkompnilse Ok ey är nakor änkia the
 som bedhis stadhelica aff gudhi at sta j änkiodom
 til gudz hedhir alt til sin dödh At jak är ey til 25
 redho at fulkompna hanna vilia mz hanne thy at
 jak var änkia hauande thän son j jordhrike som
 ey hafdhe kötlikin fadhir Ey är oc nakor the jom-
 fru som astunda at göma gudhi sin jomfrudom til
 sin dödh at jak är ey ginstan redhoboin at väria 30

hona oc styrkia Ok ey skalt thw vndra hwi jak
 sighir thetta thy at scifwat är at dauid astund-
 adhe sauls dottir tha hon var jomfru han tok oc
 hona tha hon var ankia Han hafdhe oc vrie hustru
 5 när hanna man lifdhe tho var ey dauidz luste
 vtan synd thy at suasom thässe thry liuernin
 jomfrudomsins ankiodomsins oc hionalagsins thäkt-
 os dauid licamlica Swa thäkkis minom son at haua
 thom andelica j sinom renasta lusta Oc thy är ey
 10 vndir at jak draghir thom andelica til mins sons
 lusta thy at hans luste är til thera

Huru maria halp enom mykit syndoghom liiij

404 See taranna son nw andelica nyföddan af värld-
 inne hulkin som för var föddir aff sinne modhir
 15 a kötzsins väghna j världinna Thy sua som the
 quinna som vt draghir barnit aff modhirna quidh
 draghir först hofwodhit oc sua händerna oc sidhan
 allan licamman til thäs barnit fallir a jordhinna
 Swa giordhe jak honum for gudz vina böne oc
 20 tara Sannelica jak vtdrogh han aff världinne Swa
 at han är nu andelica suasom nyföt barn oc thy
 skal han andelica oc licamlica opfostras, oc thän
 som jak sände thik til skal opfostra han mz sin-
 om raadhom Än the quinnan aff hulke thik är
 25 sakt skal bidhia for honum oc göma han ande-
 lica, atuaktande at han havi vidhürthorftelik thing
 licamlica thy at han fiöl sua diupt j dödhelica
 syndir at alle dyäfwllanne j häluite sagdho aff
 honum, Latom op munnin vm han kan vanlica
 30 koma at vi moghom opsuälghia han oc bita mz

vorom tannom, Vtråkkiom händirna at vi maghom
 sargha han ok syndirslita, hafwom ok fötirna til
 redho at trudha han oc spiärna, thy var thik sakt
 at han var nu andelica föddir thy at han är nw
 frälstir aff dyäflanna valde suasom thw mat väl 5
 vndirsta aff thom ordhomen som thw hördhe at
 han älska gudh mz hiärta oc licamma owir al thing

gudz modhir vil älska oc väkna en vngan
 man lv

LEdh til aminne at scrifwat är aff moyse at kon- 10
 ungsins dottir fan han j vatneno oc älskadhe han
 for sin son Ok scrifwas at moyses van eet land
 mz foghlom hulke som fordäruadho etirorma Jak
 är konungx dottir aff dauidz släkt jak vil älska
 thänna smasuenin hulkin jak fan j taranna bölg- 15
 om hulka som äru vtgutna for hans siäl hulkin
 som var innelukt j hans licama Ok the mine vini
 som jek sagdhe thik skulu opfostra han til thäs
 han kombir til aldär j hulkom jak vil väkna han 405
 oc sända at vinna himerikis konunge land Än 20
 huru thz skal vara thz är thik okunnoght oc mik
 kunnoght thy at jak vil sua tilredha han at aff
 honum skal sighias han lifdhe suasom man oc do
 som kämpe oc kom til domin suasom godhir
 riddare 25

Ey dröuas aff näfst lvj

GWz modhir taladhe Hwi dröuis han visselica
 fadherin sla stundom sonin mz lättom lima Oc
 ther aff äghar han ey dröuas &c

Capitulum lvij^m

MARIA gudz modhär taladhe Rom är sua som
 thän akir owir hulkin thitztla äru opuäxste, thy
 skal thänne stadhin först rensas mz huasso jarne
 5 oc sidhan mz eld oc ther äptär ärias mz öxnökiom,
 Thy skal jak göra mz jdhär suasom thän ther
 plantär före j annan stadh thy at thässom stadhe-
 nom skal redhas tholik pina suasom domarin sag-
 dhe Flaa aff alt skinnit aff köteno vtdragh alt
 10 blodhit Skär syndir alt kötit j stukke bryt syndir
 al benin j stukke at mārghin skuli vtflyta

lviii

GWz son taladhe Jak är likir thom herra som
 trolica stridde j sins peleggrims väx lande, oc
 15 foor atir til sit fädhirnis land mz glädhi Thänne
 herra hafdhe storlica dyrt liggiandefaa aff hulko
 swr blind öghon varo skär, dröfdho hughnadhis
 Än ther til at liggiande fäit skulle höuisklica oc
 tryglica gömas giordhis oc fulkompnadhis eet hus
 20 stort oc ärlikit hauande höuelica oc faghra höghe-
 likhet Ok siw trappor aat hulkom som op plägh-
 adhe faras til husit oc til liggiande fäit Herran
 antwordadhe thätta liggiande fäit sinom thiänarom
 til at see oc hanna oc göma thz trolica oc renlica
 25 at herrans kärlekir skulle pröfuas til thiänaranna
 oc thiänaranna trolikhet til herrans Timin gik fram
 oc liggianda fäat tok forsinaas husit söktis siäl-
 dan Gömarane slionadho oc glömdo herrans kär-
 lek, Tha hafdhe herran raadh mz sinom hemelicom

vinom huat görande vare owir tholka misthykkio
 En thera suaradhe sighiande Scrifwat är at folks-
 ins glömske gömare oc domara varo budhne at
 ophänggias j högdhinna j galgha j solskinit Än
 thik til höre baadhe dombir oc miskund thy at 5
 thw spar allom thy at al thing äru thin oc thw
 miskunnar allom jak är thän herran j liknilsom
 hulkin som syntis j världinne som pelegrimbir a
 mandomsins väghna visselica jak hiolt sua hardhan
 kamp j jordhrike for siälanna älskogha oc helso 10
 at alla mina handa ok fota sinur sundir rifwos
 Nar jak skulle forlata världinna oc opfara til hime-
 rikis ther jak aldre borto aff var a guddomsins
 uäghna atirlät jak världinne värdhoghasta thing
 til aminnilse, thz är min hälaghaste licamme at 15
 sua som gamblo laghin äradhos aff archinne oc
 ängla brödhino oc aff thöm taflomen som laghin
 varo j scrifwadh oc androm höghtidhom Swa
 skulle nye mannin glädhas aff nyo laghomen oc
 ey som fordhom aff skugganom vtan aff sannind- 20
 inne som är min korsfästir licamme hulkin som
 teknadhis j laghomen Nw ther til at min licamme
 skulle vara j äro ok hedhír Skipadhe jak hus thz
 är the hálgha kirkia at han skulle ther gömas oc
 liannas Ok prestena skipadhe jak hans särlica göm- 25
 ara hulke som j ämbiteno äru owir änglana mz
 nakre matto, Thy at thän som änglanne rådhas
 at hanna for vyrdning oc hedhírs räddogha skuld,
 han hanna prestena mz sinom handom oc mun Ok
 jak hedradhe prestena mz siufallom hedhír sua- 30
 som j siw trappom Först skulle the vara mine
 enkannelike tekn förara oc vini om huxsins oc

407
 5
 10
 15
 20
 25
 30

licamans renlekhet thy at renlekhetin är förste
 stadhin när gudhi hulkom som änkte smittokt
 maa nalkas Thy vm prestomen j gamblo lagh-
 omen lofwadhis hionalax sambland j thom tima
 som the ey offradho alla giordho thera ämbite
 thz var ey vndir thy at the hafdhø skalena oc ey
 kärnan Än nw mädhan sannindin är komin oc
 teknin äru ändadh är renlikin höghelicast hallande
 Oc sua myklo fulkomplicare som kärnin är sötare
 ok bätte än skalit Oc j thässa renlikhetsins tekn
 skäris först klärkiana haar at ey skuli skör luste
 herras owir hughin alla kötit J andre trappone
 skipas klärkiane at the varin suasom ängla j alle
 ödhmiukt thy at mz huxsins oc licamans ödhmiukt
 ma männin ingaa ginom himelin oc vinna hogh-
 fardhogha dyäfullin Ok ther til tekn vighias klärk-
 ane til at vtälta dyäflanna thy at ödhmiukir man
 oplyptis til himerikis hwädhan högfärdhoghir nidhir
 fiöl for sina höghfärdh J thridhio trappone skipas
 klärkane at the skulu vara gudz kännesuena vm
 jdheklica läsning j the hælgho script oc thy ant-
 wordhas thom bok j hand aff biscopenom sua som
 riddarenom antuordhas swärdh, at the vitin huat
 the skulu göra oc at the skulin jdhnä mz bönom
 oc läsning at blidhca gudz wredhe for gudz folke
 J fiärdhe trappone skipas klärkane gudz mönstirs
 gömara oc siälana vaktara oc thy antuordha biscop-
 in thom nykla at the varin athughule til sinna
 jamcristna helso främiande thom mz ordhom oc
 gerningom oc opuäkkia lata män til godha ger-
 ninga J fämpto trappone skipas the altarsins
 ämbizsmän oc röktara oc at the skulin forsma

oc vidhirsighia vârlz thing oc at the skulin liua
 aff thy som altareno til høre mädhan the thiäna
 altareno oc at the skulin aldre väfwias j vârlz-
 licom thingom vtan äptir thy som thera ämbite
 tilhöre J siätto trappone skipas the at the varin 5
 sua som apostlane predicande lästinna sannind oc
 fulkompnande mz gerningom thz the predica J
 siundo trappone skipas the at the varin midhlara
 oc dagthingara mällan gudh oc människiona j thy
 at the offra oc vighia min licamma, oc j thom 10
 stadhenom äru prestene j nakre matto j vârdhe-
 likhet owir änglanna Än nu käre jak at thässe
 trappona äru syndir brutna thy at högfärdhin
 älskas owir ödhmiuktinna örenlikhet jdhnas for
 renlikhetina gudz läkze aktas ey vtan vârlðinna 15 408
 bok Glömska synis j altaromen, gudz snille reknas
 flätia Siälanna helsa aktas ey Ok än owir thetta
 bortkasta the min klädhe oc forsma min vakn
 Sannelica jak tedhe moysi a biärgheño the klädhe
 som prestene skulu haura ey for thy at j himerike 20
 är nakat tholikt Vtan for thy at andelik thing
 kunno ey gripas älla vndirstandas vtan vm licam-
 lik liknilse thy tedhe jak andelik thing vm licam-
 likin at vitas skuli huru mykyn wyrdhning oc
 vänlekhet thom är thorftelikin som haura siälua 25
 sannindinna som är min licamme mädhan the haf-
 dho sua stora renlikhet ok vyrdhning som baro
 skuggan oc teknit Än huar til tedhe jak moysi
 sua mykla kläðhanna fäghrind vtan ther til at
 siälinna prygdhile oc fäghrind skulle vndirstandas 30
 oc teknas vm thöm thy suasom prestins klädhe
 äru siw Swa skal the siäl som vil ga til gudz

licamma haua siw dyghdhe vtan hulka ey är helsa
 Första syälinä klädhe är jdbrughe oc scriptamal
 hulkit som hyl hofwodhit Annat är astundan til
 gudh oc fulkompnin renlekir Thridbia är äruodhe
 5 til gudz hedhär oc tholemodh j genuerdhoghom
 thingom Fiärdhe är at ey akta manna loff älla
 manna blygdh vtan vakta ensamins gudz hedhär
 Fämta är kötzsins atirhald mz sanne ödmiukt
 Siätä är gudz godhgerninga thanke ok hans doma
 10 räddoghe Siunda är gudz kärlekir owir all thing
 ok stadhukt fram hald j godhom byriadhöm ger-
 ningom Än nw äru thässin klädhin aflagdh ok
 forsmadh Visselica syndinna orsakan älskas for
 scriptamalin Skörlimnadz jdhnän for renlekin, oc
 15 licamlx nyttelikhetz äruodhe for siälinna helso
 äruodhe världinna giri oc höghfärdh for gudz
 hedhär oc älskogha For loffikit atirhald älskas owir-
 flödhelikhet j allom thingom dyrfwe oc gudz doma
 gensäghn for gudz räddogha Ok klärkanna othokke
 409 20 owir älla for gudz älskelikhet owir al thing thy
 suasom jak sagdhe prophetomen at jak skal koma
 thom j mine wredhe, ok dröuilse skulu gifwa thom
 vndirstandilse Tha suaradhe miskuzinna modherin
 Välsignadhär vari thw min son for thina rätuisq
 25 Jak tala til thin som all thing vest for thina brudh
 skuld som här när star, hulka ther thw vilt lata
 vndirstanda andelik thing Hulkan som tho formaa
 ey at gripa andelik thing vtan mz liknilsom Visse-
 lica thw sagdhe j thinom guddom för än thu tokt
 30 mandom aff mik, at vm tio rätuisse män funnins j
 stadenom at thu ville miskuzna allom stadenom
 for the tio Nu äru än otalike the preste som

blidhea thik mz thins licamma offre Miskunna thy
 for thera skuld thom som litit got haua thz bidhír
 jak som thik fódde a mandomsins våghna Ok thz
 bidhia alle vtualde män mz mik Sonin suaradhe
 vålsignadh vari thw oc vålsignadh vari thins mundz 5
 ordh, Thw seer at jak spar thom for thry godh
 thing som mins licamma offir hauir thy at suasom
 thry godh thing tedhos j mik aff judassa forradh-
 ara dyrfwe Swa aff thäso offreno oc sacramento
 koma siälomen thry godh thing Först lofwas mit 10
 tholomodh thy at jak vitande min forradhara bort-
 kördhe jak ey han aff minom vmgangilsom Annan
 tidh thy at tha forradharin stodh när mz minom
 ouinom nidhírföllo the alle a jordhinna mz eno
 mino ordhe huar mit vald tedhis Thridhiatidh thy 15
 at jak vände alla hanz oc dyäfwlsins [ilzsko] til
 siälanna nytto oc helso, huar min snille oc kärlekír
 oppinbaras Swa koma ämuäl thry godh thing aff
 prestenna offre Först lofwas mit tholomodh aff
 allo himerikis härskapi thy at jak är thän sami j 20
 gooz oc ondz prestz handom Ok ey vighia mann-
 ana forskyllelse thz sacramentum vtan min ordh
 Annan tidh thy at thetta offrit hialpir allom a aff 410
 huat prest thz offras oc hanteras Thridhiatidh thy
 at thz hialpir ämuäl thom som thz offra a huru 25
 ille the äru, thy at suasom alle mine ouini nidhír-
 föllo licamlica a jordhinna aff enno ordhe som jak
 sagdhe at jak är thän sami som j letin Swa nar
 thz ordhit six som min licamme vighis mz thz är
 min licame tha fly ginstan diäflanne fran thera 30
 siälom som ämbitit offra oc thz vighia Ey thor-
 ande fresta thom alla atir koma til thera Vtan

the atirtaken sik vilia til at atir synda Swa spar
 min miskund allom oc thol alla Vtan rätuisan
 ropar hämd thy at iak ropar daghlica at thu seer
 väl huru mange mik suara Tho skal jak än sända
 5 thom mins mundz ordh oc thöm som höra thom
 oc fulkompna skulu koma til the glädhinna som
 hwäzske kan sighias älla huxsas fullelica sua är
 hon sööt Än the som ey vilia höra thom älla
 göra, skulu vtröna suasom scrifwat är siw plaghor
 10 j licammenom oc siw j siälinne hulka the skulu
 finna thänkiande oc läsande the thing som giordh
 aru, at the skulin ey skälua vtrönande thom &c

At prestin äghir huaa thry thing lix

GWz son taladhe prestin äghir huaa thry thing
 15 först vighia gudz licamma Annantidh huaa kötz-
 ins oc siälinna renlek Thridhia at foresee sinne
 sokn Än thu mat spöria huat som dughir at hafua
 kirkio vm han haur ey sokn Jak suarar thik at
 thän prestir som hawir vilia at predica oc hialpa
 20 allom for gudz älskogha Han hawir sua stora oc
 vidha sokn som al världin är thy at vm han for-
 matte at tala for alle världinne ey spardhe han
 sit äruodhe thy reknas honum godhir vili for ger-
 ningena, Thy at gudh spar opta sinom vtualdom
 25 mannom aff äruodhe at predica, for thera synde
 oc othokka som höra matto oc tho gifwir han
 sinom vtualdom mannom lön for godhan vilia
 Prestin bör ämuäl huaa bok oc olio, Bok til at
 lära fakunnogha oc olio til at smöria siuka, Thy
 411 30 at sua som j bokinne haldz oc scrifwas andelikin

oc licamlikin kannedombir Swa vari j prestenom
 visdombir til sik sialuom oc matta oc tāmpran at
 hans kroppir vari ey ofkaatir fore owirflödhelikhet
 oc at hans sokna män taki ey ont äptedöme aff
 honum Han skal oc fly världinna giri for hulka 5
 kirkionna oc klärkianna hedhir forsmas oc vārlz-
 lica manna sidhi for hulka klärkianna vārdhelikhet
 forsmas oc vanhedhras Än andelikin visdombir är
 at lära osniälla näfsa brutlica Styrkia alla j godho
 J olione märkis bönninna sötme oc godh äptedöme 10
 thy at sua som olian är fetare än brödhit Sua är
 kärlex bön oc gooz liuärnis äptedöme fulkompnen
 at dragha männena til alt got, oc feet til at blidhca
 oc milda gudh Sannelica jak sighir thik dottir at
 stort är prestins nampn thy at han är gudz ängil 15
 ok mäklare älla daghthingare Ok störra är hans
 ämbite thy at han hanna ogripelikin gudh oc nidhro
 thingin til föghias himerikis gudh j hans hand

gudz brudh bidhir til hans lx

VÄlsignadhir vari thw min skapare oc atirlösare 20
 wredhgas ey vm jak tala til thin Swa som thän som
 sargadhir är talar til läkiara Som dröfdhir til hughn-
 ara Swa som fatikar til rikan Sargadhir oc saar
 man sighir o läkiare stygx ey vidh mik som sarg-
 adhir är thy at thu äst min brodhir O bāzste 25
 hugnare forsma ey mik älla giff mik ofwir for thy
 at jak är ängxloghir Vtan giff mino hiarta huilo
 oc minom sinnom hugnadh Fatike mannin sighir
 O thw rikir man oc ängxsins vidhirthorfuande
 skudha mik thy at jak thol hungir oc sylt See 30

mik thy at jak är nakin giff mik klädhe ther jak
 maa aff värmas Swa sighir jak O välloghaste oc
 käraste herra jak seer oc skodha mina synda saar
 aff hulkom som iak är sargadh aff minom barn-
 5 dom oc jak gratir thy at timen är fafänglica oc
 onyttelica opnöttir kroppin dughir ey nu til ärfw-
 odhis thy at styrkin oc kraptin äru opnötte j fa-
 412 fängo Thy bidhir jak thik aldaz godhlex oc misk-
 unna kelda at thw värdhogas hanna mit hiarta mz
 10 thins älskelikhedz oc kärlex hand Thy at thw äst
 bázste läkiare hughna mina siäl thy at thw äst
 bázste hugnare

Christus styrke sina brudh sta mot diäfulsins
 frestilsom lxj

15 EN aldra suartaste syntis christi brudh tha gudz
 licamme lyptis oc sagdhe, Hwat ey tro thw osniälla
 at the brödhskiuan är gudh visselica han vare
 lango opädin än thot han vare största biärgh Ok
 ängin aff sniallo judhomen hulkom gudh gaff snille
 20 tro thz, Oc ey skal nakar tro at gudh värdhogas
 at hannas oc älskas aff orenastom präst hulkin som
 hawir hunda hiarta Ok at thw skuli pröfua thz
 vara vist som jak sighir tha är thänne prestin min
 hulkin jag skal nu bort taka aff världinna nar jak
 25 vil oc nu är han i ytarsta punctenom Tha syntis
 ginstan godhir ängil oc sagdhe O dottir suara ey
 daaranom äptir hans darskap thy at han som thik
 syntis är lygnenna fadhir Vtan var redhoboin thy
 at var brudhgomme ihesus christus är när, hulkin
 30 som ginstan kom oc sagdhe til dyäfwllin hwi dröuir

thw mina brudh oc dottir, thy sighir jak dottir
 thy at jak skapadhe hona thy brudh thy at jak
 atirlöste hona mz minom kärlek, Diäfwllin suar-
 adhe jak tala for thy at mik är ther til thol gifwit
 oc at hon skuli kolna j thinom kärlek oc j thinne 5
 thianist Var herra sagdhe thz rönte hon j thässe
 natinne nar thw samanthrukte hanna öghon oc
 andra limi oc hafdhe mera giort vm thu hafdhe
 ther til thol fangit Än huru opta hon star mote
 thinom frestilsom sua opta skal hanna krona ökias 10
 Tho thw dyäfwl mädhan thu sagdhe at jak vare
 lango opätin, än thot jak hafdhe varit stort biärgh
 Sigh nu mine dottir ahörande som licanlikin är
 Scriptin sighir at een eer ormbir sattis oppa ena
 stang tha folkit forfor oc dödhe j öknenne, Ok 15
 huar thän som vardh stungin aff ormenom vm
 han fik see thän eer ormbin vardh heel, Huat
 hällir var thässa helsonna makt aff ersins styrk
 alla aff ormsins liknilse alla aff moisi godhlek alla
 aff lönlike gudz dygdh Diäfwllin suaradhe oc 20
 sagdhe at thässe helsonna dygdh var aff ängo
 andro vtan aff ensampne ok enne gudz dygdh oc 413
 folksins tro som trodhe oc lydde gudhi sua ful-
 komplica at the trodho at gudh som al thing skap-
 adhe aff ängo formatte ämuäl al thing göra som 25
 ey varo Annantidh sagdhe gudh Sigh diäfwl
 Nar vandin vmuändis j orm huat hällir var thz
 aff moisi alla aff gudz budhi alla for thy at moyses
 var hälaghir alla for thy at gudh sagdhe sua
 Diäfwllin suaradhe huat var moyses vtan krankir 30
 man aff sik oc rätuis aff gudhi til huars ordh

som gudh bödh oc sagdhe vardh vandin ormbir
 sannelica aptir gudz budhi, Oc moyses var ther
 til andbudh oc thiänare thy at for budhordhit oc
 för än gudz ordh sagdhis var vandin ey vtan
 5 vandir Än gudhi biudhande vardh vandin sanne-
 lica ormbir Swa at moyses räddis tha sagdhe var
 herra til sinna brudh sua är ämuäl a altarenom
 thy at för än ordhin framföras är brödhit a altare-
 no brödh Ok tha vighilsa ordhin sighias vardhir
 10 thz min licamme hulkin badhe godhe oc onde taka
 oc hanna sannelica Swa een som thusanda oc tho
 ey mz like nyttelikhet thy at godhe taka han sik
 til auärdhelikt liiff oc onde til hardhare dom Än
 at dyäfwllin sagdhe at jak skulle smittas oc sylas
 15 aff prestins orenlikhet thz är sannelica fals thy at
 vm spitälskir swen finge herranom nykla älla vm
 siukir man finge honum oc andwordhadhe bäzstä
 yrte änkte skadadhe thz herran mädhan the sama
 makten vare j thom a hua thom finge honum
 20 Swa vardhir ey gudh illir aff ondz thiänara ilzsko
 oc ey bätte aff godhom, thy at han är altidh
 ovmskiptelikin oc thän sami Än at diäfullin
 sagdhe at han skulle sköt döo thz veet han oc
 vndirstar aff sinna natur klokskap oc aff yttro
 25 rörlsom tho formaa han ey bort taka han vtan
 mit tillat, Än tho är han hans eghin vtan han
 rätte sik Än thy sagdhe dyäfwllin han hua
 illa luktande limi ok hunda hiärta, han är sanne-
 lica illa luktande oc kallo soot tholande thy at
 30 han hauir hita vtantil oc köld jnnantil othollikin
 thörst ok thwänadh j limmomen, ok ledho oc styg
 vidh allan andelican sötma, thy at han är hetir

til världinna oc kallir til gudh han thörstir oc
 lustir kötzsins lysta hauande ledho vidh alla dygdha
 fäghrind Han är latir til gudz thiänist oc budh-
 ordh Oc hetir til alt thz världinne tilhöre oc köt-
 ino thy är ey vndir at honum smakar ey min lic- 5
 amme Vtan sua som bakat brödh j oghne thy
 at han huxsar ey oc smakar ey andelica gerning
 vtan kötlica thy at nar agnus dei är sakt oc han
 hawir takit min licamma j sin licamma gaar fadhirs-
 sins vald fran honum oc sonsins sötasta närUARÄ 10
 oc thäs halghe anda väluilohet hulkin som är
 samföghilsinna band oc ensammin brödzsins aminne
 oc smakir atirbliuir honum, tho skalt thw ey thänkia
 at han älla naker annar ä huru illir han är, är
 vtan gudh, Vtan gudh gaar fran honum ey gifu- 15
 ande honum storan hugnadh oc bliuir tho när hon-
 um tholande han oc värnande han fran dyäflenom
 Än at diäfwllin sagdhe at ängin aff sniallo judh-
 omen vilia thz tro suara jak thik, judhane äru
 suasom the som haua mist höghro öronin oc halta 20
 mz baadhom fotomen andelica for hulkit the äru
 osnialle oc skulu vara til ändalyktena, Thy är ey
 vndir at dyäfwllin gör blind oc hädhe thera
 hiärta Ok äggia thom oc radhir oblygh thing
 hulkin som äru mot tronne, thy huru opta nakor 25
 tholkir thanke löpir mot thik aff christi licamma
 tha sigh thz thinom andelicom vinom oc stat
 stadhugh j tronne, Oc vit vtan jäff at thän lic-
 ammin som jak tok aff jomfrune oc thän som
 korsfästir var oc styre j himerike thän sami är a 30
 altareno oc han taka badhe godhe oc onde thy at
 suasom jak tedhe mik minom kännեսuenom som

gingo mz mik til Emaus j androm ham mädhan
 jak var tho sandir gudh oc sandir man ingang-
 ande til mina kännesuena at luktom dörrom Sua
 tee jak mik prestomen vndir andro formo at tron
 5 skuli haura lön oc at mannana othokkia skuli syn-
 as, oc ey är thz vndir thy at jak är nu thän
 sami som tedhe mins guddoms vald mz rädhelic-
 om teknom oc än sagdho männene tha Görom
 gudha hulka som mogho gaa for os Jak tedhe
 10 ämuäl judhomen min sannan mandom oc the kors-
 415 fästo han jak är thän sami daghlica a altareno ok
 än six vämilse oc frestilse är os vndir thässom
 kostenom Huat ma vara mere othykkia än vilia
 mz skälom gripa ogriplikin gudh oc hans lönlica
 15 doma som han satte j sina eghna hand thora at
 döma thy vil jak tee thetta olärdhom oc ödhmiuk-
 om at the skulin ophögghias oc högfärdhoghe
 skändas &c

Huru onde preste straffas oc afuitas *Capitulum* 20 lxij

NAr een prestir jordadhe en dödhan man hulkin
 ther halft fiärdha aar hafdhe lighat siukir tha
 hördhe gudz brudh huru thän hälge ande sagdhe
 til thän sama prestin O vin huat gör thw hwi
 25 dyrfwis thw at hanna thän dödha mädhan thina
 händir äru fulla mz blodh, Hwi ropa thw for
 honum til alzuoldughan gudh mädhan thin röst
 är sua som frödha röst Hwi dyrfwis thw at blidhca
 domarin for honum mädhan thine sidhi oc athäue
 30 äru licare skämdagäst än gudhelicom prest thy

skal mina ordha dygdh hiälpa thom dödha oc ey
 thin *gerning* Ok hans tro oc langa tholamodh skal
 inledha han til kronnona Sidhan sagdhe thän hälge
 ande til christi brudh, Thässa prestins händer äru
 blodhugha thy at alla hans *gerninga* äru kötlica 5
 mz hulkom han ma ey hanna thän dödha ok gitir
 ey hulpit honum mz sinom forskyllilsum vtan mz
 ämbitzsins värdhelikhet, Thy at godhe preste hiälpa
 siälomen twem lundom badhe mz gudz licamma
 makt oc sua mz sinom eghnom kärlek Hans röst 10
 är suasom frödha röst thy at hon är al aff thräkx-
 fullom *gerningom* ok al til kötzsins lusta, Thy far
 hon ey op til gudh hulkin som astunda at blidheas
 mz ödhmiukx jdhrugha oc scriptamals röst, Hans
 sidhi äru som skämda gäst huat gör skämda gäst- 15
 in annat vtan han likna sik värlz manna sidhum oc
gerningom än huat sighir han älla talar annat
 vtan ätom oc drikkom ok lifwom kräselica oc
 hauom godha dagha j thässom lifwe Swa gör
 thänne han liknir sik allom j klädhom oc *gerning-* 20
 om at han skuli allom thäkkias, Han opuäkkir alla
 til owirflödhelik thing mz sino äptedöme sighiande
 ätom oc drikkom thy at var styrkir är vars herra
 glädhi ympnyt är os at koma til äronna port oc
 kan jak ey in koma tha sitir jak väl vidh portin 25
 Jak vil ey vara fulkompnin Tholik röst oc liuärne
 äru thung thy at ängin skal koma til äronna port
 vtan thän som fulkompnin är älla fulkomplica
 rensadhir Ok ängin skal faa himerikis äro vtan
 thän som hona fulkomplica astunda älla äruodha 30
 for hänne nar han forma Tho jak aldra herra gaar
 in til thänna prestin än ey jnnelykkis iak älla

smittas Jak gaar in sua som brudhgunne oc jak
 vtgar suasom domare dömaskolande thän som
 mik forsmadhe Thy sua som jak sagdhe iak skal
 koma prestomen mz siw plaghom the skulu ränas
 5 aff allom the thingom som the älskadhe, The
 skulu bort kastas aff gudz asyn oc dömas j hans
 wredhe anduardhas dyäflomen, thola pino vtan
 roo oc huilo forsmas aff allom vidhirthorfua al
 godh thing ok skulu haa fulstopa al ond thing
 10 Samuledh skulu the plaghas mz siw licamlicom
 plaghom Thy skalt thw ey vndra at jak thol oc
 städhir at nakar ouärdhogh thing tees vidh min
 licamma, thy at jak thol alt til ytarsta punctin at
 mit tholemodh skuli tees oc mannana othokke
 15 Tho skalt thw ey thänkia at tholik ouärdhoghet
 som thu hördhe j thy at thän spydhe kan vardha
 minom licamma vtan tholik thing hända til at
 oppinbara människiona othokka oc atuakt, oc til
 at tee thom vara ouärdhogha at taka sua hälaght
 20 sacrament Än sagdhe thän hälghe ande til dödha
 manzsins siäl o siäl glädz oc frygdhas thy at thin
 tro skilde thik fran dyäflenom thin enfallelikhet
 stynte thik langan skärslo eldz vägh, thit thole-
 modh ledde thik til äronna port Min miskund
 25 skal inledha thik oc krona thik

Huru diäfwllin äggiar vantro vm gudz licamma
 Capitulum lxij^m

417

EN dyäfwl syntis gudz brudh mz langom quidh
 oc sagdhe Huat tro thw qvinna älla huat thänkir
 30 thw Jak vet mykyt oc jak kan pröua min ordh

mz oppinbarom skälom Jak radhär thik atiruända
 at huxsa otrolik thing, oc tro thinom sinnom oc
 skälom Huat ey saat thw mz öghomen oc hördhe
 mz thins krops örom at brödhit bröz, Thw saat
 han vtspias oc hannas ohöuisklica oc nidhär kastas 5
 a jordhena ok flere ouärdhogh thing vardha giordh
 vidh han hulkin jak vilde ey thola j mik Ok vm
 möghelikit vare at gudh vilde vara j rätais manz
 munne huru skulle han inga til orätuisa män
 hulkra giri ängen grund hauir Hon suaradhe til 10
 christi mandom som ginstan syntis äptir frestilsen
 O herra jhesu christe jak thakka thik for al thing
 oc särlica for thry Först thy at thw klädhe mina
 siäl giuande mik idhrugha oc scriptamal mz hulk-
 om ther huar synd afskrapas ä huru thung hon 15
 är Annan tidh mätte thw mina siäl ingiutande
 thin kärlek oc thina pino aminne mz hulko siälin
 lustas suasom aff bäzsta kost Thridhiatidh hughna
 thw alla the som calla a thik j dröuilsom, thy O
 herra miskunnna mik oc styrk oc stadhfäst mina 20
 tro thy at än tho at jak är värdhogh at antuordh-
 as diäfwls gabbilsom tho tror jak at änkte kan
 vardha vtan thit tillat, oc at thit tillat är ey vtan
 hugnadh, Tha sagdhe christus til diäfwllin hwi
 tala thw til mina nya brudh dyäfullin suaradhe 25
 thy at hon var mik tilbundin ok jak hopas än at
 snäria hona mz mino näti Tha var hon mik til-
 bundin när hon lydde mik ok idhnadhe meer mik
 thäkkias än thik sinom skapara Jak gömde alla
 hänna vägha oc ey gingo the än aff mino aminne 30
 Var herra suaradhe, thy äst thw alla väghia spei-
 are Diäfullin suaradhe Sannelica jak är speiare j.

myrkiom thy at thw giordhe mik myrkan Var
 herra sagdhe Nar saa thw älla huru var thw
 myrkir Dyäfwllin sagdhe Jak sa nar thw skap-
 adhe mik fäghirstan ängil än for thy at jak infiol
 5 ouarlica j thit sken, thy vardh iak blindir aff skin-
 418 ino suasom basiliscus Jak saa thik nar jak astund-
 adhe thina fäghrind Jak saa thik ij mino samuite
 nar thw nidhirkastadhe mik Jak kände thik ämuäl
 tha thw hafðhe takit mandom ok jak giordhe thz
 10 thw tholde mik oc stadde at göra Jak känne dagh-
 lica thit vald mz hulko thu skände mik ok for-
 uindir Var herra sagdhe Vm thu vest sannind aff
 mik hwi liughir thw for minom vtualdom vinum
 hwar thw vest sannind aff mik Huat ey sagdhe
 15 jak at thän som ätir mit köt skal liua äuärdhe-
 lica oc thw sighir at thz är lyghn oc at ängin
 ätir mit köt Ok sua vare tha mit folk meer af-
 gudha dyrkara än the som dyrka badhe stena ok
 trä Tho suara mik mine brudh ahörande hulkin
 20 som ey forma at vndirstanda andelik thing vtan
 liknilse än thot iak all thing veet Hwat hällir var
 thän licammin som thomas hannadhe äptir min
 opstandilse andelikin älla licamlikin Ok vm han
 var licamlikin huru ingik han tha at luktom dörr-
 25 om oc vm han var andelikin huru var han tha
 synlikin licamlicom öghom Diäfwllin suaradhe
 thunkt är thz at tala hwar thän som tala är allom
 othäkkir ok nödhgas at sighia sant tho skal jak
 nödhoghir tala At thw vpstandandis aff dödh
 30 vast badhe andelikin oc licamlikin oc thy for
 äuärdhelica guddomsins dygdh oc särlican äradha
 kötzsins fordel mat thw huarstadh ingaa oc huan

stadh vara Var herra sagdhe annantidh tha moysi
 vandir vnuändis vti ormin sikh huat thz var hällir
 orms liknilse älla alt ormbir vtantil oc jnnantil
 älla the brödh stykken som fylto tolff brödhskala
 huat hällir varo the sant brödh älla brödz liknilse 5
 Diäfwllin suaradhe Alt var ormbir j vandenom ok
 alt var brödh j brödhskalomen oc alt var thz giort
 aff thine dygdh oc thino valde Var herra sagdhe
 huat ey är mik nu vansamare at göra än tha
 älla vndirlicare vm mik sua thakkis älla vm är- 10
 adha kötut formatte at inga aat luktom durom til
 apostlanna hwi maa thz ey nw vara j prestanna
 handom Älla är minom guddom äruodhe älla
 mödha at samanfögha höxsto thingin oc nidhirsto 419
 Ängaledhis vtan sannelica O lyghnenna fadhír 15
 Swa som thin ilzska är aldrea mäst sua är min
 kärlek oc skal vara owir alla Thy at vm een
 synis at bränna min licamma ok annar trudha
 han vndir fotom Jak ensamin veet aldrea manna
 tro Ok jak skipa al thing j rätte matto oc thole- 20
 modh oc jak gör nakat aff ängo oc synlikit aff
 osynlico Ok jak teer nakat synlikit j tekne ok
 skipnadh hulkit som tho är annat sannelica j tekn-
 eno oc annat synis thz vara Dyäfwllin suaradhe
 thässa thingsins sannind röne jak daghlica när 25
 männene mine vini fiärkas fran mik oc vardha
 thine vini än huat skal jak meer sikhia thrällin
 när han kombir j siälfs vald teer han ympnyt j
 gerningene huat han hauir j vilianom Tha taladhe
 gudz son annantidh tro dottir at jak ihesus christus 30
 är lifsins oprättare oc hiälpere oc ey forradhare
 Sandir ok siälff sannindin oc ey liughare thy at

vm thw hawir tro at jak är j prestins handom än
 thot prestin jäfuadhe oc twakadhe Ey thās sidhīr
 for thera tro som när standa oc tro, ok for the
 ordhin som jak siälwir sagdhe oc skippadhe är
 5 jak sannelica j hans handom, oc huar thān som
 mik takir han takir guddomin oc mandomin ok
 brödhins liknilse, Hwat är gudh vtan liiff oc
 sötme liusande lius, owanskandis godhlekir döm-
 ande rätuisa oc the miskund som heler Än huat
 10 är mandomin vtan renasta köt guz oc manzsins
 samföghilse aldra cristna manna hofwodh, Thy
 huar thān som tror a gudh oc takir hans licamma
 han takir guddomin thy at han takir liffwit Han
 takir oc mandomin mz hulkom gudh oc mannin
 15 samanföghias Han takir oc brözsins liknilse thy at
 han tax vndir andro formo hulkin som skylis
 vndir sine formo for tronna pröuilse Sua takir oc
 ondir man thān sama guddomin oc tho sik til
 dom oc ey til hughnadh, Han takir oc mandomin
 20 ok tho sik litit blidhan han takir oc brödzsins
 formo thy at han takir skylandes sannindiinna
 420 vndir the formo som han see oc tho ey sik til
 andelikin sötma, Thy nar han takir mik til sin
 mun oc tändir tha gaar jak fran honum mz gud-
 25 dom oc mandom, oc ensamin brödzsins forma
 bliuīr honum atir ey thy at jak var ey ther
 sannelica Swa mz ondom som mz godhom for
 ämbitzsins skipan Vtan thy at onde oc godhe faa
 ey aff mik lica andelikit gagn thy at visselica j
 30 thy offreno offras mannenom siälft lifwit som
 gudh är ok liuit gaar jn oc bliuīr tho ey mz
 ondom, Thy at the forlata ey alt oc thy atirbliuīr

ensamin brödzsins forma thera sinnom än thot thz
brödhit är thom tha änkte gagn Thy at the änkte
thänkia vtan the brödzsins oc vinsins formo som
the tha sagho oc kändö Swa som vm naker väll-
oghär herra ginge in j nakars hws oc at enast 5
hafdhis j aminne at han var ther oc hans godhlex
näruara glömdis

godhom giuas dröuile til mere löna vm the
thola thom tholomodhelica lxiiij

Iomfru maria gudz modhär taladhe Min son är 10
suasom fatikär bonde hulkin ey hauande oxa älla
asna bär siälwir vidhin aff skoghenom oc annor
andbudh vidhärthorftelik til sinna gerninga Hulkin
som ämuäl bär kuista j bland annor andbudh
hulke som nyttoghe äru til tw thing suasom at 15
flängia mz oliudhogan son ok til at värma mz
thom som kalde äru Sua min son aldra thinga
herra oc skapare var aldra fatikast ther til at han
skulle rikan göra manuin mz äuärdhelicom rike-
domom oc ey mz forganglicom, Hulkin som thung- 20
asta byrdhe bar a sinom bak bärande besca ok
thunga korsit oc pinona oc rensande ok af skrap-
ande aldra manna synde mz sino dyra blodhe
hulkin som jbland andra sina gerninga vtualde
dygdha andbudh Thz är dygdha män vm hulka 25
som mangra manna hiärta vptändas til gudz kär-
lek mz thäs hälghe anda hiälp oc sannindiinna
väghär oppinbaras Han vtualde oc limana sua
som äru världinna älskara vm hulka gudz syni
oc vini flängias til thera lärilse oc rensilse ok 30

421 mere varugha oc atirlön Kuistane värma oc kaldö
synina, Ok gudh värmis ämuäl aff thera eld Vtan
nw spörs j huat matto Ändelica när världlike män
dröua guz vini oc the som aff ensampnom pin-
5 onna räddogha älska gudh dröuas oc skudha
världinna fäfango oc vnuändas thäs hetelicare til
gudh, Ok gudh varkunnande thera dröuilsom sände
thom hughnadh oc kärlek Än huat skal vardha
aff limomen tha synine äru flängde ändelica
10 skulu the kastas j eld oc brinna thy at gudh for-
sma ey sinna vini nar han anduardha thom j
omilla manna händir vtan han läre thom suasom
fadhär läre son Ok sua nytiar gudh omilla manna
ilzsko til sina thänisto manna krono ok lön

15 gudz vini skulu ey lätias at tala gudz ordh
lxv

GWz modhär taladhe Thu skalt vara suasom tomt
kar quämelikit til at j lata hulkit som vare ey sua
faat at thz bort flyte som ther j latz Ok ey sua
20 diupt at thz haui ängin butn, thetta karit är thin
licamme hulkin som tha är tombär nar han är
vtan altz licamliz lusta astundan Ok tha matelica
vidhär nar kötit thwingas skallica, At siälin vari
quämelikin til at vndärstanda ändelik thing oc
25 kroppin starkär til at äruodha Än tha är karit
vtan butn nar kötit thrängis aff ängo atirhalle
vtan licammanom gifs alt thz hughin bedhis Vtan
hör nu huat jak nw sighär Min thänare framfördhe
ofidrat ordh sighiande huat vardha mik at tala
30 the thing som ey til höre minom stadgha, tholikit

ordh hōuir ey gudz thiānisto manne thy at huar
thān som veet sannindinna oc thighir är sakir
vtan at han alstingx forsmas En herra var hau-
ande starkt hallande hws, j hulko fyra thing varo,
som varo oforganglikin som var thān kostir som 5
bort alte allan hungir helsamlikit vatn ther vtsläkte
allan thörst välloktande yrte som bort alto alt thz
som etirlikit var, vidhirthorftelikin vakn kränk-
iande oc vanmaktande hwarn ouin Timin gik fram
ok fästtit belagdhis herran vndirstodh thz oc sagdhe 10 422
sinom kriara Gak oc ropa til mina riddara mz
höghe röst oc sigh sua Jak vil frälsa mit fäste
thy hua mik fölghe mz godhom vilia han skal
vara mz mik j hedhir ok äro Än jak skal vpresa
thān som fallir j stridhinne til thz som ey hawir 15
vanskilse allir ledho Ok jak skal giua honum
euärdhelica bliuande hedhir oc the rikedoma som
aldre vanskas älla forgaa Swenin tilburdhe at röpa
oc ropadhe tho mindra än tilhördhe sua at ey kom
ropit til främasta riddarin oc thy kom han ey til 20
stridhinna, Huat skal tha herran göra thom ridir-
nom som gärna vilde hua komit oc äruodhat oc
hördhe ey kriarins röst ändelica skal han fa lön
for godhan vilia oc thān dulske kriarin skal ey
vara lutlös aff näffst oc plagho Thetta fäste är the 25
hälgha kirkia opbygd mz mins sons blodhe, j hulke
hans licamme är hulkin som bortalte allan hungir,
lästinna snillis vatn hälgra manna äptedömis godh
lokt, oc gudz pino vakn Thetta fästtit är nu belakt
aff ouinom thy at mange finnas j the hälgho kirkio 30
oc j cristnonna hulke som predica min son mz röst-
inne oc sighia mot honum mz gerningomen lofwa

han mz röstene oc sighia mot mz vilianom Ey
 aktandis himerikis fadhírnis land vm the mogho
 faa sin lusta thy ther til at gudz ouini skullin
 minzskas skulu guz vini ey lätias at áruodha thy
 5 at thera atirlön skulu ey vara värzlíkin vtan
 áuerdhelíkin

Huru värzlz gooz ma ághias nadhelica vtan
 synd *capitulum* lxvj

MARia gudz modhír taladhe huat skadhír vm naker
 10 stingx mz naal älla mz jarne j kládhin vm ey
 skadhas kötit Swa skadhír ey värzlz goz vm thz
 äx skállica Vtan vm astundanin at ágha ár van-
 skipadh thy göm thit hiarta at thin akt vari godh
 thy at gudz ordh skulu ingiutas vm thik til andra
 423 15 Ok sua som quärna damin hallir stundom atir
 vatnit oc stundom latír han löpa thz Swa skalt
 thw granlica göma nar fanytte thanka oc frestilse
 inflyta at thz som fafänt oc värzlíkit ár aminnis
 Swa som scrífwat ár at nidhro vatnin flutu oc
 20 öfro vatnin stodho suasom mwr Nidhro vatnin
 áru kötlike thanka oc onyttelik girilse hulkin som
 skulu bortflyta oc ey aktas, öffro vatnin áru gudhe-
 lik inskiutilse oc hálghra manna ordh hulkin som
 stadhugh skulu vara j hiärtano sua som mwr at
 25 the for ängin frestilse bort rörins aff hiärtano

At al thing standa äptír gudz skipan vtan
 syndox manz siäl lxvij

GWz son taladhe Jak ár mz fadrenom oc thom
 hálgha anda een gudh J mins gudhdoms forsýn

äru al thing foreseedh oc stadhgadh aff ophoueno
 oc för än världin var ok al thing baadhe licam-
 likin oc andelikin haua vissa skipan äptir thy som
 foreskipat är j mine närvaru Swasom thw mat
 vndirstanda aff threm thingom Först aff thom som 5
 haua liiff suasom är at quinnan födhe barn ok ey
 mannin Annantidh aff trämin thy at söt trä bära
 söta frukt, oc besk beska frukt Thridhiatidh aff
 skymen thy at solin oc maanin oc al himiltunglin
 halda sin gang suasom foreskipat är j minom gud- 10
 dom Swa äru oc siälana foresedha oc kända j min-
 om guddom hulkom tho änkte moot är til skadha
 at jak al thing fore veet thy at jak gaff thom
 frälst siälfv vald oc vilia at vtualia huat thom
 lustir, Thy at suasom quinnan födhe oc ey mann- 15
 in Swa skal godh gudz hustru som är siälin födha
 mz gudz hiälp thy at siälin är til thz skapadh at
 hon skulle fructsam vara mädh dygdhanna sädh
 oc vaxsa oc at hon skulle koma mällan gudhlex
 kärlex arma Nw the siäl som vansläktas fran sin- 20
 om skapara oc gör ey honum frukt, gör mot gudz
 skipan hon är ey vördhogh at fa gudz sötma Annan-
 tidh synis oumskiptelik gudz skipan j trämen thy 424
 at sööt trä bära söta frukt oc besk beska Swa
 som tw thing äru j dactilo som är sötmin oc sten- 25
 in Swa är foreseet aff äuerdhelico at huar thän
 hæghe ande är inbygggiare, ther haffs allir vörlz-
 likin luste ledhír, ther är allir vörlzlikin hedhír
 thungir oc sua mykyn thäs hæghe andz styrkir
 är j thy hiärtano at thz brydz aff ängo tholomodhe 30
 oc nidhirkastas ey aff genuärdhghom thingom älla
 motegang, ok höghfärdhas ey aff sälikhet, Swa är

ok foreseet aff äuärdhelico at huar som diäfwlsins
horn är ther är fruct vtantil rödh oc innantil fwl
mz orenlikhet oc styngiom Swa är dyäfwlsins luste
stuntir ok fullir mz thornom oc dröuilsom, Än tho
5 at han synis sötir thy at huru myklo meer mann-
in wäffs j världinne mz sua myklo mere rekenskaps
byrdhe thyngis han, Thy suasom huart trä bär
tholka frukt som rotin oc bulin är, sua skal huar
man dömas aff sina gerniga akt Thridhia tidh
10 standa al elementa j sinne skipan oc rörlsom
suasom foreseet är aff äuerdhelico, ok röras äptir
sins skapara vilia Swa skal ok huar skällik crea-
tura röras oc vara redhoboin äptir sins skapara
skipan än nar hon gör thwärt amot är opinbart
15 at hon van nyttiar sit frälsa siälffs vald Ok ther
som oskälilik thing göma oc halla sina skipan ther
gaar skällica mäniskian bort aff, ok thynges sin
dom thy at hon vannytier skälin, Thy skal mann-
in göma sin vilia thy at jak gör ey mere orät
20 dyäflenom än änglenom, Thy at sua som gudh vt-
kräfwir aff sinne brudh thän rena sötman som
ängin kan fulsighia Swa kräfwir dyäfwllin aff
sinne brudh thorna ok stiunga, Tho forma han
änkte mote mannenom vtan mannin wränge siälwir
25 ok böghe sin vilia

Diäfwllin liknas vidh räff lxviij

GWz modhir taladhe Et litit diur är hulkit som
kallas räfwir thz är jdhit at röhta sinna vidhir-
thorfft, oc är fult mz suikom, Thz latir sik stund-
30 om suasom thz see dööt at thz maghe thäs raskare

taka oc opäta foglana som ouarlica sätia sik owir
 thät Räfwin skodhar oc foglanna flugh oc gripir
 thom oc ätir som han seer thrötta älla lata sitia
 a jordhinne älla vndir trämin Än the fogla som
 flygha mz tweem vingom daara han oc göra hans 5
 äruodhe fäfänt Thänne räfwins är dyäfwllin, Hulk-
 in som hatar gudz vini oc mäst thom som ey hua
 ilzskonna gadd älla wranglikhetz etir Han latir oc
 sik vara dödhän oc sofwande thy at han latir
 stundom mannin vara lidhoghan aff hardhom frest- 10
 ilsom at han maghe ouarlica suika han Stundom
 latir han oc lastina synas dygdh, oc dygdhena last
 at mannin skuli nakat oskällica tiltaka oc sua vansk-
 as oc kränkias Swa som thw mat vndirstanda mz
 äptedöme Miskunnin är stundom laster thz är nar 15
 hon vardhir til at thäkkias mannom Rätuisa är oc
 orätuisa nar hon jdhnas for giri älla othol, Ödh-
 miuktin är höghfärdh när hon vardhir til thz at
 mannin vil tee sik ödhmiukan for mannom, tholo-
 modhsins dygdh beuisas ey vara dygdh nar mann- 20
 in hämde gerna sin orät vm han formatte ok thol
 tho thy at han findir ey ämpne älla quämelican
 tima til at hämpnas Stundom bort takir diäfwllin
 dröuilse oc frestilse at mannin skuli synda af
 osnille käte Stundom insände diäfwllin änxla oc 25
 sorgh j hiärtat at mannin skuli lätias j gudz thiän-
 isto älla aff smam syndom j stora Swa är thänne
 som jak taladhe aff daradhir aff räfwenom thy at
 mädhan han hafde nu j aldrinne alt thz honum
 aatluste Ok sagde sik nu sälan vara oc astund- 30
 adhe länge liua, vardh han rasklica gripin vtan

scriptamal oc sinna gerninga rekinskap Ok suasom
 myryn, drogh han saman dagh oc nat oc tho ey
 j gudz ladhu Än nar han kom til dörrinna ther
 han skulle inbära do han bradhelica oc atirlät
 5 androm sit äruodhe, Thy at thän som mik ey
 samansankir fruktsamlica j skyrdha timanom han
 skal ey glädhias aff sädhinne, Thy äru gudz foghla
 säle hulka som ey sofwa vndir världinna krasa
 träm vtan flygha j himerikis astundan thy at vm
 10 wranga räfsins diäfwlsins frestilse gripir thom
 vndflygha the rasklica mz ödhmiuka scriptamala
 426 oc himerikis hops hiälp

godhe sidhi oc onde teknas mz reno vatne oc
 oreuo lxix

15 GWz son taladhe Aff threm thingom ma skodhas
 oc vndirstas vm källonna vatn är ey rent älla
 got Först vm thz ey hawir skylloghan lit Annan-
 tidh vm thz är dyokt thridhiatidh vm vatnit star
 jdikelica oc takir til sik sörogh thing oc thom ey
 20 bortskiutande, Vm thässe vatnin vndirstandis klärk-
 anna sidhi oc hiärta hulke som ägha vara söte til
 at driikka aff godhra sidha sötelikhet sua som vatn
 aff käldom älla brunnom ok atirlykte for syndanna
 smitto, Thy är san ödhmiukt eghin klärkanna litir
 25 at the skulin sua myklo meer ödhmiuka sik j
 thankom oc gärningom huru myklo skyllughare
 the vita sik vara til at äruodha for gudhi, thy
 huar som höghfärdhin är ther är dyäfwlsins litir
 hulkin som vatnit gör let oc stygt til at driikka,
 30 sua som spitalskz manz hand ösande vatn aff

käldone Swa beuisa höghfärdhin klärkanna *ger-
ninga* smittogha oc stygga for gudhi Tha är vatnit
orent oc thräksfult nar klärkin är girughär oc
latir sik ey nöghia at vidhärthorftelicom thingom
hulkin sua är androm skadhelikin vm sinna giri 5
äptedöme Swa som han är sik siäluom onyttelikin
ok ängxol Thridhiatidh är vatnit orent nar thz
takir til sik söör oc kastir ey fran sik hulkit som
kombir aff thy at vtgangin är atirlyktir oc vatnit
flytir ey, vtan star quart Swa är thän klärkir oren 10
som älskir kötzsins lusta j sino hiärta oc licamma
oc vtkastir ey aff sik alt thz orent är mz sannom
jdhrugha, thy at sua som smitta oc orenlikhet är
huarn stadh ledh j kroppenom oc mäst j änlitino
Swa skal orenlikhet vara allom hatogh oc mäst 15
thom som til höghelik thing äru kalladhe thy skulu
the klärkia vtualias til mina *gerning* som ey haua
ordhfullan visdom vtan ödhmiukt ok renlikhet
Hulke som väl lifwa sik siälwom oc lära andra
mz ordhom oc äptedöme, thy at ämuäl är spitalsk 20
hand nyttelik til mina *gerning* när hughin är godhär
oc andelica handin är ey borto

Aff christi pino ok aff hans licamma vänlek lxx.

Iomfru maria gudz modhär taladhe J mins sons
pino tima varo tara j hans öghon, Ok swettir a 25
hans licamma for pinona räddogha Ok ginstan
vardh han gripin oc draghin bort aff mine asyn
Ok ey saa jak han meer för än tha han vtleddis
til at flängias, Ok tha drox han sua grymelica oc
stöttis nidhär til jordhinna at tändirna hans skullu 30

tha hofwodhit hans slos, Ok slos han sua hardhe-
 lica a halsin oc kindrina at slaghsins liudh kom
 til minna örna ther äptir fördhe han sik siäluir aff
 klädhomen äptir korsfästaranna budhi Oc lagdhe
 5 siälfwiliande händirna owir studhina ok bandz mz
 vidhiom oc allir hans licamme sarghadhis oc flängdis
 mz gadda gislom hulka som ey at enast bort rifwo
 kötit vtan suasom ardho allan licamnan Vidh
 första huggit vardh jak aff synna sua som jak
 10 vare slaghin j hiärtat, oc ena stund ther äptir
 komande atir til sinnä Saa jak allan hans licamma
 sargadhan oc allir saman hans licamme var nak-
 udhir när han flängdis Tha sagdhe een aff thom
 som ther när stodho tha han flängdis Hwat vilin
 15 j dräpa thänna mannin vtan doom oc göra hans
 dödz sak jdhran sak, oc sua thetta sighiande skar
 han bandit oc min son vardh tha lös fran studh-
 inne oc vände sik til sin klädhe Ok tha gaffs ey
 honum rwin älla time at j föra sik vtan än drox
 20 han oc sköffs nar han stak armana j ärmanär,
 Ok hans fiät ther han stodh vidh studhina varu
 ful mz blodhe sua at jak kände all hans fiät oc
 färdh huart han gik aff blodzsins märke oc tekne
 Ok siälwir thörkadhe han flytande blodhit aff sinno
 25 änlite mz kiortlenom Än sidhan han var dömdir
 vtleddis han bärande korsit Ok annar tok thz a
 väghenom oc bar ok nar han kom thit som han
 skulle korsfästas var hamarin ther oc fyre jarn-
 spica til redho ok ginstan aflagdhe han sin klädhe
 30 oc honum fikx eet litit linit klädhe hulkit han halp
 siälwir til at binda vm sinna ländir Korsit var fäst
 ok thwär träit oplypt Sua at badhen trän fästos

saman vndir axlomen Ok ey gaf korsit hofdheno
 nakra studh Taflan som the fyra ordhin varu
 scrifwadh oppa, var fäst vidh badha korsins arma
 owan hofwodhit han vände bakin til korsit som 428
 honum bööz oc vtrakte först höghro handinna oc 5
 annor handin ey rækkiande til boronna vt thandis
 gymmelica Fötirna vt thandos samuledh varo lagdhe
 huar owir annan oc tho skilde at nädhan til Stung-
 os ginom oc fästos til korsit mz twem spicom ther
 benit var hardhast suasom händirna varo för gön- 10
 om slaghna Vidh första huggit var jak aff sorgh-
 inne sua som osinna oc danande Ok atir komande
 saa jak min son korsfästan oc jak hördhe männ-
 ena tala huar til annan, Huat giordhe han, thiuf-
 nadh älla rooff ällir lyghn Somlike suaradho at han 15
 var liugare ok tha vardh thornkrona sat owir hans
 hofwodh hulkin som nidhírgik midhuägho a än-
 litit oc mange blodz bakkia nidhírfutu aff thorn-
 gaddomen owir hans änlite ok haar oc öghon oc
 skäg oc al saman syntis ängte vtan som blodh oc 20
 ey gat han seet mik som stodh vidh korsit vtan
 sua at han bort thrykte blodhit aff öghomin mz
 öghna bramin Sidhan han hafdhe andwardhat mik
 sancto johanni oplypte han hofwodhit oc taraful
 öghon til himilen oc vtsände älla vtgaff eena 25
 grötelica röst aff jnnarsta hiarta sighiande O min
 gudh hwi forläst thu mik, oc the röstinne gat jak
 aldre glömppt för än jak kom til himerikis hulka
 han framfördhe meer rördhir aff minne pino oc
 sorgh än aff sinne Tha syntis dödzsins litir a hans 30
 licamma ther som han gat syns for blodheno, kind-
 irna varo insänkta til tändirna, Rifwin syntis bar

5 sua at the matto al talias Quidhin sank in til
 ryggin thy at al vāzskan var vtflutin aff honum
 Nāsana syntis bleka oc thunna, oc allir licammin
 skalff tha hiartat sprak Ok tha fiöl hans haka ok
 10 skäg nidhír a brystit Ok tha fiöl jak nidhír a
 jordhinna sua som dödh, Hans mundir bleff ypin
 sua som tha han gaff vp andan Swa at tungan
 oc tändirna oc blodhit matte synas j munnenom
 Ögonin varo ypin til halffs oc vare nidhiruand,
 15 Ok allir dödde licammen drogh sik nidhír, Knän
 429 böghdho sik wt annan vāghin ok annan vāghin
 fötirne owir jarnspikana ther j mällan sagdho mik
 somlike suasom obrygdhande O maria thin son
 är nu dödhír ok andre the som högre sin hafdhe
 20 sagdho til mik O frw thins sons pina är nu änd-
 adh til hans auärdhelica äro Litin tima ther aptir
 var hans sidha ginom stungin oc tha spiutit var
 vt draghit syntis vddin brun aff blodhinno at aff
 thy matte vndirstandas at hiartat var ginom stungit
 25 Ok swa gik stiungit ginom mit hiarta at vndir var
 at thz sprak ey tha Nar andre gingo bort gat jak
 ey bort gangit Vtan jak tok tha suasom glādhi
 oc hugnadh hans licamma tha han var nidhír
 takin aff korseno j mit knä Ok jak vpletadhe hans
 30 saar oc thorkadhe blodhit aff thom Mine fingir
 atirlukto hans öghon oc mwn än ey formatte jak
 böghia hans arma sua vare the starknadhe owir
 brystit, vtan owir quidhin, Knän gato ey vtraktz
 vtan the stodho bögdh vp sua som the hardhnadho
 30 a korseno Än taladhe maria Ey format thw see
 min son tholkin som han är nu j himerike Visse-
 lica han var sua faghír j sino änlite här j värld-

inne at huar thän som han saa hugnadh oc
gladdis aff hans syn ä huru syrghiande han var
Än rätsuise män hugnadhos mz andelicom hugnadh
aff hans syn oc onde oc syndoghe sua langan tima
som the han saghe fingo the lisa ok lättilse aff 5
sinne världlike sorgh Ok plägadho syrghiande män
sighia, gangom til marie son at vi maghom faa
hugnadh sua länge vi sem han Ok j sino tiughonda
aare var han fulkompnin j växt ok j styrk sua
som thäs timans midhlangämän Ey mykyt köt- 10
fullir vtan j sinum ok benom bäzst skipadh, hans
haar ok brahaar oc skäg var rödhbrunt Skäggit
swa lankt som een thwär hand Än litit oprät, Näs- 430
ana iämpna ey mykit stora oc ey mykit litla Hans
öghon varo sua reen at ämuäl lustadhos hans ouini 15
at see han, Läpane varo ey thiokke Vtan skällica
rödhe, Hakan var ey mykit lang vtan mz väne
matto faghir Kindirna varo mattelica fulla mz köt
Hans litir var allir huitir oc rödh blandadh, Hans
växstir var rättir Swa at j allom hans licamma 20
var ey nakor smitta Hulkit the vitnadho som han
sagho alstingx nakudhan ok bundin vidh studhinna
oc flängdan Aldre kom madhkir owir han oc ey
thofwan älla orenlikhet j hans haar

Aff threm loflicom stadhgom lxxj 25

GWz son taladhe til sina brudh Swara mik til fyra
thing som jak spör aff thik Vm nakor gafwe sin-
om vin fructsaman vinkuist hulkin gafwarin hiollo
tho quarran vidh sit hus thy at han hafde hug-
nadh aff hans lukt oc syn Huat skulle gafwarin 30

suara vm thän som quistin vare gifwin bedhis
 han at planta j annan stadh huar han matte mere
 frukt göra Hon suaradhe vm vinin var sniällir oc
 gaff aff kärlek oc vnte thom got som han gaff
 5 vinqvistin Ändelica skulle han lata sin vin göra
 aff honum huat han ville sighiande honum O min
 vin än tho at jak hawir glädhi aff thy at vinqvist-
 in är när mik tho for thy at han gör mik ey
 stora frukt gläz jak aff thy at thw mat planta
 10 han j fructsamare stadh vm thu vilt Var herra
 suaradhe Annan tidh Vm fadhír oc modhír gafwin
 sina dottír nakrom vngom man ok jomfrwn vilde
 haua han Ok vnge mannin atspordhír suaradhe
 ey huat hällir han ville haua jomfruna alla ey
 15 Huat vare jomfrun fäst alla ey Hon suaradhe
 sua som mik synis jomfrwn vare ey fäst thy at
 swenin sagdhe ey sin vilia Var herra sagdhe
 thridhia sin En vālboren swen standande mällan
 thre jomfrur sagdhe til thera at hulkin aff thom
 431 20 threm som taladhe thz ordh som han kunne
 dragha til māstan oc hetastan kärlek, skulle faa
 thz som hon ālskadhe hetelikast tha suaradhe
 första jomfrun Swa hetelica ālskír jak thän vnga
 suenin at hällir ville jak döö än smittas mz nakrom
 25 androm Annar thera sagdhe hällir ville jak thola
 alla pino än sighia eet ordh mot hans vilia alla
 thz han dröfdhe thridhia suaradhe hällír ville jak
 thola allan skada ok beska pino Än see hans
 minzsto forsmāilse alla skadha Sigh mik thy sagdhe
 30 var herra hulkin māst ālskadhe vnga manin aff
 thāssom threm alla hulkin thera āghír frānst vara
 j hans ālskogha Hon suaradhe mik synis at the

älskadho han jamhetelica thy at the hafdho alla
 eet hiarta til hans Ok thy varo the alla jamskyl-
 ugha at hana hans kärlek, Var herra sagdhe fiärdha-
 tidh En vin spordhe raadh aff androm sighiande
 Jak hauir fructsampt huetekorn vm thz saas j 5
 jordhinna gör thz stora sädh oc mykla frukt Än
 for thy at jak är mykit hungroghir huat synis
 thik radhelicare at saa thz alla jak ätir thz Vinin
 suaradhe Annorledh ma thän hungrin wtsläkkias,
 Oc nytlicare är at kornit saas, Thässe fyra som 10
 nu äru sagdh höra thik til, thy at thin dottir
 hulka thw lofwade mik oc gaft är sua som vin-
 qvistir Än nw for thy at jak veet hanne quäme-
 licare stadh vil jak planta hona huar mik thäkkis,
 Oc ey skalt thw dröfuas ther aff at thw gaft thina 15
 samthykkio ther til at hon annarstadh plantas,
 Thw gaft mik thina dottir än ey tedhe jak thik
 huat mik var thäkkare hanna jomfrudombir alla
 hanna hionalagh, alla vm mik thäktis thit offir
 alla ey Ok thy the thing som ouislika varo 20
 giordh magho vmskiptas oc rättas mädhan thw
 vest nu sanindinna Än sagdhe var herra jomfru-
 dombir är godhir oc höxstir ok änglomen likir
 vm han gömis skällica ok höuisklica tho vm ey 432
 är vilians jomfrudombir mz kötsins jomfrudom 25
 tha är jomfrudomin vanskapadhir thy at thäkkiare
 är gudhi ödmiuk gift qvinna Än höghfärdhogh
 jomfrw oc oblygh, ok höuisk gift kona lifwande j
 gudz räddogha äptir sine reghlo mogho vara lica
 j lönom thy at suasom stort är at vara j elden- 30
 om oc bränna ey Swa är mykyt at vara vtan ren-
 leksins eld, oc vilia hällir vara j eldenom oc brinna

mz störra älskogha til gudh vtan ellin än than j
 ellenom är Jak sighir thik äptedöme aff threm
 som är susanna judit oc jomfru tecla, Förste var
 giffit Annor ankia thridhi jomfru thässe hafdho
 5 olika liuärne oc akt tho äru the alle lica j ger-
 ninganna forskullilsom ok lönom Sannelica tha
 susanna rögdhis orättelica aff prestomen ville hon
 hållir döo än smittas mot sinne reghlo Ok for thy
 at hon räddis mik hwarn stadh suasom närwarende,
 10 thy vardh hon vardhogh at frälsas oc äras Judit
 saa sins folkx vanhedhir oc skadha oc dröfdhis
 sua mykit at hon ey at enast satte sik j obrygdh-
 ilse oc skadha aff gudhelicom kärlek Vtan hon
 var ämuäl redhoboin at thola pino for mina skuld
 15 Än tecla som jomfru var ville hållir thola beska
 pino än tala eet ordh mot mik Thässä thre än
 thot the hafdho ey ena gerning tho äru the jämpna
 j forskullan thy ma badhe jomfru oc ankia iamlica
 thäkkias mik vm al thera astundilse mz godho
 20 liuärne äru til mik Än sagdhe var herra huat thin
 dottir star hållir j jomfrudom alla j hionalaghi thz
 är mik jämlica thäkkelikit a mädhan hon skipas
 oc styre sik äptir minom vilia, thy at huat dugdhe
 hanne vm hon jnneluktis mz licammanom vm hon
 25 vare vtantil mz hughenom Älla huat är hanne är-
 licare at lifua sik ensampne til gagn alla hialpa
 flerom Än jak som al thing veet oc foreseer Jak
 433 gör änkte vtan sak thy skal hon ey koma til skip-
 adhan stadh mz förste fructinne thy at hon är aff
 30 räddogha Ok ey mz andre fructinne thy at hon
 är aff dylsko, vtan mz midhlasto thy at hon haur
 midhuägho kärlek oc höuisklikhetz fruct Än than

som hona skal taka til hustrw skal hawa thry
thing som är hws oc klädhe oc kost mz hulkom
han maghe födha hona

Aff liknlsom vm lazarum oc martham oc ma-
gdalenam lxxij

5

CHristus taladhe til sina brudh sighiande twa
systur varo, Marta oc maria hulka som hafdh
een brodhir som het lazarus hulkin jak thom op-
rexste aff dödh oc han thiänte mik meer sidhan
än för oc samuledh hans systir thiänto mik, Ok 10
än thot the varo mik hemelica oc idhna til at
thiäna mik för än jak opreste thera brodhir tho
varo the sidhan myklo athughulare oc gudhelicare
til mina thiänisto än för Samuledh giordhe jak mz
jdhir andelica, thy at iak opreste idhan brodhir 15
thz är idhur siäl hulkin fyra dagha var dödh oc
fullica luctande oc fiärkadhe sik fran mik thy at
hon bröt min budhordh oc mz wrango giri, oc
världinna sötma, oc syndinna lusta Än fyra thing
varu hulkin som mik rördhe til at resa vp lazar- 20
um. Första at han var min vin mädhan han lifdhe
Annat var hans systra älskelikhet Thridhia var
marie magdalene ödhmiukt hulkin sua mykyt for-
skylladhe tha hon twadhe mina fötir at sua som
hon diuplica ödhmiukadhe sik j budhafolksins asyn 25
Swa skulle hon oc glädhias oc hedhras j mangra
manna asyn Fiärdha är at mins mandoms ära
skulle oppinbaras Thässa fyra varo ey j idhir thy
at j älskin meer världinna än the, Thy är min
miskund mere til jdhir hulke mz ängom forskyll- 30
ilsom forskylladho mina miskund Swasom the

systirna, Ok sannelica sua myklo mere huru myklo
 vadhelicare andelikin dödhir är än licamlikin oc
 siälinna opresilse ärlicare än licammans, Thy mädh-
 an min miskund är til idhir vtan idhir forskyllilse
 5 bör jdhir at taka mik j idhirs hugx hws swa som
 434 the systirna giordho mz hetasta kärlek änkte älsk-
 ande suasom mik, Ok hauande alla tröst til mik
 oc ödhmiukande idhir mz magdalena gratande
 daghlica idhra syndir Ey blyghiandis at liua ödh-
 10 miukelica mällan höghfärdhogha hauande atirhald
 mällan oatirhollogha Ok teande oc beuisande
 androm vtantil huru mykyt j älskin mik jnnantil
 J skulin oc vara sua som the systirna eet hiärta
 ok een siäl stark til världinna forsmälse oc redho-
 15 boin til gudz loff Ok vm j görin sua tha skal jak
 som opreste jdhan brodhir thz är jdhra siäl väria
 hona at hon dräpis ey aff judhomen thy at huat
 hafdhe lazaro hulpit at hua vpstandit aff dödh
 vtan han hafdhe sidhan lifuat väl j världinne oc
 20 thäs ärlicare opstandit til äuärdhelica bliuande liff
 Än hua äru the judhane som vilia dräpa lazarum
 vtan the som wredhgas aff thy at j lifwin bätir
 än the hulke som namo at tala höghfärdhogh
 thing oc litit got göra hulke som fölghiande
 25 manna thykkio, forsma sua myklo smälicare sinna
 forfädhra gerninga huru myklo mindra the vilia
 vndirsta san thing oc höghelikin, Tholke äru mange
 hulke som kunna disputerat aff dygdhom oc tho
 ey göma thom j dygdhelico liuärne Thy äru thera
 30 siäla vadhelica stadda thy at ordhin äru mang oc
 gerningena synas ey huat ey giordho sua minä
 predicara, Ängaledhis Visselica the manadho oc

lårdho syndoga män ey mz klokom ordhom vtan
 mz faam oc kärlex fullom oc varo redhobone at
 gifwa sit liuff for thera siäla ok for thy fingo
 andre kärlek, Thy at meer läre kännefadhirsins
 kärlekir thäs hugh som kannedomin höre än ordhin 5
 Än nu tala fläste högh thing vm mik vtan ängin
 fructin fölghir thy at ensammin blästin optände
 ey eldin j vidhin vtan eld ginstan tilläggis Thy
 skal jak vakta jdhir oc göma, aff thässom judhom
 at j skulin ey gaa fran mik vm ordh älla gerninga 10
 Tho skal jak ey sua väria jdhir at j skulin änkte
 genuärdhoght thola Vtan sua at j skulin ey falla
 vm otholomodh, thy latin j vilian til oc jak skal
 op tända jdhran vilia mz minom kärlek

Ey dröuas aff tidhandom lxxiiij

15 435

EN riddare kungiordhis godhir hulkin ämuäl syntis
 gudz brudh j andelike syn suasom dödhir bedh-
 andis hiälp Ok nar hon dröfdhis aff hans dödh
 sagdhe gudz modhir til hanna Dottir huat thänne
 riddarin är dödhir älla ey thz skalt thw faa vita 20
 tha ther til kombir Än vi viliom hiälpa til at han
 skal bätir liua

lxxiiij

GWz son taladhe til sina brudh thw nampt j dagh
 j thine läkxe gamalt ordhquädhe, At bätra vare 25
 forekoma än fore komas &c thz star j konunga
 bokinne xxxiiij^o capitulo (Åttonde Boken, Kap. 34)

Huru dröuilse ok frestilse ledha jn til dygdha lxxv

VÄlsignadhir vari thw min gudh min skapare oc
 atirlösare sagdhe christi brudh, thw äst thz värdhit 30

m^z hulko vi ärom atirlöste Ok m^z hulkom vi
 styrkoms til all helsam thing, oc m^z hulko vi til
 föghoms the hælgho thräfallelikhet thy än thot jak
 blyghis oc skämis aff minom syndom tho gläz jak
 5 aff thy at thw som entima tholde dödh for vara
 helso skuld Ok skalt aldre optare dö Thw äst
 sannelica thän som var för än världin skapadhis
 thu äst thän som hawir liffsins vald ok dödhins
 thw äst ensambir godhir oc rätnis thw äst en-
 10 sambin alzwalloghir oc hedhrande thy vari thw
 välsignadhir äuärdhelica Vtan huat skal jak sighia
 aff thik o välsignadh maria världinna helsa thw
 äst thom liik som latir sin syrghiande vin rasklica
 see thz thing han hafde tappat aff hulko hans
 15 sorgh lättis oc hans glädhe vaxe ok allir hans
 hughir optändis m^z glädhe Swa tedhe thw sötasta
 modhir världinne sin gudh hulkin som männene
 hafdho tappat thu födde han hulkin som for alla
 tima var föddir Aff huars födzlo badhe himerike
 20 oc jordhrike gladdis, Thy bidhir jak thik sötasta
 modhir hiälp mik at min owin skuli ey glädhis
 owir mik oc ey faa makt owir mik m^z sinom
 436 suikom Gudz modhir suaradhe jak skal hiälpa thik
 Vtan hwi dröuis thw at thik tedhis annat ok annat
 25 hördhis licamlica j thy at thän riddarin som liwir
 licamlica tedhis thik dödhir andelica ok at vidhir-
 thorfwa andelica hiälp Än hör nw sanindinna,
 Visselica al sannind är aff gudhi ok al lyghn är
 aff diäflenom thy at han är lyghnina fadhir, Thy
 30 än thot sannindin är aff gudhi tho vardhir gudz
 dyghdh opinbara aff thy at han thol stundom
 diäflenom at liugha for nokra lönlica sak Swa

som jak skal tee thik mz äptedöme En jomfru
 var hulkin som kärlica älskadhe sin fästeman, oc
 han älskadhe samuledh jomfruna Aff hulkra älske-
 likhet gudh äradhis oc bäggias thera fadhör oc
 modhör gladdos Än thera ouin seande thz thänkte 5
 sua mz sik Jak vet at brudhgommin ok brudhin
 plägha samankoma mz threm thingom som är mz
 breffwom oc samtalan oc mz licamma samföghilse
 thy ther til at sändebudhane som breffwin bära
 skulin ey fram koma skal jak opfylla oc atirtäppa 10
 alla väghana mz stokkom oc krokum oc fotangl-
 om Ok at the skulin ey koma til inbyrdhis sam-
 talan skal iak göra rop oc bang for hulkit the
 skulu hindras aff vidhörtalan Ok at the skulin ey
 nakin samankoma j sängena skal jak skipa göm- 15
 ara hulke som alla spryngiona skulu göma at the
 fangin ey nakin tilfalle til at samankoma Än
 brudhgommin varande klokare oc visare än ouinin
 ondirstodh thetta oc sagdhe sinom thiänarom Min
 ouin sätir mik forsaat i tholkom stadhon oc thy 20
 gömin oc atuaktin vm thetta ok finnin j at han
 gör swa tha latin han äruodha fafangelica til thäs
 han hawir sat gildrin oc krokana, oc opstandin
 sidhan oc dräpin han tho ey vtan bortältin han
 mz rop oc gab At andre mine thiänara seande 25
 ouinsins klokskap vardhin thäs athughulare ok
 vakare at vaka oc vakta sik Samuledh är j ande- 437
 licom thingom thy at breffwin mz hulkom ther
 brudhin oc brudhgommin thz är gudh oc godh
 sial koma saman, äru gudhelica böne oc akallan 30
 thy at suasom breffwin kungöra thäs vilia som
 thöm vt sändir ok hans astundan Swa ganga

godhra manna böne in j gudz hiarta oc tilföghia
 siälina gudhi j eet kärlex band Än diäfwllin hindra
 stundom mannana hiarta at the skulin ey bedhas
 aff gudhi sina siäla helso ok thorfwä älla thz som
 5 kōtlicom lusta är genuärdhoght Han hindra oc at
 the skulin ey höras j sinom bönom bidhiande for
 androm syndoghom thy at the bedhas ey siälue
 sina siäla thorfwe oc ey äuerdhelica helso Än huat
 är sambyrdhis vidhértalan mz hulke brudhin oc
 10 brudhgommen vardha eet hiarta oc een siäl vtan
 jdhrughe oc scriptamaal j hulkom dyäfwllin gör
 stundom sua mykit roop at the höras ey inbyrdhis
 Än huat är ropit vtan hans ägilse äggiande hiarta-
 no wrang thing oc sighiande siälinne mz sinom
 15 inskiutlsom, tha hon vil angir haua oc fructsam
 scriptamal göra, Thw äst kräselica vpföd huru
 vilt thw göra älla byrghia thz thu äst ey van
 Hwat ey gita alle vara fulkompne ömpnyt är thik
 at vara en aff mangom Hwi vidhírfrestar thw
 20 större thing hwi böriar thw thz som thu format
 ey fram halda, thw gabbas aff allom vm thu ödh-
 miukír thik mykyt Aff tholkom inskiutlsom daras
 oc gabbas siälin oc huxsa mz sik thz är hart oc
 thunkt at forlata sin vana thy skal jak göra scripta-
 25 mal aff giordhom syndom thy at ympnyt är mik
 at ga thän vägh som flere gaa Ey forma jak at
 vara fulkompnin Visselica gudh är miskundsambír
 oc ey hafdhe han atírlöst os vm han hafdhe viliat
 at vi skullom forfara, mz tholko rope hindra
 30 dyäfwllin siälina at gudh skuli ey höra hona Ey
 thy at gudh hörír ey al thing vtan thy at han
 lustas ey at höra tholik thing Nar siälin liudhír

meer sinom frestilsom än skälomen Än huat är
 at gudh oc siälin samanföghas nakin Vtan hime-
 rikis astundan oc reen kärlekir aff hulkom ther 438
 siälin skulle brinna j allom timom Än thänne
 kärlekin hindras fyrom lundom Först äggir dyäfwll- 5
 in oc inskiutir siälinne at göra nakat mot gudhi,
 hulkit än thot thz reknas ey stor synd tho lusta
 thz hughin, oc tholkin luste, thy at han orsakas
 oc aktas ey stort är gudhi hatughir Annantidh
 äggiar diäfwllin siäline at göra nakra godha ger- 10
 ningä for manna thykkio oc forlata stundom godha
 gerninga som hon matte göra for världinna hedhir
 oc for räddogha Thridhiatidh insände diäfwllin
 siälinne glömsko oc ledho at göra thz godha hon
 skulle göra Hwädhan aff hughin vardhir latir oc 15
 dul at göra nakat thz som got är Fiärdhatidh
 mödhe diäfwllin siälina j världinna vmsorgh älla j
 fäfänge glädhi oc sorgh älla räddogha Vm tholik
 thing hindras brefwin som äru rätuisa manna böne
 oc brudhgommans oc brudhinna inbyrdhis vidhir- 20
 talan Nw än thot diäfullin är klokir tho är gudh
 sniällare oc starkare syndirslitande älla hans snaru
 sua at brefwin mogho fram koma til brudhgomman-
 ans Än tha syndirslitas snaruna nar gudh gifwir
 siäline at huxsa godh thing oc hiärtat astundir at 25
 faa vilia til at fly wrang thing ok göra thz som
 gudhi är thäkkelikit Ouinsins roop syndirslitz
 ämuäl oc görs til änkte nar siälin takir sik skällik-
 in angir viliande ey optarmeer synda mot gudhi
 Thw skalt ämuäl vita at diäfwllin gör ey at enast 30
 roop oc stim gudz ouinom vtan ämuäl gudz vinom

Swa som thw mat vndirstaa mz liknilsom oc apte-
 döme Swa som naker jomfru vare, til hulka naker
 man taladhe tho var eet sparlakan mällan thera
 hulkit mannin saa oc jomfrun sa ey thz Nar vidh-
 5 irtalanin var ändadh oplypte jomfrun öghönin oc
 sa sparlakanit oc räddis thänkiande mz sik Gudh
 radhe at iak är ey swikin aff ouinsins snarom än
 brudhgommin seande jomfruna dröffdha tok han
 bort sparlakanit ok tedhe hanne alla sannind Swa
 10 sökias oc gudhelize män aff gudhelicom inskiut-
 439 ilsom hulkom diäfwllin gör tha rop nar han an-
 tiggia oplypte thöm mz bradhe högfärdh, älla
 nidhirthrykke mz myklom räddogha at the thola
 oc städhja andra manna synde ey afuitande thom,
 15 älla at the glädhjas j sik siäluom oskällica älla
 sörghia Samuledh är giort mz thik Visselica diäfwll-
 in äggiadhe somlicom at scrifwa thik oc budha
 thän vara döddhan som lifdhe aff hulko thu fikt
 mykla sorgh Vtan gudh tedhe thik hans andelica
 20 döddh at thz som scrifwarene sagdho fals licamlica
 thz tedhe gudh vara sant andelica hugnande thik
 Thy är thz sant som six dröuilse ledha in til godh
 thing andelik, Thy at vtan thu hafdhe varit dröfdh
 aff the lygnnine som thw hördhe hafdhe ey sua
 25 mykyn siälina fäghrind oc dygdh varit thik tedh,
 Thy ther til at thu skulle vndirstanda gudz lön-
 lico skipan var som eet sparlakan mällan gudh
 som taladhe ok thinna siäl, thy at siälin syntis j
 thäs liknilse som vidhirthorfte hiälp Ok gudh
 30 gömde thän ända oc alt j sinom ordhom at han
 sagdhe at thw skulle thz vita tha ther til kome,
 hwat han vare hällir liuande älla dödhir än sidhan

siälinna fäghrind tedhis mz hulke hon skulle pryd-
 as oc thrifwas til himerikis ingang var sparlak-
 anit bort takit Ok sannindin tedh som var at
 thän mannin lifdhe licamlica ok var andelica dödhir
 Ok huar thän som skal ingaa j himerikis fädhirnis 5
 land skal väknas mz tholkom dygdhom, Tho var
 diäfwllsins akt thässin at han vilde dröua thik at
 thw skulle for sorgh skuld aff sua kärs vins dödh
 bort draghas aff gudz älskogha Än sidhan thu
 sagdhe, gudh radhe at thz är ey vanlica frestilse 10
 oc sagdhe gudh hiälpe mik tha var skiulit bort
 takit oc sannindin tedh aff gudhi badhe andelica
 oc licamlica, thy thols oc städz diäflenom stundom
 at dröua rätuisa män ther til at thera krona skuli
 ökias 15

Huru gudh vtualde först fatika oc fakonnogha
 til kirkionna oppbyggilse oc styrara lxxvj.

I Omfru maria gudz modhir taladhe til christi
 brudh sighiande Hwi dröuis thw dottir hon suar-
 adhe thy at jak rådhis at jak skuli sändas til 20
 hädzskofulla män Maria sagdhe aff huario vndir-
 star thu hädzskofulla älla gudz vini Hon sagdhe
 Ey kan iak thz oc ey thor jak nakra döma thy 440
 at twe varo mik tedhe för Annar syntis ödhmiuk-
 astir i manna öghom Annor rumgauol älla rusande 25
 oc girughir Än thera akt oc vili samdo ey mz
 gerningom, Oc thy rädda giordhe the storlica min
 vndirstandilse Modhorin suaradhe hulkin ma döma
 the thing som oppinbarlica synas ok varkunna
 thom som ville fara Än aff jäfwoghom thingom 30

är ey tryght at döma, thy vil jak kungöra thik
 at the äru gudz vini som rådhas han oc thakka
 honom j huarre stund for hans nadhe oc gafwir
 oc astunda ey owirflödhelik thing vtan lata sik
 5 nöghia at thy som the haua Än huar finnas tholke
 letom först j almoghanom hua är thän som sighir
 sik haua ömpnyt oc astundar ey meer, Letom j
 herromen oc j riddaromen hulkin thera thänkir
 swa Jak hawir arffs gooz aff thy vil jak haua
 10 matelikit oppehälle äptir minom stadhga Ok alt
 annat skal jak giua gudhi oc fatiko folke Vm jak
 viste mik nakat jlla aflat arffs gooz gerna ville
 jak thz vt giua oc fran mik skilia äptir gudz vina
 raadhe O dottir tholkin thanke är siäldan j iordh-
 15 rike Letom änuäl j konungomen oc härtogomen
 oc seem hulkin thera som star j sinom lofficom
 stadhga Visselica thän är konungir hulkin som är
 j sidhomen suasom job j ödhmiuktinne suasom
 dauid j laghanna älskogha suasom phinees j siäf-
 20 likhet oc tholomodh sua som moyses Thän kallas
 härtoghe som styre konungsins här oc läre til
 stridh Hulkin som räddogha ok tröst hawir til
 gudh sua som josue, ok leta oc aktar sins herra
 nytto oc gagn meer än sina sua som joab Ok
 25 älska laghanna rätuiso oc almoghans gagn sua
 som judas machabeus tholkin härtoghe är likir
 Enhörninge hulkin som hawir huast horn j änliteno
 oc dyran steen vndir horneno Än huat är härtogh-
 ans horn vtan hans mannelica hiärta mz hulko
 30 han skal starkelica stridha oc sla ouinina Än sten-
 in vndir härtoghans horne är gudhelikin kärlekir
 hulkin som jdikelica bliuande j hiärtano gör han

til al godh thing raskan oc ouinnelikin Än nw
 äru härtoghane licare kaatom getom än enhörning-
 om thy at the stridha hwarn stadh for kötsins oc
 världinna nytto oc hedhir oc ey for gudz skuld
 älla siälanna gagn Letom ok j konungom hulkin 5
 thera ey thyngre sina vndirdana for sina höghfärdh
 oc giri skuld hua sin stadhga hallir äptir krononna
 ingiäldom hwa som atirgiuir thz godz som kronan
 orättelica hawir Hwa som afläggir annor ärende
 til at göra rätauiso for gudz skuld Jak vilde at 10
 tholka konunga funnos j världinne at gudh matte
 äras aff thöm Letom oc j klärkdomenom hulke
 som skulle älska atirhald renlek oc fatikdom oc
 gudhelikhet oc visselica the gingo ok bort aff sin-
 om vägh Än huat äru klärkane vtan gudz lutir 15
 oc almosomän, oc the liuande aff gudz offre skullin
 vara sua myklo ödhmiukare oc hetare til gudh,
 Huru myklo meer the skulu vara skilde fran
 världinna vmsorgh Ok thy oprees kirkian aff dröu-
 ilsom oc fatikdom at gudh skulle vara thera arff 20
 ok ey världin älla kötit vtan at the skulin äras
 j gudhi, Hwat ey formatte gudh at hua vtualt
 konunga oc härtogha til appostla oc tha hafdho
 the giort kirkionna rika mz värlzlico arfwe Visse-
 lica väl hafdhe han thz format vtan rikir gudh 25
 kom fatikar til världinna at han skulle tee oc
 beuisa värlzlik thing vara framfarlik oc at mannin
 skulle nima aff sins herra äptedöme at ey blyghias
 fatikdom vtan at skynda sik til sanna rikedoma
 Thy byriadhe gudh faghirsta kirkionno skipan mz 30
 fatikom fiskara ok satte han j sin stadh at han
 skulle liua aff gudz lot j världinne ok ey aff arfwe,

Thy byriadhis kirkian aff threm godhom thingom
 Först aff tronna brändagha Annantidh aff fatik-
 dom Thridhiatidh aff godhom gerningom oc iär-
 teknom Thässin thry varo j *sancto* Petro thy at
 5 han hafdhe tronna hita, nar han vidhürgik sin
 gudh mz frälse röst oc var redhoboin at döo for
 hans skuld Han hafdhe ämuäl fatikdom nar han
 thigdhe oc äruodadhe mz sinom handom til sina
 födho, tho var han rikir j andelicom thingom som
 10 meer är, Nar han gaff haltom männom gang hulkit
 442 ängin höffdhinge formatte göra tho hafdhe han ey
 gull älla sylff at giua Än huat ey hafdhe petrus
 som opreste dödha fangit gull vm han hafdhe vilit
 Jw sannelica ändelica hafdhe han fangit thz Vtan
 15 han kastadhe fran sik rikedomanna byrdhe at han
 matte ohindrader ingaa j himerike ok at han
 skulle giua almoghanom äptedöme suasom almogh-
 ans mästare at ödhmiukt oc fatikdombir andelikin
 älla licamlikin är ingangir j himerike Thridhiatidh
 20 var j honum järteknanna fulkompnilse thy at vtan
 höghir järteknä heladhis ämuäl siuke aff hans
 skugga Thy mädhan petrus hafdhe mz sik dygdh-
 anna fulkompnilse som är at lata nöghia sik at
 sine vidhirthorft thy var hans tunga hinerikis
 25 nykil Ok hans nampn är j välsignilse j himerike
 oc jordhrike Än the som kalladho oc ophögddho
 sit nampn j jordhrike oc älskadho thräkkinn som
 är vörlz gooz äru glömde j vörlidne oc ryghelica
 scrifwadhä j gudhelica rätuissä bok Tho gudh vili-
 30 ande tee at petrus oc andre flere hæghe män varo
 siälfwiliandis fatike oc ey nödhoghe opuäkte mangra
 manna hugha at hiälpa thöm mz gafwom oc al-

mosom vtan the gladdos meer j fatikdom än j
 rikedomanna thornom Ok thy huru myklo mer
 the hafdho aff fatikdomenom Swa myklo mer öktis
 gudhelikhet j thom, Ok huat vndir var thz, the
 satto sin lut j glädhi j gudhi oc thy matte ey 5
 gudh vara fran thom Än hwro matte älla kunne
 gudh vara thöm sötir som astundadho världinna
 rikedomas j hulkra öghom gudh var swa som pila-
 grimbir Än framledhis tha siluester pawe kom oc
 flere tha gaffs kirkionne mykyt gooz at gudz vini 10
 skullo vara thäs hetare oc redhobonare at predica
 gudz ordh Ok at vitas skulle at ey äru rikedom-
 ane onde vtan the som thom vannytia hulka hælghes
 män skipadho langan tima til sinna ensampna vidhir-
 thorfft oc gudz vina Thy skalt thw vita at the 15
 äru gudz vini hulke som lata sik nöghia at gudz
 skipan Ok än thot the äru thik okunnoghe tho
 ser min son thom, oc opta finz gul j hardhom
 malm ok eldgnista j hardhe flinta Gak thy sighir-
 lica thy at först är ropande oc sidhan ther äptir 20 443
 görande Ok ey min son bliuande j licammanom
 vmuände alt judha landit sändir oc ey appostlane
 allan hedhindomin Vtan lange tima äru hauande
 til at fulkompna gudz gerning

At gudz ordh skulu oppinbaras androm vni 25
 hans brudh, lxxvij.

Hedhir vari alzualloghom gudhi sagdhe christi
 brudh for al the thing som skapadh äru loff vari
 honum for alla hans dygdhe Hedhir oc thiänist
 göris honum for hans kärlek Jak ouärdhogh männ- 30

iskia som mykyt hawir brutit inot thik minom
gudh aff minom vngdom Jak thakkir thik min
sötaste gudh oc mäst for thz at ängin är swa
syndoghär at thw nekar honum thina miskund vm
5 han bedhis hona aff thik inz kärlek oc sanne ödh-
miukt oc forthanka at bätra sina syndir O käraste
gudh oc aldra sötaste vndarliket är allom thom
thz höra hwat thw giordhe mz mik thy at nar
thik thakkis tha söfwe thw min licamma ey mz
10 licamlikom sömpn vtan mz andelike huilo Ok mina
siäl vpuække thw swa som aff sömpn til at see oc
höra oc känna andelica O herra gudh huru söt
thin mwncz ordh äru Mik synis ä huru opta jak
höre thins mwncz ordh at min siäl swälghär thom
15 j sik mz otalikom sötma suasom sötasta kost Hwlk-
in som synis falla j mins licamma hiarta mz store
glädhi oc otalikom hugnadh Thy synis thz vara
vndirliket at mädhan jak höre ordhin vardhär jak
badhe mät oc hungrogh, Thy mät at mik lyste
20 änkte annat än at höra thom For thy hungrogh
at altidh ökis mik luste oc astundan at höra thom
Thy vari thw välsignadhär min gudh ihesu christe,
giff mik thy thina hiälp at iak maghe alla mina
lifs dagha göra som thik är thäkeliket Christus
25 suaradhe sighiande Jak är vtan ophoff ok vtan
ända oc al thing äru skapadh j mino valde ok j
mine snille oc all thing styrras aff minom dom ok
änkte är mik omögheliket Ok sannelica alla mina
444 gerninga äru skipadha aff kärlek oc thy är thz
30 hiärtat mykyt hart som ey vil älska mik oc ey
rädhas mik mädhan jak är badhe mannana domare
ok födhare Än diäfwllsins vilia som är min stupo-

greue oc mænna forradhare göra the visselica
 han skänke swa skadhelikit oc dödhelikit etir j
 världinna at siälin lustelica smakande thz forma
 ey at liua vtan döo oc fallar j häluite, tho ther
 liua skolande j äuärdhelike ysäld, thetta etir är 5
 syndin hulkin rædhelica besk är j ändalyktinne an
 thot hon smaka mangom sötelica Sannelica thetta
 vinit drix j huarre stund mz lusta aff diäfwlsins
 hand Hwa hördhe nakan tima tholkit älla meere
 vndir thy at mannenom biudz liuit oc the vtuälia 10
 siälfuiliandis oc vmpfämpna dödhin Jak som vall-
 oghir är owir all thing varkunnar thera nödh oc
 ysäld, Thy giordhe jak suasom rikir ok kärlexfullir
 konungir hulkin som sände sinom hemelicom vin-
 om dyrt viin sagdhe thom Skänkin vinit flerom 15
 än idhir ensampnom thy at thz är storlica hel-
 sampt thz gifwir siukom helbrighdho Sorghfullom
 hugnadh ok helbrigdho mannom mannelikit hiarta,
 vinit sändis oc ey vtan kar Sannelica sua giordhe
 jak oc j thäso rikeno Jak sände minom thiänar- 20
 om min ordh hulkin som liknas bäzsto viin oc the
 skulu skänkia thom androm thy at the äru helsam
 Vm karit mener jak thik som min ordh höre thy
 at thw giordhe badhe at thw hördhe ordhin oc
 framfördhe thom thy äst thw mit eghit kar hulkit 25
 iak vpfyllir nar jak vil ok aff hulko iak vtaff latir
 nar mik thäkkis Ok thy skal min ande tee thik
 huart thw skalt gaa oc huat thw skalt tala Rædz
 thy ängin vtan mik oc glädz ä huart thw skalt
 fara oc sigh oræddelica thz jak biudhir thik thy 30
 at mik forma änte mote standa ok jak vil bliua
 mz thik Ther äptir taladhe brudhin sighiande Jak

som thässa röst hördhe suaradhe mz taarom O
 445 min herra gudh jak som är suasom minzsta myg
 j thino valde bidhär jak thik at thw giff mik loff
 at suara thik Röstin suaradhe sighiande Jak viste
 5 thin suar för än thw thänkte thom, tho giuär jak
 thik loff at tala O aldra äronna konungär oc alla
 snille ingiutare oc aldra dygdha görare oc sialff
 dygdhin hwi vilt thu taka mik til tholikit ämbite,
 hulkin som hawär opnöt licammin j syndom oc lik
 10 asna j snille Ok vanmaktogh j dygdha gerningom
 O min sötaste gudh ihesu christe vredhgas ey mik
 for thz at jak spordhe thik thy at änkte vndär
 är vm thik thw mat göra huat thw vilt än alt
 vndra jak oppa mik thy at iak hawär mykit synd-
 15 at mot thik oc litit bätrat Röstin suaradhe sighi-
 ande Jak swara thik mz liknilsom vm rikom ok
 välloghom konunge offradhis oc presenteradhis
 mang mynt ok han läte sidhan smidha krono ok
 fingärgul aff gul mynteno Ok diskia oc drykkekar
 20 aff sylfmynteno oc kätla oc grytor aff koppar
 mynteno oc nytiadhe all thässin til sit gagu oc
 hedhär, Ok vm thw vndradhe ey at han sua gior-
 dhe thorfft thu ey vndra at jak gör aff mina vina
 hiärtom huat som mik thäkkis hulkin ther the pre-
 25 sentera oc offra mik oc jak takar gärna Ok än tho
 at somlica haua meera samuit oc somme minna tho
 nar the offra mik oc frambiudha ok gifwa sin hiärta
 tha nytia iak somlica til eet oc somlica til annat
 oc alla til min hedhär oc äro thy at rätuiso människio
 30 hiärta är mik höghelica thäkkelikit mynt, Oc thy
 maa jak skipa thz som mit är sua som mik thäkkis
 Ok mädhan thw äst min thorfft thw ey vndra huat

jak vil göra mz thik vtan var stadhugh til at
thola ok viliogh til at göra huat jak biudhír thik
Jak ár valloghír j allom stadhóm at gifwa thik al
vidhírtorftelik thing

Kirkiona nidhírfal forespadhis lxxviii 5

GWz modhír taladhe til sins sons brudh Ráz ey
vm at the thing som thw nw höre oc see hända
alla vardha aff ondom anda thy at suasom tw
thing komma aff solinna nalkilsom hulkin som ey 446
fólghia myrka skugganom Som ár liusit ok hitin 10
Swa mz thás hálgha anda tilquämd i manzsins
hiarta koma tw thing som ár gudhlix kárlíx hiti,
oc the hálgho tro fulkompnit lius Thässe tw kánne
thw nw j thik siálue Swa at thu ánte álska sua
mykyt som gudh Oc ey bristír thik een punctír 15
j the hálgho tro Thässin tw fólghia ey onda andan-
om hulkin som líknas myrkom skogga Sigh thy
thóm höfdhinganom at iak kungör honum at kirki-
ona grundual ár sua ángxlica nidhírfallin at höxsta
hwaluit hawír manga rifwor oc spryngior som gifwír 20
aff sik vadhelikt fall suaa at mange the som in-
ganga the tappa liuit Ok mange pilara hulke som
rát skullo opsta böghias nu nidhír til jordhina ok
alt goluit ár swa opgrafwit at blinde som inganga
falla vadhelica ok án stundom the som skárlica 25
see falla nidhír mz blindom j vadhelico grafwena
Ok thy staar gudz kirkia mykyt vadhelica Ok aff
tháso prófwas hánna nidhírfal náruara vtan hon
faar hiálp Ok hánna nidhírfal skal sua stort vara
at thz skal höras vm allan cristindomin oc thetta 30

skal andelica vndirstandas Än jak är the jomfrun
 j hulkra quidh gudz son värdhoghathis at koma
 mz guddom oc thom hælgha anda vteluktom allom
 smittoghom licammans lusta Ok thän sami gudz
 5 son föddis aff minom atirluktom quidh mz gud-
 dom oc mandom oc thom hælgha anda mz mästom
 oc störstom minom hugnadh oc glädhi vtan pino
 Jak stodh ok ämuäl vidh korsit tha som han
 sighirlica van hæluite oc oplät himerike mz sino
 10 hiarta blodhe Visselica jak var oc a biärgheno
 tha thän sami min son for op til himerike Jak
 veet visselica alla the hælgho tro hulka som min
 son predicadhe oc kände allom thöm som vilia
 ingaa j himerike Jak star owir världinna mz mine
 15 idhkelike bön til min kärasta son Swa som räghn
 bughin star owir skyyn hulkin som synis nidhir
 böghias til jordhinna oc hanna hona mz badhom
 ändomin, Vm thän bughan vndirstar iak oc menar
 447 iak ther mz mik siälua thy at iak böghir mik til
 20 thera som byggia j världinne hannande badhe
 onda oc godha mz mine jdhkelike bön Jak böghir
 mik til godha at the varin stadhughe j thy godha
 som the hælgha kirkia biudhir, Oc til onda at the
 fangin ey framgang j sinne ilzsko, ok vardha thes
 25 värre, Thy gör jek honum kunnoght som jak
 sändir thässin ordhin at myrk oc rådhelik skyy
 oprifwa en väghin moot räghnbogans klarhet Vm
 hulkit iak vndirstar oc menar mz thom som hörro
 liuärne haua j sino köti ok äru omättelike oc vtan
 30 grund til päninga giri sua som haff swalghit oc
 at vtgifwa sit gooz oskallica oc rumlica for värld-
 lica rosn oc bälde suasom strömin vtgiutar sit

vatn j sinne brazsko Ok thässin thry idhna nu
 fläste kirkionna formän hulkra synde opfara j
 himelin ledha oc myrka fore gudz asyn mote mine
 bön suasom myrkasto sky mote räghnboghans
 klarhet Ok swa reta the hardhelica gudz wredhe 5
 mote sik som gudh skullo blidhca mz mik Ok
 tholke skulin ey ophöghias i the hælgho kirkio
 vtan nidhirthrykkias Thy hulkin som vil vidhír-
 fresta at ophöghia kirkiona grundual at han vari
 stadhughír oc golfwit släat girnandis at vpnya 10
 thän väksignadha vingardhin som min son plant-
 adhe oc vätte mz sinno blodhe vm han see sik
 ther täl litit formogha tha vil jak himerikis drotn-
 ing mz allo himerikis härskapi koma honum til
 hiälp oprifwande musugho oc ofruitsamo rötrina 15
 ok ofruitsamlico träin oc vtkastande thom j eld
 at brinna Ok plantande fructsama quista j thera
 stadha Vm vingardhin vndirstar iak oc menar
 gudz hælgho kirkio j hulke tw thing äru som är
 ödhmiukt oc gudhelikin kärlekír skullin opnyas 20

Aff tholomodhe ok gudhelike ödhmiukt mot
 afwitilsom lxxix.^m

ALle the som opstanda aff dödhelicom syndom,
 viliande göma renlek oc fly höghfärdh oc giri
 koma j twäfalt hat thy at the män som äru gudz 25
 ouini vilia skadha thom twem lundom licamlica
 Ok diäflane vidhírfresta at skadha thom oc dragha
 j fordömilse twem lundom andelica Först lasta
 värlzlike män thom mz sinom ordhom Annantidh
 dröua the thom gerna mz sinom gerningom ok 30

- 448 atirdragha thom aff godhom byriadhom gerningom
 Vtan gudz man hulkin som nylica är vnuändir til
 andelikit liuärne ma for uinna tholka ilzskofulla
 mäniskior vm han hawir tholomodh mot thera
 5 genuärdhoghom ordhom Ok vm han idhna jdhke-
 lica godha oc gudhelica gerninga j thera asyn,
 Diäflane vidhîrfresta ämuäl at suika han twem
 lundom Först astunda the at atirdragha han til
 förro synda oc formagho the ey tha äruodha the
 10 vm at koma han til at göra oskällica sinna godhä
 gerninga i vaku ok atirhalle oc j andro tholko at
 hans licamlica makt vanskis thäs rasklicare j gudhe-
 lico äruodhe Mot thy första är idhkelik oc reen
 synda vidhîrganga mz sannom hiärtans idhrugha
 15 bázste läkedombir Mot thy andra är tholkin ödh-
 miukt bázste läkedombir at han vili hällir lydha
 nakrom gudhelicom gambлом man än styra sik
 siäluir j sinom gerningom oc synda bädhring

lxxx^m

- 20 CHristi brudh sagdhe enom a gudz väghna Thw
 skipadhe thik mykyt höuisklica Vm thw vare j
 nakars värildz herra näruaru ok thy skalt thw
 myklo hällir mz alle höuisklikhet oc ödhmiukt oc
 wrdhning sta j himerikis konungx näruaru ok
 25 thiänist hulkin som altidh är näruarande oc huan
 stadh ok see all thing Ok ey äghir thu at wäfwia
 thik j nakrom gerningom vtan sang ok läsning ok
 bönom ok studeran för än höghmässan är sagdh

Jomfru marie ordh oc kannedombir aff thom
tarom oc grat som gudhi äru thäkke älla ey lxxxj

THän mannin är suasom säkkir mz agnum hulkom
tio agna tilläggias vm een tagx bort tholkin är
thän mannin som thw nu bidhär fore thy at vm 5
han afflatir at göra ena synd for räddogha skuld
tha tilläggir han tio for världinna hedhär Aff andr-
om mannenom for hulkom thw bidhär suara jak
thik at ey är sidhuänia at giua suro köti oc rutno
dyra salso Visselica thw bidhär giua honum licam- 10
lik dröuilse for hans siäl nytto skuld oc hans vili
är thuärt amot genuärdhoghär thine bön thy at
han girnas världinna hedhär Ok astunda meer rike-
doma än andelikin fatikdom oc kötsins luste är
honum sötir for hulkit hans siäl är rutin oc fullica 15
luktande for mik ok thy bör ey honum at faa
dyra salso som är rätuisonna dröuilse Aff thridthia
mannenom j huars öghom thw seer graat oc tara 449
Swara jak thik at thw ser licammin oc jak seer
hiärtat thy suasom thw seer at stundom opganga 20
myrk sky aff jordhinne ok dragha sik j himelin
vndir solina oc gifwa aff sik thriggia handa väzsko
som är rägn sniö ok haghil Sidhan vardhär thz
skyt til änkte thy at thz var oprunnit aff jordh-
inna orenlikhet Swa liknas thän mannin tholko 25
sky hulkin opfostradhär är j syndanna orenlikhet
alt til sin aldir Än nar aldrin tilkom honum til-
burdhe han at rådhas dödhin oc thänkia sin vadha
ok tho är syndin honum lustelik j hughenom thy
at suasom skyyt draghär sik aff jordhinna oren- 30
likhet j himelin Swa draghär tholix manz samuit sik

aff licammans oc syndanna orenlikhet til at skodha
 sik siäluan oc giuir aff sik thriggia handa taara,
 Försto liknas vatne hulke som äru for the thing
 som mannin älska a världinna oc kötsins vägna
 5 som är at han miste vini ok världz gooz älla licam-
 lica helso oc helbrygdho thy at tha otholas han
 aff gudz skipan oc tillate oc vtgiutir thy manga
 tara oc gratir mykit oskällica Andro tarane liknas
 snio thy nar mannin tilbyria at huxsa sin vadha
 10 oc licamlica dööz värkia oc häluitis ysäld tha til-
 böria han at grata ey aff kärlek vtan aff räddogha
 oc thy smälte tholka tara rasklica oc vardha til
 änkte suasom snioin Thridthio tarane liknas haghle
 thy at nar mannin thänkir huru sötir kötlikin
 15 luste hauir varit honum, oc at han skal mista
 thän lustan oc huru mykyn hughnadhír j hime-
 rike är tha tilbyria han at grata fordömsanna
 skadha oc äronna mistilse Ey aktande at grata
 aff gudz vanhedhír at gudh miste siälina som han
 20 atirlöste mz sino blodhe Ok ey aktande huat han
 saghe gudh äpte dödhin älla ey vm han finge een
 stadh j himerike älla jordhrike huar han skulle ey
 känna pino vtan haua sin lusta äuärdhelica thy
 liknas tholke tara väl vidh haghil thy at tholix
 25 manz hiarta är mykyt hart oc hawir ängin kärlex
 hita til gudh Ok thy dragha ey tholke tara siälina
 til himerikis Än nu vil iak tee thik the tara som
 dragha oc ledha siälinna til himerikis hulke som
 450 liknas vidh dag Thy at stundom gaar ena handa
 30 väzska vp aff jordhinna sötma vp til himelin
 draghande sik vndir solinna hita ok fallir nidhír
 a jordhinna oc gör fructsampt alt thz som vaxer

a jordhinne oc thz kallas dag mz jdhir Swa synis
 ok j rosenbladhomen hulkin vāzsko giua aff sik
 nar the koma til hita Swa ār oc aff andelicom
 man visselica hwa som thānkir a the vālsignadha
 jordhinna som ār christi licamme oc the ordhin 5
 oc kannedomin som christus taladhe mz sinom
 eghnom mwn oc hulka nadh han giordhe j vārld-
 inne Ok huru beska oc hardha pino han tholde
 for siālanna ālskogha oc atirlōsn tha gar thān
 kārlekin som han hauir til gudh mz myklom sōtma 10
 til hiārnān som liknas himblenom Ok hans hiārta
 som liknas solinne opfyllas mz gudhelicom hita
 oc vārma ok ōghonin fyllas mz tarom gratande
 haua wredhan giort sua godhan oc liofwan oc
 kārlex fullan gudh viliande hāllir thola pino til 15
 gudz hedhir ān haua allan lusta oc mista gudh,
 Thasse tara liknas vāl vidh dag thy at the giua
 hiālp oc makt til at göra godha gerninga oc göra
 fruct j gudz asyn Ok suasom vāxande blomstir
 draghir fallande dag j sik oc blomstrit jnnelykkis 20
 j daggene Swa the tara oc gratir som vtgiutas
 aff gudhelicom kārlek innelykkia gudh j siālinne
 oc gudh draghir siālinna j sik tho ār got at
 rādhas for tw thing Först thy at sua stora godha
 gerninga magha vara giordha aff rāddogha at the 25
 dragha nakra nadha gniste j hiārtat til at faa
 kārlek sua som thw mat vndirstanda mz āptedōme
 Swa som naker gulsmidhir vare hauande rent gull
 til hulkin som nakar kolare kome sighiande Jak
 hawir kol vidhirthorftelik til thina gerning, giff 30
 mik sua mykyt som the āru vārdh gul smidhin

gaff honum gul ok skipadhe kulin til sina gerning
 oc kolarin skipadhe kolin til sina födho oc fordhan
 Swa är oc j andelicom thingom thy at godha ger-
 ninga giordha vtan kärlek liknas kolom Än kär-
 5 lekin liknas gulle thy at huar thän som gör godha
 451 gerniga aff räddogha hauande tho astundan at
 afla sik siäla helso, Thänne än thot han astunda
 gudh j himerike tho rädhis han at taka härbärghe
 j háluite oc gör tho ey thy sidhír godha gerninga
 10 oc tho äru the calla oc synas sua som kol j gudz
 asyn Än gudh liknas gulsmidh hulkin som vet j
 andelike rätuiso mz huat matto godha gerninga
 skulu atirlönas, älla mz hwat rätuiso gudz kärlekír
 aflas, Han skipa oc sua j sine forsyn at mannen-
 15 om giffs kärlekír for godha gerninga giordha mz
 räddogha hulka mannin skipa sidhan til sina siäla
 helso thy at swa som godhír gulsmidhír nytia ok
 skipa kolin til sina gerning Swa nytia gudh calla
 gerninga til sin hedhír Annantidh är got at rädhas
 20 thy at huru manga syndír mannin forlatír for
 räddogha skuld aff swa mangom pinom frälsas
 han j háluite Än tho hauír han ey rät at vpfara
 til himerikis thy at han hawír ey kärlek Thy at
 hulkins vili tholkin är at han ville gerna lifwa j
 25 världinne äuerdhelica j hans hiärta är ängaledhis
 gudz kärlekír Ok gudz gerninga äru blinda for
 honum oc thy synda han dödhelica oc skal dömas
 til háluitis Tho äghír han ey brinna j pino vtan
 sitia j myrke thy at han afflät at göra syndena
 30 for räddogha skuld Ok ey skal han kánna hime-
 rikis gládhi hulka som han ey astundadhe mädhan
 han liffdhe thy skal han sitia suasom blindir oc

döuir oc suasom man ther ey hauir händir oc ey
 fötir thy at hans siäl vndirstar thz illa som j
 háluite är ok litit aff the glädhinne som j hime-
 rike är ther äptir taladhe gudz son See dottir
 oc skodha huat got thässa stazsins afflat gör thom 5
 människiom som hiit koma mz hālaghe akt Thy
 at vm thusanda thusand aar gafuis nakrom sua-
 som the oc sannelica gifwas for thera tro oc gudhe-
 likhet som hiit koma ey vare än alt thz vārdh-
 oght til at faa gudhelikin kärlek vtan gudz nadha 10 452
 tilhiālp hulkin kärlekir sannelica giffs oc forskyllas
 for thetta aflatit hulkit ther mine hālghe mēn for-
 skylladho mz sino blodhe Än taladhe gudz son aff
 enom riddara som tha liffdhe j vārldinne Thānne
 āghir thānkia thry thing som scrifwas j almogh- 15
 ans laghom, eet kallas at āgha Annat at sālia
 thridhia at kōpa J första stykkeno som är at āgha
 Six at ānkte āgx rātuislica vtan thz som rātuis-
 lica aflas thy at nar nakat aflas mz suiklikom
 fundom ālla ilzsko tilfāllom ālla mz mindro vārdhe 20
 än tilbör tholik afflan är ey gudhi thāk Annat
 stykkit callas at sālia nu sāls nakat thing stund-
 om for fatikdom oc stundom for owirūālle oc
 orātuisa doma, Thy skal thān j tholke matto kōpe
 granlica ranzsaka sit samuit vm han hafdhe var- 25
 kunnan ok kärlek owir thān som han kōpte aff
 Thridhia stykkit callas at kōpa thy hulkin som
 vil kōpa nakat thing skal ranzsaka vm thz thingit
 mz hulko som kōpis är rātuislica aflat thy at j
 laghomen är ānkte rātfangit thz som är mz nakre 30
 wrange vtthuingan aflat thy skal thānne granlica
 ranzsaka thāsse thry j sinom hugh Ok vitta for

visso at han skal göra mik rekenskap aff allom
thöm Ok ämuäl aff gozse som hans föräldra atir
lefdho honum vm han vtgiuir thom for världinna
nyttelikheth meer än for gudz skuld Viti oc at
5 han skal göra mik rekenskap aff sino riddirlico
ämbite mz huat akt han tok thz oc huru han
hawir haldit thz ok huru han hawir fulkomnat
sina lofwän som han lofwadhe mik

Aff siälina andelicom limom lxxxij

- 10 GWz son taladhe til sina brudh sighiande thw
skalt sua som brudh haua lustelikin mwn, ren
öron, blygh öghon stadhukt hiarta Swa skal oc
siälin vara skipadh Hännä mundir är ren hughir
at ther änkte ingange vtan thz som mik thäkkis
15 Vari oc munnin thz är hughin lustelikin aff godha
453 thankä lokt ok idhkelica mina pino aminne Vari
ämuäl munnin som är hughin rödhir thz är bränn-
ande aff gudhelicom kärlek at han göri thz godha
han vndirstar thy at suasom ängin astunda at
20 kössa blekan mwn Swa thäkkis siälin ängaledhis
mik vtan hon gör godha gerninga aff godhom
vilä Hughin skal ämuäl haua twa läpa thz är
twe vilä mz enom skal han astunda himerike,
ok mz androm forsma al värlzlik thing Nidhre
25 siälinna gome skal vara dözsins räddoghe mz hulk-
om siälin skils fran kroppenom oc huru hon äghir
tha vara skipadh, öfre gomin vari rädhelica doms-
ins räddoghe Mällan thässe twa skal tungan vänd-
as än huat är siälinna tunga vtan mina miskund
30 idhkelik skodhilse thy nar thw skodha mina misk-

und huru jak skapadhe thik oc atirlöste Ok huru
 jak tol thik tha huxsa ämuäl huru hardhír domare
 iak är änkte latande opinat, Ok huxsa ämuäl huru
 owiis dözsins time är Siälina öghon vari enfald
 sua som dufwonna hulkin som skodha hökin vidhír 5
 vatnit thz är at thin thanke vari altidh vidh min
 kärlek oc mina pino oc gerninga oc vidh mina
 vtualda manna ordh oc kännedom i hulkom thw
 skalt vndirstanda huru dyäfwllin pläghír suika
 thik, oc thw vari aldre oräd vm thik Thin öron 10
 vare reen at thw astunda ey at höra skör ordh
 älla löghelik, thit hiärta vari stadhukt at thw
 gömande tronna skuli ey rädhas dödhin Ey blygh-
 ias aff världinna skam älla obryghdhilsom Ey dröuas
 aff licamlicom skadha vm thw thol tholikt for mik 15
 thin gudh

Huru gudh älska siälina oc huru hon äghír
 älska han lxxxiiij

GWz son taladhe jak älskír thik sua som godhír
 herra sin thiänara ok swa som fadhír son, Ok sua 20
 som bonde sina hustru herran sighír thiänarenom
 iak skal giua thik klädhe oc höuelikin kost ok
 matelikit äruodhe Än til sonin sighír fadherin alt
 mit gooz är thit Än bondin sighír til hustruna
 min huila är thin huila min hughnadhír är thin 25 454
 hugnadhír Huat skulu thässe thri suara honum
 for sua stora älskelikhet Sannelica suenin skal
 sighia herranom vm han är godhír, For thy at
 jak skal äruodha oc thiäna vil jak hållir thiäna
 oc äruodha for thik än for androm Än sonin skal 30

sighia fadhrenom Ey vil iak skilias fran thik thy
 at iak hawir alt got aff thik Än hustrun skal
 sighia bondanom iak oppehalz aff thino äruodhe
 iak hawir värma aff thino bryste oc sötma j thin-
 5 om ordhom thy vil iak hällir döo än skilias fran
 thik Jak gudh är thänne man Siälin är min brudh
 hulkin som skal hugnas i mine huilo oc vidhır-
 kuäkas mz mins guddoms kost hulke som tilbör
 hällir at thola alla pino än at skilias fran mik
 10 thy at vtan mik hauir hon ey hedhır älla hugnadh
 Än tw thing til höra hionalaghinom Först gozsit
 ther the skulu mz fordhas oc oppehallas Annan-
 tidh sonin älla barnin som arfwit bör taka, Thy
 scrifwas aff abram at han dröfdhis aff thy at the
 15 hafdhe ey son Thiänarin vari til at göra thiänist,
 Tha hawir siälin oppehällis gooz nar hon är ful
 mz dygdhom hon hawir ämuäl son nar hon hauir
 skäl at skudha skällica mällan dygdhe ok lasta
 älla synde ok vtuäl oc gör dyghdhinna for gudz
 20 skuld Hon hawir oc thiänara thz är kötlık astund-
 ilse hulkin ey äghia röras äptır kötzsins giri Vtan
 äptır thy som licammanom til bör at siälin ma
 vardha folkompnin i gudz thiänist thy älskır iak
 thik suasom bondin sina hustru thy är min vilia
 25 thin vilia Thy äghır thu thola al dröuilse hällir
 än reta mik til wredhe Jak älska thik oc sua-
 som fadhır älska son thy at jak gaff thik skällik-
 het oc frälsan vilia Jak älska ämuäl thik suasom
 herran sin thiänara hulkom han bödh at haua sina
 30 vidhırthorfft oc matelikit äruodhe Än thänne thiän-
 arin thz är licammin är sua osinnoghır at han vil
 455 hällir thiäna diäflenom än mik hulkin honom

gifwir aldre huilo vtan dröuilse oc världinna vm-
sorgh

Huru thre daradhos aff qvinnom lxxxiii^m

GWz son taladhe thre män läsas haua varit
illa daradhe aff qvinnom Förste var een konungir 5
hulkin ther hans frilla slo vidh kindrina nar han
loo ey blidhelica mot hänne thy at han var flatir
oc styrdhe ey hänne oc aktadhe ey sin hedhir,
Han var likir kronadhom asna Asna for sina osnille
kronadhom for värdhelikhetina Annar var sampson 10
hulkin som wonnin var oc daradhir än thot han
var starkaste man, Han hafdhe haara hiarta thy
at han thordhe ey späkia ena qvinno Thridhi var
salomon han var sua som basiliskus hulkin som
dräpir mz syninne Swa gik salomonis snille owir 15
alla tho drap qvinno änlite han Thy tilbör at
qvinnan skuli vara hörogh ok vndirbughin mann-
enom

Aff gudz rätkuiso oc miskund lxxxv^m

GWz son taladhe til sina brudh iak är aldra thinga 20
skapare For mik äru sua som tw boka blad j
eno är miskund scrifuadh oc j andro rätkuisa, Thy
sighir miskundin at min ande skal vptända thän
til at göra godha gerninga som hawir idhrugha for
sina synde ok forethänke stadhelica aldre optar 25
meer synda Än thän som vil gerna skilias vidh
världinna fafango han skal min ande göra hetare
til thz got är Än thän som rethoboin är at döo
for mina skuld han skal min ande sua optända

at han skal allir vara j mik oc iak i honum J
 andro bladhinu är rätuissa scrifwadh hulkin som
 sua sighir at hulkin som ey bättra sina syndir
 mätthan han hawir timan oc vände sik vitandis
 5 fran gudhi Gudh fadhír skal ey väria han oc gudz
 son skal ey miskunna honum Ok thän hálge
 ande skal ey optända han Skodha thy granlica
 miskunnena bladh mädhan timin är thy at huar
 thän som til himerikis skal komma skal äntigia
 10 rensas mz vatn älla mz eld Thz är äntigia mz
 litle synda bädhring här j världinne älla j skärslo
 elde äptir dödhin til thäs han är rensadhír Thu
 skalt oc vita at iak tedhe enom man som thu
 kände thässe tw miskundinna oc rätuissöna bladh
 456 15 Än han gabbar nu mina miskund oc reknar thz
 wranght som rät är Ok astundar at opfara owir
 älla suasom falkin owir andra foghla Ok thy maa
 han rådhas at han skal leande döö vtan han vakte
 sik granlica, oc borttakas aff världinne mz drink-
 20 arom oc frazarom Swa hände ok honum ther äptir
 thy at han stodh op gladhír fran bordhe oc var
 dräpin vm natten aff sinom ouinom

Maria liknas vidh thz blomstir som biin dragha
 honagh aff lxxxvj

25 GWz modhír taladhe Jak är himerikis drotning
 oc miskuninna modhír Min son aldra thinga skapare
 hafðhe sua störan kärlex sötna til min at han
 gaff mik andelica vndirstandilse aldra skapadha
 thinga thy är iak licað thy blomstrenu som biin
 30 dragha sötna aff j hulko ey thäs mindre sötna

atirblifwîr at nakat vtdragx aff thy Swa forma
 iak allom ârna nadhe oc al thith hauîr iak âmykyt
 Ân mine vini âru like vidh bij thy at the haua
 alla gudhelikhet til min hedhîr The haua ok sua
 som bij twa fôtir som âr idhkelikin astundan til at 5
 ôkia min hedhîr Annantidh âruodhande oc gör-
 ande huat got the formogha The haua âmuâl twa
 vinga Fôrst reknande sik ouârdhogha at lofwa
 mik Annantidh lydhande j allom thingom thom
 som âru til min hedhîr Biin haua oc gad ok dôö 10
 nar the mista han Swa haua oc gudz vini vârl-
 inna drôuilse Ok thy ther til at the magho gömas
 j dygdhom skulu ey drôuilsin takas fran thôm
 for lifsins ânda Ok thy skal jak som hauîr ful-
 stopa hugnadh hugna thom 15

lxxxvij

CHristus taladhe til sina brudh Jak sagdhe thik
 för at thw skalt haua skâr ôghon at thw skuli
 see oc skodha the ondo thing som thw giordhe
 ok the godho thing som thw skulle haua giort oc 20
 giordhe ey Thin mundir thz âr thin hughîr vari
 reen aff allo illo twe läpa som thw skalt haua,
 âr astundan at forlata al vârlz thing for mina
 skuld oc vili at bliua mz mik thâsse läpane varin
 mz rôdhem lit hulkin som âr faghîr oc synis lankt 25
 ân rôdhe litin tekna siâlinna fâghrind oc al fâghr-
 ind âr j dygdhom oc thâkkelicast âr gudhi at
 mannin offra honum thz som honum âr thâkke-
 licast Ok huadhan andre maghin mäst hiälpas til
 siâlinna thy skal mannin thz giua gudhi ântigia 30 457

j vilia alla gerningom som honum är kårast Thy
scrifwas at gudh gladdis tha han hafdhe fulkompn-
at sina gerning Swa gláz gudh nar mannin offrar
sik allan honum viliande vara j gládhe allir j pino
5 áptir gudz vilia Armane skulu vara láte oc böghe-
like til gudz hedhir Vinstre armin är mina godh
gerninga skodhilde som jak giordhe thik skapande
thik ok atirlösande thik oc the mysthykkia som
thu giordhe mik, ey thakkande mik, Höghre armin
10 är sua hetir kärlekir til mik at thu vili hällir thola
pino än tappa mik oc reta mik til wredhe Mállan
thásse twa armána huilas iak gärna, ok thit hiarta
skal vara mit hiarta, thy at jak är sua som enna
handa hughelikhetz eldir oc thy vil jak hetelica
15 álskas Rifwin som väria hiartat áru thine förálдра
ey kötlike vtan mine vtualde män hulka thu ághir
álska sua som mik oc meer än thina kötlica fránd-
ir, The áru sannelica thik sua som fadhír oc modhír
thy at the föddo thik til áuárdhelikit liiff Än siál-
20 inna skin alla hudh skal vara faghír vtan alla
smitto Vm skinnit menar iak thin iamcristin hulkin
vm thu álska suasom thik siálua tha gömis min
álskoghe oc mina hálgha manna oskaddir Än vm
thu hatar nakan tha skadhas hiartat ok riffwin
25 vardha bar thz är at mina hálghra manna álsk-
oghe är mindre j thik hafvi thy skinnit ánga
smitto thy at thw skalt ey hata thin jamcristin
vtan alla álska for gudz skuld Thy at tha är mit
hiarta helt mz thino hiarta Jak sagdhe oc för at
30 jak vil hetelica álskas thy at jak är gudhelica
álskelikhetz eldir J minom eld áru thry thing
vndírlík, Första är at han brindir ok optándis

aldre Annat är at han aldre vtslökkis thridthia är
 at han altidh brindir oc opnötis aldrih Swa var
 min kärlekir aff ophoueno til människiona hulkin
 mäst bran tha iak tok mandom, ok brindir swa
 mykit at han aldre vtslökkis vtan gör siälinna 5 458
 brinnande oc opnötir hona ey vtan gör hona al-
 tidh meer starka Swa som thu mat vndirstanda
 aff thöm fughlenom som callas Fenix hulkin som
 pläghir samanbära vidh tha han vardhir gamal
 oppa högxsto biärghe Ok thän tidh nar vidhin vp- 10
 tändis aff solinna hita tha kastar han sik j eldin
 Ok aff hans asko lifnas annar fenix Swa the sial
 som optändis aff gudhelex kärlex elde oc star op
 starkare oc bätre aff honum suasom fenix

thry manna kön liknas threm skipom Capi- 15
 tulum lxxxviij^m.

Ihesus gudz son taladhe Jak är aldra godhra oc
 onda anda skapare ok styrare Jak är oc aldra
 thera diura oc thinga skapare som haua liiff Ok
 thera som ey haua liiff ok al the thing som äru 20
 j himblenom oc a iordhinne oc j hafwino äru
 äptir minom vilia, vtan ensammin mannin Thw
 skalt ämuäl vita at somlike män äru suasom thz
 skip som hauir mist styrit oc säghilträit ok wragx
 hiit oc thiit j bolghiomen til thäs thz stötir a 25
 dözsins skär J thäso skipi äru the som vanhopa
 oc anduordha sin hugh allom lusta Somlike äru
 sua som thz skip än hauir säghilträit oc styrit oc
 eet ankara mz twem tughom Än hofwodh ankarit
 är brustit ok styrit lösas sköt vm byliona bräzka 30

ok stormbír kan koma mállan skipit oc styrit thy
vaktis granlica at styrit skils ey vidh skipit thridhia
skipit haur alt sit redhe oc ár retho at sighla nar
börin bläser Än första hofwodh ankarit ther iak
5 för aff sagdhe ár renlifsins plikt smidhat oc slätt-
adh mädh tholomodhe i gudhelica älskelikhetz plikt
ok hita hulkin nu ár syndirlöst oc atskild thy at
gambla forfädhra skipan ár nidhír kastadh vndír
fötír Ok huar en hawír for renliue thz honum
10 synis oc flytír suasom skip mállan bölgbior Annat
ankarit som än ár helt ár vili til at thiána mik,
fäst ok bundit mz twem strängiom som ár tro oc
hop thy at the tro mik vara gudh oc hua hop
til mik at iak vili hela thöm ok iak ár thera styre
15 Ok sua länge som iak ár j skipino tha gaa ey
459 bylghiona flodh in thy at nakar kärlex hiti ár
mállan min oc thera Ok tha ludhír jak vidh thera
skip oc ár jñne mz thom nar the änkte sua mykit
älska som mik Ok jak tilfästis thom suasom mz
20 threm spikom som ár räddoghe oc ödmiukt oc
mina gerninga skodhan Vm än the älska nakat
meer än mik tha ingaar syndinna vatn oc spikane
losna som ár räddoghin oc ödmiuktin oc gudhe-
lik skudhilse Tha bristir gooz vilia ankar tha brista
25 hopsins oc tronna strängia oc tugh oc the äru
mykit vadhelica stadde som j thäso skipino äru
oc thy fara the til vadhelica stadha Mine vini
äru j thridhia skipino hulkit jak sagdhe vara redho
at sighla

30

lxxxix

GWz son taladhe Hulkin som vil stridha vari
thurughír oc fulhughadhír op standande vm han

fallir tröstande ey a sina eghna styrk vtan a mina
 miskund thy at thän som vantröste a min godh-
 lek thänkiande sua mz sik Vm jak nakar hardh
 thing til takir j fasto älla vaku ey forma jak thz
 framhalla, oc ey halda mik aff syndom thy at 5
 gudh hiälpir mik ey, tholkin fallir vördhskyllelica,
 Thy huar thän som vil andelica stridha tröste a
 mik oc at han maghe fulkompna godha gerninga
 mz mine nadh, oc haui vilia at göra thz som got
 är ok lata thz ont är ok opstanda huru opta han 10
 fallir läsande thässä böön O herra gudh alzwoll-
 ughir hulkin som alla ledhe til got Jak syndoghär
 man gik lankt fran tik for mina synde jak thakk-
 ar thik thy at thu atirledde mik til rättan vägh
 Thy bidhär jak thik millaste ihesu at thu miskunna 15
 mik som blodhoghär oc värkxfullir stodh a korseno
 Ok bidhär jak thik vm thin fäm saar oc vm thän
 värkin som aff thinom ginom stungnom adhrom
 gik til hiärtat at thu vördhoghas at göma mik j
 dagh sua at iak falle ey j synd Ok giff mik makt 20
 at sta a mote diäfwlsins skötom oc frestilsom ok
 mannelica vpsta vm mik händir at falla j synde
 Ok ther til at thän som stridhe maghe bliua j
 godho bidhi mz thässe mato O herra gudh hulk-
 om som änkte är omöghelikit Ok thw som alt 25 460
 forma giff mik styrk til at göra godha gerninga
 ok bliua j godho taki ther äptir suärdh j hand
 thz är reen scriptamal oc thz suärdh skal vara
 väl fälat oc skinande, Fälat sua at han granlica
 ranzsaki sit samuit huru oc huru mykyt oc huar 30
 oc for huat sak han syndadhe Swärdhit vari äm-
 uäl skinande at han änkte blyghis oc änkte löne

oc sighi ey androledh än som han syndadhe, Thetta
 suärdhit skal hua twa äggia hwassa, som är vili
 ey optarmer synda, oc vili at göra godha gerninga
 ok vili at bådhra giordha syndir, Thäs swärdzsins
 5 vddir vari idhrughe mz hulkom dyäfwllin dräps,
 Nar mannin hauir sua idhrugha for syndinna som
 han gladdis för j thom ok gratir aff thy at han
 rette gudh til wredhe Thetta suärdhit skal hua
 handkafla thz är at skodha gudz stora miskund
 10 huars miskund sua stor är at ängin är sua stor
 syndare at han skal ey faa miskund vm han ödh-
 miukelica bedhis hona mz vilia at bättra sina synde
 ok mz thässe aktinne som är at gudh är owir al
 thing miskundsambir är scriptamalanna suärdh
 15 hallande Än at handin skuli ey sarghas aff swärdz
 äggiomen, stande thz jarnit a mot som är mällan
 äggianna ok suärdhkaflan, oc suärdhklotit fortaki
 at ey falle vanlica suärdhit aff handinne Swa thän
 som hauir scriptamalanna suärdh hopande at synd-
 20 in forladz oc rensas vm gudz miskund, vakte at
 han ey fallir ofmykyt j tröstande a miskunnena
 thy stande suärdhklotin a mot thz är gudz rädd-
 oghe rådhandis at gudh ey bort taki nadhinna ok
 införe wredhinna for ofmykla dyrwe skuld Än at
 25 ey skuli gerningena hand sarghas ok minzskas vm
 ofmykyt äruodhe oc oskällikit tha skal thwär
 jarnit som är mällan handinna oc suärdz äggianna
 thz formena thz är gudz rätuiso skodhilse Thy at
 än thot iak är sua rätuis at iak latir änkte oran-
 30 zsakat oc änkte syndelikit opinat tho är iak sua
 miskundsambir oc iämpn oc rättir at jak änkte
 vtkräfwir owir thz som naturin forma väl at thola,

Ok for godhan vilia forlatir iak mästo oc störsto
 pino oc stora synd for litla bådhring Riddarins
 brynia älla thäs som stridhe vari atirhald thy at
 sua som brynian är aff mangom ringom Swa är
 oc atirhald aff mangom dygdhom som är at sik 5
 atirhalla aff wrange oc oloflike älla fanytte syn
 ok hörsl oc ordhom oc andro tholko oc aff skör-
 lifnadh oc owirstopa fylle oc owirflödhis klädhe-
 bonadh oc aff mangom androm hulkin som sanctus
 benedictus forbiudhir at göra Nw gitir mannin ey 10
 väl siäluir bundit a sik thässa brynio vtan annars
 hialp thy är min modhir maria akallande oc hör-
 ande thy at j hänne var skälicasta liuärne oc
 aldra dygdha äptir döme hulkin som fulkompnit
 atirhald skal kungöra människione j hughenom vm 15
 hon stadhelica acallas Hiälmin är fulkompnit hop
 hulkit hauir suasom twa boru gönom hulka som
 riddarin seer Första boran är forthanke j görand-
 om thingom Thy huar thän som hopa a gudh
 huxse al tidh huat honum bör til at göra til gudz 20
 hedhir älla lata Skioldin vari tholomodh mz hulk-
 om han tholi gerna al til komande thing

Gudz vini äru sua som hans armbir xc

Ihesus gudz son taladhe mine vini äru sua som
 min armbir J armenom äru fäm thing som är 25
 skinnit kötit blodhit benin oc mārghin Ok iak är
 sua som sniällir läkiare hulkin som Först skär aff
 alt onyttelikit oc sidhan ena han kötino kötit oc
 benin til been Ok ther äptir tilläggir han helsonna
 läkedom Swa giordhe jak thom samu minom vinom 30

Först borttok jak aff thom alla världinna giri oc
 oloflik kötzsins astundilse Ther aptär tilfögdhe jak
 min miärghe thera miärghe Huat är min miärghe
 vtan mit guddoms vald thy at sua som huar man
 5 thän dör som ey hauir miärghe, sua dör thän som
 ey är luttakande mins guddoms han tillagdhe iak
 thera saarom oc krankdom nar min snille smaka
 thom oc gör gangnlica fruct j thom Nar siälin
 vndirstar huat görande är ok latande Benin tekna
 10 min styrk han tilföghe jak thera styrk nar iak
 gör thom starka til at göra godha gerninga Blodhit
 462 tekna vilian han tilfögdhe iak thera vilia nar the
 änkte astunda älla leta vtan mik ensampnan Kötit
 tekna mit tholomodh thz tilfögdhe iak thera tholo-
 15 modhe nar the äru sua thulughe som jak var,
 Hulkan som aff fotzsins yliom oc til jässan var
 sua sargadhär at änkte var helt a mik Skinnit
 tekna kärlek, hulkit jak tilfögdhe mik nar the
 änkte älska sua mykit som mik oc vilia gerna
 20 döo for mina skuld mz mine hialp

Capitulum xcj^m

CHristus taladhe til sina brudh thw skalt ödh-
 miuka thik fyrom lundom Först for världinna
 vallogho mannom thy at mädhan mannin for-
 25 smadhe at lydha gudhi är vördhokt at han skuli
 vara lydhoghär oc vndirdanoghär manne sik licom
 Ok for thy at världin kan ey sta vtan rättara
 thy är wrdhning görande vallenno Annantidh for
 andelicom fatikom mannom thz är for syndoghom
 30 mannom bidhiande for thom ok thakkande gudhi

at thu vast vanlica alla äst ey tholik Thridhia
tidh for andelica rikom thz är for gudz vinum
thänkiande thik vara owärdhogha at vmgaa mz
thom ok at thiäna thom Fiärdha tidh for värld-
inna fatikom mannom hialpande thom oc klädh- 5
ande oc thwande thera fötir

gudz vini bliuande j dygdhom haua gudh j
sik xcij^m

GWz son taladhe Jak sagdhe thik for at mine
vini äru min armbir ok sua är sannelica, Thy at 10
j thom är gudh fadhär oc son oc thän halghe
ande Ok min modhär mz allo himerikis härskapi
visselica guddomin är sua som miärgir vtan hulk-
in ängin lifwir Benin äru min mandombir hulkin
som starkir var til pinona thän halghe ande är 15
blodhit hulkin som alt opfylle oc glädhär Ok min
modhär är sua som kötit i hulke guddomin oc
mandomin var oc thän halghe ande Skinnit är
alt himerikis härskap thy at sua som skinnit höl
kötit Swa gar min modhär mz dygdh owir alla 20
hålghe män thy at än thot ånglane äru rene tho
är hon renare Ok än thot prophetane varo opfylte 463
mz gudz anda Ok martires tholdo manga pinor
tho var hetare oc fullare ande j mine modhär Ok
hon var meer än martir Confessores hiollo sik aff 25
mangom thingom tho hafde min modhär fulkomp-
licare atirhald thy at j hånne var min guddombir
mz mandomenom Ok thy nar mine vini haua mik
tha är gudhdomin j thom aff hulkom siälin liuär

thy at the sighia til mik Hwi doo gudh älla huat
 nyttelikhet är j hans dödh thz atirgiälla the mik
 for thz at jak atirlöste thom oc göme thom oc
 gifwir thom helbrigdho oc thera vidhärthorfft, Thy
 5 skal jak vträfia dom aff thom thy at the brutu
 sina tro som the lofwadho mik j döpilsom Ok at
 the synda daghlica forsmande min budhordh oc
 ey skal jak nakat minzsta lata opinat thz the äru
 bundne til j reghlonne

10 Huru christus känne sine brudh faghra böne
 xciiij

GWz son taladhe yttra faghrindin tekna the indro
 faghrindina hulka människian skal hauä, Thy nar
 thu läggir strik älla hwiff a thit hofwodh mz hulko
 15 som haarit samanbindz tha skalt thu sighia O
 herra jak thakkir thik thy at thu vmbar oc tholde
 465 mik j syndinne oc for thy at iak är ey värdhogh
 at see thik for mit oatirhald thy hyl jak mit haar
 ther äptir sagdhe var herra Swa är mik leet oatir-
 20 haldit at hulkin jomfru som hauir vilia at liua
 skörlica är ey ren jomfru nar mik vtan hon rätte
 thän vilian mz jdhrugha Nar thu hyl thit änlite
 tha sigh O herra gudh thw som al thing skap-
 adhe ok mannin skapadhe höghelicare oc väldogh-
 25 are androm thingom äpte thine liknilse miskunna
 mik Oc for thy at jak gömde ey mins änlits
 faghrind til thin hedhär thy hyl jak mit änlite
 Nar thw draghär a thik thina sko Tha sigh väl-
 signadhär vari thu min gudh som biudhär mik at
 30 haua sko at iak vari stark oc ey dufwin j thinne

thiänist styrk thy mik at iak maghi gaa j thinom
 budhordhom J allom androm thinom klädhom
 vari al ödhmiukt oc matadh höuisklekhet j allom
 thinom limom Nar thw gaar til bordz tha sigh
 O herra gudh vm thu ville suasom thw väl for- 5
 matte at oppehalla os vtan mat gärna badhe jak
 thik thz Än nu for thy at thu biudhär os at taka
 mat mz skällikhet bidhär jak thik giff mik atirhald
 j mat at jak maghe vm thina nadh äta aptir na-
 turinna vidhärthorft oc ey aptir kötzsins astundan 10
 oc giri Nar thu gaar til sömpn tha sigh väl-
 signadhär vari thu gwth som timana skipar os til
 siälinna oc licammans hugnadh oc lättelse Jak
 bidhär thik giff minom licamma huilo j thässe nat
 oc göm mik oskadda aff owinsins valde oc swikom 15

Huru gudz ouini sta mote honum vänkte mz
 ilzsko xcv

GWz son taladhe Jak star suasom konungir reddir
 til stridh Ok dyäfwllin star a mote mik mz sino
 härskapi Sannelica min akt oc stadhelikhet är 20
 tholkin at för än iak ginge aff rätuisonne j eenom
 punct för skulle himelin oc jordhin oc all the
 thing j thom äru falla Än dyäfwllsins akt är
 tholkin at för än han ville ödhmiuka sik for mik
 for ville han at sua mang häluite varin som sola- 25
 grandin synas vara oc at han skuli thola pinö i
 thom allom samman Än nu nalkas nakre mine
 ouine til domin, ok ey skil thom mer at oc mik
 än twäggia fota rwm thera baner är oprest skiold-
 in är a armenom handin vidh suärdhit Än ey är 30

466 än suårdhit vtdraghit Ok sua stort är mit tholo-
 modh at iak·slar ey vtan the slaa förra A mina
 ouina banere äru thry thing som är owirstopa
 fylle giri Oc skörlimnadhär thera hialmbir är thera
 5 hiarta hardska thy at the akta ey älla wrdha
 häluitis pino oc ey syndena huru the ledha äru,
 Hialmboronar är kötzsins luste oc vili at thakkias
 världinne thy at vm tholik thing löpa the huarn
 stadh oc see thz som the ey skullo Skiöldin är
 10 thera vantro ther the mz orsaka syndena ok
 skylda kropsins krankdom for thz at the liua illa
 oc thy akta the ey at bidha synda forlatilse Thera
 suårdh är thera vili at bliua j syndinne hulkit ey
 är än vtdraghit thy at thera ilzska är ey än ful-
 15 compnadh hulkit tha vtdragx nar the vilia sua
 länge synda som the lifwa Än tha sla the nar
 the rosa sik aff syndinne oc astunda länge at liua
 j illo Ok nar thera ilzska är sua fulkompnadh tha
 skal röst ropa ij minom här sighiande Hug nu til
 20 Ok tha skal mina grumhetz swårdh fordärue thom
 Ok huar skal sua thola pino som han var vāktir
 Dyāflanne skulu taka thera siāla hulka ther thera
 siāla skulu slita vtan atiruādo sua som rifwande
 foghla

25

Capitulum xcvi^m

GWz son taladhe iak sagdhe thik för at mällan
 mik ok mina ouini är ey vtan tweggia fota rwm
 Oc nu nalkas the til domin mz androm fotenom
 Än thanne fotin är the godho gerningana lön som the
 30 giordho for mina skuld thy at aff thāssom daghenom

skal thöm ökias vanfrägdh, thera luste beskna thera
gladhi bortakas oc thera sorgh oc dröuilse ökias Ann-
ar fotin är thera ilzska hulkin som ey är än opfylt
alla fulkompnadh vtan suasom sidhuänia är at sighia
at nar nakat thing är fult tha rifna thz Swa fordöm- 5
as the aff domarenom nar thera siäla oc licamma
skilias at Swärdhit är vili at synda hulkit som är
vtdraghit til halfs Thy at nar mannin ällis oc
genuerdhogh thing hända tha ängxlas han meer
ok brindir til syndinna thy at thera hedhír oc 10
framgangir lát thom ey stort thänkia alla akta
huru ledh syndin är Än nu astunda the länge
liua at the mattin fulkompna sin vilia oc tilbyria 467
nu diärflicare at synda än för Vee är thöm thy
at thera fordömilse nalkas nu vtan the bätra sik 15

Höghfärdh ok giri sta mote thom hælgha anda
xcvij

CHristus taladhe mz sine brudh til en forman
sighiande honom thw äst likir kuärna hiule hulkit
som är orörlikit oc nar thz star fast ey rörande 20
sik tha mals ey kornit, Thetta hiulit tekna thin
vilia hulkin som skulle vara rörlikin oc böghelikin
äptir minom vilia oc ey äptir thinom vilia oc astund-
an oc allan thik skulle thu anduordha j mina händ-
ir Än thetta hiulit är mykyt orörlikit äptir minom 25
vilia thy at världinna thanka flytande vatn rörir
mykit oc mödhe thin hugh oc mina gerninga
skodhan oc thanke oc min pina äru sua som dödh
j thino hiarta For hulkit siälizna kostir smaka
thik ey, Tak thy op stämpnebordhit at vatnit 30

maghe flyta oc hiulit vändas oc kornit rasklica
 malas Stämpnebordhit som atirhallir vatnit är
 hughsins höghfärdh oc giri mz hulke thäs hæghe
 anda nadh oc alt got hindras aff hulko siälin
 5 skulle fructsam vardha tak thy sanna ödhmiukt j
 thin hugh thy at vm hona skal mins anda sötme
 flyta j thina siäl oc alle värlzlike thanka vt flyta
 Ok ämuäl vm mina nadh skal thin vili rörlikin
 vardha oc fulkompnin äptir minom vilia oc tha
 10 skalt thu börghia at skodha oc döma thina ger-
 ninga oc rekna mina gerninga vara mykyt vardh-
 ogha Än huat är san ödhmiukt vtan at ey akta
 manna thykkio älla loff älla last oc mottalan ok
 sua gaa at minom vägh hulkin som nu är glömdir
 15 oc ey astunda owirflödhis thing oc likna sik en-
 falloghom mannom Vm thu älskär oc gar thänna
 väghin tha thäkkis thik andelik thing oc min pina
 oc mina hælghra manna väghir är sötir j thinom
 hugh, Tha skalt thw fa vndirsta huru mykyt thu
 20 äst skyllughir siälomen som thw tokt at styra
 Nw for thy at thu fort höght oppa hiulit mädh
 badhom fotomen som är vald oc hedhir thy är
 468 thik giri aff valdino Ok höghfärdh aff hedhrenom
 Far thy nu nidhir ödhmiukande thik siäluan j
 25 hughenom oc bidhiande ödhmiuka män bidhia for
 thik Ällighis skal iak sända thik mina rätuisö sua-
 som stridhastan ström oc iak skal vträfwia rekin-
 skap aff thik til ytarsta skärfwin badhe for wrang
 astundilse oc thanka oc ordh oc gerninga Ok iak
 30 skal vträfwia aff thik the siälana som thine for-
 syn oc styrsll äru andwordadha hulka som iak
 siäluir atirlöste mz mino blodhe

Hwru syndoghe män skulu afwitas xcviij

IHesus gudz son taladhe Jak skal giua minom
 vinom fyra sköte, mz försto skal skiutas som
 blindir är a andro öghano mz andro thän som
 haltir är a androm fotenom mz thridthia thän som 5
 döuir är a andro öranno, mz fiärdha thän som
 liggir nidhir a jordhinne, Thän är blindir a andro
 öghano hulkin som see oc veet gudz budhordh oc
 gerninga oc aktar thom ey oc seer världinna luste-
 lik thing oc girnas thom Tholkin är skiutande mz 10
 tholka matto at honum sighis sua thu äst likir
 lucifero höxsta dyäflenom hulkin som saa högxsta
 gudz fäghrind oc for thy at han astundadhe orätuis-
 lika thz han ey skulle thy for han nidhir til häl-
 uitis ok til hans skalt thw nidhirfara Vtan thu bätra 15
 thik thy at thu vndirstar gudz budhordh oc at all
 värzlik thing äru framfarlikin oc aktir thz ey, thy
 är thik radhelicast at halda thz som vist är ok
 lata thz som framfarlikit är at thu skuli ey nidh-
 irfara til häluitis Än thän är haltir a androm fot- 20
 enom hulkin som hawir idhrugha for giordha synd-
 ir oc tho äruodha han at samanläggia oc faa värz-
 thing Han skal sua skiutas at honum sighis thw
 äruodha for licammans gangne hulkit som madhca
 skulu sköt op äta, Äruodha thy hällir här äptir 25
 for thina siäl hulkin som äuärdhelica skal liua
 thän är döuir a andro örano som astunda at höra
 min ordh oc mina hälghra manna oc hauir annat
 örat opit til skör ordh oc värzlik thy sighis honum 469
 thw äst likir judasse forradhara hulkin som hördhe 30
 gudz ordh mz eno öra oc lät thom vt ganga at

andro thy dugdhe honum ey thz han hördhe
 Atirlyk thy thin öron aff fanytte hörsl at thu
 maghe koma til anglanna sang Än thän liggir
 allir a jordhinne hulkin som wäffs j värlzlicom
 5 thingom ok vilde tho vita huru han matte bättra
 sik Honum sigs sua Thin time är stunter suasom
 en punctir oc haluitis pina är oandelik ok hælghra
 manna ära æuerdhelik Thy lat thik ey thikkia
 thunkt vara at tiltaka nakat hart älla thunkt
 10 fore thina syndir at thz thola at thu maghe koma
 til æuerdhelikit liiff Thy at sua som gudh är mildir
 sua är han oc rätuis thy huar som sua vardhir
 skutin oc takir sik fullan idhrugha oc vilia at
 bättra sik han skal faa mina nadha olio mz hulke
 15 alle hans limi skulu lakias

Onde cristne män som forsma christum äru
 like thom som honum korsfästo xcix

Maria gudz modhir taladhe J thänna timanom
 pintis min son Ok nar judas forradhare nalkadhis
 20 honum nidhir bögdhe min son sik til hans thy at
 judas var stuntir man oc min son köste han oc
 sagdhe Vin til huat kompt thu Ok ginstan gripu
 somlike han oc somlike hardrogho han oc somlike
 spottadho han ther äptir taladhe sonnin sighiande
 25 Jak reknas sua som madhkir hulkin som liggir
 vm vinterin suasom dödhir ok the som framganga
 spotta a han ok stighia oppa hans bak Swa giordho
 judhane vidh mik j dagh suasom vidh madhk thy
 at jak var smälicastir ok owerdhoghastir reknadhir
 30 aff thom Swa forsma oc cristne män mik hulke

som alt rekna fäfango thz som iak giordhe for
 thera skuld oc tholde aff kärlek The stighia oc
 oppa min bak nar the rådhas meer män oc hedhra 470
 än mik sin gudh Nar the rekna mina rätuiso for
 änkte oc vilia at iak skal miskunna thom aptir 5
 thy som thom thäkkis, The sla oc mik j tänderna
 nar the höra min budhordh oc pino ok sighia ey
 thy sidhir Görom här j världinne huat os lystir
 oc ey thäs sidhir skulum vi faa himerike thy at
 ey hafdhe gudh skapat os älla atirlöst os mz sua 10
 hardhe pino vm han vilde at vi skullom fortapas
 Thy skulu the känna mina rätuiso thy at sua-
 som ey skal minzste godhgerning vara vtan atir-
 lön Swa skal oc ey minzsta ilt vara opinat the
 forsma ämuäl mik sua som thrudhande mik vndir 15
 fötir mz thy at the akta ey kirkionna doma älla
 at the lysas j ban Ok thy suasom banlyste flyas
 aff androm Swa skulu thässe skilias fran mik, thy
 at nar männin veet sik vara banlystan oc aktir
 thz ey tha dräps siälin suasom licammin mz suärdhe 20
 thy vil iak som nu synis som madhkir liffna oc
 tee min rådhelica dom Ok iak skal koma sua
 rådhelikin at the som mik see skulu sighia biärgh-
 omen fallin vt owir os ok hylin oc skiulin os fore
 gudz wredhe 25

Capitulum .C.

GWz son taladhe til sina brudh Thu skalt vara
 suasom thz lekiara andbudh som callas fidhla
 vm hulka fidhlarin gör söta liudh oc sylff sla
 hona ok prydhir vtantil at hon skuli synas thäs 30

dyrare oc gylle hona jnnantil mz stadhugho gulle
 Swa skalt thw vara sylfweradh mz godhom sidhom
 oc manzlike snille at thu skuli vndirstanda huat
 thu äghir göra gudhi, ok huat thinom jamcristnom
 5 ok huat siälinne tilbör oc huat licammanom til
 auerdhelica helso Än jnnantil skalt thu vara for-
 gylt mz ödhmiukt at thw ängiom vili thäkkias
 vtan mik oc at thu skuli ey rädhas at misthäkkias
 mannom for mina skuld ther äptir gör fidhlarin
 10 thry thing sinne fidhlo Först suepe han hona j
 sindale at hon skuli ey smittas Annantidh gör
 471 han hänne hus ther hon maghe j gömas Thridhia
 tidh gör han huseno laas at hon skuli ey bort
 takas aff thiufwom Swa skalt thu swepas j ren-
 15 likhet at thu vili ey optarmeer smittas äntiggia
 mz lusta älla mz gerningom vtan äruodha gerna
 ther vm at thu maghe vara ensamin thy at wranga
 manna vmganga fordärua godha sidhi Laasin är
 gran syninna oc hörslinna oc mwnzsins oc gerning-
 20 ena gömo at thu skuli vakta j allom thinom ger-
 ningom at thu suikis ey aff diäfwlsins klokskap
 Nykilin är thän hälge ande hulkin som thit hiarta
 skal oplata suasom mik thäkkis til min hedhir oc
 mina nyttelikhet

25

Cj^m

IOmfru maria gudz modhir taladhe Mins sons
 hiarta är aldra sötast sua som honagh oc renast
 sua som renasta kelda thy at al dygdh oc godh-
 lekir gar fram aff thy sua som aff keldo, Min son
 30 är aldra sötast thy at huat är gudhelicom manne

sötare än at skodha gudz kärlek, oc at han atir-
 löste mannin Ok huat kärlek han tedhe j sino
 aruodhe oc kannedom oc i hans nadhom oc tholo-
 modhe som han teer mannenom daghlica Visselica
 hans kärlekir är ey flytande sua som vatn han är 5
 stadhelica oc langlica bliuande thy at hans kärlekir
 bliuir alt til thz ytarsta mz mannenom Swa at
 stodhe syndoghir man j fordömlsanna dorom än
 tokis han thādhan vm han ropadhe mz vilia at
 bātra sina synde Nu āru twe vāghia mz hulkom 10
 man ma koma til gudz hiārta Första är sandz
 idhrugha ödmiukt hulkin som mannin ledhe j gudz
 hiārta oc hans sārlica vidhértalan Annar vāghin
 är mins sons pino skodhan hulkin som bortröre
 hārdzsko aff manzsins hiārta oc latir han gladhe- 15
 lica löpa til gudz hiārta

Rādhelikin kārā ok dombir owir en munk Cij^m

MARia gudz modhir taladhe til sin son sighiande
 min kāromal āru mykyn ther jak sighir for hānna
 skuld som āhōre Ān thot thw vest al thing Sonn- 20
 in suaradhe mik är allir dombir gifwin oc mik
 tilbör owir al thing dōma Ān domarin tilböre nio
 godh thing Först āghir han granlica oc atuakte-
 lica hōra Annantidh granlica skodha kāromalin
 Thridhiatidh vilia rātuislica dōma Fiārdhatidh spōria 25
 af huat sak kārūmalin āru oprunnin Fāmpta tidh
 at spōria huru lānge kārēmalin haua bliuit ālla
 standit thy at opta vardhir stor skadhe aff doms-
 ins dualu Siāttatidh spōria hulke vitnarane āru
 vm the āru prōuadha j sannind, ālla vm annar 30

hauir flere vitne än annar Siundatidh ey vara
 bradhír oc ey ráddír j domenom, oc ey rádhas
 vald alla skadha alla vanhedhír for sannindiinna
 Attonda tidh ey akta nakars böne alla gafwo
 5 Niondatidh at vara jämpn oc rätuis j domom oc
 sua döma fatikom som rikom sua brodhír oc son
 som vtlaningiom oc ey göra mot sannindinne alla
 rättenom for nakat j världinne lustelikit alla sina
 nytto Thy min kärasta modhír sikh huat thw vilt
 10 Modhorin suaradhe tve kifua mällan sin J enom
 är godhír ande oc j androm ondír än the kifwa
 aff thins blodz löpe annar til at dräpa oc annar
 til at göra lifwande j enom är kärlekir ok lydhna
 j androm är hat oc höghfärdh Gör thy domin
 15 Sonnin suaradhe huru mange vitnara äru mz thin-
 om vin ok huru mange mz androm Modherin
 suaradhe min vin hauir faa oc annar hawir manga
 hulke som väl vita sannindiinna oc forsma tho at
 höra hona Sonnin suaradhe iak skal göra rätuisan
 20 dom Modherin suaradhe Min vin käre ey thy at
 han latir sik nöghia at sins licamma fordhan oc
 oppehälle Vtan jak som hans fru är käre at ey
 skuli ilzskan faa framgang Sonin suaradhe thu
 vest at licamlik dombir gaar fore andelikin dom
 25 oc ey skal nakar dömas för än syndin är fulkompn-
 adh Maria sagdhe O son än thot vi vitom al
 thing tho spör iak for hánna skuld som ahöre
 hulkin licamlikin dombir oc andelikin skal vardha
 owir thánna Sonin sagdhe licamlikin dombir är at
 30 hans siäl skal rasklica skilias vidh kroppin oc hans
 hand skal vordha hans dödhír Än andelikin dombir
 är at hans siäl skal ophängias j háluitis galgha

hulkin ey är aff repom vtan aff mäst brännande
 elde thy at han är afgangit faar fran sine hiordh
 tha taladhe en hālaghīr munkir til domarin sīgh-
 iande Änkte är thik mz thāssom thu calladhe han
 til huilo oc han glömde hānne Hans lydhna är 5
 brustin Hans nampn är afskrapat oc hans gerninga
 āru ānga Domarin suaradhe hans siāl är ey nār-
 uarende j domenom til at suara tha sagdhe dyāfwll-
 in Jak vil suara thw kalladhe han aff vārldinna
 bōlghiom til huilo oc iak nidhīrcastadhe han aff 10
 hōgxsto biārghe j diupasto graff, Hans lydhna är
 raskast til min vilia hans nampn är ārlikit nār
 mik Domarin sagdhe vt thydh huat thu mener
 Diāfwllin sagdhe thz gōr iak nōdhughīr thu kalla-
 dhe han aff vārldinna vmsorgh til andelix liuārnis 15
 huilo suasom til godha hampn Än han hallīr thz
 oc reknar for ānkte Ok astundar meer vārldinna
 mōdho oc fāfāngo, Hōgxsta biārghit tekna sannan
 idhrugha oc scriptamal hulkin som thōm hallīr
 fulcomlica, han tala mz thik som āst alzualloghīr 20
 oc nalkas thino valde Aff thāssō hōgxsta biārg-
 eno nidherkastadhe iak han nar han forethānkīr
 at synda alt til āndalyktinna oc rekna oc haaldīr
 syndena vara ānkte oc haldīr thina rātuiso for
 fāfāngo Diupasta grafwin är hans sualgh oc giri 25
 thy at sua som diupasta graff fyllis ey rasklica
 Swa är hans giri omāttelikin hans nampn är munk-
 ir Ok munksins nampn är at gōma sik siāluan oc
 hāua affhald āmuāl aff loflicom thingom Än thāssin
 al āru afskrapadh j honum oc han callas nu saul, 30
 hans lydhna är brustin thy at suasom tve rutne
 trās ānda kunno ey stadhelica samānfastas Swa

kan ey gudhelikin kärlekir ok himerikis astundan
 hulkin som äru suasom lydhnonna ända oc sam-
 föghilse samantestas j hans lydhno Thy at han
 lydhir ey vtan til värzlrica nyttelikhet oc sin eghin
 5 vilia ok hans gerninga äru äptir minom gerningom
 thy at Än thot jak läs ey mässo oc iak siungar
 ey oc iak gör ey annat suasom han tho gör han
 mina gerninga nar han gör al thässin äptir minom
 474 vilia, Ok magho callas mina gerninga thy at nar
 10 han sighir mässo tha gaar han til thik aff dyrfwē
 Ok aff the dyrfwenne opfyllis han mz mere mine
 ilzsko Han siongir ok ämuäl for rosn oc for manna
 loff skuld ok vände sin ryg til min nar jak vände
 min bak til hans oc han vände sin quidh til min
 15 quidh nar iak vil thz är at han fulkompnar allan
 sin lusta äptir minom vilia Ok alt thz som han
 gör thz gör han for sina eghna nytto skyld oc
 äptir sinom eghnom vilia ok thy äru hans ger-
 ninga mina gerninga ther äptir syntis the sama
 20 siälin skild vidh kroppin blind oc skäluande Ok
 en suartir diäfwl ropadhe til domarin sighiande
 Döm mik thässe siälinna thy at hon är nu siälff
 näruarande oc hänna licamlike dombir är owir-
 gangin, swa som thu sagdhe at hans hand skulle
 25 vara hans dödhir Domarin sagdhe thz ma twem
 lundom vndirstandas äntigia at ond gerning var
 hans dödz tilfälle älla at hans licamlica hand
 stynte hans licamlica liiff Diäfwllin suaradhe
 Baadhin äru san thy at hans oblygha liuerne drap
 30 hans siäl oc hans otholamodh lät op hans ködz
 saar aff hulko han doo Domarin sagdhe thu rögdhe
 honum för än han fölgdhe thinom vilia j allom

thingom oc at thu nidhirkastadhe han aff högxsta
 biärghe oc at han vände sin quidh til thik thy
 hörom nu huat siälin sighir siälff til hulka dom-
 arin vände sik tha ok sagdhe O siäl thu hafdhe
 skäl at skodha mällan ont oc got hui kastadhe 5
 thu tha hedhírlica prestins nampn vndir thina
 fótir Hon suaradhe Jak hafdhe skäl vtan jak
 fölgdhe hällir minom vilia ey troande at sua stor
 makt oc mykylikhet huldis oc skyldis vndir sua
 litlo thinge Domarin sagdhe thu viste at ödmiukt 10
 oc lydhna är klostir liuärnis fulkompnilse, Hui
 ingik thu tha suasom varghir vndir faars liknilse
 Siälin suaradhe at jak matte vndfly världinna
 skam oc obrygdhilse ok haua rolicare liuerne
 Domarin sagdhe O brodhir oc tho ey min vin 15 475
 thw saat hálghra brödhra äptedöme ok hördhe
 hálghra manna ordh hui folghde ey thu thom
 Siälin suaradhe Al the godho thing som jak hördhe
 oc sa varo mik hatelik oc thung, Ok thy stadh-
 gadhe jak j mino hiarta haldir fölghia minom 20
 vilia än hálghra manna sidhom Domarin sagdhe
 huat ey idhnadhe thu fasto böne oc scriptamal
 Siälin suaradhe iak pläghadhe göra oc idhna tholik
 thing, Vtan jak giordhe suasom thän som sighir
 minzsto thingin at han maghe thäkkias, oc löne 25
 störsto oc mästo thingin at han skuli ey misthakk-
 ias Domarin sagdhe huat ey las thu at huar männ-
 iskia skal göra rekinskap aff ytarsto skäruenom
 thz är aff minzsto thingomen Tha suaradhe siälin
 sua som mz myklo thuti Jak las thz oc viste j 30
 mino samuiti vtan jak vante thina miskund vara

sua mykla at thw vilde ey æuårdhelica fordöma,
ther äptir syntis diäfwllin oc sialin badhin saman
bundin oc foro nidhir til háluitis

Här äru thry capitula borto oc the scrifwas
5 j konunga bokinne Första xxvi Annat xxvij
oc thridhia xxviiij j konunga bokinne som oc
reknas här for capitula (Åttonde Boken, Kap. 26—28)

Huru man skal oc stridha mot frestilsom mz
hälgra manna äptedöme Cvj^m

- 10 CHristus taladhe til sina brudh Hwi rādhis thw,
thy at än thot thu aate fyrom sinnom vm daghin
thz reknadhis thik ey til synd Vm thu giordhe
thz mz hans lofwe som thu äghir lydha Stat thy
stadhugh, Thu skalt vara suasom riddare hulkin
15 som vardhir slaghin j stridhinne mz mangom saar-
om oc giuir atir ouininom myklo hardhare saar
ok är ä thy hetare til at stridha at han vardhir
meer slaghin aff ovinenom Swa skalt thw sla atir
j gen ouinen oc vara stadhugh oc haua skällikin
476 20 vilia at bliua j godho, Tha sla thu atir ouinin
nar thu lydhir ey frestilsom, Vtan star mannelica
mot thom sätlande ödhmiukt mot höghfärdhinne
oc afhald mot owirstopa fylle, Tha äst thu stadh-
ugh nar thu korrar ey mot gudhi vtan thol al
25 tilkomande thing gladhelica oc thakkir gudhi Än
tha är thin vili skällikin nar thu astunda ey lön
vtan äptir minom vilia oc latir thik alla j mina
händir Thz första godha som är at sla atir j geen
ouinen hafde ey lucifer thy at han lydde ginstan

sinom thanka oc thy föl han sua at han skal
 aldre oprättas thy at sua som han hafdhe ängin
 sina ilzsko äggiara sua skal han ok ängin oprätara
 haua thz andra godha som är stadhughetin hafdhe
 ey judas thy at han vanhopadhe oc drap sik siälu- 5
 an thridhia godha som är godhär vili hafdhe ey
 pylatus thy at han hafdhe hetare vilia at thakkias
 judhomen oc til sin eghin hedhär än til at frälsa
 mik Än första godha som är at sla atir jgeen
 ouinin hafdhe min modhär hulkin som gaff atir 10
 dyäfflenom oc motesatte sua mang genslagh huru
 mang frestilse han kastadhe mote hanne Thz andra
 godha hafdhe dauid hulkin som tholughär var j
 genuärdho oc ey vanhopande j sinä syndafalle, Thz
 thridhia som är fulkompnin vilia hafdhe habram 15
 hulkin som forlät sit fädhärnis land oc offradhe
 sin enga son fölgh thy thu thöm äptir thinne
 makt

At göma dygdhe mot diäfulsins frestilsom Cvij

EN mykyt faghär ängil syntis til hulkin andre 20
 ängla syntos tala sighiande O vin hwi offra thu
 vorom gudhi toma nytir Han suaradhe än thot j
 al thing vitin tho talar jak for hanna skuld som
 ahöre For vars gudz närvaru ma jak aldre dröuas
 oc sua thiäna iak hans vilia til siälina thrifnadh 25
 at iak aldre miste hans närvaru ok än thot iak
 offra ey honum söta nötir tho offra jak nakat
 lustelikit som är nykil aff renasto gulle Sylfkar
 oc krono aff dyrom stenom, Nykillin tekna renan
 synda angär hulkin som oplätir gudz hiärta ok 30 477

inledhe syndoghan man j gudz hiarta Karit
 tekna lusta oc kärlek j hulkom gudh huilas söteli-
 ca mz siäline Kronan är stadhugh lydhna aff
 gladhu hiarta, Oc thässe thry vträffuär min gudh
 5 aff halghe siäl Nw än thot thässin siälin som är
 anduordhath mine gömo forsmadhin thässin thry
 tho atirbär jak thom oc offra gudhi annantidh
 hulkin han offradhe honum Ok gudz hedhär vardhär
 ey thäs sidhär Jdhrughans nykil är thässom
 10 thungir sua at han vil ey höra han Gudhelic
 älskelikhetz kar är honum sua best at han vil
 ängaledhis lokta thz, Thy at huru kan andelikin
 sötme honum sötir vardha mädhan kötzsins luste
 är rotadhär j honum thy at ey kunno tw gen-
 15 uerdhogh thing sämias i eno kari Lydhnonna krona
 är honum thung at bära thy at hans eghin vili
 thäkkis honum sua mykyt at honum synis sötare
 at folghia sinom eghnom vilia än gudz vilia tha
 vände ängelin sik til gudh oc sagdhe See herra
 20 nykillin karit ok kronan til hulkin thässe siälin
 giordhe sik owerdhogha ok thy thän tidh som
 siälin rifna är hon jnnan til ful mz thräk hulkin
 som skulle vara ful mz sötasta honaghe Mit j
 skalinne liggir ormbär Skalin är hiärtat hulkit
 25 som fult är mz världinna astundilsom suasom
 mz thräk nar thz rifnar j dödhenom Ormin är
 siälin hulkin skulle vara renare än solin oc hetare
 än lughu Än hon är nu vordhin ledhär ormbär
 fullär mz etir, ängom skadhelicom vtan sik siälu-
 30 om til fortapilse tha taladhe var herra til sinna
 brudh sighiande Jak sighär thik vm liknilse huru
 han är skapadhär Swa som en man stodhe oc

annar kome til hans nar huars thera änlite vare
 til annars sagdhe thän som gik O herra suasom
 et rwin är mällan os tee mik huat vägh jak skal
 gaa thy at iak seer thik vara välloghastan oc
 sötastan ok aldra bäzstan sua som thän aff hulk- 5 478
 om al godhlekir är ok vtan hulkin ängin är godhär
 han suaradhe O min godhe vin jak skal tee thik
 thriggiahanda vägh hulkin tho ledhe oc draghär
 til eet Han är stenoghär oc myrkir j förstonne oc
 hardhär oc beskär Ok j ändanom slättastär ok lysa- 10
 star oc sötastär Han suaradhe tee mik at enast
 väghin oc jak vil gern fränhalda han, thy at jak
 seer vadha vara j dualanom oc skadha at villas
 vt aff väghenom ok mästa gangn at fölgia vägh-
 enom thy fulkompna mina astundan ok tee mik 15
 oc visa sannan vägh Jak aldra thinga skapare är
 thän som star owmskiptelikin ok äüardhelica stadh-
 ughär tha nalkadhis han mik nar han älskadhe
 mik oc astundadhe änkte sua mykyt som mik oc
 jak vände mit änlite til hans nar jak insände 20
 gudhelikin hugnadhär j hans siäl ok världinna
 glädhi oc kötzsins luste var honom hatughär oc
 styggär Först tedhe jak honum at han skulle vara
 lydhughär mik sinom gudhi oc sinom formanne
 Vtan han suaradhe mik hugxsande j sinom thanka 25
 Ey skal iak thz göra thy at formännin är hardhär
 oc ey kärlex fullär ok thy forma iak ey at lydha
 honum mz godhom vilia Jak tedhe honum annan
 vägh som var at fly kötzsins lusta oc fylghia
 minom gudhelicom vilia ok fly kräselica födho ok 30
 älska atirhald thy at thässe väghane ledha til sanna
 lydhno, Ok han suaradhe mik Ängaledhis gör iak

thz thy at min natura hon är krank thy skal iak
 äta oc sofwa til mätte ok tala ok lee for världinna
 glädhe ok hugnadh Jak tedhe honum thridhia
 väghin som var at haura got tholomodh for mik
 5 sin gudh thy at tholomodhit ledhir til atirhald
 oc hālagha lydhno Vtan han suaradhe mik Ey skal
 479 iak thz göra thy at vm iak vmbär oc thol the
 smālikhet som mik görs tha kallas iak flatir daare
 Hawir jak fatikare klādhe än andre tha forsmas
 10 iak aff allom ok vm nakat vanshipat är j minom
 limom tha är vidhirthorftelikit at nakar min
 gerning mannom thāk opfyller oc batre thz Swa
 striddom vi sagdhe vor herra Jak oc hans samuit
 til thās han fiärkadhe sik fran mik, oc vānde til
 15 mik nakkan oc ey ānlitit än nar giordhe han thz
 Sannelica tha han ville at enast lydha j thōm
 thingom som honum thāktos Än nu āruodha
 dyāfwllin at han maghi göra han allan blindan oc
 maallōsan oc binda hans hāndir oc snāria hans fōtir
 20 ok ledha han sua blindan til hāluitis myrk Än tha
 gör diāfwllin han blindan nar han thānkir sua
 gudh atirlōste mik mz sino blodhe ok pino Ey
 fortapa han mik thy at han är miskundsambir Ok
 ey ranzsaka han ālla nāffse sua hardhelica synd-
 25 ena som mannin synda j huarre stund Aff thāso
 prōfuas at hans tro är ey stadhogh thy at han
 findir j mino ewangelio at jak krāfwir rekenskap
 aff ordhom huru myklo hällir aff gerningom Ok
 rike mannin jordadhis j hāluite ey for roff vtan
 30 for thy at han vannytiadhe thz som honum var
 lānt Än tha gör dyāfwllin han mallōsan nar han
 hōre mina vina āptedōme oc ordh oc sighir opir-

barlica at ängin forma nu sua lifwa Aff thässa
 pröuas at han haur litit hop, thy at jak som gaff
 minom vinom sua renlica oc ärlica at liua Jak är
 ok mäktoghir at giua honum tholik sama vm han
 hopadhe a mik Tha bindir diäfullin hans händir 5
 nar han älskir nakat meer än mik oc aktar meer
 världinna än min hedhir Vakte thy at han dragx
 ey aff diäflenom nar han snär sik j världinne thy
 at diäfwllin sätir ther krokin huar minzst vaktas
 Tha bindir diäfullin hans fötir nar han vakta ey 10
 sina thanka ok astundilse oc skudhir ey mz hwat
 matto han frestas ok vaktir sua jamcristins oc 480
 kötzsins licamlica nyttelikhet at han vakte ey sit
 siäla gangn, Hugxse thy huat iak sagdhe j ewang-
 elio At mannin läggiande handena a ardhrit 15
 skal ey see til ryggia Ok hulkin som byrghiadhe
 meer nyttelik thing skal ey gaa til ryggia til thz
 som är mindra nyttoghare Än tha sätir diäfwllin
 band owir hans hiarta nar han böghe hans vilia
 sua til ilt at han thänkir vilia vara j världinna 20
 hedhir oc bliua j tholkom stadhga Ouinen ledhe
 han oc til myrkit nar han thänkir swa Ey aktir
 jak stort huat jak hällir faar himerike älla häluite
 Vee är thom j tholkit myrkir kombir Tho vm
 han vil vända sik til mik hauande vilia at göra 25
 got huat han forma skal jak löpa mot honum
 suasom fadhír thy at suasom ey bör nakrom
 manne at taka nakra til hustru mot sin vilia Sua
 höfwir thz oc ey jomfruna synj Thy är vilin eet
 andbudh mz hulkom gudhelikin kärlekir ledhis jn 30
 j siälinna Ok suasom thän som stena brytir letar
 först sma springor oc sidhan större Swa letar jak

först godhan vilia mz hulkom ther jak ingiutir
 mina nadh ok sidhan tha godhír vili vaxse meer,
 oc ökis mz godhom gerningom gifwir jak mere
 mina nadh til thäs sten hiarta vnuändis j kötlikit
 5 hiarta oc köthiarta j andelikit hiarta

Jomfru maria oc johannes baptista oc magda-
 lena thäktos gudhi mäst Cviiij^m

GWz son taladhe thri hálge thäktis mik for
 andra Maria min modhír Johannes baptista oc
 10 maria magdalena Thy nar min modhír var föd
 var hon sua faghír at ängin smitta var j hánne
 Ok thz visto oc forstodho väl diäflanne oc hiollo
 thz sua syrghelikit oc toko sua jlla vidh sik at
 suasom een röst hafdhe ropat aff háluite sigh-
 15 iande En jomfru är född hulkin sua dygdhelica
 framgar at hon gaar owir alt thz som skapat är
 j himerike oc j jordherike ok skal koma til gudz
 säte Vm vi framgangom mot hánne mz allom
 varom snarom hon syndirlöse thom alla oc the
 20 syndirslitas aff hánne sua som skäfwä ok rutin
 481 reep Vm vi komom mot hánne mz alle vare ilzsko
 oc orenlikhet hon sydirskär thz alt suasom gräs
 aff skärs mz lia Vm vi kastom for hona världina
 alla kötzsins lusta Hon vtsläkkir thom raskare än
 25 eldz gnista släkkis aff starkom ström Nar johannes
 baptista var föddir misthäktis han sua diäflomen
 at sua som en röst ropadhe aff háluite sighiande
 En vndarlikin piltir är föddir Huat skolom vi göra
 vm vi gam mot honum mz höghfärdh han forsmä
 30 at höra os Ok vil ängaledhis lydha varom äggilsom,

Han vände til os nakkan vm vi teem honum rike-
 doma oc vil ey see thom oc allir luste är dödhir
 j honum Nar maria magdalena var vnuänd tha
 sagdho diäflanne huru skulum vi atir ledha hona
 vi tappadhom feta braadh Hon thwa sik sua mz 5
 tarana vatnom at vi thorom ey see til hanne Hon
 höl sik sua mz godhom gerningom at ängin smitta
 gaar til hanna Hon är sua brännande oc heet j
 gudz thiänist ok hälaghet at vi thorom ey nalkas
 hanne Thässe thry hafdho sina siäl suasom frw 10
 oc sin licamma suasom thiänara Ok thera siäl
 hafdhe thry godh thing Först älskadhe hon änkte
 suasom mik sin gudh Annantidh ville hon änkte
 göra mot mik Thridhiatid vilde hon änkte lata
 thz som gudhi til hördhe Nw än thot thässin hafdho 15
 tholkin vilia tho forsmadhe the ey sin licamma oc
 gafwo honum ey etir for kost oc ey thorna for
 klädhe Ok ey lagho the j myrohögh vtan the
 hafdho matelikit oppehälle til min hedhir oc siäl-
 inna nytto oc klädhe til at hylia licamman oc ey 20
 til höghfärdh Sömpn til huilo oc säng til roo oc
 lättelse tho hafdho the gerna lidhit al beskasto
 thing, oc haft til kost, ok thorna haft for klädhe
 ok lighat j myrohögh vm the hafdho vitat thz
 haua thäktz mik ok vm jak hafdhe gifwit thom 25
 ther til nadh Än for thän skuld at the visto mik
 rätuisan ok myskundsaman j allo, thy suasom the 482
 varo skälik til at atirhalla licammans oloflik rörilse
 Sua varo oc the miskundsam oc rätais til at giua
 kroppenom sina vidhirthorfft at licammin skulle 30
 ey falla oc fordäruas for mykyt äruodhe älla atir-
 hald Än nu mat thu spöria mädhan hälghe ärmeta

hafdho sua stora nadh at somlike aff thöm ato
 ey vtan een tima j vikone ok somlike lifdho oc
 föddos aff thy som anglanna förde thom Hwi iak
 gaff ekki thässom tholka nadh Jak suara thik the
 5 hálgho fadhírne fingo thollikit atirhald oc fasto for
 thry thing Först til at oppinbara mit vald oc nadh
 at människian viti at suasom iak oppehallir siäl-
 inna vtan licamlica födho Swa forma iak ämuäl
 at oppehalla licamman vtan mat vm mik sua
 10 tháktis Annantidh til at tee äptedöme mz thera
 äptedöme at männene vitin at licamlikit äruodhe
 oc dröuilse draghír oc ledhír siälinna til himerikis
 Thridhiatidh for syndinna flylse thy at lustin
 draghír mannin til pino vtan han atirhaltz, Thy
 15 ther til at männene skulin nima atirhalla sik oc
 matta oc tämptra sik til at liua rättelica, nytiadhe
 iak gudh oc man licamlica födho oc mattelica
 vidhíorthorfft j vörldinne Än tho at iak hafdhe
 makt at liua vtan mat, at mannin skulle thakka
 20 mik j allom timom Ok haua matelikin hugnadh j
 vörldinne oc fulkommit frälse mz hálghom mann-
 om j himerike &c

At atirfylla tappadha tima mz kärlex äruodhe
 Cix.^m

25 MAría gudz modhír taladhe Hwar herranom pre-
 senteris nyttir finnas stundom nakra toma j bland
 thom hulka som op skulu fyllas at the varin herr-
 anom thäs thäkkare Swa är ok j andelicom ger-
 ningom Mange göra manga godha gerninga for
 30 hulka syndin minzskas at the skulin ey koma til

haluitis tho varo mange fafange tima for the
 godha *gerninga* oc j bland thom hulke andelica
 agha vpfillas vm timin rakkir til at aruodhe, vm 483
 timin rakkir ey tha aghir idbrughe oc karlekir at
 opfylla Swa offradhe maria magdalena gudhi nötir 5
 thz ar godha *gerninga* J bland hulka manga toma
 nytir varo, thy at hon hafde langan tima til at
 synda, vtan hon oplypte thöm alla mz lango aru-
 odhe oc tholomodh Än johannes baptista offradhe
 gudhi suasom fulla nytir thy at han thiante gudhi 10
 aff sinom vngdom offrande honum allan sin tima
 Än jak som gudz modhir ar offradhe fulla nyter
 oc sötare än honagh, thy at aff minom vngdom
 var iak oplypt mz nadh oc gömd j nadhinne Thy
 sighir iak at än thot syndin ar mannenom forlatin 15
 tho skulu förro tome timane atirlösas mz tholo-
 modhe oc karlex aruodhe mädhan mannin hawir
 timan

Aff godhan anda oc ondan C.x.

GWz son taladhe Jak skal sighia thik huru goddhir 20
 ande oc ondir äru vndirstandande mädhan twe
 anda äru Min ande ar hetir oc gör tw godh thing
 Först latir han änkte astunda vtan gudh Annan-
 tidh giuir han högxsto ödhmiukt oc världina for-
 smälse Än ondir ande ar callir oc hetir Kallir 25
 thy at han gör mannenom beest alt thz som gudhi
 til höre Hetir thy at han böge mannin til kötzs-
 ins lusta oc världinna höghfärdh oc til at astunda
 sit eghit loff ok rosn Han kombir sua blidhir
 som vin Än han ar suasom bitande hundir han 30

kombir oc suasom sötir hugnare än han är värste
 suikare ok forradhare thy skalt thu sighia honum
 nar han kombir Ey vil iak hauh thik thy at thin
 ande är ondir Än godhom anda skalt thu suara
 5 nar han kombir kom herra suasom eldir oc op-
 tänd mit hiarta thy at än thot jak är ouärdhogh
 at hauh thik tho vidhirthorff jak thik a mina
 väghna oc ey vardhir thu batre aff mik, älla vidhir-
 thorff mik vtan iak vardhir batre aff thik oc for
 10 thina skuld oc vtan thik tha är iak änkte

Huru andelikin hedhir ma aflas from lundom
 Cxj.

484

CHristus talathe thry lagh äru Eet är kirkionna
 Annat kesarens thridhia almoghans Al thässin
 15 laghin scrifwas a dödhra diura skinnom Än annat
 lagh är andelikit hulkit ey scrifwas a dödhra diura
 skinnom j liffsins bok hulkit som aldre tappas
 älla opnötis aff aldirndom ok haffs aldre j ledho
 ok ägx ey mz vansamlikhet Nw är huart eet lagh
 20 got oc skal styras oc skipas til siälina helso oc
 til at fulkompna gudz budhordh oc til at fly ond
 astundilse oc til at göra godha gerninga Nw j
 laghomen som scrifwas a skin är eet ordh som
 six at faa nakat thy ther til at nakar maghe faa
 25 nakot är eet aff fyrom vidhirthorfftelikit, Thy at
 antigia giffs nakrom nakar gafwa for kärlek oc
 hemelikhet älla for arff älla mz skippte älla for
 ödmiuka thianist Samuledh är aff andelicom rät
 ok laghom som är at vndirstanda gudh, älska oc
 30 nytia Ok j thässa laghi är hedhir oc andelike
 rikedoma som är at vmskipta al skapadh thing j

skaparin forlata sin eghin vilia for gudz skuld
 älska dygdhe oc gifwa oc skipta världinna for
 himerike Thässe rikedom aßas fyrom lundom
 Först for kärlek thy at suasom värlzlikin herra
 giuir nakrom gafwo aff kärlek vtan hans forskyll- 5
 an Sua iak skapadhe oc atirlöste mannin mz min-
 om godhlek oc iak vmbär daghlica mz honum oc
 hedhra han mot the misthykkio som han gör mik
 Ok an ther owir hulkin som mik älskär aff allo
 hiarta oc astundar änkte vtan mik han skal haua 10
 the dygdh j jordherike som scrifwas j hiartano
 mz gudz fingir ok thän hedhär j himerike som
 scrifwas j lifsins bok som är äüardhelikit liiff
 Annantidh faas andelikin hedhär for arff Visselica
 jak köpte oc oplät mannenom himerike mz arffs 15
 rät vm mins mandoms pino thy at suasom mann-
 in salde diäflenom gudhelikit arff takande ther
 fore litit äple til vidhärskipte for äuerdhelican
 losta, Forbudhin kost for lifsins trä, fals for sann-
 ind Swa syndirslet jak olydhnonna breff lydhande 20
 gudhi fadhär Jak fult giordhe for äplesins sötma 485
 vm mins hiarta plagho ok besklikhet oc Jak for-
 skylladhe människione lifwit mz minom dödh Ok
 jak atirledde mannin vm mins mandoms tro Ok
 sua skipadhe jak alla sannind ok thy hulkin som 25
 tro mina sanninda ordhom oc fölghie mik han
 skal faa andelica rikedom mz arffs rät vm mina
 nadh Thridhiatidh faas andelikin hedhär for skipte,
 nar mannin skil sik fran kötlicom lusta oc kraas-
 om oc vmskipte kötzsins lusta j atirhald Rikedom 30
 j fatikdom hedhär j forsmäilse, licamlica frändär j
 gudz vina vidhértalan ok världinna syn oc vm-

gango j gudz syn oc venskap Fiärdhatidh faas
 andelikin hedhír for ödhmiuka thiänistä oc ger-
 ninga Nar mannin stridhe j gudz thiänisto oc j
 tholomodhe suasom starkir riddare j stridh oc
 5 thiänar j ödhmiukt oc troskap suasom troin swen
 oc skipa al thing som honum äru anduordadh
 miskunnelica oc rätuislica sua som godhír ämbiz-
 man oc takír sik vara oc vakar mot frestilsom
 suasom godhír väktare, han är värdhoghír at
 10 faa hedhír oc andelica rikedom hulkä ey kunno
 scrifuas j diura skinnom vtan j siälinne Ok sua-
 som thry scrifwadh lagh äru nyttogh til at göra
 oc fulkompna rätuiso Swa är andelikit lagh söt
 til löna O dottír äruodha thy at faa andelikin
 15 hedhír mz kärlek, änkte älskande suasom mik
 mz arff stadhelica troande alt thz som kirkian
 biudhír Mz ödhmiukom gerningom görande godha
 gerninga til min hedhír, Thw äst calladh j minom
 laghom oc thy äghír thu göma min lagh Än mit
 20 lagh är at liua äptír minom vilia, thy suasom
 godhír klärkir liuir äptír kirkiona laghom sua skalt
 thu liua äptír mina ödhmiuktz laghom liknande
 thik minom vinom Al värlzlik lagh äru endel til
 världina hedhír oc endel til hánna forsnäilse Än
 25 ensamit mit lagh thz ledhe til himerikís thy at
 fore mik oc äptír mik vndírstar ängin fullelica
 huru ärofullir himerikís sötme är sua som jak
 oc thän som iak vil oppinbara

Höghfärdhoghe liknas vidh fiädhöl Cxij^m

486 30 Ihesus gudz son taladhe til sina brudh Rädz ey
 aff thässa mannanna höghfärdh hulkin ther rask-

lica far fram Ena handa flughu kön är hulkit som
 callas fiädhal thz hawir bredha vinga ok litin
 krop Annantidh mangra handa lit Thridhiatidh
 flyghir han höght j vädhrit for sina lätelikhet
 Än for thy at han hawir litin styrk fallir han 5
 rasklica oppa thz som näst är stokka älla stena
 Thz flughu könit tekna höghfärdhogha hulke som
 haua bredha vinga oc litin krop thy at thera
 hughir thrutmar aff högfärdh suasom vtbläst
 bladhra oc the tro sik haua al thing for sina 10
 forskyllan oc halda sik bätte oc värdhogare än
 andra, Ok vtuidha sin nampn owir alla världinna
 vm the thz formatto Än for thy at thera liiff är
 stunt suasom een punctir thy falla the nar the
 ey thänkia Annantidh haua höghfärdhoghe mang- 15
 fallan lit suasom somarfoghlín thy at the högh-
 färdhas aff sina lima fäghrind oc aff goz oc släkt
 ok vmskipta sin stadhga äptir alla höghfärdinna
 fundom Än nar the döð äru the ey vtan jordh
 Thridhiatidh nar höghfärdhoghe äru opkompne a 20
 högxsta högfärdhonne trappo tha falla the vadhe-
 lica j eno öghnabliki j dödhin

En afladhe sik stort nampn j världine oc
 stora pino j häluite Cxiiij^m

GWz son taladhe Läsi scriptena hua som vil ok 25
 han skal finna at iak giordhe propheta aff hirdhom
 oc vngom mannom oc fakunnoghom Ok än thot
 ey toko alle helsonna ordh oc kändedom tho ther
 til at min kärlekir skulle kungöras, komo min
 ordh til manga Swa vtualde iak oc fiskara til at 30

predica lätstina oc ey sniälla mästara at the skullin
 ey äras aff sinne snille Ok at alle skulle vndir-
 standa at suasom gudh är j sik vndirlikin oc
 othänkelikin Sua äru oc hans gerninga othänkelica
 487 5 thy at han gör mästo thing j minzstom thy at
 huar thän man som gaar äptir världinne til at
 huaa hænna äro oc at fulkompna sin losta han
 läggir oppa sik stora oc thunga byrdhe Jak sighir
 thik äptedöme aff enom man Han gik mz alle
 10 astundan äptir världinne ok afladhe sik stort
 nampn aff världinne Ok lagdhe mästä synda
 byrdhe oppa sin bak thy hawir han nu stort
 nampn j häluite oc största thunga ok ysäld til
 löna oc höghelikin stadh j pinonne Somlike foro
 15 nidhir fore honum j thän stadhin oc somlike mz
 honum oc somlike äptir honum, ok the foro fore
 honum hulke som han styrkto mz hjälpa rädhom
 til at vtuidha sina ilzsko, oc hans gerninga atir-
 lön nidirforo mz honum Än the foro nidhir äptir
 20 honum som fölgdho hans äptedömom oc thy ropa
 the försto til hans suasom aff stridh sighiande
 Vi brinnom hetelicare aff thine näruaru thy at
 thw lydde varom raadhom Thy vari thu forbann-
 adhir oc värdhoghär ther ophängias huar aldre
 25 brista repin vtan ther som äuärdhelikin eldir bliuär
 värsta skam vari thik for thina höghfärdh oc giri
 Hans gerninga ropa ok sighia O vsald jordhin
 formatte ey at födha thik mz sine fruct thy girn-
 adhis thu al thing Gul oc sylff formatte ey at
 30 fylla thina astundan oc giri thy äst thu nu ther
 aff skildir oc tombir aff allo godho thy skulu
 liuande korpa slita thina sial ther sua skal syndir-

slitas at hon aldre minzskas älla forgar vtan altidh
 döo ok liuір tho Än the som nidhırforo aptır
 homum ropa swa Vee thik at thu vast föddir thin
 luste skal vmuändas thik j hat oc ilzsko Swa at
 thu vili ey tala eet thz ordh aff hulko gudh 5
 matte hughnas thy at suasom allır godhır hugh-
 nadhır oc luste är j gudz hedhır oc älskogha oc
 otalikin glädhi hulkin ther vi ärom ouärdhoghe
 at fa thy at vi fölgdhom thik Swa vari thik sorgh
 oc osämia aff diäflanna kompanskapi skam for 10 488
 hedhır brändaghi for sköran lusta ängin huila for
 kötzsins hughnadh köld for thin älskogha oc for
 stora nampnit som thu bart ouärdhelica vari thik
 forbannilse oc smälicastır stadhır for äro fult oc
 hedhırlikit säte See talande mz liknilsom tholik 15
 thing forskylla the hulke som snärias j tholkom
 thingom owır gudz skipan

Rät akt vari j allom thingom Cxiij

CHristus taladhe til sina brudh Vakta thik for
 diäfwlsins stek hulka han steke j skörlimnaz oc 20
 giris elde thy at huar som fitme kombir til eldin
 ther drypir nakat aff Swa drypa synde aff vārlz-
 lica manna vmgango oc kompanskapi ok än thot
 thu vest ey aldra manna samuit tha oppinbara
 ytro teknin huat som jnnan skylis j hughenom, 25
 Ther aptır taladhe gudz modhır Hwar thin ger-
 ning vari skällik oc thin akt rät, at thu göri alt
 thz thu gör mz the akt at gudz hedhır fulkompnis
 oc siälinna nytta oc gangn sätis fore licammans

lusta thy at mange thiäna gudhi mz *gerningene*
 Vtan wrang akt myrke alt got Swa som thu mat
 vndirsta mz liknilse oc äptedöme Et diur är hulkit
 som kallas biörn Nar han är sultin oc seer the
 5 bradh som han astundir tha fästir han een fotin
 j bradhina oc mz androm leta han huar han maghe
 fästa fotin stadhelica at bradhin skuli ey slippa
 homum vtan at han maghe vända hona oc äta
 äptir sinom vilia Thänne biörn see al tidh oc
 10 skodha bradhina oc ey aktir han älla skötir gul
 älla välloktande oc dyra yrte älla dyra stena
 vtan at ena sighran stadh oc fäste at han maghe
 halda atolin oc bradhina som han hawir Swa
 thiäna mange mik mz bönom oc fasto aff rädd-
 15 ogha thy at the see ok skodha rädhelico pinonna
 oc mina mykla miskund The hedhra mik mz
 nakrom litlom *gerningom* oc mz vilianom göra
 the mot mins sons budhordhom Thy at the haua
 alla sina akt til kötzsins lusta ok världinna giri
 20 Än for thy at the rädhas dödhin ok komma skol-
 ande pino thy thiäna the mik at the skulin ey
 489 mista nadhina oc ey koma j pinona Ok thz synis
 väl j thy at the aldre thänkia mins sons pino
 hulkin som är suasom dyrasta gul oc ey akta
 25 the thäs hälgha anda gafwor Swasom välloktande
 yrte Ok ey fölghia the hälghra manna liuärne
 hulke som äru suasom dyrasta stena Ok ey göra
 the mins sons vilia vtan at enast vilia the stydhia
 sik vidh mik at the moghe thäs tröstelicare synda
 30 oc faa framgang j världinne Thera atirlön är litin
 thy at thera *gerning* gik fram aff kaldo hiarta Ok sua
 som biörnin aktar ey fota fästona nar bradhin är

opädin Swa dughir thom litit min fästa nar thera
 liuffs luste andas thy at the forlato ey sin eghin
 vilia at the skullin göra gudz vilia oc beddos ey
 mina hialp aff kärlek vtan aff räddogha

siälin hawir andelica limi Cxv^m

5

GWz son taladhe til sina brudh thw äst suasom
 thz hiwl som fölghe andro hiule Swa skalt thu
 fölgia minom vilia Jak sagdhe thik för aff enom
 hulkins siäl diäfwllin atte Nu skal jak sighia thik
 j hulkom lim han är fangin Jak är likir thom 10
 manne som sighir sinom stupogrefwa J mino huse
 äru thre gömor j the försto äru the som värdh-
 ogha äru at mista liuit J andro äru the som mista
 skulu nakan lim J thrindhio the som skulu flängias
 ok mista hudhina Stupogrefwin suara o herra vm 15
 nakre skula mista liuit, oc nakre hamblas oc
 flängias hwi duäls domin thy at thera sorgh
 glömdis vm the dömdis rasklica, Herran suara
 Jak gör ey vtan sak thz som jak gör thy at the
 som liuit skulu mista skulu oppinbarlica näfsas, 20
 oc godhe seande thera plagho ok ysäld vardhin
 thäs batre oc onde rädhins oc vaktin sik fram-
 ledhis Än the som hamblande äru skulu först
 dröuas at the thänkin j sino hiarta thz onda som
 the giordho oc sörghin, Ok the som flängiande 25
 äru skulu plaghas mz sorgh at the kännins vidhír
 sik j sörghinne mädhan the glömdo sik j glädh-
 inne Oc vaktin sik thäs granlicare at the varra
 tholde Jak är thän herran jak hawir dyäfwllin
 suasom stupogrefwa til onda manna näfst äptir 30 490

huars eens forskullan Hulkom vald är giuit owir
 thässa siälina j thom lim som iak thik sighir thy
 at suasom licammin är skapadhír vm limi vtantil
 Swa skal oc siälin andelica skipas jnnantil thy
 5 suasom licammin hauir miärgh oc been ok köt oc
 blodh j kötino oc köt j blodhino Sua skal siälin
 hua thry thing som är aminne oc samuit oc
 vndirstandilse Nw äru somlike the som vndir-
 stonda högh thing aff scriptine än the hua ängin
 10 skäl, thom bristir en limbir Somlike hua skällikit
 samuit oc ängin vndirstandilse än somlike hua
 vndirstandilse oc ey minne oc the äru hardhelica
 siuke Än the äru hele j siälinne som hua helt
 samuit oc aminne oc vndirstandilse Kroppin hauir
 15 oc thre lime Förste är hiärtat owir hulkit een
 klän hinna är väriande hiärtat at ey skuli nakat
 thz som orent är hanna thz thy at vm minzsta
 smitta hannadhe thz ginstan dödhe männin Annat
 rumit är maghin Thridhia jnäluen huar som oren
 20 thing vtsändis Swa skal oc siälin hua thry thing
 Först är gudhelik astundan sua som hiärtat at
 siälin astunde änkte hetelicare än mik sin gudh
 alligis vm nakir minzste vrang astundan oc giri
 gaar in j hiärtat ginstan smittas siälin Annat
 25 som miärghin är thz är skällik timanna oc ger-
 ningana skipan thy at suasom matin smältis j
 maghanom Swa skulu alle thanka oc tima oc ordh
 oc gerninga skipas nyttelica oc skällica äptir gudz
 skipan Thridhia jnäluin thz är gudhelikin idhrughe
 30 vm hulkin ther oren thing rensas oc gudhelix
 visdoms kostir smakir sötelica Kroppin hauir oc
 thry mz hulkom han hiälpir sik, som är hofwodhit

oc händirna oc fötirna hofwodhit teknar gudhe-
 likin kärlek thy at suasom fäm siin äru j hofw-
 odhno Swa smakar siälinne sötelica j gudhelicom
 kärlek alt thz som six oc höris oc sees oc biudz
 aff gudhi hulkra liiff gudh är Händirna tekna 5
 trona thy at suasom mange fingir äru j handine 491
 Swa äru mang stykke j tronne än thot tron är
 een, thy fulkompnas allir gudhelikin vili vm trona
 Ok hon skal tilgöra oc närsta j huarre godhe
 gerning thy at suasom händirna göra gerningena 10
 vtantil Swa gör thän hälge ande jnnantil vm trona
 Troin är alla dygdha ophälle, thy at huar som ey
 är tron ther är kärlekin borto oc godha gerninga
 Siälina fötir är hopit mz hulko ther hon gaar
 fram til gudh, thy sua som licammin gar fram 15
 mz fotomen Swa nalkas siälin gudhi mz gudhe-
 like astundan oc hopi Skinnit som är owir alla
 limina teknar gudhelikin hugnadh hulkin som
 hugna oc glädhir alla siälinna Nw än thot dyäfwll-
 in faar stundom makt at dröua aminnet ok stund- 20
 om händirna oc fötirna tho vär gudh al tidh siäl-
 ina suasom kämpe, oc hugna hona suasom fadhír
 ok läke hona suasom läkiare at hon skuli ey döð
 Thässa manzsins siäl aff hulkom jak sagdhe thik var
 tha fangadh tha hon var värdh at mista händirna 25
 for tronna ostadhughet thy at hon hafdhe ey rätta
 tro Än for thy at nu är time at miskunna hanne
 for tw thing Först for min kärlek Annantidh for
 mina vtualda manna böne thy läsi min vin owir
 honum the ordh som honum varo för sagdh, oc 30
 han skal siälfwir göra thry thing Först atirgiua
 alt thz illa afladha goz som han hauir Annantidh

rökta sik aflösn aff pauanom for sina olydhno
Thridhiatidh at han taki ey min licamma för an
han är aff löstir

Christus käre at ok kirkionna hälghilse for-
5 smas Cxvj^m

GWz son taladhe til sina brudh Jak tala til thin
vm liknilse suasom thre män varin Thän förste
sagdhe til mik Jak tror thik ey vara gudh oc ey
man Swa sighir hedhningin mik Annar thz är
492 10 judhin sighir jak tror thik vara gudh oc ey man
Thridhi som är ond^{ir} cristin man tro mik väl
vara gudh oc man oc tror ey minom ordhom
Jak är thän owir hulkin gudz fadhirs röst hördhis
sighiande Här är min älskelike son Jak käre a
15 mins guddoms väghna at männena vilia ey höra
mik Jak ropadhe oc sagdhe j skulin haua äüardhe-
likit liiff vm j tron mik, Vtan the forsmadho mik
The sagho min guddoms vald nar iak opreste
dödha oc giordhe mang annor jartekne oc skötto
20 thy änkte Jak käre a mandomsins vägna at ängin
akta the thing som iak skipadhe j the hälgho
kirkio Visselica jak satte ok skipadhe suasom siw
kar j kirkione j hulkom alle skulu rensas thy at
iak skipadhe döpilse til rensilse aff föräldra synd
25 Färmilse til at samsätas oc stadhfästas mz gudhi
Olning til styrk mot dödhin Jdhrugha oc scripta-
mal til aldra synda forlatilse Hälagh ordh mz
hulkom al sacramenta skulu hälghas oc skipas
Presta vixle til värdhelikhet oc gudz vidhirkänno
30 oc til aminne gudhelix kärlex Hionalagh til at

afla barn til gudz thiänista Thässin skulin takas
 mz ödhmiukt oc gömas mz renlikhet oc giuas
 vtan giri Än nu takas the mz höghfärd oc gömas
 j orenom karom oc vtgiutas mz giri Jak käre
 ämuäl at iak var föddir oc dödhir for mannana 5
 helso ok vm människian vilde ey älska mik for
 thz at iak skapadhe han, matte han at enast älska
 mik thy at iak atirlöste han Än nu vtköra männ-
 ene mik aff sino hiärta suasom spitalskan oc stygg-
 ias vidh mik sua som vidh orent klädhe Jak käre 10
 ämuäl a guddomsins väghna at männene akta ey
 thäs sanna guddomsins hugnadh ok kärlek

gudh hugna ok söke thom som han älskä Cxvij

När en man las *pater noster* Hördhe christi brudh 493
 at gudz ande sagdhe honum O min vin iak suara 15
 thik a guddomsins väghna at thu skalt haua arff
 mz thinom fadhír Annantidh a mandomsins väghna
 at thu skalt vara mit mönstir Thridhia tidh a
 thäs hæghe anda väghna at thu skalt ey haua
 frestilse owir thz thu formaa at thola thy at gudh 20
 fadhír skal väria thik, Hans sons mandombír skal
 sta när thik, thän hæghe ande skal optända thik,
 Thy suasom modhír löpir gladhelica mot sinom
 son nar hon höre hans röst Ok suasom fadhír
 seande sin son ärfuodha löpir mot honum j midh- 25
 iom väghenom oc lätte hans byrdhe Swa löpir iak
 mot minom vinum görande thom al thung oc van-
 samlik thing lát ok lustelik at bära Ok suasom
 nakir seande nakot lustelikit hugnas ey vtan han
 nalkas thy Swa nalkas iak thom som mik astunda 30

Huru gudh fadhír draghír til sik mannin vm godhan vilia Cxviij

CHristus taladhe hulkin som vil tilföghias mik han skal vmuända sin vilia til mik oc haua jdhr-
 5 ugha for sina synde Ok tha dragx han til fol-
 kompnilse aff minom fadhír Visselica gudh fadhír
 draghír thän som vmskipte ondan vilia j godhan
 oc astunda gerna at bädhra sina synde Än huru
 draghír gudh fadhír Sannelica folkompnande vilian
 10 j godho, thy at vtan vilin vare godhír tha hafde
 gudh fadhír änkte at dragha Än iak är somlicom
 sua kallír at min väghír thakkis thom ängaledhis
 Ok somlicom sua hetir at thom synis suasom the
 vare j elde vm the skulu göra nakat got Ok som-
 15 licom är iak sua sötir at the astunda änkte vtan
 mik Thom skal jak giua the glädhi som aldre
 ändas

Aff ihesu christi ärlikhet oc sniällikhet Cxix

Iomfrw maria gudz modhír taladhe min son hauír
 20 siw godh thing Han är välloghast suasom eldir
 494 al thing opnötande Annantidh sniällast huars snille
 ängin forma at gripa ey hällír än ösa hauit Thridhia-
 tidh aldra starkast suasom orörlikit biärgh Fiar-
 dhatidh dygdhelicast suasom the yrtin som biin
 25 dragha aff honagh Fämptatidh aldra fägharst
 suasom skinande sool Siätta tidh rätuisast sua-
 som konungir ängom sparande mot rättenom
 Siundatidh mildastir suasom thän herran som
 sik sialuan gaff for sins thiänara liiff Här amot

tholde han annor siu thing For valdit var han
 giordhîr suasom madhkir For sniällena suasom
 osniällastîr dare For styrkin suasom barn bundit
 j tano For fåghrindinna suasom spitalskîr For
 dygdhenna stodh han nakin oc bundin For rät- 5
 uisonna reknadhis han liughare For milhetena tha
 do han

Cxx^m

GWz son taladhe mällan min oc hans är een
 hinna for hulkit min luste lustîr ey han alla 10
 hugna thy at han astundar nakat annat än mik
 Gudz brudh sagdhe Huat ey gittir han nakan
 tima haft nakan lusta Var herra suaradhe twäggia
 handa luste är andelikin oc kötlikin, Kötlikin alla
 naturlikin luste är nar mannin ätir til sit oppe- 15
 hälle J hulkom mannin skal sua thänkia O herra
 gudh loff vari thik thy at thu bödh os at taka
 födho til vara ensampna vidhîr thorfft giff mik
 nadh at mik hände ey synd tha iak takîr mat
 Än vm värildz goz luste oprindîr tha äghîr mann- 20
 in at thänkia sua O herra gudh al jördzlik thing
 äru änkte vtan iordh oc framfarlikin giff mik thy
 thina nadha at skipa thom sua at iak viti göra
 thik rekenskap aff allom Andelikin luste är nar
 siälin lustas j godhom gerningom oc nytia världzlik 25
 thing ok hindras j thom nöthogh, til ensampna
 vidhîrthorfft Än hinnan brydz nar gudh är
 siälinne sötîr ok hans räddoghe idhkelikin j hugh-
 enom

Sandir idhrughe skil siälina vidh diäfullin Cxxj

- 495 EN diäfwl syntis oc sagdhe See Munkin flögh bort
 Ok ensamin skuggin bliuir atir j geen Var herra
 sagdhe vt thydh huat thu mener Diäfwllin suar-
 5 adhe thz gör iak nödhughir Sandir munkir är sin
 gömare hans klädhebonadhär är hans lydhna oc
 hans reghlo göma, thy at suasom licammin höls
 mz klädhom sua klädhis oc prydhis siälin mz
 dyghdhom Än nar thänne munkin thänkte sua Jak
 10 veet mina synde jak vil bätra mik hädhan fraan
 oc mz gudz hiälp oc nadhom aldre optar meer
 synda tha gik han fran mik mz thässom vilianom
 oc är nu thin Var herra sagdhe huru bliuir lik-
 nilsit alla skuggin atir Diäfwllin suaradhe nar
 15 han ledhir ey sina syndir til aminne oc hauir ey
 sua fullan angir for thom som han skulle

syndoghir man liggir a vadhelike bro Cxxij

- THän är min hofwodh ouin Thy at han gabbir
 mik j sino kalzse han fulkompna oc opfyller sina
 20 giri oc sin vilia äptir thy han forma, Han är sua
 som thän som liggir a thrange bro a hulkens
 vinstre hand mästa oc vadhelicasta diup är huädhan
 han kombir aldre op som thit kombir nidhir Än
 höghra väghin är skip ther han ma in springa ok
 25 mz äruodhe vndan koma sua at honum är liffs
 hop Thässe bron är hans grötelica oc stunta liiff
 j hulko han star ey sua som man mannelica stridh-
 ande oc gaar ey fram j dygdha vägh sua som
 pelegrimbir vtan liggir latir astundande at drikka

lustans vatn Thy sta honum tw thing före at thy
 at vände han sik til vinstra delin thz är til kötts-
 ins *gerninga* tha fallir han j háluitis diup Än
 springir han j skipit tha ma han mz äruodhe
 vndkoma ok heel vardha, takande oppa sik hardha 5
 synda bättring Vmuände thy sik rasklica at ouinin
 skuli ey nidhirkasta han aff brone thy at tha skal han
 ropa oc [ey] höras vtan äuärdhelica pinas ¶ Thanne
 vtgöt vatn gönom vindogha owir christi brudh ther
 hon gik at thrange gatune Ok hon sagdhe Gudh 10
 lati thik ey giälla thz j andre värild Ther äptir-
 syntis christus hanne ok sagdhe Thän mannin som 496
 vatn göt owir thik aff afwnd, han thörstir blodh
 han astunda jordhinna oc ey mik han talar diärf-
 lica mot mik Han dyrkir oc älskir sit eghit köt 15
 for mik sin gudh oc vtelykke mik aff sino hiarta
 Vakte thy at han skuli ey döð aff blodh Thän
 same mannin lifdhe litin tina ther äptir oc doo
 aff näsoblodz fluti suasom honum foresagdhis

At ey atirdraghas aff gudz älskogha Cxxiij 20

GWz son taladhe til sina brudh Jak är likir thöm
 brudhgomma som fäste sik brudh hulka som fadh-
 orin ok modhorin oc systerin oc brodherin atir-
 bedhas Fadorin sighir faa mik atir mina dottir
 thy at hon är föd aff mino blodhe Modhorin 25
 sighir gält mik atir mina dottir thy at hon är
 opfostradh mz mine miölk Systorin sighir lat atir-
 komma mina systir thy at hon är opföd mz mik
 Brodheren sighir anduordha mik atir mina systir
 thy at iak äghir at styra hanne Brudhgommin 30

suaradhe O fadhír vm hon ár fód aff thino blodhe
 tha skal hon nu opfyllas mz mino blodhe O modhír
 vm thu fódde hona mz thine miölk tha skal jak
 nu fódha hona mz minom lusta O systír sua som
 5 hon ár opfostradh áptír thinne sidhuánio sua skal
 hon nu halda mina sidhuánio O brodhír suasom
 thu styrdhe hona til thássa, sua skal jak nu styra
 hánne Swa ár giort mz thik Vm thin fadhír thz
 ár kötzsins luste atirbedhis thik tha bör mik at
 10 opfylla thik mz minom kärlek Vm modhorin thz
 ár vārlidina vmsorgh atirbedhis thik tha skal iak
 fódha thik [mz] mins hugnadz miölk Vm systerin
 thz ár vārlildz vmgango sidhuánia atirbedhis thik
 tha āghír thu hāllir halla mina sidhuánio Vm
 15 brodhorin thz ár thin eghin vilia atirbedhis thik
 tha āghír thu hāllir göra min vilia

Cxxiij

SAncta agnes taladhe til brudhina sighiande Kom
 dottír oc tak oppa krono a thik satta oc giordha
 20 mz siw dyrom stenom, Huat ár kronan vtan tholo-
 modz pröuilse hulkin som smidhas aff dröuilsom
 oc prydhis aff gudhi Förste thina krono sten ár
 jaspis Thān stenin satte han j thina krono som
 sagdhe til thik mz smålek, sik ey vita aff huat
 25 anda thu taladhe Ok sagdhe at thik vare nytte-
 497 licare at sitia oc spinna som andra qvinnor göra
 ān disputerā aff the hālghe script thy sua som
 iaspis huasse synina oc optānde glādhe j hughen-
 om Swa optānde gudh glādhe j siālinne aff dröu-
 30 ilsom ok lyse vndirstandilsen til andelik thing ok

dräpär kropsins vanshipadho rörilse Annar stenin
är saphirus Han satte thän j thina krono som väl
taladhe til thin j thina ahöro oc taladhe illa oppa
thin bak, Thy suasom saphirin är bla som himelin
oc göme limina helbrägdho, sua pröua mannanna 5
ilzska rätuisan man ok latir han astunda himerike
ok göme siälina limi at hon ey höghfärdhas Thridhi
stenin smaragdus han tilsatte thik thän som sagdhe
thik haua sakt thz thu ey saghdhe oc ey thänkte
thy sua som smaragdus är skör oc brakir aff sik 10
oc tho faghir oc grön Swa vardhir mannana lyghn
sköt til änkte oc tho gör hon siälina faghra for
tholomodhsins atirlön Fiärdhe stenin är margarita
han tilsatte thik thän som lastadhe gudz vin j
thine näruaru aff huars last thu dröfdhis meer än 15
aff thinom eghnom thy suasom margarita är huitir
oc faghir oc lättir hiärtans pino Swa inledhir kär-
lex sorgh gudh j siälina oc späkir wredhis oc
otholomodz pino Fämppte stenin är topacius han
satte thän i thina krono som besklica taladhe til 20
thin oc hardhelica oc thu saghdhe honum ther amot
välsignilse thy suasom topacius haur lit som gul
ok göme renlek oc vänlek Swa är änkte faghra
oc gudhi thäkkare än at människian skadhi ey
thom som hona skadha, vtan älske thom oc bidhi 25
for thom som hona hata Siäte stenin är adamas
han tilsatte thik thän som thik giordhe licamlikin
skadha hulkin som thu tho thulomodhelica tholde
oc ville ey vanfräghdha thän som thik skadhan
giordhe thy suasom adamas brydz ey allir syndir 30
gaar aff slaghom vtan mz bokka blodhe Sua
thäkkis gudhi at mannin skuli glöma fore gudz

498

skuld licamlikin skadha sik giordhan ok thānkia
 altidh huat gudh giordhe for manzsins skuld
 Siunde stenin är carbunculus han tilsatte thik
 thān som thik budadhe fals tidhande sighiande
 5 thin son karl vara dödhan hulkit thu tholde oc
 vmbar tholomodhelica anduordhande gudhi thin
 vilia thy suasom carbunculus lyser j myrko huse
 oc är faghärst j fingirgulleno Swa thān som thol-
 ughir är nar han miste nakat thz thing som hon-
 10 um är kært callar gudh til sina älskelikhet oc lyser
 j hans hālghra manna asyn suasom dyr sten O
 dottir stat thy stadhugh thy at än äru nakre stena
 vidhärthorftelica til at vtuidha thina krono thy
 at habraham oc looth vordho bätte oc mer kände
 15 ok vidhfregdhare aff prouilsom ok johannes hāl-
 agare aff sannindinna vitne

Aff siw diurom ok huat the tekna Cxxv^m

MARIA gudz modhir talar Siw diur äru Första
 diurit hauir stor horn aff hulkom thz höghfärdhas
 20 görande stridh mot androm diurom ok döör rask-
 lica thy at thz forma ey rasklica löpa for storo
 hornanna skuld vtan hindras oc atirhalz j träs
 buskomen Annat diurit är litit hauande eet horn
 oc dyran sten vndir horneno thetta diurit takx ey
 25 vtan nar thz ser nakra jomfrw tha löpir thz til
 hānna oc sofwir j hānna sköte oc dräps aff hāne
 Thridhia diurit hauir ey lydhamot oc thy huilas
 thz standande vidh nakat trä hulkit vedhemannin
 seande afhuggir träit til halffs oc sidhan tha fallir
 30 diurit oc thz takx Fiardha diurit synis aldra sänast

oc thz gör ängom skadha mz hornom alla mz
 fotom Vtan huar thän som thäs anda kanner
 vardhir spitalskir thy at thz diurit är alt spitalst
 jnnan til aff sinne natur Fämpta diurit rädhis
 huarn stadh oc forese foresatir Siäta diurit rädhis 5
 änkte vtan sik sialft oc vm thz see sik j sinom
 skugga tha löpir thz sua at thz mon döo Siuada
 diurit rädhis änkte oc ey dödhin thy at thz veet
 ey allir kenne dödhin för an han kombir, thetta
 diurit hawir fyra vndirlik thing först hauir thz 10 499
 osighelikin hugnadhär jnnantil Annantidh hauir thz
 ey vmsorgh for mat thy at thz atir tholikit som
 thz faar aff jordhinne Thridhatidh star thz aldre
 vtan löppir altidh Fiärdhatidh huiles thz gangande
 ok är matelikit j sinom framgang Första diurit 15
 liknas thom man som höghfärdhas aff sinne vördh-
 oghet, Än for thy at han är thungir oc seen at
 löpa j godhom gerningom thy grips han rasklica
 vtan han varar sik Annat diurit höghfärdhas aff
 dyrom steen thz tekna thän man som höghfärdhas 20
 aff sinom renlek oc vil ey höra auitelse vtan haldir
 sik batre än andre thy vakte at han grips ey alla
 daris aff jomfrune som tekna höghfärdhinna oc
 dräpis aff hanne Thridhia diurit som ey hawir
 lidhamot tekna then man som ey hawir gudhelica 25
 astundan suasom andelik lidhamot ok thy grips
 han j thom thingom som han lustas nar han thänkir
 sik rolica huilas Fiärdha diurit som alt är jnnan-
 til spitalst tekna thän man som är allir spitalskir
 aff höghfärdhinne Fämpta diurit tekna then man 30
 som j allom thingom är väl tämpradhär oc skal-
 likin Siatta diurit tekna thän man som j allom

thingom är räddir oc ranssakar granlica sit hiarta
 oc styre sik oc alt sit sniellelica Siunda diurit
 tekna then som hauir siälinna älskogha oc rådhis
 ey j sinom hugh thera ordh som tala mot honum
 5 Ok höghfärdhas ey aff sniällom ordhom, oc är
 redhoboin at döo for gudz skuld ok vtgaa aff
 världinne Ok är ämuäl redhoboin at liua til gudz
 hedhir vm gudhi swa thakkis

Huru kärlekin forskyllas Cxxvj^m

- 10 IOmfru maria gudz modhir taladhe Thry thing
 500 hialpa til at faa gudhelikin kärlek Första är at
 bidhia gudh sik til hiälp at wrangir luste bortakis
 oc vili giuis at göra thz som gudhi thakkis Thy
 at gudhelikin kärlekir faas ey vtan han astundas
 15 Ok ey äru astundilse skällic vtan the stadhfästas
 j gudz kärlek Ok thy äru thry thing j mannen-
 om för än kärlekin ingaar Ok annor thry inganga
 nar gudhelikin kärlekir ingiudz thy at för mannin
 faar gudz kärlek tha dröuis han aff dödzsins til-
 20 kuämd oc aff värlz hedhirs oc vinskaps minzsk-
 ilsom ok aff världinna genuärdho ok kötzsins
 krankdom Än nar mannin hauir fangit kärlek tha
 ingar glädhe j siälina aff thy at han thol värld-
 inna dröuilse oc hughin ängxlas at ägha värld-
 25 inna oc gläz at göra gudhi hedhir oc at thola
 dröuilse fore gudz hedhir Annat thz som inledhe
 gudz kärlek är at göra almoso aff thy som männ-
 iskione löpir owir sit enkannelica ophälle oc ford-
 30 ey laase vtan ena pater noster til at faa kärlek

han thäktis gudhi ok gudhelikin kärlekir nalkas
honum thäs raskare &c

Thetta som här är borto aff thässe reue-
lacione scrifwas alt mästa del j thridhio
bokine j försto andro ok thridhia capi- 5
tulis

Huru syndoghe cristne ok hedhninga liknas
vidh diur ok fisk ok rätuise män tekna thom
som taka thom *Capitulum Cxxvij^m* (129 i Latin-
ska texten)

10

GWz son taladhe til sina brudh sighiande Jak
sagdhe thik för at jak astundar diursins hiarta
oc fisksins blodh Än huat är diursins hiarta vtan
the älskelica oc odödhelica cristna manna siälin
hulkin som mik thäktis mer än alt thz som 15
astundelikit synis j världinne Än huat är fisksins
blodh vtan folkompnin kärlekir til gudh Thy skal
hiärtat presenteras mik mz renastom handom ok
blodhit j väl pryddo kari thy at renlekin är gudhi
oc änglomen thäkkir ok sua som dyr sten är 20 501
faghir j fingirgulle Swa är renlekin quämelicast j
huarre andelike gerning, Thy skal gudhelikin kär-
lekir presenteras j pryddo kari Thy at hedhning-
ana siäl skal lysa ok brinna mz hetasta älske-
likhet til gudh vm hulkin trone oc otrone enas 25
suasom een licamme sino hofdhe gudhi Thy thän
som astundar at presentera mik cristins manz
hiarta som hart är j syndinne, ok han är sua som
diur vtan lydhnonna wk löpande lös j syndom oc

liuande j sinom astundilsom han skal ginom bora
 sina händir mz huassom niafwor, thy at tha skulu
 ey suårdh oc ey skot formagha at skadha honom
 Än huat äru rätuis manz händir vtan hans ger-
 5 ninga andelica oc licamlica Licamlik hand är at
 äruodha til licammans vidhirthorfft oc oppehälle
 Än andelik hand är at fasta oc bidhia oc annat
 tholikit thy ther til at hwar manzsins gerning
 vari matelik oc skällik skal hon ginom boras mz
 10 gudz räddogha Thy at mannin äghiar thänkia j
 huarre stund at gudh är näruarande oc skal rådhas
 at the nadh honum är giuin takis ey aff honum
 Thy at vtan gudz hiälp forma mannin änkte, oc
 mz hans kärlek forma han al godh thing, thy
 15 suasom nafwarin redhe thy thinge buru som in
 skal sätias ok näghlas Swa fäste gudz räddoghe
 alla godha gerninga oc redhe gudhelikom kärlek
 vāgh oc lokkär gudh sik til hiälp thy vari mannin
 räddir ok skällikin j allom sinom gerningom thy
 20 at än thot badhe andelikit äruodhe oc licamlikit
 är vidhirthorftelikit tho är thz ey nyttoght vtan
 räddogha oc skällikhet, Thy at oskällikhet oc
 dyrfwē fordärua oc skände al thing thy thān som
 astunda at vinna diursins härzsko vari oböghelikin
 25 j skällekhedz gerningom Ok stadhughir j räddogha
 hopande stadhelica gudz hiälp Ok vidhir freste
 302 sua mykit han forma ok gudh skal giua hiälp
 syndirbrytande hardha hiärtat Min vin skal oc
 beuara oc väria sin öghon mz hualsins öghna
 30 brunom oc starkasto biki at han skuli ey döō aff
 ormsins syn som hetir basiliskus Än huat äru
 rätuis manz öghon Vtan tw thing som han skal

daghlica födha som är gudz godhgerninga skodh-
 ilse oc sin eghin vidhirkänna Ok thänkiande gudz
 godhgerninga oc hans miskund Skudhi oc sin eghin
 krankdom oc synde oc thän othokka som han
 haur gudhi giort mot hans godhgerningom Ok 5
 nar hughin vndirstar sik at hua forskyllat hardh-
 an dom tha vakte oc väkne sina hugxsilsa öghon
 mz hualsins brunom thz är mz gudhelix godhlex
 hopi oc tro at han dyrfwis ey ofmykyt huxsande
 miskunnina Ok vanhope ey thänkiande gudz hardha 10
 dom thy at suasom huals bruninar äru ey blöta
 som köt oc ey hardha som been Swa vari mann-
 in j midhlamato mällan gudz miskund oc hans
 dom hopande a miskunnena stadhelica oc råd-
 andis domin sniällelica Glädhis oc aff miskunnene 15
 oc gange fram aff enne dygdh oc til andra for
 rätuisonna thy hulkin som sua star daghlica mäll-
 an miskunnina oc rätuisona mz hop ok räddogha,
 Han thorff ey rådhas diursins öghon Än huat
 äru diursins öghon vtan värilzlik snille oc fram- 20
 gangir, Ok världinna snille hulkin som liknas
 första diursins ögha är suasom basilici syn, thy
 at thz hopas the thing som synas Ok thäs diurs-
 ins snillis atirlön är litin thy at thz astunda for-
 ganglik thing Än gudhelik snille hon hopas the 25
 thing som hon ey seer Aktir ey världinna hand-
 gang alla sälighet älska ödhmiukt oc tholomodh
 ok letir ey atirlön vtan äuärdhelikin Annat diurs-
 ins ögha är världinna sälighet oc godhir hand-
 gangir hulka som onde män astundande glöma 30
 himerike oc hata oc hårdhas mot gudhi Thy hwar
 then man som astundar sins iamcristins helso tha

tilföghe mädh skällikhet sin öghon diursins öghom
 thz är sins iamcristins sighiande honum gudz godh
 gerninga oc miskund oc hans hardha doma sät-
 iandis gudz snillis ordh oc visdoms mot världzlicom
 5 ordhom teande äuärdhelica blifwande liiff oatir-
 halloghom forsmaande närwarende hedhir oc rike-
 doma for gudz kärlek predicande ok lärande jdhke-
 lica oc görande ok fulkompnande thz görande är
 thz som han androm känne thy at got oc ande-
 10 likit liuerne pröua ordhin vara san oc stadhfäste
 thom ok meer dugha hälaggh äptedöme än ordhful
 talan ther ey fylghe gerningen thy at hulke som
 gudz godhgerninga oc hans doma haua al tidh j
 hughenom oc gudz ordh al tidh j munnenom oc
 15 fulkompnar thom mz gerningomen oc hopas stadhe-
 lica a gudz godhlek The skadhas ey aff ouinsins
 swärdz oddom Thz är aff swiklicom världzlica
 manna fundom vtan vardha thäs bätte oc vm-
 uända vilfarende män for kärlex skuld til sannan
 20 kärlek Än the som höghfärdhas aff the nadh som
 thom är giuin oc leta ok astunda världzlica batan
 ok lön for sin kännedom the äru dödhe fore gudhi
 än thot the lifftwa j världinne Han skal oc binda
 stal skifwo owir hiärtat thy at gudz kärlekir är
 25 al tidh hauande for öghon thänkiande huru gudh
 ödhmiukte sik oc vardh man, Oc huru han predic-
 adhe oc tholde hungir oc thörst oc äruodhe Huru
 han var vphängdir a korsit ok dödhir oc stodh
 vp aff dödh oc for vp til himerikis Thässe staa
 30 skifwan som är kärlekin är bredh ok slät nar
 hughin är redhoboin at thola gerna al tilkomande
 genuärdhog thing Nar han motkorra ängom gudz

domom ok ängxlas ey aff dröuilsom vtan sätir
 allan sin vilia oc licamma j gudz vilia ok skipan
 O dottir iak var starkasta staa nar jak vtthandir
 a korseno, ok suasom glömande minne pino oc
 saarom badh iak for minom ouinom Nasa buruna 5
 äru oc atirlykkiande oc mz atirlyktom mun är
 löpande til diurit thy at suasom blästin ingaar oc
 vt at näsomen Swa ingaar lifwit oc dödhin j sial-
 ina vm manzsins astundilse ok thy skal mannin
 suasom for dödhenom vakta sik for ondom astund- 10
 ilsom at the ey ingangen j sialina älla at the ey
 dwälias j hanne vm the ingingo Thy hulkin som
 vil vinna högh thing vakte at sinom frestilsom
 Ok vakte at gudz älskoghe minzskis ey j honum
 for wrang astundilse Thy at mz alle astundan oc 15
 gudhelicom älskogha oc mz alle tholomodh är löp-
 ande til syndoghan man hetelica oc thrätelica at
 han maghe vnuändas ok hwar som rätnis man
 gitir änkte holpit talande älla manande, ther idhne
 gudhelic böne mz idhkelike stadhughet Diurit 20
 skal oc gripas mz badhom handom Nw hauir
 diurit tw öron eet örat ther thz gerna mz hörir
 sik thäkkelik oc fafäng lustelik thing Annat som
 thz atirlykke ey viliande höra thz som siälinne är
 gangnliket Swa är oc gudz vini nyttoght at haua 25
 twa andelica händir Swa som hafde för licam-
 lica, oc hafwi thom ginom boradha Än handin
 vari gudhelig snille mz hulke han skal tee synd-
 oghom manne at al världz thing äru framfarlikin
 oc forgangelik, Ok at thän daras oc swikx som 30
 lustas j thom ok helas ey thy at världz thing äru
 mannenom länt til vidhirthorfft oc ey til owir-

flöðhelikhet Annor handin vari got äptedöme oc
 godh gerning thy at godhír man skal göra thz
 han predica, at the som han höra styrkins aff
 hans äptedöme Thy at mange predica mz ordhom
 5 Ok ey mz godhom äptedömom hulke som like
 äru thöm som byggia mwr mz stenom vm vint-
 arin vtan liim oc kalk hulkin ther ginstan lös-
 sundir nar stenin fallir owir han Än diursins skin
 505 hulkit som är suasom flinta skal syndir brytas
 10 mz hamar ok eld J diursins skinne märkis högh-
 färdh oc fals hälaghet thy at onde astunda at
 synas godhe än thot the ey sua äru Ok for thy
 at the astunda at callas loflike oc lofwas ok vilia
 tho ey loflica lifwa thy tee the hälaghet vtantil
 15 oc lata sik huaa rätuiso hulka the ängaledhis
 huaa j hughenom oc vilianom Oc thy höghfärdhas
 the swa ok hädhas som flinta j skrymptelike
 hälaghet som synis vtantil at the blötna ey aff
 afwitelsom oc ey aff oppinbarom skälo, Thy skal
 20 gudz thiänare mot tholkom nyta hardha auitelsa
 hamar Ok gudhelica böna eld at onde vinnis
 mz sanninda ordhom oc vardha thäs bätre smaam
 ok smam aff sinne hädzsko Ok vardhin hete for
 gudhelica bön skuld oc sua optändins til sins
 25 gudz vidhirkänno Swa giordhe Stephanus thy at
 han taladhe ey syndoghom mannom thäkkelik ordh
 vtan san, ey blöt vtan hwas thy thryuos mange
 oc vardho bätre for hans skuld, Thy vm nakar
 ginom bora sina handa gerninga mz gudz rädd-
 30 ogha oc varna oc väkne sin öghon mz gudz misk-
 und oc hans rätuiso skodhan oc läggir gudhlix
 kärlex staa skiuo owir sit hiarta Ok atirlykke

näsuborona vaktande sik for ondom astundilsom
 Ok *presentera* mik sua diursins hiarta Jak gudh
 skal giua *honom* lustelicaستا liggianda få aff hulko
 som synin lustas oc hörslin glädz Aff huars nyt-
 ian smakin mättis aldre Aff huars hannan aldre 5
 kännis *verkir* vtan siälin skal känna oc nyttia ful-
 stopa sötma oc äuardhelica glädhi Än fisikin tekna
 hedhningena thera fiäl oc finu äru aldre starkast
 ok hardhast thy at the äru hardhe j syndom oc
 ilzsko Thy suasom fiällit staar amote at vädharit 10
 gaar ey in Swa hedhningane ärande oc glädhiande
 sik j sinom syndom ok liuande mz fafango hopi
 väria sik mz sinne villo ok pino hötilsom oc rädd-
 ogha mot minom vinum Thy hulkin som astunda
 at *presentera* mik fisksins blodh række vt *owir* 15 506
 han nätit thz är sina *predican* hulkin ey vari aff
 rutnom thera mästara ordhom som tala aff mästär-
 skapi oc klokskap Vtan aff ordhanna enfallughet
 oc *gerningana* ödhmiukt thy at gudz ordha en-
 fallugh *predican* är sötelica lydhande j gudz asyn 20
 ok stark at dragha syndogha män til gudz Ok
 thy hafde ey min *kirkia* ophoff oc framgang j
 kloklica talande mästarom vtan vm ödhmiuka oc
 fakonnogha Vakte ok ämuäl *predicaren* at han
 gange ey j vatnit vtan til knän ok säti ey fotin 25
 vtan ther som sandin är *fastir* at ey skola fötirne
 aff stadh röras vm bölgiona gaa *owir* knän Huat
 är *thetta* näruarende lifwit vtan suasom rörlikit
 vatn oc ostadhukt til hulkit andelix styrkx knä
 är ey böghiande vtan til ensampna vidhirthorfft 30
 Ok thy skal manzsins vilia oc astundilsa fötir
 fästas j fastom sand thz är j gudhelex kärlex

stadhughet oc j kommaskolande thinga skodhan,
 thy at hulke som vtråkkia sina astundilsa fōtir
 oc sin styrk til vārlzlik thing, the āru ey stadh-
 ughe til at affla gudhi siālana Vtan the nidhir-
 5 sānkias aff vadhelica thinga bōlghiom oc vmsorgh
 Rātuis man skal āmuāl göra blint sit ōgha thz
 som han vānde til fiskin thy at tw ōghon āru
 licamlikit oc andelikit licamlikit ōgha vardhir rād-
 nar thz see omilda mānna vald oc grummelikhet
 10 aff hulko ther hughin skodhande sin krankdom
 rādhis at tala sannind Thetta hār rāddoghans
 ōgha skal blint göra oc vtbrytas aff hughenom
 mz gudhelex godhlex skodhan thānkiande oc stadhe-
 lica troande at hwar thān man som sit hop sātir
 15 til gudh ok letar at affla gudhi syndogan man
 han skal haua siālwan gudh til vāriara Ān mz
 andelico vndirstandilsanna ōgha skal han see til
 syndoghan man ālla nakan annan vmuāndan til
 gudh, granlica atuaktande hulkaledhis han maa
 20 frestas ālla huru han star j frestilsom at han
 falle ey vanlica j āruodhe tilgangande owan thing
 507 ālla at han angra haua takit a sik hardh thing
 for drōuilsā skuld Skodhi āmuāl rātuis man hulkin
 han hālzst ār huru thān otroin man som om ār
 25 vāndir oc komin til trona hawir sit licamlikit
 oppehalle at han skuli ey thiggia ālla nidhir-
 thrykkias mz thrāldom ālla rānas aff loffico frālse
 Ok tholkir vmuāndir til trona skuli jdikelica lāras
 mz the hālghe tro ok hālaghom dygdha āptedōm-
 30 om thy at thz ār mik thākt at hedhningane som
 vardha vmuānde til trona skulu see hālagha sidhi
 oc hōra kārlex ordh Thy at mange kristne mān

osidhughe oc otoktoghe kommande til hedhning-
 ana ära sik ther aff at the dräpa thera kroppa oc
 röfwa thera goz The äru mik sua thäkke suasom
 thän som offradho gulkaluenom j öknenne Ok thy
 hulkin som astunda at thäkkias mik farande til 5
 hedhninganna vtbryte sik först girinna ögha oc
 värlzlix räddogha hauande ypit varkunninna oc
 vndirstandilsinna ögha til at affla gudhi thera
 siäla änkte astundande vtan at äntigia dö for
 gudz skuld älla liua til gudz hedhär Ok skal rät- 10
 uis man haua skiold aff staał thz är sant tholo-
 modh ok stadhughet at han skuli ey röras fran
 guz kärlek ey for ordh älla for gerninga oc ey
 lätias for nakat fal älla korra amot gudz domom
 j nakre matto thy at suasom skioldin vär mannin 15
 oc takir vidh slaghomen Swa vär sant tholomodh
 j frestilsom oc linar ok lisar j dröuilsom oc gör
 mannin redhoboin til alt got thänne tholomodzs-
 ins skioldir skal ey vara giordhär aff rutnom
 thingom vtan aff starkasta eer, Thy at sant tholo- 20
 modh skal göras oc pröuas aff mins tholomodz
 skodhan, thy at jak var suasom starkasta staał
 nar jak ville hällir thola dödhin än mista siälanna
 ok hällir ville iak höra al obrygdhilse oc onda
 tiltalan oc haadh än nidhär fara aff korseno Thy 25
 hulkin som astunda tholomodh fölghe minne stadh-
 ughet, thy mädhan jak som var alstingis orsaka
 ok menlös tholde pino, hwat vndir är at syndoghär
 man thol nakat Thy hulkin som sua är väkntir 508
 mz tholomodh oc vträkkir nätit owir fiskin ok 30
 haldir han tio stunder owan vatnit han skal faa
 fisksins blodh Än huat äru thässe tio stundena

vtan tio radh, hulkom radhom than aghir folghia
 som vm är vändir til rätta tro Första radhit är
 at tro minom tio budhordhom hulkin som iak
 bödh jsraels folke at holda oc göma Annat är at
 5 han taki ok hedhre kirkionna hælghilse Thridhia
 är at han skal syrghia oc haua jdhrugha for sina
 synde oc haua folkompnin vilia at ey göra synd
 optarmeer Fiärdha är at han aghir lydha minom
 vinum an thot the biudha honum nakat thz som
 10 är amot hans vilia Fämpta är at forsma alla sina
 wranga sidhuänio hulka som äru mot gudhi oc
 godhom sidhom Siäta är at han haui astundan at
 dragha alla thom til gudh som han forma Siunda
 är at han skuli tee sanna ödhmiukt j sinom gernig-
 15 om flyande wrang äptedöme Attonda är at han
 haui tholomodh j genuerdhoghom thingom ey
 korrande mot gudz skipan älla domom Nionda
 är at han höre ey ällir haui när sik älla vni-
 gange oc styrke thom som äru genuärdhoghe the
 20 hælgh kristne tro Tionda är at han bidhi gudh
 siäluir oc vidhir freste at han maghe bliua j gudz
 älskogha Ok hulkin som vnuändir är fran jllo oc
 göme oc hallir thässen tio radhin han skal dö
 fran världinna älskogha oc lifwande göras til gudz
 25 älskogha Än nar fiskin thz är syndoghür man är
 vt draghin aff lustans vatne ok vil nu göma
 thässin tio radhin tha skal han vpskåras j bakin
 ther mäst är blodhit Än huat tekna bakin vtan
 godha gerninga mz godhom vilia hulkin vili bögh-
 30 ias skal äptir gudz vilia thy at opta synis godh-
 gerning vara giordh for mannom Vtan tho är ey
 aktin, oc godhgerningana vili är ey al tidh godhir,

Thy rätuis man hulkin som astunda at vmuānda
 syndogha skal leta oc spōria mz huat akt the
 byriadho godha *gerninga* oc mz huat akt the vilia
 bliua j thom Ok vm han findir kötlica oc vārlz- 509
 lica astundan j andelike *gerning* āntigia til for- 5
 āldra, ālla til at afla vārlz gooz skynde ginstan
 at afskāra tholik thing Thy at suasom ont blodh
 inledhīr soot oc hindra gangin oc thrānge hīārtans
 tilgang ok atirtāppir mat lustan Swa ondīr vili
 oc wrang akt vmkul sla gudz ālskogha ok draghīr 10
 til lāti ok atirlykke fōre gudhi hīārtans tilgang
 ok gōr alla mansins *gerninga* gudhi ledha Ān thz
 blodhit som jak astunda ār fārst oc giuir limm-
 omen liiff thz blodhit ār godhīr vili ok kārlekir
 til gudhi, hulkin som redhe tilgang til tronna, ok 15
 sinnin til vndīrstondilse ok alla limina til godha
gerniga oc lokka gudh til sinna hīālp Thānne
 vilin ingiudz mz mine nadh ōkis mz bōnom oc
 minom godhlek fulkompnas mz godhom *gerning-*
om oc minom sōtma Oc j thāsse matto skal fisks- 20
 ins blodh *presenteras* mik ok then som mik *pre-*
sentera thz sua, han skal fa bāzsto lōn thy at
 aldz sōtma strōmbir skal inflyta j hans mun
 Āuārdhelikit sken oc lius skal lysa hans siāl oc
 hans hēlsa skal opnyas ā for vtan ānda 25

Capitulum Cxxviiij^m. (Rev. Extrav. Kap. 75 i La-
 tinska texten)

CHristus taladhe til ena människio *sancte* birgitto
 ahōrande Thin ōghon varo kring oc rask til at
 see skōr thing oc lustelik Thin ōron rask til at 30

höra thit loff oc skör thing thin mundir ypin til
 at tala bakmal oc fanyt ordh Thin bukir al tidh
 fullir mz kräselicom mat oc änkte nekadhe thu
 honum thz han vilde haua thu prydde thik mz
 5 klädhom owirmatto til thit loff oc ey til mit
 Mine vini stodho vte vsle oc hungroghe oc nak-
 udhe, the ropadho oc thu hördhe thom ey the
 girnadhos ok vilde inga oc thw wredhgadhis mot
 thom Thw obrygdhe oc foruitte thom thera ysäld
 10 oc gabbadhe thom ok ey varkunnadhe thin siäl
 owir thom, Lät syntis thik alt thz thu giordhe
 til thins licamma hedhir, Ok owirmatta thunkt alt
 510 thz thu giordhe for mina skuld Thw sat ok thw
 laat nar thw vilde oc ey aktadhe thu mina rät-
 15 uiso Thw astundadhe alt thz som faghert var j
 världinne oc mik världinna skapare aktadhe thu
 minzst aff allom thingom Thy vm jak skulle dela
 mz thik vm rätuisan dom vare thw wärdh for
 thins mundz höghfärdh oc alla thina lima at alle
 20 skullo styggias vidh thik ok skäma thik oppin-
 barlica mz alle blygdh oc obrygdhilse For thin skör-
 limnadh vare thu wärdh at alla thina lima lidhamot
 skullin syndärlösas ok alt kötit rötna mz fulastom
 varboldom ok skinnit rifna for thrutman, öghonin
 25 vtbrytas munnin wrängias aff laghi Händerna oc
 fötirna afhuggas oc alle limine vtan atiruändo af-
 skäras oc hamblas For mina vina oc fattika manna
 forsmäilse ok for världina venskap vare thu wärdh-
 ogir sua mykyn hungir at thu gerna ate thina
 30 limi oc thin thräk ok drukke thit oreña vatn ok
 tho gate ey hungirin vtsläktz For thina huilo oc
 läti vare thu wärdh at haua alstingx änga huilo

vtan huarn stadh ysäld oc dröuilse For manna
 thykkio som thu astundadhe meer än mik vare
 thu vārdh sua mykin forsmāilse at āmuāl thine
 syni oc thine kārasto skullen fly fran thik ok thu
 skulle lokta j thera asyn sua som rutit kōt oc
 fulasta manna thrākkir ok at the villin hundradha
 lutom hāllir hōra thik dōdhan än see thik lifwande
 Ok for thy at thw giordhe thinom jamcristne owir-
 uälle ok orāt til at vtuidha thina hōghfārdh ok
 hafdhe oc atirhiōlt annars thing Thy vare vārdh- 10
 oght at huast swārdh skulle syndir skāra alla
 thina limi Ok huassaste sagh skulle sagma ok slyta
 thit kōt vtan atiruādo thy at vsald man oc fat-
 ikir thwingadhis oc thw varkunnadhe ey honum 511
 For thina afwnd oc ilzsko oc wredhe vare vārdh- 15
 okt at dyāflanna skullen thik allan saman opsuālgħa
 mz sinum mun oc mala thik som miōl vndir sinom
 tannom Ok thw skulle astunda at dōō oc tho ey
 gita dōt Vtan altidh syndirslitas oc tho altidh liua
 til at thola samo pinona, Tho for thy at iak ār 20
 miskundsambir oc thy at iak gōr ey nakra rāt-
 uiso vtan mz miskund oc ey miskund vtan mz
 rātuiso thy ār iak redhoboin at miskunna allom
 thom som miskund bedhas tho sua at iak forlatir
 ey rättin Vtan sua at jak vmskipte storan oc 25
 mykyn rāt j lātta bādhring, Thy at jak gōr ey
 mere orāt diāfflenom än ānglomen j himerike Thy
 suasom thu syndadhe j allom limom sua skalt
 thw bātra j allom limom at thu maghe faa māsta
 sōtma for litit āruodhe Affhalde thy thin mund- 30
 ir aff mykle talan oc aff huario fafāngo ordhe
 Thin ōron atirlykkins til at hōra baktalan oc

thin ðghon aff faanytte syn thina händir oplätins til at giua fatikom mannom almoso ok thin knā böghins til at thwa thera fötir Thin licamme afhalle aff kräselike födho oc vidhírquākis sua-
 5 som han gitir gudhelicast standit j mine thiānist ok sua at han vardhir ey ofkatar J thinom klādhom vari ey een thradhír j hulkom höghfārdh maghi mz märkias Vtan varin thik at enast til nytto oc vidhírthorfft ok ey til owirflödhelikhet

10 *Capitulum Cxxix* (Rev. Extrav. Kap. 50 i Latinska texten)

Maria gudz modhir taladhe välsignadhír vari thu min käraste son vtan ophoff oc vtan ānda thy at j thik āru thry thing Som ār vald, snille oc dygdh
 15 thu tedhe valdit j vārlđina skapan hulka som thu skapadhe aff engo Snillena j vārlđina skipan nar thu al thing skāllica oc sniāllelica skipadhe j hime- rike ok jordhrike oc j hafwino thu tedhe thina mästā dygdh thān tidh thu sāndis j min quidh
 20 mz honum som thik sānde Mz thāssom threm
 512 hauir thw āmuāl tw thing som ār miskund ok rātuisa Sannelica thw idhna alt thit vald j miskund oc j rātuiso oc j thinne snille Samuledh nar thu skipadhe al thing miskunnelica oc stridde mz
 25 dyāffenom oc foruant han diārfwelica oc sniāllelica Thu tedhe oc thina dygdh j alle miskund oc rātuiso nar thw vilde fōdhas aff mik ok atirlōsa mannin hulkin som nidhírföl vm sik, oc formatte ey at vpsta vtan vm thik Sonin suaradhe väl-
 30 signadh vari thu āronna konungx modhir oc ānglanna frw, thin ordh āru mik sōtast oc the āru

visselica sannast thw sagdhe väl at jak gör al
 thing j miskund oc rätuiso thz synis oppinbarlica
 tha anglane varo först skapadhe hulke som ginstan
 sagho j sino samuite hulkin iak var än thot the
 smakadho ey mik Huädhanaff somlike aff thom 5
 väl nytiande sin frälsan vilia stadgadho j sino
 samuiti at sta aff kärlek äptir minom vilia Än
 somlike höghfärdhandis vändande sin vilia mote
 mik oc vtan skäl thy var rättir at höghfärdhogho
 anglane skullo falla, oc rätuiso anglane sinaka 10
 min sötma oc stadhfästis stadhelicare Sidhan tedhe
 iak mina miskund skapande mannin at ey skulle
 thera rwim tom vara som nidhírfiöllo Tha fiöl oc
 mannin siälfuiliande ok tappadhe thz första godha
 ok bort ältis aff sötmanom tho forlät min misk- 15
 und han ey alstingx Nv är thz rätuisa at suasom
 han bort gik siälfwiliandis aff förste skipannine
 Sua skulle han oc atirkoma mz frälsom vilia oc
 tho mz hans hiälp som aldre giordhe synd vtan
 hafdhe högxsta renlek Nw fandz ängin thän som 20
 fult matte göra for sin eghin brut oc sidhír hela
 andra, oc ängin thän som föddis aff quinno var
 lutlös aff syndinne for försto olydhnona tho sände
 gudh j manzsins sambland siäl skapadha aff gud-
 domenom at mannin skulle bidha oc staa til then 25
 bázste kome oc then renaste hulkin som formatte
 at frälsa then som nidhírfallin var at diäfwllin
 skulle ey glädhias owir hans siäl, Thy then tidh
 timen kom thäktis gudhi fadhír at sända mik sin 513
 son mz sik siäluom oc thom hálgha anda j 30
 thin välsignadha jnälue oc taka köt oc blodh a
 mik for twäggia handa sak Först at mannin skulle

ey androm thiāna vtan sinom gudh oc skapara oc
 atirlösara Annantidh at jak skulle tee min kärlek
 som iak hafdhe til mannin oc mina rätuiso, Thy
 at rätuist var at mādhan iak doo aff kärlek som
 5 aldre syndadhe at mannin skulle frälsas som fangin
 hiöltz Thy sagdhe thu väl min kärasta modhär at
 iak giordhe al thing j rätuiso oc miskund Väl-
 signadh vari thu, thy at thu vast sua sööt at
 guddomenom thäktis at koma til thik ok aldre
 10 skilia sik fran thik thu vast sua ren som renasta
 hws ther pryt vare mz alle fagherind oc vällokt-
 ande aff alle dygdha lokt Thw vast sua heet oc
 brännande suasom klar brännande stiärna ther
 aldre opnötis Swa brant thw til mik owir alla
 15 andra mz thom kärlek som aldre vtsläkkis thy
 six thu värdhskyllelica vara ful mz miskund oc
 kärlek, Thy at alle blomstradhis vm thik, ok alle
 finna miskund j thik oc mz thik thy at thu jñne-
 lukte miskunnena keldo j thik Aff huars fulstop-
 20 likhet thu ämuäl frambudhi thinom värsta ouin
 diäfflenom miskund vm han ödhmiuklica beddis
 Thy bedz huat thu vilt thz skal thik giuas Modh-
 ärin suaradhe O min son min bön är thik väl
 konnogh vtan thy at thässin thin brudh vndir-
 25 stande andelik thing Bidhär iak thik at thin ordh
 hulkin som thu värdogadhis at tee stadhfästins oc
 j thina vina hiärtom oc fulkompnis mz gerningom
 Sonin suaradhe välsignadh vari thu aff allo hime-
 rikis härskapi thu äst suasom daghrand ther
 30 vmgar mz alla dygdha klarhet thw äst suasom
 sky gangande fore solinna skini thy at thu gar
 fore mine rätuiso mz thinne milhet Thu äst sniäl

daghthingirska görande fridh mällan gudh oc
 mannin thy skal thin bön höras oc min ordh
 fulkompnas suasom thu vilt Ok mädhan thw see
 al thing oc vest j mik tha sigh thinne dottir mine 514
 brudh huru min ordh skulu framga j världinna 5
 oc oppinbaras mz miskund oc rätuiso Jak är sua
 som thän foghil som änkte astundar at äta vtan
 färst fughla hiärta Ok änkte astundar at driikka
 vtan färst fughla hiärta blodh Ok granlica kan
 han see nar han seer foghlanna flygha vm thera 10
 hiärta äru färsk Ok takar ey andra fughla vtan
 the som färsk hiärta haua Swa astunda jak ey
 vtan färsk hiärta thz är gudhelica sial färsk mz
 gudhelicom astundilsom oc godhom gerningom hwars
 kärlex blodh iak girnas at driikka, Thy at min 15
 födha är brännande kärlekir til gudh, ok rensadh
 sial aff syndom Thy for then skuld at iak är
 kärlexfullir oc rätuis ok thy at jak änga astunda
 vtan thom brännande kärlek haua thy skulu min
 ordh in gaa j världinna mz rätuiso ok miskund, 20
 Mz rätuiso at mannin thiäne mik ey for mina
 ordha räddogha ok ey for thy at han dragx til
 at thiäna mik suasom aff kötlicom sötma vtan aff
 gudhelicom kärlek hulkin som kombir aff mina
 gerninga skodhan oc sina eghna synda aminnelsom 25
 Thy at hulkin som thässin tw jdikelica thänkir
 han findir kärlek oc han findir at iak är alt got
 ok loff vördhir Min ordh skulu oc ingaa j värld-
 inna mz miskund at människian skodhi at jak är
 redhoboin at giua miskund ok at mannin vndir 30
 stande sin gudh som han hauir glömpet oc batre
 sina synde

Capitulum Cxxx^m (Rev. Extrav. Kap. 51 i Latinska texten)

GWz son taladhe til *sancta* birgitto sighiande Jak
 är then som sändis j jomfruna jnalue mz *honum*
 5 som mik sände oc iak tok mandom oc jak föddis
 aff jomfru at iak skulle tee the hælgho tro mz
 ordhom oc *gerningom* Jak tholde dödh at iak
 skulle oplåta himerike Jak stod vp aff dödh oc
 iak skal atirkoma ok döma huarn äptir sinom
 10 *gerningom* Thy then tidh biscopane äru saman-
 kompne tha sigh ärkebiscopenom Thu vndra hui
 515 iak talar min ordh Lät op thin öghon oc see
 Lyyz at mz thinom örom oc hör, Lät vp thin
 mun oc spör Löpt vp thin öghon oc see huru
 15 iak är aff allom glömdir See huru iak är aff allom
 vtältir See at ängin astunda at huaa mik j sinom
 lusta Lät op thin öron oc hör thy at aff solina
 opgang ok thit som hon bärghas tha är mann-
 anna hiarta girught oc grumpt at vtgiuta sins
 20 jamcristins blodh for sina giri skuld Hör at alle
 prydha sina limi for höghfärdh skuld Hör oc at
 mannanna luste är oskällicare än diuranna Lät vp
 thin mun oc spör huar tronna väriara äru hwar
 the finnas som stridha mot ouinninom Ok hwar
 25 the ära som liuit vilia giua fore mik sin herra
 Spör äpte thom oc thu skalt finna mykit faa mina
 Thänk thetta tha mat thw finna at iak tala ey
 vtan sak Spör ok framledhis oc hör hulkin rom-
 ara kirkio skipilse är huar mit säte skulle vara
 30 Swasom j säteno äru fyre stolpa som bära oc
 oppehalla thz som midhuägho är a stolenom a

hulko man plāghir at sitia Sua j mino sate hulkit
 iak gaff pauanom skulle vara fyra thing som ar
 ödhiukt oc lydhna oc rätuisa ok miskund, Ok j
 midhuagho gudhelic snille mz gudhelicom kärlek
 än thetta sate ar vmkring skipt oc nytt sate atir- 5
 takit j hulko höghfärdh ar for ödhiukt Eghin
 vili for lydhno, päninga älskoghe for rätuiso,
 wredhe oc afwnd for miskund Midhalsätit at callas
 mästare oc vara sniällir til världinna Sua ar mit
 sate vmuänt oc omskipt See yttirmeer ok spör 10
 andra hofwdzsins limi ok allan klärkdomin oc
 thw skalt finna at iak gudh ok aldra thinga 516
 skapare ar thom thungir suasom steen iak smaka
 thom suasom etir Jak ar j thera sualghe suasom
 smola See huru jak ar bortkördhir oc huat mik 15
 atirgäldz for kärlek Jak skapadhe thom oc atir-
 löste mz sua storom iampnadh oc rätuiso Swa-
 som mätskal vare framsat j hulke jak ey annat
 inne lagdhe än mit eghit hiarta ther til at rätte-
 lica skulle väghas Jak var föddir oc kringakorin 20
 Jak hafdhe mangfald dröuilse oc äruodhe Jak
 hördhe värsta ordh oc obrygdhilse Jak var fangin
 oc flängdir oc bundin mz repom oc pinadhär sua-
 som j präs Sinonar vt thandos adhrone brusto al
 lidhamotin syndirlöstos Min jässe ok alt mit hofw- 25
 odh sargadhis aff thornanna stiungom Alt änlitit
 oc skäggit oc munnen oc tungan fyltos ok hyldis
 mz lifradho blodhe Tanna kötit oc kindirna thrutm-
 adho aff pustomen Jak var vt thandir a korseno
 Mit hofwodh hafdhe änkte at böghia sik til vtan 30
 mina axla Mine arma droghos mz repom til kors-
 ins borom Fötirne varo nidhardraghne oc gönom

slaghne mz twem spikom hafdho änga studh vtan
 spikana Min inäluë varo al thör oc krumpnadh
 Mit hiärta var fult mz sorgh oc värk Ok thy at
 thz var aldära starkast oc aff bäzsta natur thy gik
 5 väркиn stundom aff sinomen oc til hiärtat, ok atir
 aff hiärtano oc til sinonar ok sua öktis väркиn ok
 dödhin längdis Thän tidh jak stodh sua värkx
 fullir saa jak mina modhir gratande när staa Ok
 hanna hiärta var fult mz sorgh ok besklikhet oc
 10 alle hanna lime kolnadho oc bleknadh ok hanna
 sorgh oc dröuilse pinadhe mik meer än min eghin
 värkir Jak saa ok mina vini vara j mästom ängsla
 oc somlike aff thom iäfwadh at iak vare gudh
 517 ok somlike trodho än thot the mykyt dröfdhis Ok
 15 thäntidh iak bleff standande j tholkom värk oc
 vee, brast hiärtat vm sidhe for pinona storlikhet
 oc värk ok siälin gik vt, Ther äptir oplypte hofw-
 odhit sik litit alle limine skuluo öghonin lätos op
 til halffs Fötirne oppehiollo allan kropsins thunga
 20 ok jak hängde suasom syndir rifwit klädhe oc van-
 skapat Tholkit tholde iak thin skapare oc ängin
 aktar thz

Cxxxj (Rev. Extrav. Kap. 84 i Latinska texten)

JAK är suasom giutare hulkin som faghirt biläte
 25 gör aff leer forethänkiande at gylla thz ärlica
 Framledhis seer han at thz är vanskapat aff väzsko
 oc at munnin är bortwrängdir aff sine fäghrind
 suasom hunda mundir Öronin nidhirhängiande
 Öghonin vmuänd Änlitit oc kindirna insunkna
 30 Tha sighir mästarin til bilätit Ey äst thu vördh-

oght at klädhas oc prydhas mz mino gulle oc
 slaar syndir thz bilätit oc gör annat oc gylle thz
 Swa skapadhe iak mannin aff jordh ther til at
 jak ville gylla han oc prydha mz mins guddoms
 gulle Än nu är han sua fwl vordhin aff orenom 5
 lusta oc giri at han är ouärdhoghir at gyllas mz
 mino gulle thy at mannin som är skapadhir til
 mit loff talar änkte vtan sik thäkkelikit oc sinom
 jamcristne skadhelikit, öronin höra änkte vtan
 värzlakin thing, öghonin see änkte vtan licamlica 10
 lustelikhet, ödhmiuktina änlite är nidhir fallit oc
 högfärdhinna är oprät Thy skal jac vtualia mik
 fatika oc forsmadha thz äru hedhningane oc jak
 skal sighia thom gan jn ok hwilins j mins kärlex
 arm Än j som skullen vara mine oc forsmadhin 15
 thz, lifwin äptir idhrom lusta j idhrom tima Ok
 j minom tima som är dona daghir skal jak sighia
 idhir Jthir skal swa mykyt giuas aff pinomen huru
 mykyt som j älskadhin idhan lusta meer än mik
 idhan gudh 20

Cxxxij^m (Sjette Boken, Kap. 63 i Latinska texten)

GWz son taladhe til sina brudh Scriff pauanom
 Clementi a mina väghna thässin ordh Jak op-
 högdhe thik ok Jak lät thik opfara owir al hedh- 518
 irs ämbite, Stat thy op ok gör fridh mällan franz 25
 ok änglandz konunga hulke som äru suasom grym
 ok vadhelik diur oc siäla forradhara Kom sidhan
 til ytaliam oc predica ther oc budha helsonna
 ordh ok gyllena aarit ok gudhelex kärlex oc
 skudha the gatona som strödda äru ok stänkta 30
 mz mina hälgha manna blodhe ok iak skal giua

thik the lön som aldre ändis Atuakta ämuäl thina
 framfarno tima j hulkom thw rette mik diärflica
 til wredhe oc thw giordhe hwat thu vilde ok thu
 ey skulde, Ok jak thigdhe suasom iak ey domare
 5 vare Än nu kombir sköt min time j hulkom iak
 skal vträfwa aff thik alla thina glömsko ok synde
 Ok suasom iak lät thik opfara owir alla Swa skalt
 thu andelica nidhüfara j rädhelica pino hulka thw
 skalt sannelica vtröna j siäl oc licamma vtan thu
 10 lydhe minom ordhom Ok thin stortalugha tunga
 skal thighia j thik Thit nampn hulkit som thu
 hālgadhe j jordhrike skal vara j glömsko ok j
 obrygdhilse j mine asyn ok mina hālghe manna
 Jak skal oc vträfia af thik at thw owärdhelica
 15 kom til hedhirs ämbite Än thot mz mino tillate
 hulkit iak veet bätir än thit glömska samuit
 aminnis thz Jak skal oc spöria aff thik huru slö
 thu vast at göra fridh mällan konungana Ok huru
 mykyt thu bögdhe thik til annan delen Ey skal
 20 oc glömas huru mykit girin öktis oc växste j
 thinom tima oc at thu matte mykyt haua bättrat
 vm thu hafdhe vilit Stat thy op för än then
 ytarste timen kombir hulkin som thik nu nalkas
 Ok bättra förro glömndo timana mz thom litla
 25 timanom som nu atirstar Thy at miskund ok
 rätuisa aff hulkom iak talar nalkas hwarn stadh
 519 Thit samuit sighir thik thz vara skällikit oc aff
 kärlek thz som iak mana oc raadhir Ok vtan mit
 tholomodh hafdhe gömpt thik hafdhe thw nu
 30 diuplicare nidhirsunkit j häluite än the paua som
 fore thik varo Leta j thins samuitz book oc se
 vm iak tala sannind

Cxxxiiij^m (136 i Latinska texten)

THanne paue är aff bättre malm än then som
 fore honum var oc quämelikit ämpne til at litas
 mz bāzstom lit Än manna ilzska vtrāfwir at han
 skal rasklica bortakas aff världinne oc hans godhe 5
 vili skal reknas til krono ok äronna ökilse Tho
 vm han hördhe min ordh som thik äru fangin
 vardhe han bättre oc the skullin faa höghre lön
 som honum fördhe min ordh

Cxxxiiiij^m (137 i Latinska texten)

10

GWz son taladhe til sina brudh hulkin som hauir
 thradha nysta j hulko som bāzsta gul är jnnantil
 Han afflatir ey at affnysta thradhin til thās han
 findir gullit oc nytiar thz sidhan til sin hedhir
 ok gagn Swa är thāne paue vrbanus böghelikit 15
 gul til godh thing vtan han är belagdhir mz
 världinna vmsorgh sigh thy honum a mina väghna
 Thin time är stuntir opstat ok atuakta huru siäl-
 ana som thik äru antwordadha maghin helas Jak
 sände til thik the reghlo som jak siäluir diktadhe 20
 hulkin som byrias ok skal haldas j vazstena klostre
 j Swerike Nw mādhan thu äst min ämbitis man
 j iordhrike, vil jak at thu skalt stadhfästa hona
 ok styrkia mz thine signilse Jak begauadhe thz
 klostrit mz andelike gafwo giuande thy alt thz 25
 aflat som är j sancte pädhers kirkio aduincula j
 room Stadhfäst thy thu thz for mannom j jordh-
 rike thz som stadhgate är oc hälghat for allo mino
 härskapi j himerike Ok thz är thik tekn at min

ordh äru san at thin siäl fik andelikin hugnadh
 tha thu först hördhe min ordh Än thu min brudh
 vm thw kant ey faa pauans incigle oppa aflatit
 520 vtan päninga Tha är min signilse thik ympnyn
 5 til stadfasto Jak skal stadhfästa min ordh ok
 alle hæghe män skulu mik vara vitnara Min
 modhär skal thik vara for incigle min fadhär
 stadhfästare oc min hæghe ande skal vara thera
 hugnare som til thit klostär koma

10 *Capitulum Cxxxv^m* (138 i Latinska texten)

IAk är gudz modhär thy at honum thäktis sua
 Jak är aldra thera modher som äru j himerikis
 glädhi ok suasom än thot barn haui sina thorfw
 äptir sinom vilia tho öke thz barnanna glädhi at
 15 the see modhärna änlite bliit Swa thäkkis gudhi
 at giua allom glädhi oc frygdh j himerike aff
 mins jomfrudoms renlikhet oc mina dygdha fäghr-
 ind Än thot the haua ogriplica alt got aff hans
 guddoms valde Jak är ämuäl modhär aldra thera
 20 som äru j skärslo elde thy at for mina böne
 minzskas thera pina j huarre stund som the ägha
 thola for sina synde a rätuisonna väghna Jak är
 ämuäl modhor aldra thera rätuisa människio som
 äru j jordhrike hulka rätuiso min son älskadhe
 25 mz fulkomlicasta älskelikhet Ok sua som modh-
 ärna hand är redhoboin til at sätia sik mot thom
 vadha oc skadha som hänner son matte hända
 Swa är iak redhoboin til at väria rätuisa män j
 världinne ok frälsa thom aff allom andelicom vadha
 30 Jak är ämuäl modher alla syndogha manna som

vilia bättra sina synde Ok hua vilia at ey optar
 meer synda Ok jak är redhoboin at taka synd-
 oghan man j mina wärn suasom kärlekx ful modhär
 nar hon seer sin son löpa til sik nakin vndan sina
 dödhelica ouina draghnom swärdhom ok frälsa han 5
 aff sina ouina handom Swa gör iak allom thom
 syndoghom mannom som bedhas miskund aff min-
 om son mz sanne ödhmiukt oc gudhelike älskelik-
 het Hör nu thu ok atuakta granlica hwat jak vil
 sighia thik aff twem minom sonom som jak vil 10
 nämpna thik Förste är min son jhesus christus
 hulkin som föddis aff mino jomfrulico köti ther 521
 til at han skulle tee sin kärlek oc atirlösa siälana
 for hulkit han spardhe ey sins licamma äruodhe
 oc ey sins blodz vtgiutitse Ok hördhe obrygdhilde 15
 ok tholde hardha pino oc är nu rikir ok alzwall-
 oghär j euärdhelike glädhi Annar hulkin jak reknar
 min son är han som sitir j gudz säte j världinne
 vm han lydhe mins sons budhordhe oc älskir han
 mz fulkomplicom kärleke Han fik thäs hälghe anda 20
 ingiutitse at han skulle koma til room oc at göra
 rätauso oc styrkia cristna tro ok opnya the hälghe
 kirkio ok sua som modhär ledhe sit barn huart
 hon vil mz sik mz thy at hon teer thz sina spina
 Swa ledde iak han til rom mz mine böen vtan 25
 allan licamlikin vadha Än nu vändir han til mik
 bakin oc ey änlitit ok vil gaa fran mik oc ther
 til ledhär han ok lokkär ondär ande mz sino swiki
 thy at honum ledhär vidhär gudhelikit äruodhe ok
 lustas til sit licamlikit gagn Diäfullin draghär oc 30
 han oc ledhär mz wärzllicom lusta at astunda til
 sit fadhärnis land, han lokkas oc drax ämuäl aff

kötlica vina radhe hulke mera akta hans kärlek
 oc hans vilia än gudz hedhír oc vilia ok siälana
 helso Nu vm han far atír til sit fadhírnis land
 tha skal han rasklica faa sua storan een pust at
 5 hans tändir skulu skälla hans syn myrkias ok
 alle hans limi skälua, thäs hálge anda hiti skal
 honum minzskas Ok alle the gudz vini lätias som
 for honum bidhia ok han skal göra rekinskap aff
 thy han giordhe j sino paua döme Ok aff thy
 10 som han afflät at göra thz som han hafde mat
 at göra &c

Capitulum Cxxxvj^m. (139 i Latinska texten)

MARIA gudz modhír taladhe Suasom mild modhír
 seande sin älskelica son liggiande callan a jordh-
 15 inne ok hauande ey makt at sik oprätta vtan
 522 gratir til modhírna hialp mz grötelike röst Tha
 oplypte hon han til sit bryst ok värme mz modh-
 írlicom kärlek oc vidhírquäke mz sinna spina miölk
 Sua vil jak miskunnina modhír göra gregorio paua
 20 vm han vil koma til room ok bliua ther for siäla
 gagn oc opnya the hálgho kirkio stadhga mz ödh-
 miukt oc kärlek Tha vil jak suasom mild modhír
 oplypta han nakin oc frussin aff jordhinne thz är
 at skilia hans hiärta fran allom världlicom lusta
 25 ok älskogha som är amot gudz vilia ok jak vil
 värma han sötelica vidh mins kärlex bryst Ok
 vidhírkväkia han mz mina böna miölk O huru
 mange otalike oppehallas aff mina böna miölk oc
 mättas sötelica Mädh thässe miölk skal jak mätta
 30 han oc bidhia min son at han världhoghas at

blanda sin hálgha anda mz thās sama gregorij
 paua hiarta blodhe Swa at han astunde til ankte
 annat at liua j världinne vtan at göra gudhi hedhír
 mz alle sine makt Nw tedhe jak honum modhír-
 likin kárlek hwat iak skal göra honum vm han 5
 lydhe, Thy at gudz vili ár at han skal flyta sit
 sáte til rom mz ódhmiukt Ok foreuara jak han
 aff modhírlicom kárlek at han skal kánna gudz
 anda hámpt ok oblídhe vm han ey lydhe, Thy
 at tha skal hans liiff styntas, ok han skal callas 10
 for gudz dom, världzlica herra vald skal ey hiálpa
 honum, ok ey lákiara lákedombr oc ey blidh
 vadhír Ok ey hiálpír honum at koma til rom
 vtan han komi mz ódhmiukt oc haui vilia ther
 at bliua ok grate siálanna fortappilse ok opnye 15
 kirkionna stadhga ok göri alt som förra ár sakt
 Än taladhe jomfru maria Jak manadhe gregorium
 paua at fara til rom mz ódhmiukt ok kárlek ok
 bliua ther til sin dödh Diáfwillin ok andre pauans
 radhgiuara radha honum thwárt amot oc for thy 20
 at han vilde lydha thom meer än gudz vilia thy
 hawír nu dyäfullin mere vald at fresta han Tho
 kungör iak än annantidh honum at ändelica ár
 gudz vili at han skal rasklica koma til rom Älla
 skal han suara for gudz rätuiso aptír sin dödh 25
 hwi han var gudz budhi olydhoghír Ok kungör
 iak honum at aldre sua stadhughír älla siäfwir
 fridhír vardhír j franz at the ther byggia j skulu
 nakorledhis gládhas mz fulle sighírlikhet oc sámio
 för än thās rikesins almogha blidhka gudh min 30
 son mz nakrom storom milhetz oc ódhmiuktz
 gerningom, hulkin the til wredhe retto mz sinom

mangom syndom Ok skal han vita at then hārin
 aff wrango kompanškapi som thānkt haua at fara
 til mins sons graff for hōghfārdh oc pāninga giri
 mer ān for gudz hedhīr, År gudhi sua thākkir
 5 suasom thz gullit som diāfullin formeradhe gul-
 kalfwen aff j ōknenne Ok skal han vita at sua-
 som owirlāsīt breff syndīr riffs j stykke Sua skulu
 the land som nu liggia vndīr romara kirkio slitas
 fran hānne oc koma j rōuara hāndīr hulkit pafwin
 10 skal see mz sinom ōghom sik til drōuilsa Ok ey
 formagha thz bātra mz alle sine makt

Cxxxvij^m (Femte Boken, Rev. 11 i Latinska texten)

GWz son taladhe til sina brudh sighiande Hel-
 sambīr drykkir ma wardha aff kallo jarne ok
 15 hardhom stenom oc aff thōrro trā ok beske yrt
 Ån huru ma thetta vardha Visselica vm stal
 fiolle hardhelica owir brānnestens biārgħ tha vt-
 ginge eldīr aff stalino oc vptānde biārgīt aff huars
 hita olio trā nār standande vtantīl thyrt ok jnnan-
 20 til fult mz fitma tilbyriadhe at flyta sua at besk
 524 yrt vndīr olio trāno vardhe sōōt ok ther aff matte
 vardha helsambīr drykkir Swa giordhe iak thik
 andelica thit hiārta var kalt suasom staal til min
 ālskogha oc tho rōrdhis j thy en litin ālskogha
 25 gnista til mik, nar thu thānkte mik vara vārdh-
 ogan ālskogha ok hedhīr owir alla Ån thetta thit
 hiārta fiol sua owir brānnestens biārgħ thāntidh
 vārlz āra oc luste misthāktis thik ok thin hus-
 bonde tox fran thik mz dōdhenom hulkin ther
 30 thu kōtlica ālskadhe owir alla Sannelica vārlz

hedhír oc luste liknas vidhír brännestens biärgh
 thy at the haua mz sik hugxsins höghfärdh ok
 girina fulo lokt ok pinona brändagha Nu then
 tidh thin hughír hardhelica dröfdhis j thins bonda
 dödh tha tilbyriadhe mins álskogha gnista hulkin 5
 som slyktis j thino hiarta at vtgaa Thy at thw
 skodadhe tha världinna fafango ok andwordadhe
 thin vilia j mina händír astundande mik owir al
 thing For thässá álskogha gnistona smakadhe thik
 sötelica thörre olio träit, som var min känne- 10
 dombír oc mina vina vmgango oc afhald aff olof-
 licom thingom hulkin som thik syntis förra al
 thör ok al the thing som thik syntos förra besk,
 tilbyrdho at vara thik söt then tidh olian til-
 burdhe at flyta oc min ordh oppinbaradhos thik 15
 j andelike syn Stodh een oppa biärgheno ok rop-
 adhe sighiande Aff thässom druk vtslákkis thörstír
 ok kallir man värmis aff honum, dröfdhír gláz ok
 siukir vidhír faas Jak gudh är then som ropar
 Min ordh hulkin thu höre j andelike syn idhke- 20
 lica aff mik the mätta siälina suasom godhír
 drykkir The värma thom som kalle äru ok göra
 gladha dröfdha oc the hela siuka siäla

Capitulum Cxxxviii^m (Rev. Extrav. Kap. 89 i La-
 tinska texten)

25

THz syntis *sancta* birgitto som jomfru *sancta*
 maria gudz modhír stodhe när hánne Ok a hánna
 höghro hand lagho mang andbudh the ther i all-
 om vadhelicom fallom matte mz hiälpas ok värnas
 A hánna vinsträ hand lagho ok andbudh ther 30

525

dömde *äptir* vilianom skullo j döðhenum hauas
Hon sagðhe Sua som thu see manga handa and-
budh huart til sina *gerning* hiälpa licamlica Swa
är thz thu nu ser mz liknilsom andelica Jak
5 kombir til hiälp mz thässom minom andbudhom
allom thom min son rädhas ok älska ther gerna
vilia amote frestilsom standa Thässe äru sua som
the ther j borgha murom jenne sitia ok nat ok
dagh stridha ther amote döðhelica fianda, tha
10 kombir jak thom til hiälp oc värio mz minom
vaknom Vilia the murin falla tha bär jak vndir
studhina vilia the mz stigha klywa tha hauir jak
kaxse til redho Bryta the gap a väggene tha böte
jak thz atir mz murskedhinne Ok sua kombir iak
15 til hiälp mz huario andbudhi som thik a mina
höghro hand synis Tho hwarro at the ey mer än
thry nämpnis, Allom thom sik vilia vidhir gudh
bätra oc aldre optar meer mot honum bryta Thz
thik synis a mina vinstro hand vil iak thik annor
20 thry andbudh nämpna thz första är mit swärdh
än stupo grefuans är huassare En snara ok vidhin
som thom skal bränna som sik huaa fordömd mz
vilianom j ytarsta punctenom fore döðhin For
thy at thäntidh vilin är at människian vil fore-
25 huxsande mote gudhi bryta oc ey för atiruända
än hon forma ey at synda tha är hanna dombir
äuerdhelik pina Ok suasom *äptir* thy som brutin
äru til giuas mangrahanda döðhä oc vmskiptelike
här j jordhrike Sua giuas oc for syndena vmskipte-
30 lica oc manga handa pinor j häluite Thän thz
huxsar at han vil ä mädhan han forma at synda
thz vare hans rättir at ginstan skulle diäfwllin

hana vald owir hans siäl oc licamma Ok suasom
 pläghir skäras aff lifwande licamma köt fran bene
 Sua burdhe honum skilia aat sua langir hans aldir 526
 vare, suasom mz slioom flinto stene Vit ok thz for
 sant tho at hwarro at nakor vare mz siäl oc lic- 5
 amma j diäfla handom aff gudhi vtgiuin tho vare
 aldre penitencie nadhir aff honum takna ä mädhan
 han hafdhe samuit The som ey fa angrin thom
 stäkke mit swärdh nakat aff licammans pino fore
 dödhin at diäfwllin hauir ey sua vald owir licamm- 10
 an mädhan han är här j jordhrike suasom han
 hauir siälina j häluite Suasom nakar saghadhe aff
 halsin til meere pino sinom ouini Swa saghir
 diäfwllin siälina mz sino suärdhe liuande j äuerdhe-
 licom dödde Mz snaronne liknas sorghin som siälin 15
 skal hana aptir dödhin ä thy längre aldrin är j
 iordhrike j syndinna lusta, thy mere är sorghin j
 häluite thy vilde diäfwllin at the människia som
 vilian hauir at synda ä mädhan hon forma at
 hon skulle liua j yttarsta punctenom ä mädhan 20
 hon längst formate at liua til thäs licammin vare
 alstingx opnöttir än thy mina nadha ökilse som
 tekna the snaran som thik synis ther stäkkir
 vsaldz syndox manz aldir ok tima vtan diäfwlsins
 thak Ok swa aptir rätuisonna dome vardhir sorghin 25
 nakat mindre ok linare mot thy diäfullin ville Han
 tände ok baalit j sina vina hiarta mädhan the äru
 liuande thz är then luste som samuitit sighir at
 mote är gudhi, ok tho vil vilin ey thy sidhir
 lustan folkompna tho at hwaro at han veet thz 30
 mote gudhi vara Thy hauir diäfullin rät til, at
 sua mangom sinnom han fölghe lustanom mädhan

han är liuande sua tikla oc opta bör honum ökia
eldin j háluite

Cxxxix^m (Rev. Extrav. Kap. 17 i Latinska texten)

The som gudz brudhe vilia vara the skulu mera
5 ther til äruodha at gudz vili fulcomnadhis äptir
hans lustilse än for sina eghna thorfwe allir vilia,
Thom bör vara skipadha suasom the brudhir
som bort äru farna fran sinom eghnom aghom
527 ok gooze ok äru a väghenom at gästa sins brud-
10 gomma fädhirne Thera aghor är licammans frälse
ok världinna vmgangilse Ok alla the inuidhio
hänne til höra ther skulu the mz vilianom owir-
fara ok aldre meer atir koma The skulu ok i
fara brullöpis klädhe thz är ödhmiukt oc tholo-
15 modh oc lydhna the prydha siälina oc göra hona
våna, the skulu oc opstanda oc aff stadh ganga
thy at the skulu fore brullöps folkeno synas oc
oppinbaras oc aff brudhgommanom synas O huru
höuiskom thom brudhom bör at vara, ok idhelica
20 aat sik atskötnom j sidhom oc ordhom ok ger-
ningom Thz brudhlöpis folkit är gudz modhír mz
allo himerikis härskapi som thom skodha Brudh-
gommin är kesare owir alt thz til är, oc han
sandir gudh vil thom siäluir haua Tha äru the
25 opstandna then tidh the haua sin scriptamal giort
mz skällicom angre ok vilia aldre mz vilia optare
synda Tha äru the aff stadh gangna, tha the
alla världinna aghor haua vidhírsakt oc vilia änkte
aff thom aghä, oc ey vm sin eghin vilia vald
30 haua Än tha äru the mz sinom brudhgomma

vigdha tha the lofwa a sina tro reghlona at
 halda, Tha fara the sighran vāgh oc rättan til
 hans kameram tha the aptir hānne göra Tha pro-
 fassio är giordh tha byrias brullöpis daghin oc
 lyktas tha siālin gar vt aff licammanom tha bör 5
 thom thānna daghin mz threm thingom owir
 lidha, Thz är mz skällike rādde oc gudhelike
 glādhi ok brännande kärlek

Capitulum Cxl (jemför Kap. 144 i Latinska texten)

HEdhir oc loff oc thak oc thiānist vari gudhi 10
 ther är siālff dygdhin mz sino valde, Honum
 thaktis at tee thz eene persone tha han var vakin
 oc ey j sömpne vm ens siāl hulkin hon var ase-
 ande tha hon var nykomin aff licammanom oc
 stodh for gudz dome For thy at andelik thing 15
 gitir människian ey begripit vtan mz licamlik likn-
 ilse Tha syntis som thz vare eet litit hws vm the
 mato suasom ena alin höght ok bret ok lankt a 528
 alla slinde Ok thz syntis vara giort aff thōm
 thrække som sopas oc saman skutas aff vatom 20
 vāghom som fult är mz stikkom stram oc rutne
 fylsko Ok alla handa dye ok thräkkir, Oc thz
 vare sua hart som thz vare giort aff stene ok ther
 sat han inne lyktir ok thakit laghe a hans jassa
 ok bar alt husit mz ogrypelike thunge byrdhe 25
 Ok kring vm husit stodho mange diāfla oc huar
 therā hafdhe spiut ok kniiff oc swārdh ok al the
 annor andbudh man ma annan skadha mz, Ther
 mz stungo the gönom husit ok j siālina Thyldir

syntis som huart vaknit hafdhe a sik eet mot-
 standilse Swa at ey gat huar dyäfullin sua diupt
 instungit j siälina som han gerna ville ther näst
 taladhe een röst ok sagdhe Thänne siälin hon
 5 haur andra fäm pinor mz thässom som thik nu
 synis thz är hite ok köld ok hungir oc thörst ok
 blygdh, Thot hwaro for thän skuld at han giordhe
 nakir the thing som gudhi thäktis mädhan han
 liuande var thy gaff gudh aff sinne dygdh at
 10 han fik angir för än han doo mz gudhelicom
 kärleke For thy är han ey j tali älla rekning mz
 thom som äru fordömde Thry thing äru the som
 iak vil thik sighia som han giordhe mädhan han
 paua vald hafdhe ther hans siäl haur nu pinor
 15 manga fore oc stor dröuilse Först är thz at nakor
 äru the thing som han lofwadhe ok stadhgadhe
 ther mote var the hælgho kirkio budhi, ok giordhe
 thz for värلز kärlek oc ey for siäla thorfwe Annat
 är thz at han giordhe nakar the thing honum
 20 luste göra tho sagdhe honum hans samuit at thz
 var mote gudz vilia, oc giordhe thz ey thy sidhär
 äptir sinom eghnom vilia, Thridhia är at han
 älskadhe ey siälana som han skulle ther jhesus
 christus köpte mz sino blodhe oc särdeles thom
 25 som han matte hulpit haua vm han hafdhe haft
 til thera gudhelikin kärlek suasom honum til
 burdhe Vit ok thz hwi thik syntis som han vare
 j litlo huse thz giort var aff manga handa rutnom
 thräkke thz var for thy at han hafdhe vilian
 529 30 mera at väfwia sik j the thing som världinne
 thäktis oc hänne til hördhe än at mödha sik j
 andelico äruodhe Ok thy kom han ey for domin

j tholkom skrudhe som hālaghom pauom tilhōrdhe
 Thy at han stygdis ey vidh hōghfardh ālla vidhīr
 the rikedomā ther owīrflōdhis varo owīr hans
 āmbitis thorfwe Mera ār thik ey lofwat at vita
 aff androm hans syndom Vit oc thz at han ār j 5
 thom stadh honum hīālpa ālla god gerninga oc
 ānkte ma honum raskare til hīālp koma ān at
 gudz vini for honum bidhia aff allo hīārta

Capitulum Cxlj^m (Rev. Extrav. Kap. 80 i Latinska
 texten)

10

GWz modhīr maria taladhe til sancta birgitto
 Jak ār the som āngelin sagdhe sua til Aue gracia
 plena For thān skuld biudhas vt minā nadhe all-
 om vidhīrthorftoghom thom minā nadhīr vilia
 haua Jak biudhīr jdhīr minā hīālp til jdinars rikis 15
 styrkilse mote gudz ouinom licamlicom ok ande-
 licom Jak bidhīr jdhīr at j maghin āruodha at
 rikit finge then konung thy matte hīālpa oc styra
 til godha gerninga oc hōuiska sidhi Jak vara jdhīr
 vidhīr at gudz rātuisa vil skilia konungin oc hans 20
 affquāmd vidh thetta rikit En annar man j rikeno
 infōddir thetta sin onāmdir ār aff gudhi til kon-
 ung valdir han skal rikeno styra āptir gudz vina
 radhom oc rikesins nytto oc tharfwom Görin som
 jdhīr raadz til thās at färre fingin skadha ok j 25
 matten flere til jdhīr dragha Hafwin thetta raadh
 hemelikit j fyre badhe fore gudz vinum oc hans
 ouinom bōr jdhīr thz fore lōna Vtan j finnen then
 sua vil som iak idhīr nu sighīr at rikit maghi j
 gudz hedhīr styrkias oc godh sidhuānia bōrias ok 30

opnyas ok thz kronan haur mist vndir hona
 laggias Byri sua til een aff jdhir alla flere oc
 gange til konung magnuse ok sighin sua Vi hafw-
 om nakat thz sighia thz jdhra siäl vardha ok
 5 suasom scriptamal bidhiom vi jdhir thz löna oc
 mz flerom ordhom som ther til bör vm jdhir sua
 thakkis än sua är sensus j hafwin the fulasto
 fregdh j rikeno oc vtan rikit ther cristin man
 530 maa hua Swa at j hawin hafft natura bland mz
 10 mannom, ok thikkis thz väl vara likt sanno, thy
 at j älskin meer män än gudh alla jdhra eghna
 siäl alla jdhra eghna hustrw Annat at vi ey vitom
 huat j hauen rätta tro alla ey for thy at j vaarin
 aff kirkionne j forbudhi at höra mässo ther gafwin
 15 j änkte vm vtan gingin j kirkio tha som för oc
 hördhin mässo Thridhi är at j ärin vara krono
 röfware landz oc gooz Fiärdha at j hafuin varit
 jdhra thiänisto manna ok vndir dana forradhare
 skanunga ther jdhir ok jdhrom syni thiänto ok
 20 villo jdhir ok jdhrom syni thiäna ok landit til
 vara krono mz rät halda ok krononna ouinum
 skadha göra J andwordhin thöm j händir thera
 höxsta ouin sua at the äru aldre ä mädhan han
 liuir gooz alla liffs feloghe Vilin j brutin oc synd-
 25 ena bätra oc landit atirwinna tha viliom vi jdhir
 gerna thiäna Vilien j ey siälue tha faan os jdhran
 son sua at j bort aff landit farin alla oc kronona
 honum op andwordhin mz swornom edhe at han
 vil vart land atirwinna Sino radhe oc sinom thiän-
 30 isto mannom lydha ok almoghan til rät styrkia
 Thot huario är thz annar som gudz konungir skal
 vardha än thyldir ma han mz tholko framkoma

mz minzstom vadha ok skadha Thy at gudh haur
 sua fast vald owir then vnga som owir then
 gambra liiff at stakkia alla aff lande kora sua nu
 som tha vtan han vil aptir sinom skipadhom dom
 al thing haua, langia alla stakkia Kan thz swa 5
 vara at the vilia ey liudha tha letin hemelica
 jdhra vini oc tha j hauin nakra thom aff riddir-
 skapino ther mz idhir halda Tha sighin thom
 oppinbarlica thz j sagdhin konungenom hemelica
 oc sighin at j vilin angom kattarom thiäna Älla 10
 forradhara ok ey hans syni vm han vil sins fadh-
 irs gerningom folghia ok takin jdhir sidhan een 531
 forman ther a konungsins vaghna örlöggha Är
 then sami min vin som valdir vardhir tha vardhir
 han fulkompnadhír oc stadhfästir Är han ey tha 15
 vardhir han affskrapadhír J læggin til raadh oc
 päninga oc iak læggir til thwru oc manlikit hiarta
 oc then ey vil han skal lydha, Vil konungin aff
 landino fara angin aff idhir skal honom folghia

Capitulum Cxlij^m

20

MJn herra ihesus christus iak tro fullelica thz
 angin är sua syndoghír ther hiälp aff thik bedhis
 til synda bättrilse at the bönin hörís ey, Tha veet
 iak änkte thz ther syndena sua rasklica aff skrapar
 alla godhgerninga styrkir suasom är at faa thik 25
 älska owir siäl oc licamma gooz ok hedhir vini
 ok frändir oc alla världinna Finge jak the nadhina
 at älska thik som jak skulle tha finge iak rät
 jdhrilse for mina synde, Thw är then sami gudh
 nu som thu var tha thu a korseno röfwarenom 30

suaradhe ok hans bön hördhe Min herra ihesus
 christus hör mina bön än thot hwaro at iak hawir
 mz gerningom til thz änkte forskyllat tho gör thz
 for thy at thu äst sandir gudh ok värdhogir gör
 5 mit hiarta brännande aff thins kärlex elde Sua
 at alt thz j thy är thz thik är amot foruordhe
 suasom aska j bläsande vädhre Min fru jomfru
 maria gudz modhir bidh for mik at iak thässä
 nadhina finge for thz thu kände j thöm puncten-
 10 om tha gudh vardh man oc thu jomfru ok gudz
 modhir tha ängelin thik thz budadhe Bidhin fore
 mik alle ängla ther vtan licamma varin skapadhe
 for the glädhe j tha fingin tha j gudh först saghin
 oc at j varin aff thom som stodho ok ey aff thom
 15 som fran honum fiöllo Bidhin for mik patriarcha
 ok propheta ok allir thän store skari ther aff
 532 adams köni j myrkeno varin för än gudh pintis
 for thz ij, ij thöm punctenom kändin tha gudz
 signadhe licamme tholde dödhin Hans signadha
 20 licamma öghon misto liusit oc varo dödh j hans
 signadho hofwodhe ij mistin myrkit ok fingen
 liusit aff hans guddome Hans mundir var fullir
 mz twäggia handa besklike En var then som gik
 aff allom jnäluomen j dözsins tilgange Annar then
 25 besklekir tha han atikkio ok galla smakadhe
 Jdhra andelica muzna fyltis mz tweggia handa
 sötma, Förste sötmin som j känden j idhir siälu-
 om thz ij varin skipadha til helbregdhelikhet oc
 äuerdhelikit rike oc skilde vidh al dröuilse Annar
 30 sötmin j fingin aff gudz syn tha j fyltins mz
 äuärdhelike glädhi Bidhin for mik syndoghe at
 gudh for idhra bön forlate mik mina synde, ok

göri mit hiarta til sina thiänist ok kärlek bränn-
 ande Bidhin for mik appostoli oc ewangeliste oc
 alle the ther jnnelukte j the huseno varin a ping-
 izdagha dagh tha j then halghe anda fingen for
 thz j tha kändin tha j fingin thwru at tala oc til 5
 alla pino oc dröuilse jdhra licamma til hans thiän-
 ist hafdhin ospara hiälpin mik til, at for idhra bön
 then sami ande värdhoghas mit hiarta sökia ok
 sik siäluan i thy tända oc aldre aflata älla släckia
 Tha finge jak ordh ok gerninga til at göra oc 10
 tala äptir hans signadha vilia Bidhin for mik alle
 martyres oc confessores ok alle the siäla som aff
 purgatorio äru lösta for the glädhi j tha fingin
 tha j först ihesu christi licamma j hans guddom
 saghin Jdhra varu skipadhos när gudhi huar äptir 15
 thy som han gudh älskadhe mädhan han lifdhe
 J fingen lius aff hans vänlek, Han vndfik idhär
 som fadhär sin kärasta son ther sluppin var sin-
 om dödhelicom ouin J hördhin jdhärs hedhärs rop
 aff allo himerikis härskapi hiälpin mik ther til mz 20
 idhre bön at iak finge han sua älska at min hugxs-
 ilse ordh oc gerninga vardhe alla äptir hans sign-
 adha vilia

Cxlüj

Uar vndirstandilse gita ey gripit andelik thing 25 533
 vtan mz liknilsom som äru j världinne Enna
 handa pulwir är aff elde sua brännande at tha
 thz jnnelukte är j nakro thinge tha giuär thz aff
 sik sua stort liudh aff pulwers makt ok rörilsom
 Swa at alle the thz höra giuas vidhär aff vndre, 30
 thingit jak mener var gudh fadhär j sinom gud-

dome Vidh pulwír liknas gudz son ther föddis aff
fadhrenom vtan al thera atskililse Vidh eldin then
hålghe ande Jhesu christi höxsta kärlex dygdh
oppinbaradhis tha for allo himerikis härskapi, tha
5 thz litla kytstykket gudz signadha hiarta var aff
pinom döt a korseno ok licammin ther dödhir
hängde aff thöm rörilsom tha var j gudz signadha
bryste tha ropadhe alt himerikis härskap aff mäste
sine makt mz höxste glädhi ok nyo lofwi oc söt-
10 astom sange Loff oc hedhir oc ära gudhi Tha fik
lucifer höfdhingen j haluite sua stort fal at han j
sinom styrk ok kraptom dompnadhe ok alt diäfla
könit röt oc thööt ok skalff aff rädde oc vndre
Himil twnglin vanskadhis j thera kraptom jordhin
15 rördhis mz allom sinom thunga ok auäxstom O
härtoghe aff bådhem tha fulkompnadhe thu härt-
ogha liuärne tha thu then stora skara aff myrke
ok dröülsom til äuerdhelica glädhi ledde O wärdh-
oghaste riddare gudz signadhe licamme thu vast
20 siäluir giordhir aff adams köni j thina modhir
liue O huru mannelica thu fulkompnadhe riddir-
likin rät som thera reghlo tilburdhe, thw styrkte
kirkiona tha thu nyo laghin sagdhe oc skipadhe
thw vaardhe änkiona tha thu scriptamal lofwadhe,
25 Thu halp fadhirlösom barnom tha thu mz thino
hiärtablodhe himerike ypnadhe thit hiarta är idhke-
lica til redho at göra rätuiso oc orätuiso fordärua
Aldra käraste minne siäl oc minom licamma owir
alt thz som skapat är Gudz son ok jomfruna thik
30 äre ok thakke alt thz j himerike är for sina
534 glädhi ther skal vara for vtan ända Ok hedhre
thik alt thz j skärslo elde är for thina miskun-

sama gerninga thit loff vari amual j háluite for
 vtan thera vilia for thina rätuiso doma Alle
 himpnane mz sinom planetom vtgifwin thik til
 hedhir vänasta liudh mz sinom rörilsom ok sange
 Ok gange världin mz allo thy j hanne är dödho 5
 ok liuande auerdhelica til loff gudz signadha lie-
 amma for thz thu ville man vardha ok thit handa-
 uärk sua dyrt köpa ok thin kärlek ther auärdhe-
 lica j thik var for allom oppinbara Min käre
 herra gudh jak är en aff thöm som thu köpte mz 10
 thinom dödhe hwat skal nu vardha min hiälp, iak
 hauir nu siälff forskullat háluite sua mangom
 lundom jak hawir giort mot thino budhi jak
 känne j mik godhgerningana vanskilse oc synd-
 anna lusta Ok faar jak aldre himerike vtan iak 15
 faar aff gudhelicom kärleke mina synda jdhrilse
 Min herra gudh suasom thz omöghelikit var at
 koma til himerikis för än thw doo for adams
 synd Swa är ok mik omöghelikit at skilias vidh
 háluite som jak siälff forskylladhe vtan mz thine 20
 hiälp min skapare ok helare hela mik oc misk-
 unna mik for thina stora dygdh oc miskund skuld

Cxlüij^m.

MJn herra ihesus christus sandir gudh thu äst
 min skapare ok atirlösare oc min domare Jak 25
 kännis mik mykyt mote thino budhi hawa brutit
 Vtan thit dygdhelica tholamodh hawir mik hulptit
 Mz thine nadh vil jak mik gerna bättra Herra
 min iak käre mik for thik huru mik thykkir mit
 hiarta vara skipat mik thykke som j hiärtano är 30

een etirblema, Ther standa ok gönom hiärtat tve
 thorna ok vtan vm thz är draghin en hinna som
 thz thrängir ok quäl mik mykyt vadhelica, min
 käre herra gudh thetta är mik omöghelikit at göra
 535 5 siälue vtan mz thine hiälp thy bidhír jak thik for
 alla the ödmiukt som thu oppinbaradhe j värld-
 inne, Riiff vt aff the hinnona ther jak mener mz
 höghfärdh oc weff ther vm the ödmiukt ther
 vtan ophoff hawir varit j thins guddoms dygdh
 10 Min herra gudh jak bidhír thik for thz at thit
 hofwodh kronadhis mz thorne riiff vt theñ thornin
 som star j mino hiärta som är kötlikin kärlekír
 til bonda älla til barna vini älla frändir ok sät
 ther atir j före gudhelikin kärlekír til mins jam-
 15 cristins siäla gagn Jak bidhír thik min käre herra
 fore thy at thina signadha händir oc fötir rifnadho
 sundir for naglomen riff vt aff mino hiärta thän
 thornin som är världina giri ok sät ther j fore
 astundan oc giri til thina thiänist ok til thit
 20 äuärdhelica rike Min käre herra gudh jak bidhír
 thik vm fore thz som thit dyra hiärta tholde tha
 thz aff hardhom verkom a korseno doo ok allir
 licammin kolnadhe Ok äptir dödhin thit bryst for
 spiute rifnadhe riiff syndir etirblemona i mino
 25 hiärta

Capitulum Cxlv^m

GLäz min herra ihesus christus j euerdhelicom
 hedhír oc valde for then sighír thu vant j värld-
 inne O hwat glädhi tha tillagdhis allo thino här-
 30 skapi tha thin signadhe licamme kom första sin
 til himerikis The matto väl alle sighia mz enne

röst Var väl komin gudz licamme aff stridhinne
 Ängin var föddir alla födhis oc ey skapadhir thin
 like Äris thu aff thuru owir alla stridz män ther
 vaaghat haua sit liiff fore rätuisonna, Thu thordhe
 ganga j stridhinna nakin mz tholomodhe, Lofwis 5
 thu owir alla ängla choru, thy at thu thordhe
 thola thz the gato näppelica see oc än sidhir
 siälue göra thu vant thina dödhelica ouini the
 som afwnd til thik hafde, mz ödhmiuktinne Ok
 thu vant diäfla könit oc thera skara mz tholo- 10
 modh j ytarsta dödhins puncte Thu thordhe op- 536
 läta himerike ok vinna häluite mz thino hiärta
 blodhe Thin signadhe licamme äris aff thinom
 signadhom fadhir ther thik vtan licamma j värld-
 inna sände, thy at thu vant owir alla licamma ok 15
 ängla höxsta säte näst honum thz sama säte ther
 thu vtan licamma äuärdhelica hafde Lofwi thik
 gudz licamme jomfrun som thik födde, for alt
 thz som thu mz hanne giordhe, thy at ordhit
 vardh köt ok blodh j hanna inäluom aff hanna 20
 köti ok blodhe, aff thäs hälgha anda aflan oc
 ökilse jomfrudomenom helom ok helbrygdha vtan
 alzskons smittilse Hon bar thik j sinom dygdhelica
 quidh vtan al dröuilse hon födde thik mz alle
 glädhi Thu vitiadhe hona först äptir thin dödh 25
 mz höxstom hugnadh Ok äptir hanna dödh hanne
 näst thik siälfwom säte skipadhe ok hona owir alt
 thz som skapat är frw giordhe ok til höxsto keysär-
 inna kronadhe Ärä oc loff havi thin licamme aff
 allo thino riddarskapi j himerike ok jordhrike 30
 ther wunnit haua mz thine hiälp sighir owir kötit
 ok diäfla ok världinna, the haua alle rät til thin

at tala ok vitne bára ok sighia Gak fram fore os
 gudz signadhe licamme j största gládhi ok höxst-
 om hedhír ok j höxsto valde næst thinom fadhír
 Thw äst starkaste kámpe oc manlicaste riddare
 5 Thw giordhe störsto gerning ok tholde hardhasto
 pino j vörldinne O jomfruna son Sua uar thin
 licamme klen ok ömbír owir alla licamma Swa
 som skil at öghstenin ok hālin thy var thin pina
 större ok hardhare än nakars annars huat hon
 10 var hāllír stakkot alla lāngre hwat hon var
 a lande alla vatne alla j elde Ropis thin āra aff
 allo himerikis hārskapi Ōpi til the höghdhina ther
 āngin gitír begripit āndan j guddomsins valde
 Gangi oc thz ropit nidhír j hāluite ther aldre
 15 finz grund j thy diupe, thit loff öpis ok ökis j
 vörldinne som āru j badhe thine vini ok ouini
 537 for thz thw var förste ok frāmste j stridhjonne
 vndir thino eghno banere ther lica maa mz thin-
 om kärkele Tha lyptis op banerit oc syntis vm
 20 then timan thw sagdhe Consumatum est ok til
 thās thu thin ande j thins fadhirs hāndir and-
 uardadhe, tha aff allom thinom sarom vārkiane
 sökto til hiārtat Thu hördhe thina ouini mz höxst-
 om rōstom ok forsmāilsom ok hadhelicom ordhom
 25 a thik öpa Thu saat thina aldra kārasta modhír
 aff sorgh oc dröuilsom suasom halff dödhā Ok
 alla thina vini mz störstom dröuilsom thina pino
 grata thz thu j thom punctenom ey nidhír aff
 korseno foor ok thino eghno hiārtā linadhe, Thina
 30 vini hugnadhe oc thina ouini fordāruadhe sua som
 thw vāl formatte vm thu vilde Tha syntis kärkekin

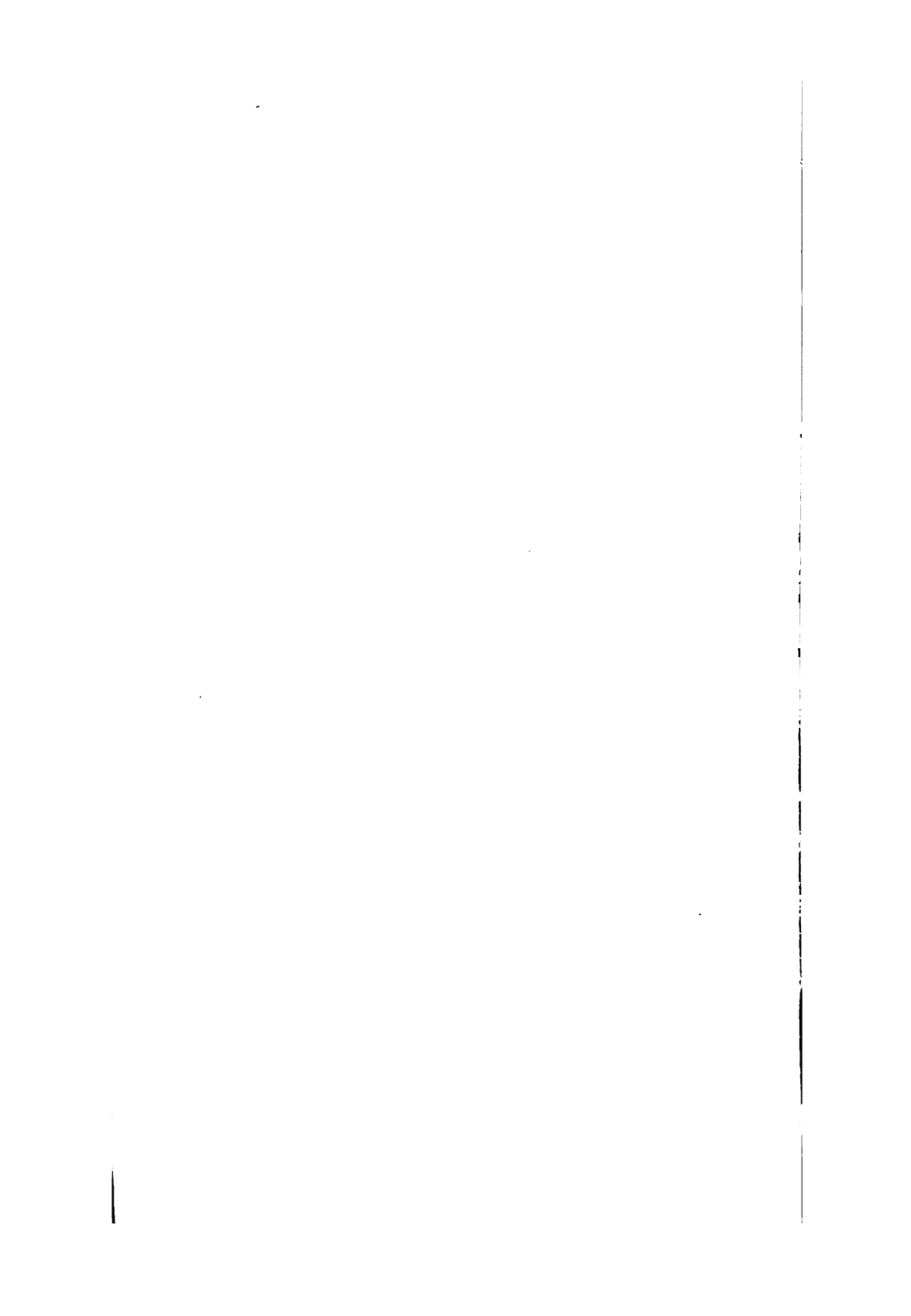
at thu ville hällir at thit hiarta syndir ginge än
sialana mistin himerike

Capitulum Cxlvj^m. (Femte Boken, Rev. 3 i Latinska
texten)

GWz son taladhe huar siukir man är j huseno 5
vm mästirlikin läkiare jngaar til hans vndirstar
han rasklica aff yttro teknomen siuka manzsins
siukdom Thy vm läkirin vitande siukdomin giuir
siuka mannenom then läkedom som han dör aff,
Tha afwitis han oc callas suasom drapare ok är 10
ey sandir läkiare ok vm nakan then som kan
läkia idhna läkedom for värzlz atirlön tha faar
han ey lön aff mik Ok vm nakir idhna läkedom
for mina skuld tha aghir jak giua honum lön Ok
vm nakor är ey mästare j läkedom oc giuir tho 15
ok gör siukom läkedom suasom han väntir honum
nyttelikit vara tha är han ey afwitande suasom
drapare thy at han giordhe thz aff godhe akt,
Vtan suasom foldiärwir vm siuke mannin döo än
vm siuke mannin vidhifas aff hans läkedom tha 20
aghir han ey hua lön suasom mästare thy at
han giordhe ey läkedom aff viisdom vtan äptir
thy som han vänte dugha Jak skal sighia thik
huat thetta tekna the männene som thu känne 538
äru andelike siuke ok bögdhe til höghfardh ok 25
giri fölghiande sinom eghnom vilia thy vm thera
vin ther jak likna vidh läkiara giuir thom hialp
ok raadh til giri oc höghfardh hwädhan aff the
andelica döo, skal jak andelica vträfvia thera
dödh aff hans hand thy at än tho at the dö aff 30
sine eghne ondzsko ok wranglikhet tho skal han

ey vara lotlös aff pino, thy at han var ok til-
hialpare til thera dödh Än ophöghir han thom j
världinna för kötlikin älskogha oc for sin hugnadh
tha faar han angaledhis ther fore lön aff mik Än
5 thänkir han suasom godhír lăkiare sigiande mz
sik Thässe äru siuke oc thorfua vidhír lăkedom
ok thy an thot min lăkedombir synis thom beskír
tho skal jak giua thom han at the skulin ey döð
thy at han är helsambir Jak skal giua thom kost
10 ok klädhe matelica äptir thera stadhga oc vidhír-
thorfft, Ok halda thom vndir styrsi at the skulin
ey höghfardhas älla androm skadha tholkin lăkiare
skal faa godh lön aff mik thy at tholik näfst
thakkis mik Än vm thera vin thänkiande mz sik
15 sighir sua Jak skal giua thom oc skipa thera
vidhírthorfft an ey veet jak hwat thz är nyttoght
thera siälom älla ey tho tror jak at thz misthakkis
ey gudhi ok skadhír ey thera siäl Vm the dö tha
aff hans gauo älla synda tha är han ey afwitande
20 suasom drapare vtan han skal faa lön thy at han
älskadhe thera siäla Ok the siuko skulo thrifwas
oc vaxsa til helbrygdho hulka ther the hafdho
näplica fangit vtan kärlekin hafdhe til varit Tho
for thy at the äru aff thy köni som astunda at
25 ophöghias ok thera vili thyrste thäs meer at han
meer drikkir thy skal thera vin ey giua thom
tilfalle ok ämpne til at synda

FEMTE BOKEN.

Här äptir scrifwas at *sancta* birgitta saa ens
 mykyt boklärdez munkx thanka ok huru han 539
 spordhe j sinom thankom mang klok thing
 aff gudhi ok gudh suaradhe honum til aldra
 thera ok alt hafde hon j sändir j sino aminne 5
 thz som j thässon fämpto bokine scrifwas hulkin
 som här byrias oc hon skreff thz alt först a
 swensko swa som andra reuelaciones

Capitulum j (Interrog. 1—3 i Latinska texten)

SANCTA birgitta sagde Jak saa j himpnenom 10
 een stool a hulkom var herra jhesus christus sat
 swasom domare Ok jomfru maria sat fore hans
 fotom ok otalikit ängla härskap oc hälgha siäla
 ok een munk mykyt boklärde syntis standa
 högt a enom stighia hulkin som stodh a jordh- 15
 enä ok rakte op til himelin Ok thän munkin
 syntis tala til domarin mz otholicom athäfwom ok
 orolicastom hugh oc sinnom swa som han vare
 fullir mz swik ok ilsko oc spordhe O domare jak
 spör thik Thu gaff mik mwn hwat ey skal jak 20
 tala thz som mik thäkkis Thw gaff mik öron
 hwat ey skal jak höra the thing som mik lystir
 Thw gaff mik öghon huat ey skal jak see mz

thom thz som mik thakkis Thw gaff mik händir
 hwi skal jak ey göra mz thom thz som mik är
 thakt ok löfft Thw gaff mik fötir hwi maa jak
 ey gaa äptir minom astundilsom Domarin sitiande
 5 a stolenom hwars athäfwе höfwiskast ok siäfwast
 varo swaradhe sighiande O vin jak gaff thik mwn
 ther til at thw skällica skulle tala thina sial oc
 thins licamma thorfwe ok nytto ok the thing som
 höra til gudz hedhir Annantidh gaff jak thik
 540 10 öghon at thu skulle see ond thing ok fly thom
 ok godh thing ok göra thom Thridhiatidh gaff
 jak thik öron at thw skulle höra the thing som
 höra til sannind ok höuiskhet Fiardha tidh gaff
 jak thik händir at thw skulle göra mz thom the
 15 thing som licamenom äro thorftelikin ok siäline
 ey skadhelikin Fäemptatidh gaff jak thik fötir at
 thw skulle bortgaa fran världinna älskogha ok
 gaa til thina sial hwilo ok älskogha ok til mik
 sin skapara oc atirlösara ¶ Annantidh syntis same
 20 munkin a sinom stighia sighiande o christe dom-
 are Thw tholde siälfwiliande beskasto pino hwi
 skal jak ey tha hedhirlica haua mik j världinne
 oc höghfardhas Thu gaff mik vörlz gooz hwi skal
 jak ey ägha huat jak vil Hwi gaff thw minom
 25 licamma lime vm iak skal ey röra thom ok op-
 uäkkia äptir minom vilia oc lusta Til hwat gaff
 thw lagh ok rät vtan til at göra hämd älla hwi
 latir thu os känna mödho ok dröuilse mädhan
 thw lofwadhe roo ok hwilo Domarin suaradhe
 30 manzins höghfärdh tholdis ok vmbars länge aff
 mit tholomodh at ödhmiuktin skulle ophögghias ok
 min dygdh oppinbaras Ok for thy at höghfärdhin

är ey skapadh aff mik vtan funnen aff diäfflenom
 thy aghir hon flyys thy at hon ledhir til häluitis
 Ok ödhmywktin aghir gömas thy at hon ledhir
 til himmerikis hulka ther jak siäluar gudh tedhe
 ok kände mz minom ordhom ok äptedömom Än 5
 vārlz gooz är gifwit mannenom ok länt at han
 skal nytia thz skällica ok byta ok omskipta skap-
 adho thingin j mik sin gudh som är aldra thinga
 skapare lofwande mik ok hedhrande fore mina 541
 godhgerninga ok ey lifwande äptir kötsins astund- 10
 ilsom Ok licammans limi äro thy giffne mannen-
 om at the skullo te siäline nakra handa dygdha
 liknilse ok at the skullo staa oc röras äptir siäl-
 ina budhi ok ämbite swasom anbudh, Thy är rät-
 uisa ok lagh skapadh aff mik at the skullo göras 15
 mz gudhelicom kärleek ok at gudhelikt samhälle
 oc sāmia skulle fästas mällan manna ok thy gaff
 jak ok vnte mannenom at hua licamlica huilo at
 kropsins krankdom skulle styrkas til godha ger-
 ninga Nw for thy at kötit vardhir stundom oskäl- 20
 lica kaat thy skulo dröuilse ok al thing mz hulk-
 om kötit maa rättas tholomodhelica tholas Ther
 äptir syntis then same renlifwes mannin som för a
 sinom stigha oc sagdhe O domare jak spör thik
 hwi gaff thw os licamlik sin vm vi skulom ey 25
 röras ok lifwa äptir thom Ok hwi gaff thw mat
 ok dryk ok annor lustelik thing til licammans
 oppehälle vm vi skolom ey lifwa ok äta til mätte
 äptir kötzsins lusta Hwi gaff thw os frälst siälfs
 vald vm vi skulom ey fölghia varom eghnom vilia 30
 Hwi gaff thw mannom ok qvinnom naturlik lusta
 j samblande om the skulo ey lifwa äptir sinom

naturlicom lusta Hwi gaff thw hiarta ok vilia
 vtan ther til at the skullo älskas som lustelicast
 ok sötast är at nytia Domarin swaradhe O vin
 jak gaff människionne sin ok vndirstandilse til at
 5 skodha oc älska ok fölghia lifsins vägh ok til at
 fly dödhsins vägh Jak gaff födho til manzsins
 vidhirthorft ok matelikit oppehülle at mannin
 skulle styrkias j gudhelikit ärfwodhe ok ey kränk-
 542 ias älla vanskas aff ofnykle fülle Jak gaff männ-
 10 iskione frälst siälfv vald ther til at han skulle
 forlata sin eghin vilia fore mik sin gudh ok faa
 thäs meere lön Jak gaff ok naturlikit sambland
 ther til at mankönit skulle skällica ökias swa som
 foreskipat är j the hælgho kirkio Jak gaff mann-
 15 enom hiarta at han skulle innelykkia j thy mik
 sin gudh hulkin som ogripelikin är ok hwar stadh
 är Ok at hans thanke ok luste skulle vara mz
 mik oc j mik

ij. (Interrog. 4 i Latinska texten)

20 REnlifwes mannin syntis som för a sinom stighia
 sighiande O domare hwi skal jak leta gudz snille
 mädhan jak hawir världinna snille Hwi skal jak
 grata älla sokka mädhan jak hawir världinna
 glädhe ok ära Hwi älla huru skal jak glädhias j
 25 kötzsins dröuilsom Hwi skal jak rädhas mädhan
 iak hawir licamlik styrk ok makt Hwi skal jak
 androm lydha mädhan min eghin vili är j mit
 eghit vald Domarin swaradhe O vin huar then
 som snällir är til världinna han är blindir oc
 30 darottir til mik sin gudh Thy ther til at gudhelik

snille maghe faas ok aflas tha är vidhirthorftelikit
 at hon skal ödhmiukelica oc atuaktelica at letas
 Än huar then som hawir världinna hedhir oc
 hanna glädhe han snärs j mykla fafango hulkin
 som ledhir til häluitis Thy ther til at ey skal 5
 nakor villas aff himerikis vägh är vidhirthorfte-
 likit at dröfwas millelica ok bidhia til gudh oc
 grata Ok mykyt är thz nyttoght at glädhias j
 kropsins dröuilsom ok siukdom Thy at min misk-
 und nalkas thom som hafwa kötzsins thuang ok 10
 dröuilse Ok ther mz nalkas människian rasklica
 äuerdhelico lifwe Framledhis for thy at iak är
 starkare än huar then som starkir är thy är 543
 huar stadh rådhandis at ey skal styrkin fortakas
 Ok huar then som hawir frälst siälfis vald j sine 15
 hand skal rådhas oc sannelica vndirstanda at
 änkte ledhir sua rasklica til äuerdhelica pino sua-
 som eghin vili vtan mik ledhara thy hulkin som
 latir mik sinom gudh sin eghin vilia lydhande
 mik han skal faa himerike vtan pino 20

iiij (Interrog. 5 i Latinska texten)

MVnkin syntis som för sighiande O domare hwi
 skapadhe thw madhka hulke som mogho skadha
 oc til änkte dugha Hwi skapadhe thu grym diwr
 hulkin som ämuäl göra människione skadha Hwi 25
 sände thu siukdom ok värk j kroppana hwi thol
 thw oc städhir munga wranga domara j ilzsko oc
 thera vranglikhet hulke som thwinga oc plagha
 sina vndirdana swasom köpta thräla hwi dröuis
 manzsins licamme ämuäl j dödhnsins punct Dom- 30

arin suaradhe Jak gudh ok domare skapadhe himel
 ok jordh ok al the thing j thom äro ok tho änkte
 vtan sak ok ey vtan andelica thinga liknilse Thy
 at hælgha manna siäla liknas hælghom änglom
 5 hulka som äro j äuerdhelikit liiff ok sälikhet ok
 orätuisa manna siäla liknas diaflom hulka som
 ära j äuerdhelicom dödh Thy for then skuld at
 thw spordhe hwi iak skapadhe madhka suarar jak
 thik at jak skapadhe thom til at tee ok beuisa
 10 mins godhlex ok snillis mykla vald Thy at än
 tho at the mogho göra skadha tho skadha the ey
 vtan mz mino tillat oc fore syndena skuld oc
 mannin hulkin som forsmadhe at vndir gifwas
 mik som högxstir är skal sörghia sik magha
 15 skadhas aff minsto thingom Ok at han skal vita
 544 sik änkte magha vtan mik hulkom oskällik diur
 thiäna oc sta til mit budh Än hwi jak skapadhe
 grym diur suarar jak at al the thing jak skap-
 adhe varo ey at enast godh vtan ämuäl storlica
 20 godh ok äntiggia skapadh til manzsins nyttelikhet
 ok pröuilsa älla oc til andra skapadha thinga
 nytto Ok at mannin skulle swa myklo ödhmiuk-
 are thiäna mik sinom gudh huru mykyt ärlicare
 oc sälare han är fore al annor thing Tho skadha
 25 opta diwr j värzllicom thingom fore tveggia
 handa sak Först til ondra manna vidhirkänno ok
 näfsilsa at the mogho aff plaghom vndirsta skulu
 lydha mik sinom owirman Annantidh skadha the
 ämuäl godha män til dygdha thrifnadh ok rens-
 30 ilsa Ok for thy at mannin syndadhe oplypte sik
 mot mik sinom gudh thy oplypte sik mot honum
 al thing som skullo vara honum thiänigh ok vndir

bughin Ok thy kombir licammanom siukdombir
 at mannin skulle warna sik ok nima andelica
 tæmpra ok tholomodh om kôtsins bindagha mot
 owirflödhelikhetz oc oatirhaldz last Än wrange
 domara tholas ok stædhias til andra manna rens- 5
 ilsa oc fore mit tholomodh ok sua som gullit rensas
 j eldin swa rensas siälana aff wranga manna ilzsko
 ok lãras oc atirhallas aff ey göraskolande thingom
 Swa thol jak ok tholomodhelica onda män at
 diäfwlsins agna skulo skilias fran godhra manna 10
 hwete ok at thera giri skal opfyllas aff mine lön-
 like gudhelike rätuiso Ok rätuist är at licammin
 skal thola pino j döddenom at mannin skal pinas
 vm tholik thing som han syndadhe Ok for thy
 at han syndadhe j vanskapadhom lusta är väl 15
 værdhogt at han skal pinas mz skipadhe pino ok
 besklikhet Thy börias somlicom här dödhin ok
 bliuär for vtan ända j häluite ok somlicom ändas
 dödhin j skærslø elde ok börias æuerdhelikin glädhe

iiij (Interrog. 6 i Latinska texten)

20

Än syntis munkin som för a sinom stigha sigh-
 iande O domare jak spör thik Hwi framgaar annat
 barnit lifwande aff modhärna quidh ok faar döp-
 ilse Ok annat dör j modhärna liiff Hwi händir
 rätuisom manne genuerdhøgh thing ok ondom oc 25
 orätuisom manne framgangir äptir hans vilia Hwi
 kombir sot ok hungir oc annor ond thing som
 kroppin thwinga Hwi kombir brædhir dödh opta
 ouarandes ok swa at han siäldan fore wetz Hwi
 latir thw awndsiuka män ok brædhis fulla koma 30

545

til stridh ok hämpna sik Domarin suaradhe O vin
 thin spörilse äru ey aff kärlek vtan aff mit tillat
 thy suarar jak thik mz ordha liknilsom Thw spör
 hwi annat barnit döör j modhirsna liiff oc annat
 5 framgangir lifwande Visselica allir barnsins styrkir
 är aff fadhirs ok modhirs samblande ok for thy
 at somlik barn haua ey fullan styrk aff fadhirs
 ok modhirs natur thy dö the rasklica Ok koma
 mang thing aff fadhirs ok modhirs vanrykt oc
 10 oskötnadh ok glömsko Mang thing hända ok äm-
 uäl aff gudz rätuiso ok ey nalkas siälin fore thy
 hardhasta pinom at hon fik ey langan tima til at
 vara mz kroppen vtan hällir heles hon fore the
 miskund som mik är konnogh Thy at sua som
 15 solin jnskinandis j nakat hws synis ey swa som
 hon är j sine fagherind a himpnenom Swa tholka
 barna siäla än tho at the see ey mit änlite for
 döpsilsins mistilse tho nalkas the närmer miskund
 än pino tho ey swa som mine vtualde män, Än
 20 hwi rätuisom manne hända genuärdhogh thing
 suarar jak Gudz rätuisa är at hwar en rätuis man
 skal faa thz som han astundar Oc ey är then
 rätuis hulkin som ey astundar at thola genuärdh-
 ogh thing for gudz lydhno ok rätuisona fulkompn-
 25 ilse Ok hulkin som ey gör sinom jamcristne godh-
 gerninga aff gudhelicom kärlek thy mine vini
 skodhande huat jak thera gudh oc atirlösare
 546 giordhe ok lofwadhe thom Ok atuaktande ämuäl
 the ilzsko som j världinne är oc viliande hällir
 30 thola genuärdhogh thing til gudz hedhir oc sina
 eghna helso oc til synda varilsa än haua värzl-
 lica sälighet thy latir jak thom hända dröuilse

Än tho at some aff thom thola thom ey tholo-
 modhelica tho latir jak thom ey vardha vtan sak
 Ok j dröuilsom star jak när thom Ok swa som
 sonnin näfsis af käro fulle modhír ok kan ey stort
 thakka hánne j barndomenom thy at han kan ey 5
 thánkia for huat sak han afwitis Vtan tha han
 kombir til skála aldir thakkir han modhírne thy
 at hánna näfst atirdrogh han aff wrangom sidhom
 Swa gör jak minom vtualdo mannom the and-
 wordha mik sin vilia ok älska mik owir al thing 10
 thy händir thom dröuilse j världinne Ok än tho
 at the ey tha fullelica vndirstaa mina godhger-
 ninga tho gör jak thz som thom är fulkomplicast
 ok bäzst Än for thy at omilde män akta ey mina
 rätuiso ok rädhas ey at göra androm orät ok 15
 astunda vārlz lustelik thing oc älska, Thy faa the
 framgang aff mine rätuiso ok ära här j vārl-
 inne frälse aff plaghom at the skulu ey vanlica
 mer synda vm thom händir genuārdha Tho gifs
 ey allom ondom thz som the astunda at the skulu 20
 vita at jak gifwir huem jak vil Än hwi sot ok
 sylt kombir suarar jak Scrifwat är j laghomen at
 then som stial skal meer atirgifua än han bort
 tok Swa fore thy at onde taka mina gafwor oc
 vanytia thom ok göra mik ey skyllughan hedhír 25
 thy plaghas kroppin j thāsse vārlđ at sialin skal
 minna pinas annarstadz Ok stundom spar jak lic-
 ammenom ok plaghír jak han j thom thingom
 som han älskír vtan til at then som ey ville
 kännas vidh mik gladhír skal kánna mik ok vnd- 30
 irsta dröfdhír Än hwi bradhír dödh kombir opta
 swarar jak vm mannin viste sins dödz tima tha 547

thiānte han mik aff räddogha ok vanskadhis aff
 sorgh Thy at mannin skal thiāna gudhi aff kär-
 lek ok vara altidh atuaktol vm sik Thy är dötts-
 ins time owis Ok for thy at mannin forlät thz
 5 som vist var oc sant thy tilbör at han skal
 plaghas aff thy som owist är Än hwi jak latir
 männena koma til stridh suara jak thik hwar then
 som hawir fullan vilia at skadha sin iamcristin
 han är likir dyāflenom oc är hans lim ok and-
 10 budh hulkom jak giordhe orät vm iak toke hans
 thiānara fran honum vtan rätuiso, Thy swa som
 jak nytiar min thiānara til thz som mik thakkis
 Swa är rätuisa at diāfullin skal göra mz them
 som hans limbir är thz som hans är äntiggia til
 15 andra rensilsa allir til at fulcompna sina ilzsko
 swa som syndin vtrāfwir

vm (Interrog. 7 i Latinska texten)

MWnkin syntis som för a sinom stighia sighiande
 O domare jak spör aff thik hwi kallas fwlt ok fagh-
 20 ert j världinne Hwi skal jak hata världinna fagh-
 ind mādhan jak är faghir oc aff ärlike släkt Hwi
 skal jak ey ophöghia mik owir andra mādhan jak
 är rikir Hwi skal jak ey sätia mik fore andra
 mādhan jak är hedhirlicare än andre Hwi skal
 25 jak ey astunda ok leta mit eghit loff mādhan jak
 är godhír ok loffikin Hwi skal jak ey krāfwia
 atirlön vm jak gör androm gagn Domarin suar-
 adhe O vin världinna fwlt oc faghert är sua som
 söt ok best thy at världinna fwlt som är värld-
 548 30 inna forsmälse ok hānna genuārdha är swasom

ena handa besklikhet rätuisom mannom nyttogh
 til helso Än världinna faghert är hanna sällikhet
 ok hon är swo som en blidhär ok lustelikin fals
 sötme ok swikande Thy hulkin som flyr värld-
 inna fäghrind forsmaande hanna sötma han skal 5
 ey koma til háluitis fylsko Ok ey smaka alla vt-
 röna háluitis besklikhet vtan han skal opfara til
 mina glädhe Thy ther til at háluitis besklikhet oc
 pina maghe flyys ok himerikis sötme maghe aflas
 ok faas är vidhírthorfftelikit hállir vmfämpna värld- 10
 inna smálíkhet än hanna fäghrind thy at än tho
 at al thing äru väl skapadh aff mik ok äru al
 höghelica godh tho äghír mannin mäst vakta sik
 j them thingom som äru sak ok tilfalle til sial-
 inna skadha vm the oskállica nytias Än hwi ey 15
 är höghfärdhandis aff släkt suara jak Thw hafdhe
 ophoff j modhír lifwe aff fulasta orenlikhet ok
 vast ther swa dödhír ok allír oren Ok ey var j
 thit vald at födhas aff ärlicom föräldrom älla van
 ärlicom vtan min godhlek sigx vara ärlikin Ödh- 20
 miuka thik vndír mik thin gudh hulkin som thik
 skapadhe at födhas aff ärlicom föräldrom äptír
 världinna räkning ok lica thik thinom jamcristne
 thy at han är aff thz sama ämpne som thw Än
 tho at thw framgik mz mine forsyn aff höghe 25
 släkt äptír världinna reknan ok han aff laaghe
 släkt Ok thw som äst höghsläktadhír rädz meer
 än vansläktadhír thy at swa mykyt rikare ok
 höghbornare thw äst swa mykyt hardhare rekin-
 skap kräffs aff thik oc mere doom Än hwi ey är 30
 höghfärdhandis aff rikedomom swarar jak Värld-
 inna rikedom äru ey thine vtan til vidhírthorfftelik

klädhe ok födho Thy at vārldin är ther skapadh
 til at männin hafwande sins licamma oppehålle
 skulle mz ödhmiukt ok äruodhe atirkoma til mik
 sin gudh hulkin han forsmadhe olydhoghär oc
 5 höghfårdhandis aktär ey mik Vm thw sighär vārلز
 goz vara thit sighär jak thik fore sant at alt thz
 thu hafwär owär thina vidhärthorfft thz takar thw
 owäruallelica ok orättelica thy at vārلز goz äghär
 allom vidhärthorftelicom vara almännelikit oc jämp
 10 aff kärlek Än thw takär thik orättelica til owär-
 födhelikhet thz som androm skulle gifwas aff kär-
 lek, Tho hafua mange vārلز goz meer än andre
 oc skipa thz skällica thy är thik radhelikit at thu
 ey samansankär goz ok höghfårdhandis rekna thik
 15 bätre än andre at thw ey hardhelica afwitis j
 minom doom Thy at thw tok större thing än
 andre thy at swasom lustelikit är at haua ömpnyt
 goz j vārldinnä swa är j minom dom radhelikit
 ok owärmatto thunkt at ey haua skällica skipat
 20 ämuäl loflik thing Än hwi eghit loff är ey let-
 ande suara jak thik ängin är godhär aff sik siälff
 vtan jak ensamen gudh ok hwar then som godhär
 är, Är godhär aff mik thy vm thw som änkte
 äst letar thit eghit loff ok ey mit loff aff hulkom
 25 ther hwar fulcompnin gafwa är tha är thit loff
 fals Ok thw gör mik orät thinom gudh oc skap-
 ara thy swa som aff mik äru al godh thing hulk-
 in thu hafwär sua är mik alt loff gifwande ok
 sua som jak thin gudh gifwär thik al vārلزlik
 350 30 thing ok styrk ok samuit ok helbrygdho ok tima
 ok liiff ok skällikhet at thänkia thz som thik är
 nyttokt Swa äghär thw hedhra mik aff allom

thässom ok skipa them skällica Skipar thw thom
 oskällica tha är thz thin last ok othokke Än hwi
 värzlrik atirlön äru ey letande älla takande fore
 godha gerninga Suarar jak thik Hwar then som
 got gör androm swa at han aktir ey manna atir- 5
 lön vtan tholik lön som jak gudh vil honum gifwa
 han skal haua mästa for minzsta äuerdhelikit fore
 värdhelikit än hulkin som letar värzlrikit for
 äuerdhelikit han skal faa thz som han astundar
 ok mista thz som är äuerdhelikit Thy ther til at 10
 thz som är äuerdhelikit maghe faas fore värzlrikit
 är nyttocht at ey leta älla bedhas atirlön aff
 mannom vtan aff mik

vj^m (Interrog. 8 i Latinska texten)

MWnkin syntis som för sighiande O domare Hwi 15
 thol thu at affgudh sätias j mönstir oc haua hedhir
 swa som thu siälwir mädhan thit rike är äuerdhe-
 likit owir al thing Hwi latir thw ey see människ-
 iona thina äro j thäso lifwe at människian matte
 astunda hona thäs hetelicare oc kärlicare Hwi 20
 latir thw ey ängla ok hælgha män synas j thäso
 lifwe mädhan thera ärlighet är hælaghare owir al
 skapadh thing Ok mädhan hæluitis pinor äru rädhe-
 licare owir al annor thing hwi latir thw ey sees
 them aff mannom j thäso lifwe at the matto flys 25
 Ok mädhan diäfflane äru ledhe oc ryghelike owir
 al annor thing hwi synas the ey synlike mannom
 Thy at tha fölgdhe ängin thom älla lydde Dom-
 arin swaradhe O win jak är gudh aldra thinga
 skapare jak gör ey mere orät ondom än godhom 30 551

thy at iak är sialff rätuisan Ok min rätuisa är at
 ingangir j himerike skal faas mz stadhelike tro ok
 skallikt hop oc brännande kärlek Thy at swasom
 alt thz som meer oc hetelicare älskas j hiärtat
 5 thz thānkis idhkelicare oc hedhras oc dyrkas at-
 uaktelicare Swa sätias ok affgudh j mönstren än
 tho at the äru ey gudhi ällir skapara thy at ey
 är nakor skapare vtan jak en gudh fadhir ok son
 ok then hālghe ande Tho älskas affgudh meer aff
 10 sinom āgharom ther til at the maghe faa fram-
 gang j vārlinne än jak älskis aff them at the
 matte sāllica bliua mz mik Thy vm jak fordāru-
 adhe the thing som männene älska meer än mik
 ok lote jak thom dyrka mik mot thera vilia tha
 15 giordhe jak thom orät fortakande them thera
 frālsa sialfs vald oc astundilse, thy for then skuld
 at the tro ey a mik ok j thera hiārta är nakat
 lustelicare än jak thy latir jak skāllica vardha at
 the fulkompna vtantil mz gerningene thz som the
 20 älska ok astunda j hughenom Ok for thy at the
 älska meer skapadh thing än mik skaparin hulkin
 the mogho vndirsta aff gerningom ok teknom vm
 the villo nytia sin skāl Thy äru the blinde oc
 thera affgudh forbannadh thy skulu the skāndas
 25 oc fordömas for sina folsko thy at the vilia ey
 vndirstanda huru sötir jak gudh är hulkin som
 mannin skapadhe ok atirlöste mz kärlek Än hwi
 min ära synis ey suarar jak Min ära är otalik ok
 gaar owir al thing j sötma ok godhlek thy vm
 30 min ära syntis swa som hon är tha vanskadhis
 människionna rötelike kropp oc siwknadhe ok
 vanskadhis aff licamlico ärfwodhe fore siälina

glädhi thy ther til at tron skal faa lön Ok kroppin
vare föör til kärlex äruodhe vtan hulkit ey är in-
gangir j himerike thy lönis min ära nakra stund
at hon skal fore astundan oc tro thäs sälicare
äuerdhelicare synas Än hwi hæghe män synas ey 5
som the äre swarar jak vm nakre hæghe män
syntos oppinbarlica ok taladho synlica tha giordhis
them hedhír swa som mik siäluom ok tha finge
troen ey lön Ok ey formatte kranke licammin see
hæghe män Ok ey latír allír städhír min rátuissa 10
at swa mykyn klarhet skal sees aff swa store
kranklikhet thy hörís ey mine hæghe män ok sees
ey swasom the äre at allir hedhír skal gifwas mik
Ok at mannin viti at ängin skal älskas owir mik
Tho vm mine hæghe män synas stundom tho 15
synas the ey j the äro som the äru rättelica vtan
j them skapnadh som the gita ok mogho sees
vtan vadha Än hwi häluitís pina synis ey swar-
ar jak, Vm häluitis pinor syntos tha kolnadhe
mannin aff ráddogha ok beddis himerike aff 20
ráddogha ok ey aff kärlek Ok fore thy at
ängin skal astunda himerikis glädhe aff pinonna
ráddogha vtan aff gudhelicom kärlek Thy lönas
nu pinonar ok thy swasom godhe ok hälaghe
magho ey smaka otallica himerikis glädhi för än 25
siälin skils vidh kroppin Swa känna ey onde män
häluitís pino för än siälin är skild vidh kroppin
ok the skulu tha thz vtröna j ysäld som the
vildo ey för vndirstanda, Än hwi diäflane synas
ey suarar jak vm diäflane syntos swa ledhe ok 30
rádhelike som the äru tha vardhe then som them
saghe swasom osinna oc hiärtat swasom döt oc

allir licammin skáluande thy ther til at siálin skal
 blifwa stadhugh j sinom sinnom oc hiártat vak-
 ande j minom álskogha oc kroppin för til árfw-
 odhe oc mina thiänist Thy atirhalz nu diáflanna
 5 ilzska ok ey synis huru ledhe the ära

vij^m (Interrog. 9 i Latinska texten)

- 553 MWnkin syntis som för a sinom stigha sighiande
 O domare jak spör aff thik Hwi synis thw swa
 mykyt oiämpn j thina nadha gafwor j thy at thw
 10 vtualde thina modhír mariam oc ophöghdhe hona
 owír alla ängla chora Hwi gaff thw änglom anda
 vtan licamma ok gaff thom at staa j himerikis
 gládhi ok mannenom gaff thw jordzlikin licamma
 oc anda ok gaff thu honun födhas mz grat, lifwa
 15 mz árfwodhe oc döð mz värk Hwi gaff thw
 mannenom skállik vndirstandilse ok sin ok diur-
 omen gaff thu ey sin allir skál Hwi gaff thu
 diwromen liiff oc ey somlikom androm skapadhom
 thingom Hwi är ey swa liust vm nattena som
 20 vm daghin Domarin swaradhe O win al koma-
 skulande ok göra skulande oc giordh thing äru
 foreuitin oc foreseedh j minom guddom aff op-
 hofwit thy suasom manzsins fal foreuistis ok lätz
 vardha aff gudz rätuiso Ok vardh tho ey giort
 25 aff gudhi oc skulle ey göras fore thy at han thz
 foreuiste Swa var oc manzsins atirlösn äuerdhe-
 lica foreseedh at hon skulle vardha aff gudz
 miskund Än thw spör hwi jak foresatte allom
 mina modhír mariam ok álskadhe owír al skapadh
 30 thing Thz var for thy at j hanne fanz särlikin
 dygdh thy sua som thz brindír raskast som näst

är elden ok quämelicast är til at brinna Swa then
 tidh gudhelex kärlex eldir hulkin som j sik är
 ovmskiptelikin ok æuerdhelikin tilburdhis at op-
 tändas oc synas oc guddomen ville mandom taka
 tha var ängin creatura qwämelicare oc fulcomp- 5
 licare til at taka then kärlex eldin än jomfru
 maria thy at ängin creatura bran aff swa mykyn
 kärlek som hon Ok än tho at hanna kärlek var
 tedhär oc oppinbaradhär j timanna ända tho var
 han foresedhär fore världinna ophoff ok swa var 10
 fore skipat æuerdhelica j guddomenom at swa som 554
 ängin fantz hanna like j kärlekin Swa skulle oc
 ängin vara hanne jämpn j nadh ok välsignilsom
 Än hwi jak gaff änglomen anda vtan licamma
 suara jak, Jak skapadhe änglana j ophoff for än 15
 världin var at the standande j frälso sialfs valde
 äptär minom vilia skullo gladhias aff minom godh-
 leek oc äro Än some aff them giordho sik jlt aff
 godho rörande vanshiplica frälsan vilia oc for thy
 at änkte ilt var j naturinne älla j skapaninne 20
 vtan eghins vilia vrang skipilse thy nidhär fyöllo
 the Än andre änglana vtualdo at sta j ödhmiukt
 vndär mik sinom gudh thy forskylladho the æuerdhe-
 lica stadhughet thy är värdhoght ok rätauist at jak
 gudh hulkin som är oskapadhär ande ok aldra 25
 skapare ok herra skal ämuäl hua ängla thiänist
 Ok for thy at mik burdhe ey hafwa minzskilse j
 mit härskap thy skapadhe jak männin j the ängl-
 anna stadh som nidhär fiöllo hulkin mz frälso
 sialfs valde oc godhom vilia matte forskylla the 30
 värdhoghet som änglane for tappadho Thy at vm

vast afladhír oc föddír vtan synd Domarin suar-
adhe O vin jak suarar thik vm aptedöme Enna
handa vinbär är sua starkt at thz vinit ther j är
gaar vt vtan press Ok then tidh thz är moit sätir
5 agharin kar vndir vinbärin oc ey bidhír vinit
karit vtan karit bidhír vinit Ok vm flere kar
vudírsätias tha jngiutir vinit sik j thz karit som
näst är, Thetta vinbär är min guddoom swa fwlt
mz gudhelix kärlex vine at alle ängla chora op-
10 fyllas aff thy oc al godh thing vardha ther aff
ludtakande Mannin giordhe sik owärdhoghan thassa
viins mz sine olydhno Thy then tidh gudh min
fadhír ville tee sin kärlek j fore skipadhom tima
sände han sit viin thz är mik sin son j thz kar
15 som mäst bidhadhe vinsins tilquämd thz är j
jomfruna quidh hulkin som hetastan kärlek hafdhe
til mik owir al skapadh thing Thasse jomfrun
älskadhe mik oc astundadhe swa mykyt at ey
var then time j hulkom ther hon ey astundadhe
20 mik girnandis at vardha min thianisto quinna Thy
fik hon vtualt ok aldra bázsta viin som hafdhe
557 thry thing mz sik Först styrk thy at jak vtgik
vtan manna hannan Annantidh faghirsta lit thy
at jak aldra faghirst nidhírfloor aff höghxsta
25 himpnenom til at stridha Thridhiatidh bázsta
sötme gládhiande mz högxsta välsignilse Thy
thetta vinit som jak siälwir är ingik thy j jom-
fruna jnalue at jak osynlekin gudh skulle synlikin
vardha Ok at fortappadhe mannin skulle frälsas
30 Visselica väl hafdhe jak format hua takit annan
skapnadh Vtan rätuisan var j gudhi at tholik
natura skulle bättra som the var som bröt Hwa

formatte tha tro alla thänkia at iak alzwollughär
 gudh ville mik swa mykyt ödhmiuka at jak skulle
 taka a mik mandomsins säk Vtan thän othänke-
 like min kärlekir hafdhe varit mz hulkom jak
 ville synlica vmga mz männom Ok for thy at jak 5
 saa jomfruna brinna mz swa brinnande kärlek thy
 var min gudhlica grwmlikhet wunnin oc kärlekin
 tedhär at männin skulle sätas ok forlicas mz mik
 Hwat vndrar thw at jak gudh som är siälfwör
 kärlekin ok änkte hatar jak thz som jak skapadhe 10
 Jak skapadhe ey at enast at gifwa männenom
 bäzsta gafwor vtan mik siäluan til atirlösn ok til
 lön ther til at alle höghfärdhoghe diäfflarne skullo
 skändas Än huru min guddombir jnnelykkir al
 thing j sik suarar jak thik Jak gudh är ande Jak 15
 sighär ok genast är thz giort Jak biudhär ok al
 thing liwdha mik Jak gifwör allom at lifwa oc
 vara Jak var j mik siälfwom för än iak skapadhe
 himelin ok jordhena Jak är vtan al thing ok
 jnnan al thing ok al thing äru jnnan mik ok änkte 20
 är vtan mik Thy at min ande är huar han vil
 Ok veet al thing ok forma al thing Ok är rask- 558
 are allom androm andom hauande alla dygdh ok
 skodhande al framfarin oc näruarande oc koma-
 skolande thing Thy är min ande thz är min gud- 25
 dom värddh skyllelica ogripelikin gripande al thing
 Än hwi jak laa swa länge j modhirs quidh suarar
 jak Jak är naturinna skapare ok jak skipadhe
 huarre natur skällica matto oc tima at födhas thy
 vm jak skaparin hafdhe genast som jak var af- 30
 adhär framgangit aff modhär lifwe tha hafdhe iak
 giort mot naturlike skipan Ok tha hafdhe mins

- mandoms takilse ey varit san Thy ville jak swa
 länge vara j modhirs quidh som annor barn at
 jak skulle fulcompna ok opfylla j mik naturinna
 skipan som jak hafdhe väl skapat Än hwi jak ey
 5 genast swa stor var nar iak var föddir som j
 mino thrätiwghonda aare Suarar jak thik Vm
 jak hafdhe thz giort tha hafdhe alle vndrat oc
 rädz mik oc fölght mik meer aff räddogha ok
 fore jartekne än aff kärlek Ok tha hafdhe ey
 10 prophetanna spadom varit fulkompnadhír som fore-
 sagdho at jak skulle laggias j jätu fore diwr oc
 at konunga skulle offra mik Ok at jak skulle
 offras j mönstrit oc fly for minom owinom Thy
 växsto mine limi vndir stund ok tima til at tee
 15 ok beuisa min mandom vara sannan oc prophet-
 anna spadom vara fulkompnadhan j mik hulkin
 swa mykyn var j snillinna fulkomplikhet som jak
 föddis som tha jak doo Än hwi jak ville om-
 skäras suarar jak thik Än tho at jak hafdhe ey
 559 20 fadhír aff abrahams afquämd Tho hafdhe iak
 modhír aff hans släkt tho vtan synd thy mädhan
 jak skipadhe laghin j minom guddom ville jak
 thola them j minom mandom at mine ouini skullo
 ey sighia mik thz hafwa budhit som jak ey ville
 25 göra Än hwi jak ville döpas suarar jak thik
 Hwar then som vil tee ällir byria nyan vägh
 äghír foregaa then sama väghin Nw var judha
 folkeno gifwin en kötlikir väghír som var vm-
 skärilsen til lydhno tekn oc commaskolande rens-
 30 ilsa hulkin som giordhe j them som laghin gömdo
 för än jak gudz son kom komaskolande nadha
 fulcompnilse oc sidhan sannindin kom skipadhis j

guddomenom at gamble väghin ok laghin ther ey
 var vtan suasom skugge skulle til ryggia gaa oc
 mista sina makt Thy ther til at sannindin skulle
 synas ok skuggin til ryggia gaa Ok raskare väghir
 tees til himerikis ville jak sandir gudh ok man 5
 föddir vtan synd döpas til at tee androm ödh-
 miuktinna äptedöme ok lata op himerike them
 som rätta tro hafwa Til hwars tekn himelin öpn-
 adhis tha jak döptis oc gudz fadhirs röst hördhis
 ok thän hælge ande j duwo like syntes Ok jak 10
 gudz son tedhis j mandomenom at alle cristne
 män skullo tro ok vita at gudh fadhir oplätir
 himerike them som döpas Then hælge ande är
 mz döpandom Mins mandoms dygdh är j vatnit
 Ok än tho at een gerning ok een vili är fadhirs- 15
 ins oc sonsins ok thäs hælgha anda Ok sua then
 tidh iak som är siälff sannindin kom j världinna
 tha bort hwarff skuggin oc gamblo laghin änd-
 adhos Ok döpsit stadhfästis j mik mz hulko
 himerike oplätz vngom ok gamblom ok wredhinna 20 560
 söner vardha nadhanna söner oc äuärdhelex liiffs
 arfwingia

ix^m (Interrog. 11 i Latinska texten)

MWnkin syntis som för a sinom stigha sighiande
 o domare jak spör aff thik mädhan thw äst gudh 25
 oc man Hwi tedhe thw ey thin guddom swasom
 thin mandom tha hafde alle trot thik Hwi läst
 thw ey höra al thin ordh j enom punkt tha
 thorfte the ey sua länge haua predikatz Hwi
 giordhe thw ey alla thina gerninga j enne stund 30

- Hwi växste thin licamine sua langan tima oc ey j enom punkt Ällir hwi tedhe thw ey thik j thins guddoms vald j thinom dödh Älla hwi tedhe thw ey thina grymlikhet alla hämpd owir thina owiner
- 5 tha thu sagdhe alt vara folkompnat Domarin suaradhe o vin Jak suarar thik oc ey thik Jak suara thik ther til at thins thanka jlzska skal androm kungöras Ok ey thik thy at thässe ordh tees ey allir kungöras til thina nytto vtan til andra gagn
- 10 ok varilsa, Thy at thw vil ey omkring skipta thin hardha hugh thy skalt thu ey fara aff thinom dödh j æuerdhelikit liiff thy at thu hatar sant liiff j thino lifwe Tho skulo andre the ther höra thit wranga lifwirne ok dödh fara til mit liiff thy
- 15 at scrifwat är at gudz thiänarom göras al thing til godho oc gudh latir änkte vtan sak vardha, Thy suarar jak thik tho ey talande mz manzlicom mwn ällir som man pläghir tala mz röst til annan thy at andelik thing göras oc vardha mällan os
- 20 Vtan the thing som thw thänkir oc girnas skal androm oppinbaras vm liknilse Thw spör hui jak tedhe ey min guddom oppinbarlica swasom min mandom thz var for thy at guddomin är andelikin oc mandomen licamlikin Tho var guddomen
- 561 25 ok mandomen oatskillica sidhan the först saman-fögdhos Tho är guddomen oskapadhör vm hulkin al thing äru skapadh Ok j guddomenom är al fulkomnilse oc fäghrind thy vm swa mykyn fäghrind oc fulcompnilse tedhis synlica krankom öghom
- 30 ther ey formagho see solinna j sine klarhet For-matte the mykyt sidhär at see guddomen j sine klarhet Thy for tw thing tedhis guddomen ey

oppinbarlica först fore licammans krankdom hulkin
 som smolte swasom vax fore elde ok siälin gladdis
 swa mykyt at kroppin vardhe som aska Annan-
 tidh fore gudhelikin godhleek oc hans ovmskipte-
 lica stadhughet Thy at vm jak tedhe licamlicom 5
 öghöm min guddom ther mykyt meer är skinande
 än eldin älla solin giordhe jak mot mik siälfwom
 Thy at jak sagdhe at man skal ey see mik ok
 lifwa ther vidh Ok ey sagho prophetana mik sua-
 som jak är j minom guddom Vtan hördho at 10
 enast mins guddoms röst Ok sagho bärghit ryk-
 ande ok räddos sighiande Tale moyses til os ok
 vi skolom höra, Thy tedhe jak miskundsambir
 gudh mik mannenom j the formo som homum var
 liik at han skulle mik thäs bätir vndirstanda hulkin 15
 som matte synas ok kännas j minom mandom j
 hulkom guddomen är swasom skyltär at mannin
 skal ey rådhas aff olike formo thy at gudh matte
 thollicare synas j mandomenom än j guddomenom
 Än hwi jak taladhe ey al min ordh ok kännedom 20
 j ene stund swarar jak thik At swasom licamm-
 enom är genvärdhoght at äta swa mykyn mat
 een dagh som han matte mang aar mz oppehaldas
 Swa är thz mot gudhelike skipan at min ordh
 hulkin som äru siälina födha skullo al talas j ene 25 562
 stund vtan swasom licamlik mat tagx saman oc
 tuggas ok smältis til licammans oppehälle Swa
 skullo ey min ordh sighias j enne stund vtan vm
 flere tima äptir thy som the formatto vndirstanda
 som a hördho ok opuäkkias til höghre thing Än 30
 hwi jak giordhe ey älla mina gerninga j enom
 punkt suara jak thik Some aff them som mik

sagho licamlikin trodho mik ok some ey thy var
thom som trodho vidhírhorthorftelikit at lāras mz
ordhom j flerom timom ok stundom mz āptedōm-
om at the matto stadhfāstas mz gerningom ok at
5 the som ey trodho skulle tee sina ilzsko swa
mykyt som rātuisan tholde them Thy vm jak
hafdhe giort alla mina gārninga j enom punkt
tha hafdhe alle meer fōlght mik aff rāddogha ān
aff kārlek Ok tha hafdhe ey mankōnsins atirlōsn
10 rāttelica varit fulkompnadh Thy swasom al thing
varo skapadh fōrst j ophofweno j atskildom timom
Ān tho at the varo al sāndīr j guddomsins nār-
uarw Swa skullo ok al thing skāllica gōras j
minom mandom til aldra helso ok lārilsa Ān hwi
15 min licamme vāxste j mang aar ok flere oc langan
tima oc ey j enom punkt Swara jak thik then
hālghe ande hulkin som āuerdhelica ār j fadhīrnom
oc sonnenom tedhe prophetomen hwat jak skulle
gōra oc thola j licammanom Thy thāktis guddom-
20 enom at jak skulle taka then licammen j hulkom
jak matte ārfwodha flere aar aff minom fōzslo
tima oc til min dōdh Thy ther til at prophetanna
ordh skullo ey synas fanyt Thy tok jak gudz son
licamma vtan synd likan vidh them som jak skulle
25 atirlōsa at franwānde mannin skulle atirledhas,
Dōdhīr opresas oc saaldīr atirlōsas Ān hwi iak
tedhe ey mins guddoms vald at iak var sandīr
563 gudh tha jak sagdhe a korseno at alt var ful-
kompnat Swarar jak thik Al the thing som varo
30 fulkompnadh aff mik skullo fulkompnas Ok thy
folkompnadhe jak thom alt til yttarsta punctin
Nw for thy at mang thing varo foresagdh aff

mine opstandilse ok opfærdh til hympna Thy
 skullo ok the fulkompnas thy vm jak hafðhe tet
 mins guddoms vald j minom döðh tha hafðhe
 ængin thort nidhirtaka mik aff korsit ælla jordha
 Visselica væl hafðhe jak format haua nidhírfarit 5
 aff korsit ok dräpit them som mik korsfæsto Vtan
 tha hafðhe ey spadomin varit fulkompnadhír Ok
 ey mins tholomotz dygdh teedh Ok matto mine
 owini hawa sakt at jak hafðhe giort thz aff ille konst
 swa som the sagðho tha jak opreste döðha ok hel- 10
 adhe siwka Thy ther til at fangne mannin skulle
 lösas ville jak fangas ok stadhelica sta menlös a
 korsit ther til at ostadhugh thing skullo stadh-
 fæstas mz mine stadhughet

x^m (Interrog. 12 i Latinska texten)

15

MWnkin syntis som för a sinom stigha sighiande
 O domare jak spör thik Hwi ville thw hällir
 föðhas aff jomfrw æn aff andre qvinno ther ey
 var jomfru Hwi tedhe thw ey mz synlika tekne
 at hon var modhír oc reen jomfrw Hwi lönte thw 20
 swa thina fötzslo at hon var ey mangom kunnogh
 Hwi flydhe thw j Egyptum fore herode ok lät
 dräpa menlöso barnin Hwi latir thw hädha thik
 ok stadhír lyghnena gaa owir sannindena Dom-
 arin swaradhe O win thy ville jak hällir föðhas 25
 aff jomfru æn aff andre qvinno ey jomfru thy at
 mik renastom gudh höwir al renasta thing Thy
 swa länge som manzsins natur stodh j the skipan
 som hon var skapadh hafðhe hon ænkte fwlt æn
 ginstan budhordhit var brutit hände naturine 30 564

blygdh ok vanskapadh rörilse ok mäst j them
 limenom som skapadhír var til meere frukt Tho
 vándis the rörilse aff gudz godhlek til got at
 naturin skulle frukt göra oc ökias Nw for thy at
 5 ärlikare är at göra nakat got thz man gitir owir
 budhordhit thy thäktis gudhi at välia thz til sina
 gerning som til mere renlek stundadhe aff kärlek
 ok thz är jomfrudomin thy at dygdhelicare är ok
 hedhírlicare at vara j dröuilsanna elde ok bränna
 10 än vara vtan eldin ok tho kronas Nw for thy at
 jomfrudomen är swasom en faghírste genstigh til
 himerikis ok hionalaghit swasom våghír thy bordhe
 mik til renasta gudhi at hwilas j renaste iomfru
 at swasom förste mannin var skapadhír aff jordh-
 15 ine som än var osmittadh aff blodh oc swasom
 jomfru Ok fore thy at adam ok eua syndadho j
 naturinna hálighet swa ville jak gudh takas j
 renasta kar ok opnya al thing j minom godhlek
 Än hwi jak tedhe ey mz oppinbarom teknom at
 20 min modhír var jomfru ok modhír Swarar jak
 thik Prophetomen varo al thing kungiordh aff
 mine kötlike fötzlo at the skullo swa mykyt
 stadhelicare troos huru mykyt längir the varo
 foresagdh Ok at min modhír var jomfru badhe
 25 för än hon mik födde oc sidhan var öfrit joseps
 vitne hulkin hánna jomfrwdoms gömare oc vitnare
 var Ok än tho at hánna jomfrudom hafdhe varit
 tedhír mz oppinbarom teknom tho hafdhe ey thy
 hállir otrona manna ilzska troit at jomfru var
 30 hafwande aff guddomsins vald hwíkit mik är
 raskare at göra än solinne at gaa ginom glasit
 ok var thz mins guddoms rátuisa at mina fötzlo

ämbite skulle lönas fore diäflenom ok opinbaras
 mannom j nathinna tima Än nw sighir jak at
 min modhir är sannelica jomfru ok modhir, oc
 sua som vndirlikit guddomsins vald var j adams
 ok euo skapan ok lustelik höfwitzlikhet j thera 5
 sambyggilsom Swa var vndirlikin godhlekir mins
 guddoms til jomfruna thy at min ogrippelike gud-
 doom nidhirfoor j atirlukt kar vtan smittilse oc
 ther var mik lustelikit at byggia thy at jak gudh
 jnneluktis j mandomenom hulkin som hwar stadh 10
 var mz guddomenom, Ther var oc vndirlikit vald
 thy at jak gudh ingik vtan licamma ok vtgik aff
 quidhenom licamlikin jomfrudomenom ospiälladhom
 Ok fore thy at mannin var seen at tro at min
 modhir är aldra ödhmiukast thy thaktis mik nakra 15
 stund löna hanna fäghrind oc fulcomplikhet at hon
 skulle thäs höghelicare kronas ok jak gudh äras
 j them tima som jak ville fulkompna lofwadho
 thingin godhom til godh lön ok ondom til ond
 Än hwi jak tedhe ey mannom mina fötzlo swarar 20
 jak thik än tho at diäfwllin miste sina vördhe-
 likhet tho miste han ey sin visdoom hulkin hon-
 um är til godha manna prouilsa ok hans eghna
 skam Thy ther til at min mandom skulle växsa
 til skyllughan tima lönte jak mins mildoms ämbite 25
 fore diäflenom komande lönlica til at omstridha
 han oc vinna Ok ville jak vara forsmadhir ther
 til at manna höghfärdh skulle nidhir thrykkias ok
 ödhmiukas Visselica laghanna mästara forsmadho
 nik aff hulkom ther the laaso j sinom bokom 30
 thy at jak kom ödhmiukir Ok for thy at the varo
 höghfärdhoghe villo the ey höra sanna rätuiso 566

hulkin som är af mine tro ok atirlösn thy skulu
 the skändas then tidh ther antichristus kombir j
 sine höghfärdh Än hafdhe iak komit välloghast
 ok hedhricast huru hafdhe tha höghfärdhoghir
 5 ödhmiukatz, Thy at aldre skal höghfärdhoghir
 ingaa j himerike Än jak kom ödhmiukir at männin
 skulle ödhmiukas ok nima ödhmiwkt Ok jak lönte
 mik for höghfärdhoghom thy at the villo ey vnd-
 10 irsta mina gudhelica rätuiso Ok ey sik siälua Än
 hwi jak flydde j egiptum suarar jak thik För an
 budhordhit brödz var en vāghir til himerikis
 bredhir ok vidhir j dygdhom ok liws j gudhelike
 snille Än sidhan wilin vmskiptis byriadhus tve
 vāgha en ledde til himerikis ok annar bortledde
 15 Lydhnan ledde til himerikis ok olydhnan bort-
 ledde ok for thy at thz var j manzsins siälfis
 valde at vtuälia got allär jlt var thz j manzsins
 siälfis valde at liwdha allir ey liudha hwlkin thy
 syndadhe at han annorledh ville än jak gudh
 20 ville at han skulle vilia Thy ther til at männin
 skulle helas var rätuist ok vārdhoghot at nakir
 then skulle koma oc atirlösa hulkin som fulkompna
 lydhno ok menlöso haffdhe Ok j hulkom som the
 matto tee ok beuisa kärlek som thz villo oc the
 25 ilzsko som thz villo Än ey skulle āngil sändas at
 atirlösa människiona thy at jak gudh gifwir ey
 androm mina äro ok ey fandz nakir man hulkin
 som formatte at blidhka mik fore sik siälwom ok
 sidhir fore androm thy kom iak gudh ensamin
 30 rätwis ok rätuiso göra alla Ok j thy at jak flydde
 til egyptum tedhis min mandom ok spadomen
 fulkompnadhis oc gaff iak āptedöme at stundom

fly omilla manna hat fore mere komaskolande äro
 Ok mins guddoms raadh gik owir manna raadh
 thy at jak fandz ey aff thom som mik letadho
 thy at ey är rät at stridha mot gudhi Än at
 barnin drapos thz var mina komaskolande pino 5
 ok gudhelex kärlex tekn Thy at än tho at dropno
 barnin baro mik ey vitne mz röst tho baro the
 mik vitne mz sinom dödh swasom minom barn-
 dom höfdhe thy at foreseet var at gudz loff
 skulle fulcompnas aff thera menlöso blodhe Ok 10
 än tho at orätuis ilzska plaghadhe them orätuis-
 lika tho lät min gudhlica väluilohet thz rätuis-
 lica vardha til at tee mannana jlzsko oc mins
 guddoms ogriplica radh ok milhet gifwande nadh-
 inna Ok hwar ey var tungonna vidhürgangir ok 15
 aldir ther var samansankandhe vtgutna blodhit
 fulkomplica got Än hwi jak lät mik hädha suarar
 jak thik scifwat är at en bannadhe dauid kon-
 ung tha han flydhe for sinom son Absolon ok
 dauid forbödh sinom thiänarom at dräpa han 20
 Först fore thy at han hafdhe hugh atirkoma
 Annantidh fore thy at han skodadhe sin eghin
 krankdom ok synd ok gudz tholomodh ok godh-
 lek til sik ok hans fawizsko som bannadhe Jak
 är then dauid j tekne mannin hatar mik mz sinom 25
 ondo gerningom swa som thräl herra, Vtkastande
 mik aff mino rike thz är aff siälinne som jak
 skapadhe hulkin mit rike är Han awitir mik swa-
 som orätuisan j dom han hädhir mik thy at jak
 är thologhir än jak thol hans osnille thy at jak 30
 är mildir Jak bidhir hans vmuändilse alt til ytarsta
 punktin thy at jak är domare

xj^m (Interrog. 13 i Latinska texten)

- MWnkin syntis som för a sinom stigha sighiande
 O domare jak spör aff thik Hwi fortax thin nadh
 androm rasklica oc some tholas ok städhias länge
 568 5 j sino ilzsko Hwi gaffs androm nadh j vngdom-
 enom ok androm fortax hon j ällenne Hwi dröfwas
 some owirmatto ok some äru alstingis swasom
 frälse aff dröuilsom Hwi gifs somom got näme oc
 snial vndirstandilse ok some äru swasom asna
 10 vtan vndirstandilse Hwi hafwa some mykyt hart
 hiarta oc somlike vndirlikin hugnadh Hwi gifs
 ondom meere framgang j världinne än godhom
 Domarin suaradhe O vin alla mina gerninga äro
 j mine näruaru aff ophofwit ok al the thing som
 15 skapadh äru äro skapadh til manzsins hugnadh
 Än fore thy at mannin sätir sin eghin vilia fore
 min vilia thy fortakir min rätuisa honum the
 godho thing som honum gifwin varo at mannin
 skal vita al skällik thing ok rätuis vara när gudhi
 20 Ok for thy at mange äru othäkke at minom nadh-
 om oc vardha thäs ogudhlicare at mina nadhir
 gifwas them meer thy fortakas mina gafwor them
 rasklica at mins guddoms raadh skal rasklica opp-
 inbaras ok at mannin skal ey koma j thäs större
 25 pino at han vannytiar mina nadh Ok thy tholas
 ok städhias onde j sine ilzsko länge Thy at some
 aff them haua nakat mällan sin ond thing fore
 hulkit the tholas thy at the äru äntiggia nakrom
 til hugnadh älla thrifnadh älla til varilsa Swasom
 30 saul tha som han awitis aff samuele syntis litit
 hafwa syndat j manna asyn Ok dauid syntis meer

huaa syndat tho gik saul olydhoghír fran mik
 sinom gudh oc spordhe raadh aff trolkononne tha
 han frestadhis ok dauid var tronare j sinom frest-
 ilsom tholande tholomodhelica huat honum owir-
 gik Ok reknadhe sik thz huaa hänt fore sina 5
 syndir thy tedhis sauls othokke oc mins guddoms
 tholomodh j thy at jak vmbar han tholomodhe-
 lica Ok j thy at dauid vtualdis tedhis at jak al
 thing foreweet ok dauidz komaskolande ödmiukt
 ok jdhrughe Än hwi somom fortax min nadh j 10 569
 aldinne suarar jak Allom gifs nadh ther til at
 nadhanna gifware skal älskas af thom ok fore
 thy at mange äru othäkke oc oskynioghe at min-
 om nadhom vidhír ändalyktena Swasom salomon,
 thy är rätuist at thz skal fortakas j ändalyktinne 15
 hulkit som ey gömdis granlica för än ändin kom
 Ok stundom fortax mannomen min gudhelica nadh
 fore thera glömsko skuld thy at the ey atuakta
 huat the toko ok hwat the skulu atirgiälla at
 hwar een hauande mina nadh skal altidh rådhas 20
 ämuäl aff annars falle thy at ok fiöllo sniälle
 män aff glömsko ok ämuäl the som syntos vara
 mine vini varo daaradhe for sin othokka Än hwi
 sommom är meere dröuilse suarar jak, Jak är
 aldra thinga skapare thy kombir ängin dröuilse 25
 vtan mz mino tillate ok ey händir hedhningom
 dröuilse vtan mik ok ey vtan skällica sak Ok
 ämuäl foresaghdho mine propheta mang thing aff
 hedhninganna genuärdho at glömske vannytiande
 skälin skullo läras mz plaghom Ok at jak gudh 30
 al thing latande vardha rätuislika skulle kännas

ok læras aff allo folke Thy mädhan gudh spar ey
 hedhningomen aff plaghom, spar han sidhir them
 som meer smakadho aff gudhlikx nadha sötma Än
 at mindre är somom oc somom meer thz är for
 5 thy at männene skullo vändas fran syndinne fore
 the dröuilse som the här thola ok faa hugnadh j
 andre värld, thy at alle the som här dömas oc
 rensas inz plaghom the skulu fara aff dödhenom
 ok til lifwit Än at some sparas här ok vmbäras
 10 aff plaghom thz är for thy at the skullo ey plagh-
 adhe korra mot gudhi ok koma j thäs störrre pino
 ok mange äru the som ey äru vårdhoghe at
 plaghas j thässe värld Ok mange äru the som ey
 570 plaghas här andelica oc ey licamlica vtan äru swa
 15 frälse som gudh vare ey allir swasom han spardhe
 thom fore thera rätuisa gerninga, Ok the magha
 särlica rådhas ok sörghia at ey jak gudh här
 sparande thom skal koma thom aff oforsedho ok
 fordöma thom thäs hardhelicare at the hafdhe ey
 20 jdhrugha Ok some hafwande likammans helso
 dröfwas j siälinne aff gudz forsmälsom Some
 hafwa ey licammans helso ok ey hughsins hug-
 nadh oc tho sta the j mine thiänist äptir sine makt
 Some äru altidh siwke än aldra thässa dröuilse
 25 maatar jak thera gudh swa at änkte vardhir vtan
 sak oc atirlön Thy at mangra öghon oplatas j
 dröuilsom som för sofwo Än hwi some hafwa
 mere vndirstandilse suarar jak änkte dughir siäl-
 inne til äuerdhelica helso at hafwa kloka snille
 30 vtan hon hawir got lifwirne oc nyttelicare är at
 hafwa mindre visdom ok bätra lifwirne tho äru
 skälin huarior swa matadh at han ma faa hime-

rike vm han gudhelica lifwir Tho äru skälin oliik
 j mangom äptir naturinne ok andelike skipan Thy
 at swa som mannin thrifs til dygdha fulkompnilse
 mz dygdhom oc gudhlikom kärlek swa flytir han
 oc opta j fafango mz ondom vilia oc naturinna 5
 ond skipilse oc wranga opfödho Opta thol ok
 natwrin vanskilse nar hon vidhurfrestir at synda
 mot naturinne thy är ey vtan sak at skälin äru
 större j somom än tho at onyttelik Swasom j
 them som haua visdom oc ey got lifwirne J andr- 10
 om är mindre visdom ok bätre lifwirne, J somom
 badhe snille oc got lifwirne ok hwazske j somom
 Ok thässe omskiptilse kombir stundom aff mino
 välskapadha gudhlica tillate äntiggia til mannanna
 nyttelikheth allir oc til ihera ödhmiukilsa ok lärilsa 15
 ok stundom for naturinna vanskilse ok lönlica
 syndir Ok stundom til at fly större syndir ok
 stundom for thý at naturin är ey quämelik til at
 taka höghre thing Thy huar then som stor vndir- 571
 standilse hafwir ma rådhas thäs hardhare doom 20
 Vm han glömskir är Än then som hawir litin
 vndirstandilse göri swa mykyt som han forma ok
 vare gladhir thy at han är fräls aff manga synda
 tilfallom Petrus apostolus var glömskir j vngdom-
 enom Ok johannes fafwizskir tho gripo the ok 25
 finge sanna snille j äldinne thy at the lette sniäll-
 inna ophoff Salomon var nämbir ok viis j vng-
 domenom ok aristotiles klokir tho gripo the ey
 snilleno ophoff Thy at the aradho ey visdomsins
 gafwara swasom the skullo ok fölgdho ey allir 30
 hiöllo thz som the viisto ok kändö ok namo ey
 sik vtan androm Ok balaham hafdhe visdom hulkom

han ey fölghdhe ok thy afwite ok straffadhe asnin
 hans snille Ok daniel vngir dömde gambla prest-
 ena thy at ey thäktis mik boklik konst vtan got
 lifwirne Thy skulu the näpsas som vanytia skälin
 5 thy at jak aldra gudh ok herra gifwir mannenom
 visdom ok jak rättir sniälla oc osniälla Än hwi
 some hårdhas suarar jak, At pharao hårdhis aff
 sinom last oc ey aff minom thy at han ville ey
 lika sik minom gudhelikom vilia ok the hårdhskan
 10 är änkte vtan mina gudhlica nadh fortakilse Hulk-
 in thy fortax at mannin gifwir ekki mik sinom
 gudh sin vilia som han hawir frälsan Swa som
 thw ma mz äptedömom ok liknilsom vndirstanda
 En man atte twa akra Annar var öörktir ok annar
 15 bar frukt j vissom tima han spordhis hwi han
 öörkte ey sin akir han swaradhe annar akarin bär
 ey vtan värsto yrtir Ä huru mykyt jak han yrkir
 allir gödhir thy liggir han öyrktir vndir fåfoot at
 fåt smakande hans beska gräs hafwe ey ledho
 20 vidh sötare gräs Annar akarin är skipadhir äptir
 timanom hulkin ther somastadz är stenoghir oc
 572 vidhirthorff gözsl Somastadz vaatir ok vidhirthorff
 thorko thy vil jak skipa mina gerning äptir thy
 som akarin vidhirthorff Jak gudh är likir thässom
 25 man Förste akarin är fräls vilians rörilse gifwin
 mannenom hulkin han rörir ok idhnar meer amot
 mik än mz mik Ok vm han gör nakat thz som
 mik är thäkt tho gör han meer mot mik thy at
 manzsins vili ok min sämia sik ey Swasom pharao
 30 fäste sin vilia j sine ilzsko mote mik än tho at
 han vndirstodh mit vald aff vissom teknom thy
 rönte han mina rätuiso Annar akarin är gudh

vilia lydhna oc sins eghins vilia nekilse oc fortak-
 ilse tholkir hughir vm han ar thör j gudhelikhet
 skal bidhia mit gudhelica nadha räghn Vm han ar
 stenoghir vm othol ok hardszsko biidhi rensilse ok
 rättilse Vm han ar vatir vm skörlimpnadh take 5
 atirhald ok vare sua som thz diwr som redho ar
 aptir agharins vilia thy at aff tholkom hugh aras
 jak gudh mykyt Ok thz at some hardskas gör
 mykyt manzsins vili ther mik ar genuardhoghir
 Thy at an tho at jak vil alla hela ok frälsa tho 10
 helis mannin ey vtan han siälfwir tilgöre likande
 sin vilia aptir minom vilia An at ey gifs allom
 jämpn nadh thz ar min lönlike dombir thy at jak
 veet at maata huarion thz honum höfwir ok atir-
 hallir manzsins vidhírfrestan at han skal ey diwp- 15
 are falla Some hafwa nadhanna pund sua at the
 formagha väl göra ok göra ey Some halla sik aff
 syndinne fore pinona räddogha ok fore thy at the
 haua ey ämpne allir tilfalle at synda allir for thy
 at syndin lostir thom ey An hwi onde faa meere 20
 framgang j världine an godhe Suarar jak thz ar
 mins kärlex ok tholomodz tekn ok fore rätuise
 manna pröuilse thy vm jak gafwe värلز goz en-
 sampnom minom vinom tha vanhopadhis onde ok
 godhe högfärdadhis Thy gifs värلز goz allom at 25
 jak gudh aldra skapare ok gifware skal älskas aff
 allom ok at godhe höghfärdhandis skulu läras til
 rätuise vm onda, Ok at alle skulu vndirsta at
 värلز goz skal ey älskas owir gudh vtan haffwas
 til ensampna fordhan ok oppehälle Ok at mannin 30
 vare swa mykyt hetare til mina thianist huru
 mykyt mindre stadhughet han findir j värلز goze

Än hwi en kallas vngir til gudz nadha ok vidhär-
 känno ok annar gamal suarar jak Jak är swasom
 modhär hulkin som seande lifs hop j sinom barn-
 om oc sönom gifwir somom starkare kost ok som-
 5 om lättare Än them som ey är oppa lifs hoop
 them varkonnar hon ok gör swa mykyt som hon
 forma Än vardha the värre aff hänna läkedom
 tha thorff hon ey ärfwodha älla sik mödha Swa
 gör jak människionne thäs vili som foresees hetare
 10 ok ödhmiukare ok stadhughare honum gifs aff op-
 hofwit ok fölghär til ändan Än hulkin som astund-
 ar at vardha bätre j sino ondo han forskyllär at
 kallas vidh ändan Än then som othäkkär är j
 nadhinne är ey värdhär at takas til modhärna spina

15 xij (Interrog. 14 i Latinska texten)

MWnkin syntis som för a sinom stigha sighiande
 O domare jak spör thik Hwi thola diwrin omak
 mädhan the haua ey skäl oc faa ey äuerdhelikät
 liiff Hwi födhas alle mz värk mädhan ey är synd
 20 j alle fözslö Hwi bär barnit fadhirsins synd mädh-
 an thz kan ey synda Hwi händär thz opta som
 ey foresees Hwi döo onde mz godhom dödh sua
 som rätuis man Ok rätuis stundom mz orätuisom
 dödh swasom orätuis man Domarin swaradhe O
 574 25 win thin spörilse äru ey aff kärlek tho suarar iak
 thik for andra kärlek ok nytto thw spör hwi
 diwrin thola siwkdom thz är for thy at j thom
 äru mang vanskapadh thing Jak är aldra natura
 skapare ok jak gaff hwarre natur sina skipan oc
 30 tämpran j hulke huart eet röris ok lifwir Än

sidhan mannin fore huars skuld al thing varo
 skipadh satte sik mot sinom älskara thz är mot
 mik sinom gudh tilbyriadhe all annor thing at
 taka ok faa sin vanshiplse Ok al the thing som
 honum skullo rådhas tilburdhe at sätia sik mot 5
 honum Ok aff thässe vanshipaninne odygdh ok
 last hända mang dröflik ok genuärdhogh thing
 swa väl diwromen som mannomen Stundom pinas
 ok diurin for sina vanshipadha natur Stundom
 for sins grumhetz minzskilse ok naturinna rens- 10
 ilse, Stundom oc for mannanna syndir at mannin
 skal thänkia hurw stora plagho han är wärdhir
 mädhan han hafwir mere skäl än diwrin hulke
 som ok plaghas stundom Än vtan mannana syndir
 thz forskylladho oc vtkrafdho ey plaghadhis diwr- 15
 in som äru j manzsins värio swa enkannelica ok
 ey plaghas the vtan stora rätuise Thy at äntiggia
 är thz them til raskare liifs ända älla til starkä
 naturinna opnöttilse ok mindre arfwodhe ällir aff
 manzsins oskällikhet oskällica arfwodhande mz 20
 thom Thy äghir mannin rådhas mik sin gudh ok
 vara swa mykyt millare vidh diwrin hulkom han
 äghir miskunna fore mik sin ok thera skapare
 Thy bödh jak mannenom at halda synnodaghsins
 höghtidh at mik är akt at hwarre mine creatur 25
 Än hwi al thing födhas mz värk suara jak nar
 mannin forsmadhe fäghirstan lusta kom han gen-
 ast j arfwodhis fult oc mödhosampt lifwirne Ok
 for thy at vanskilsin byriadhis först j mannenom 575
 ok vm mannin Thy är min rätuise at nakar dröu- 30
 ilse ok plagha vare androm kreaturom som skap-
 adh äru for manzsins skuld til at tämpa thera

lusta Thy föðhis mannin mz vārķ ok gaar fram
 mz ārfwodhe at han skal skynda at koma til
 sanna hwilo Han döör naken ok fatikīr at han
 skal atīrhalla sin vanskīpadho rōrilse ok rādhas
 5 komaskolande doom Diwrin föðha ok āmuāl mz
 vārķ at nōdh ok plagha skal tāmpra lustan ok at
 the vare manzsins luttakande j ārfwodhe ok vārķ
 thy huru mykyt mannin ār ārlicare ān diwrin
 Swa mykyt hetare āghīr han ālska mik sin gudh
 10 oc skapare Ān hwi barnit bār fadhīrsins syndīr
 swarar jak thz som framgaar aff oreno thz ār
 ākke rent thy vtkōrdhis mannin aff paradiis for
 olydhnonna, Miste menlōsonna fāghrind oc sweptis
 j orenlikhet thy kan āngin aff sik siālfwom thāsse
 15 menlōsonna atīrfaa For hulkit jak miskundsambīr
 gudh skipadhe dōpilse j hulkom som barnit rensas
 aff fadhīrs oc modhīrs synd ok thy skal ey barnit
 bāra fadhīrsins synd Vtan huar een skal döð j
 sine synd Vtan for thy at barnin fōlghia opta ok
 20 gōra tholka syndīr som thera forāldra thy plaghas
 opta forāldra ok fādhirnis syndīr j barnomen
 Ey for thy at fādhirna syndīr āru o pinadha j
 thom siālfwom ān tho at pinonar vmdraghas ena
 stund Vtan huar een skal döð ok pinas j sine
 25 synd Stundom sōkias oc hāmpnas syndenar j
 fiardha slāktinne thy at gudz rātuīsa ār at nar
 sōnene blīdhka ey gudz wredhe fore sik ok for-
 āldromen tha skulo the pinas mz fādhrōmen hulk-
 om som the fōlghia mot mik Ān hwi thz hānder
 30 opta som ey fore sees Suarar jak Scīfwat ār at
 mannin skal pinas aff them thingom vm hulkin
 576 han syndadhe ok āngin kan vndīrstaa gudz radh

Thy for then skuld at mange leta äptir mik ok
 tho ey rättelica vtan for världinna skuld Some
 rådhas ofmykyt Ok some dyrfwas ofmykit Some
 höghfärdhas aff sinom raadhom thy at jak gudh
 hulkin aldra manna helso gör latir stundom thz 5
 hända som mannin rådhis Ok stundom thz fortax
 som oskällica älskas Ok thz fiärkas som illa astund-
 as at mannin skal altidh owir al thing älska ok
 rådhas oc vndirsta mik sin gudh Än hwi ondar
 man döör mz godhom dödh swa som thy at han 10
 vare godhär ok rätuis suarar jak Onde göra stund-
 om nakra godha gärninga ok rätuisa ther the
 skulu fore taka lön j thässe värld Ok rätuisse göra
 stundom nakat ont for hulkit the skulu här plagh-
 as thy äru al thing här owiis ok gömas til koma- 15
 skolande doom Ok fore thy at allom är een in-
 gangir j världinna thy skal allom en vtgangir
 vara, thy at ey dödhin ällir afgangin aff värld-
 inne vtan got lifwirne gör människionna säla, Tho
 at ondom händir dödh suasom rätuisom thz är aff 20
 mine gudhelike rätuiso thy at the astundadho then
 dödhin Ok diäfullin foreseande sina vina vtgang
 kungör them stundom thera dödz tima til thera
 fanytto ära ok höghfärdh oc swikilsä at the skulu
 lofwat äptir dödhin swa som rätuisse Thwärt amot 25
 kombir rätwisom människiom sörghelikin oc hardhär
 dödhir til thera meere atirlön at mädhan the varo
 altidh jdhne j dygdhom skullo the aff smällicom
 ok syrghelicom dödh flygha frälse til himerikis
 vtan smitto Swa som scrifwat är at leonit drap 30
 olydhogha prophetan ok aat tho ey aff hans lic-
 amma vtan gömde han Nw at leonit drap olydh-

577 ogha prophetan thz var mit gudhelica tillat at
 prophetans olydhna skulle plaghas ok j thy at
 leonit aat ey aff licammānom tedhos mz prophet-
 ans godha gerninga hulkin som här rensadhis ok
 5 fandz rätuis j andre värld Thy äghir hwar en
 rådhas oc randzsaka mina doma Thy at swa som
 jak är ogripelikin j dygdh ok vald swa är jak oc
 rådhelikin j minom domom ok raadhorn ok the som
 mik villo gripa j sine snille nidhírfiöllo aff sino hopi

10 xiiij (Interrog. 15 i Latinska texten)

MWnkin syntis som för sighiande O domare jak
 spör thik Hwi äru mang thing skapadh hulkin
 som til änkte synas nyttogh vara Hwi synas ey
 siälana lifwande j licammenom allir vtgangande
 15 aff honum Hwi höras ey al tidh thine vini som
 bidhia til thik Hwi mange viliande illa göra faa
 ey thäs makt Hwi händir mangom ond thing aff
 oforskyllande Hwi är diäfullin altidh när somom
 oc somom aldre hwi synda the som hafua gudz
 20 anda Domarin suaradhe O win swasom mina ger-
 ninga äru manga swa äru the ok vndirlika ok
 ogriplica oc tho är ängin thera vtan sak Visselica
 mannin är likir barne opfostradho j myrkestofwo
 ther ey trodhe at liws ok stiärnor vare til än tho
 25 at honum thz sagdhis thy at han aldre them saa
 Swa sidhan mannin forlät sant liws lostas han j
 myrkit Swa som almennelica sigx At mannin ma
 swa vänias vidh ilt at honum thykkir ilt fult söt
 vara Thy än tho at manzsins vndirstandilse är
 30 myrkt tho är änkte myrk ok änkte omskipte j

mik thy at jak skipar al thing swa höuisklica ok
 skállica at ánkte ár skapat vtan sak ok nytto Ey
 högxsta biárgþ ok ey ödhkn oc ey kár oc ey
 diwr Ok ey etirmadhka vtan swa som jak fore-
 seer mannenom swa foreseer jak ok androm skap- 5
 adhom thingom thera nyttelikhet Visselica jak ár
 líkír thom man som soma stádhír hawír sik til
 nytta ok hugnadh oc soma til at göma j sin and-
 budh Ok soma til vörn ok soma til fáhws Swa 578
 skipar jak alla stádhír skállica soma til manna 10
 hugnadh oc nytto soma til diwra vörn ok fughla
 Soma fore manzsins giris atirhald Soma fore
 mina gerninga vndir Soma fore synda plaghor
 Ok soma fore the sak som mik ensampnom ár
 kunnogh Ok swa som biit ár litit ok kan tho 15
 kloklica honagh samanbára aff mangom yrtom
 Swa gaa ok margh sma ok stor creatur owir
 mannin j yrtanna skodhilsom ok sina nytto skodh-
 an Ok mang thing áru thom gaghnlikin som mann-
 enom áru skadhelikin hwat vndír ár tha at manzs- 20
 ins samuit [ár] vanmaktokt til at vndirsta min
 vndírlík thing mädhan han ámuäl aff minzsto skap-
 adho thingomen vintz Hwat ár ledhare án frödhin
 ok ormin oc annor tholik thing ok tho áru the
 storlica godh thom som kan vndirstanda mina 25
 gerninga Ok swa áru al thing skapadh til nakat
 nyttogh Ok hwart thz som röris veet huru thás
 natur ma oppehallas oc styrkias Ok thy mädhan
 alla mina gerninga áru vndírlíka Ok lofwa alla
 mik thy skal mannin vita sik swa mykyt skyll- 30
 ughare til min hedhír huru mykyt han ár faghre
 ok forman owir al skapadh thing Ok vtan vatn-

- anna bräzska atirthrängdis mz nakrom bärgha
 ändom hafdho ey männene sighirlica bygning Ok
 vtan diwrin hafdho skogha at fly til vntkomo the
 ey mannanna omättelica giri ok vm mannenom
 5 vare al thing äptir hans vilia tha astundadhe han
 aldre himerike Thy äru margha mina gerninga
 mannenom ogriplica at min snille skal vndras ok
 hedhras j swa vndirlika ok stora thinga skapan
 Än hwi siälana sees ey aff mannenom Swarar jak
 10 at siälin är mykyt bätre än licammin thy at hon
 är skapadh aff mins guddoms dygdh ok är ödödhel-
 likin hauande luttakilse mz änglomen ok är är-
 licare än al världin ok al himeltungel Ok for thy
 at siälin är aff ärlicaste ok hete natur gifuande
 579 15 licammenom lifs värma ok at lifwa, ok är andelik
 Thy kan hon ey sees aff licammenom vtan vm
 licamlik lignilse Än hwi mine wini höras ey all
 tidh aff mik tha the bidhia sina böner suara iak
 Jak är suasom modhär ther seer sin son bidhia
 20 stundom mot sine helso oc dwäl at höra hans
 bön späkiande hans grat mz hötzslom hulkin
 hödzla ey är wredhe vtan stoor miskund Sua
 hörer jak ey al tidh mina viner thy at jak seer
 bätir hwat thom är nyttokt til helso än the siälu
 25 huat ey badh paulus ok andre mine wine fulkomp-
 lica oc hördhos ey thy at mine wine hua stund-
 om nakat thz som rensas skal oc thy höras the
 ey at the skulu vara swa mykyt ödmiukare ok
 hetare til min kärlek at jak gömer thom oskadde
 30 j synda frestilsom thy är thz min mykla miskund
 at mine wini höras ey al tidh j sinom bönom them
 til meere löna ok til thera tro pröuilsa Thy at

swasom diäfwllin vidhîrfrestîr vm han forma at
 smitta rätuis manz lifwîrne mz nakre synd ällîr
 mz smällicom dödh at swa skulle mina wina
 stadhlikhet sliöna Swa latar jak ey vtan sak rät- 5
 uis man pröfwas at hans stadhlikhet skal androm
 kungöras ok han höghelicare kronas Ok swasom
 diäfwllin blyghis ey at fresta sina män thy at
 han ser them redhobona at synda Swa spar jak
 ey mina vtualda män thy at jak seer them redho-
 bona til alt got Än hwi nakre viliande illa göra 10
 oc städz thom ey altidh Suarar jak vm nakîr hafw-
 ande twa syner annan lydhoghan oc annan olydh-
 oghan staar mot them olydhogha at han skal ey
 illa göra j sine ilzsko ok opuäkkîr then godha ok
 lydhogha sonin til bätre thing oc til at väl göra 15
 ther til at then olydhoghe sonin skal opuäkkias
 vm lydhogha sonsins lydhno Swa latîr iak stund-
 om onda män ey synda thy at mällan sin ondo
 thing göra the nakat got mz hulko the hialpa 580
 äntiggia sik ällîr androm Thy är min rätuisa at 20
 the andwardhins ey genast diäflenom ok fulkompna
 ey allan sin onda vilia Än hwi nakrom händîr
 ond thing swasom aff oforskylladho suarar jak
 hwar then som godhîr är, är mik kunnoghîr ok
 hwat han forskyllar ok mang thing synas faghîr 25
 hulkin ey swa äru ok eldin pröfwîr gullit, Thy
 dröuis stundom rätuis man at han vare androm
 til äptîr döme ok sik siälfwom til krono Swa
 pröfwadhis jak hulkin som för var godhîr oc
 sidhan mer kunnoghîr mannom Än hwa skal thora 30
 ranssaka hwi jak plaghadhe han vtan jak siälfwîr
 som han gömde ok forekom mz mine nadh at han

skulle ey synda ok jak pröfwadhe han mz mine
 rätuiso ok miskund thy at ängin görs rätuis j
 mine asyn vtan mz mine nadh Än hwi the synda
 som haua min anda suarar jak Mins guddoms
 5 ande är ey bundin vtan bläser hwar han vil ok
 gaar bort nar han vil ok byggir ey j thz kar
 allir hiarta som är vndirgifwit syndinne vtan j
 thy som hafwir kärlek thy at jak gudh är kärlek
 Ok hwar jak är ther är frälse thy hulkin som
 10 takir min anda syndir ey vtan han vil Nw for
 thy at hwar man hafwir frälst siälfv vald thy nar
 mannin rörir ok styrer sin vilia mot mik tha gaar
 min anda som j honum är bort fran honum Ok
 stundom näfsis mannin at han skal rätta sin vilia
 15 Swa ville balaham banna mit folk hulkit jak lät
 ey allir stadde honum thz ey at göra Ok än tho
 at han var ondär ok girughir tho taladhe han
 stundom godh thing ey aff sik vtan aff minom
 anda Swa hafdho ok ey hedhne mästara disputerat
 20 aff swa höghelicom thingom vtan the hafdho haft
 min anda Ok ey swa flatlica ville farit vtan the
 hafdhe vndirstandit mot mik ok böght sik til hög-
 581 färd viliande vita flere thing än the skullo Än
 hwi diäfwllin är opta när somom swarar jak
 25 Diäfwllin är swasom rätuisa manna stupogrefwe
 ok pröfware thy mödhir han soma manna siäla
 aff mino tillate oc soma människio licamma oc
 myrkir soma manna samwit Han mödhir thera
 siäla hulke som syndande mot skälom vndirgifwa
 30 sik alle orenlikhet oc otrolikhet han dröfwir thera
 samuit ok licamma hulke j världinne mödhas ok
 pröfwas fore nakra syndir Ok thz händir oc

stundom barnom badhe hedhnom ok cristnom fore
 nakra synder alla naturina vanskilse allir fore
 andra manna räddogha oc ödhmiukilse hulkit min
 rätuissa ödhmiuklica swa skipar at the hulke swa-
 som fortax synda tilfalle skulu thas mindra pinas 5
 allir thas höghelicare kronas Ok händir diwrom
 mang tholik thing antiggia androm til plagho alla
 til raskare lifs anda alla for sina natur onda skip-
 an ok krankdom Thy är mit tillat at diafwllin är
 opta när somom antiggia for meere ödhmiukilse 10
 oc varilse allir for meere krono oc astundan til
 mik allir fore the syndir som rensas skulo j thasse
 värld allir for thy at nakars forskyllan vtråfwir
 at them skal pina här byrias ther blifwa skal for
 vtan anda 15

xiiij (Interrog. 16 i Latinska texten)

MWnkin syntis som för sighiande. O domare Jak
 spør thik Hwi skipar thw kidhin a thina vinstro
 hand swa som lästin sighir Ok faarin a thina
 höghro hand Hwat ey hughnas thu allir glädz aff 20
 tholko mädhan thw äst gudz son jämpn gudhi
 fadhir, Hwi scrifwas tha at ey thu oc ey anglane
 vita domadagx tima allir mädhan thin ande tal-
 adhe j ewangelistis Hwi hafwa the ey the samä
 ordh ok mädhan swa mykin helsa var mankynino 25
 j thine tilquämd Hwi dualde thu j swa langan
 tina at taka mandom Ok mädhan huaria männ-
 iskio sial är bättre än al världin hwi sändir thu
 ey al tidh ok huar stadh thina predicara Domarin
 swaradhe O win thw spør ey thy at thw vil vita 30

vtan ther til at thin ilzska skal vitas Visselica j
 guddomenom är änkte kötlikit alla kötlica liknat
 thy at min guddom är ande ok ey mogho onde
 samanbyggia mz mik ey haldir än liwsit oc myrkit
 5 ok ey är höghre hand allir vinstre hand j minom
 guddom Swa som licamlica liknat at ey äro the
 sälare som äro a mina höghro hand än the som
 äro a vinstro handena Än thetta är scrifwat oc
 sakt j liknilsom thy at vm höghro handena teknas
 10 min guddhlica höghelikheth oc dygdh ok mz vinstro
 handene alz gotz vanskilse oc mistilse Ok ey äru
 faar allir kidh allir nakat tholikit smittoght alla
 omskiptelikith j mine äro Vtan mannanna sidhe ok
 skipilse märkias opta ok teknas vm diwra liknilse
 15 Swasom menlöse märkias j faarom, ok j kidhom
 teknas orenliketh ther sitiande ok skipande är a
 vinstro handina hwar alz gotz vanskilse oc for-
 takilse är Thy skal thw vita at jak gudh nytia
 stundom manzlik ordh ok liknilse at barn hafwe
 20 hwädhan aff thz maa thrifwas oc fulkompne vardhe
 fulcompnare Ok scriptin fulcompnis som sighir at
 jomfruna son är sattir j motsäghn at thanka skulu
 oppinbaras aff marghom hiärtom Än hwi jak gudhz
 son saghdhe mik ey vita domadagh suara iak at
 25 Scrifwat är at jhesus threfs ok växste mz allom
 viisdom thy hafir alt thz som thrifs ok vaxser
 allär vanskas omskipteliketh Än guddomin hafwir
 583 änga omskipteliketh thy at jak gudz son äuerdhe-
 likin mz fadhrenom threfs oc växste thz hafdhe
 30 jak aff mandomenom ok at jak ey viste, thz viste
 ey min mandom Än a guddomens väghna viste
 jak ok veet al thing thy at fadherin gör änkte

allir veet vtan thz jak sonin oc then hãlghe ande
 gör oc vet thy ensamin gudh fadhír mz hulkom
 sonin ok then hãlghe ande ár een guddom j vili
 veet doma dagx tima oc ey ånglane allir annor
 creatur Ån hwi ordhin skilia swa mykyt at j 5
 læstine mädhan then hãlghe ande taladhe j Ewan-
 gelistis Swarar jak Scrifwat ár at thån hãlghe
 ande ár margfallir j sinom gerningom ok nadhom
 thy at han gifwir vtualdom mannom mangaledhis
 sina gafwor Sannelica then hãlghe ande ár sua 10
 som then man hafwande våghskaal j sine hand
 matande ok likande hona til thås hon kombir til
 stadhga Hulka then matir annorledh som ther ár
 van vidhír oc annorledh then som owan ár ok
 annorledh then som starkir ár ok annorledh then 15
 som krankir ár Swa opfar stundom then hãlghe
 ande j mannanna hiarta oc stundom far han nidhír
 Han opfar then tidh han oplyptir hughin til gudhe-
 likhet oc til klok vndirstandilse ok gudhelik astund-
 ilse Ok nidhírfar nar han latir hughin ångxlas j 20
 fafångom thingom ok dröuilsom thy swasom waagh-
 in hafwar ånkte vist vtan hon maatas oc styris
 Swa ár got lifwirne ok enfald akt oc skállikhet
 vidhíorthorftelik til mins hãlghe anda gerninga Thy
 then tidh jak gudz son predicadhe hafdhe jak 25
 manga fölghiara oc hörara Some fölgdho mik aff
 kärlek ok some til at finna tilfalle mot mik oc
 some fölghiande mik hafdhe klokare nämme ok 584
 vndirstandilse oc some enfallare thy taladhe jak
 enfald thing til enfalla manna kãnnedom ok stund- 30
 om höghre thing til sniälla manna vndir Stundom

taladhe jak myrklica j liknilsom oc stundom fler-
 om sinnom thz sama tillaggiande oc aftakande
 thy är ey vndir at Ewangeliste screfwo manga-
 ledhis ok tho alt rät ok sant stundom ordh fran
 5 ordhe oc stundom ordhanna vndirstandilse ok siin
 Ok stundom thz för som annantidh sidhirmer Ok
 tho alle suasom then hæghe ande gaff thom at
 tala Jak sighir thik lasit var j dagh lösinn syndir
 mönstarit ok jak skal atir opbyggja thz The som
 10 thetta hördho ok vitnadho vare sanne äptir thy
 som the hördho Vtan the vare false vitnara thy
 at the aktadho ey mina ordha vndirstandilse thy
 at jak mente thz ok sagdhe aff minom licamma
 Swa ok tha jak sagdhe vtan j ätin mit köt hafwin
 15 j ey äuerdhelikt liiff, Thy at the ey atuaktadho
 mina ordha andelik vndirstandilse ok thy var ey
 vndir at the foro ville thy at the fölgdho mik ey
 aff kärlek Ok j the samo stund sagdhe domarin
 til munkin som spordhe O win thw spordhe opta
 20 aff mik klok thing nw spör jak thik hwi thin siäl
 hawir vndirstandilse godhra thinga oc ondra hwi
 hon älskir meer värlzlik thing än himerike ok
 lifwir ey sua som thu vndirstaar Han swaradhe
 thy at jak gör mot skälomen latande licamlicä
 25 sinnen gaa owir skälin Domarin swaradhe thy skal
 thit samuit vara thin domare Sidhen sagdhe
 christus til sine brudh See huru mykät ey at enast
 diäfwlsins ilzska vtan ämuäl wranght samuit görs
 j mannenom ok thz kombir aff thy at mannin
 585 30 star ey mot sinom frestilsom suasom han skulle
 Än hwi jak dualde swa länge at mandom taka
 suarar jak Sannelica mins mandoms takilse var

thorftelikin vm hulka bannit var löst ok al thing
 säät j himerike oc jordhrike tho var vidhørthorfte-
 likit at mannen skulle först läras mz naturlikom
 laghom thy at mz naturliko laghomen syntis huru
 mykyn manzsins kärlek var, Ok vm scrifwadho 5
 laghin vndirstodh han sin krankdom ok ysäld Ok
 tha tilburdhe han at leta läkedom thy var rättwist
 at tha skulle läkiarin koma nar siwkdomen var
 hardhast Ok hwar siwkdomen var stoor ok mykyn
 skulle läkedomen vara mere tho varo mange rätt- 10
 wise män j naturliko laghomen oc j scrifwadho
 laghomen Ok mange hafdh then hälgha anda oc
 foresagdho mang thing ok lärdho andra til höfwisk
 thing ok bidhadho mik helara Thässe nalkadhos
 mine miskund oc ey äuerdhelike pino Än hwi 15
 predicara ey sändes huarn stadh ok altidh mädhan
 en siäl är bättre än all världin Swarar jak Sanne-
 lica hon är världhoghare ok ärlicare än världin ok
 stadhoghare allom thingom, Hon är världhoghare
 thy at hon är andelik oc jämpn vidh änglana ok 20
 skapadh til äuerdhelica glädhe Hon är dyrare oc
 världhoghare än världin thy at hon är skapadh til
 mins guddoms liknilse ok är odödhelik ok äuerdhe-
 lik ok for thy at mannin är världhogare ok ärlic-
 are allom skapadhom thingom thy skulle han är- 25
 licast lifwa thy at han hawir skäl ofwir annor
 diwr Än vannytiar mannin skälin oc mina gudhe-
 lica gaafwor hwat vndir är vm jak pinar then j
 rätuisonna tima som syndadhe j miskunnina tima
 Thy sändas ey predicara hwarn stadh ok all tidh 30
 thy at jak gudh foreseande mannanna hardsko
 spar minom vtualdom mannom aff ärfwodhe at the

skullo ey fafånglica dröfwas Ok fore thy at mange
syndande aff forakt vilia hällir blifwa j syndene
än bätra sik Thy äro the ouärdhoghe at höra
helsonna sändebudha Vtan o vin nw skal jak ända
5 mz thik thina thanka swar Ok thw skal ända thit
liiff Nw skalt thw pröfwa hwat thik dughir ordh-
fwl talan ok manna thykkia O huru sääl thw vare
vm thu hafdhe vaktat ok gömpt thina lofwan oc
reklonna vidhürgango ok lydhno Ther äptir sagdhe
10 gudz ande til brudhinna O dottir thänne som
syntis tholik thing hafwa sport lifwir än j licamm-
enom än ey skal han lifwa een dagh här äptir
huars hiärta thanka thik äru teedh vm liknilse ey
honum til meere blygdh ällir obryghdhilse vtan
15 til siäla helso Ok nu skal hans hoop ok liiff ändas
mz hans thankilsom oc girilsom

Aff tio dygdhom hauande jnnantil oc vtan xv^m
(Rev. I i Latinska texten)

587 MARIA gudz modhir taladhe til sancta birgitto O
20 dottir thik tilbör at haura fäm thing jnnan til ok
fäm vtan til Först vtan til renan mwn aff baktal-
an atirlykt öron aff fanytte talan blygh öghon,
ärfwodhandis händir j godhom gerningom ok fiärka
thik fran världinna vmgangselsom Thik tilbör at
25 hafwa fäm thing jnnantil som är at älska gudh
hetelica, astunda han sniällelica ok gifwa världz
godz mz rätte akt skällica, Fly världinna ödh-
miuklica ok bidha gudz jättan langlica ok tholo-
modhlica

Huru christus lærer *sancta* birgitto at haa
tholomodh j världzlica thinga mistilsom oc alla-
handa dröuilsom xvj^m (Rev. 5 i Latinska texten)

Gwz son taladhe til sina brudh sighiande O dottir
vakta thik thy at världin sändir mot thik fyra 5
sina thiänara viliande suika thik förste är rike-
domanna vmsorgh Swara honum tha han kombir
Rikedomane äru framfarlike aff hulkom swa mykyt
meere rekinskap är görande huru mykyt meer
the växa thy aktir jak ey thom thy at the fölghä 10
ey sinom äghara vtan forlata han Annar är rike-
doma mistilse ok skadhe Swara honum swa
thän som gaff rikedomana han bortok thom han
weet huat mik är bäzst ok thorftelikast vardhe
hans vili Thridhi thiänarin är världinna dröuilse 15
Sigh honum swa välsignadhär vare thw min gudh
som mik gaff the dröuilsen thy at vm dröwilsen
vndirstaar jak mik vara thina dottir thy at thy
latir thu mik dröuas j thässe värld at thu vil
spara mik j andre värld thy giff mik tholomodh 20
ok styrk at thola Fiärdhe thiänarin är världinna
forsmäilse ok obrygdhilse Swara them swa Gudh
ensamen är godhär oc honum bör allir hedhär än
jak som giordhe syndelica gerninga är ey vördh-
ogh at hedhras Vtan hällir är jak vördh blygdh 25
oc obrygdhilse thy at alt mit lifwirne hädde gudh
allir huat dughär hedherin mik meer än obrygdh-
ilse allir lastin Vtan han opuäkkir höghfärdh oc
minzskar ödhmiukt swa at gudh glömis thy vare
gudhi alt loff ok hedhär Stat thy stadhelica mot 30 588

världinna thiānarom ok sändebudhom ok älska mik
thin gudh aff allo hiarta

Frestilse äru tholomodhelica oc skällica thol-
ande xvij (Rev. 6 i Latinska texten)

- 5 GWz son taladhe Scrifwat är at jacob thiānte
länge fore rachel för än han fik hona til husfru
Ok thz syntis honum vara litin time for älskogh-
ans storlek thy at kärleksins storlekir lättir ärfw-
odhit Ok then tidh jacob thānkte thz swa som han
10 astundadhe vardh han swikin oc tho afflet han ey
at ärfwodha Thy at älskoghin sakar ey vansam-
likhet ok aktar ey allir spar sit ärfwodhe til thās
han faar thz han astundar Swa är ok j andelikom
thingom Mange ärfuodha manlica mz bönom ok
15 gudhelicom gerningom ther til at the magho faa
himerike Ok then tidh the thānkia sik koma til
hugxsins hwilo wāfwias the j frestilsom oc dröu-
ilsom oc finna sik alstingx ofulkomplica Ok the
thānkto sik vara fulkomplica thy at frestilse pröfwa
20 mannin oc rensa ok göra han fulcompnan Thy
vāxe somom frestilse then tidh the vāndas först
til andelikit lifwīrne oc the stadhfastas stadhlicare
j ändalyktane Andre frestas hardhelicare j midh-
uaghonne oc j ändalyktane ok them tilbör at gran-
25 lica atuakta aff sik siālfwom ok aldre dyrfwās,
Vtan ärfwodha starklica thy skal thu ey vndra
vm thik vaxa frestilse j äldinne thy at ā mādhan
människian lifwīr är möghelikit at hon maa frestas
Thy at frestilse är tilfalle til fulkomplikhet at
30 mannin skal ey dyrfwās aff sik Jak sighir thik

äptedöme aff twem Annar thera frestadhis j först-
 onne oc motestodh mannelica ok fik thz som han
 astundadhe Ok annar vtrönte hard frestilse j äld-
 inne aff hulkom han litit viste j vngdomenom ok 589
 snardhis swa j thom at han glömde them liisa ok 5
 hughnadh som han hafdhe för haft Än for thy at
 han lydde raadhe ok lät ey aff at ärfwodha Än
 tho at han var callär ok dofwin tho kom han til
 hugxsins hwilo ok kände j sik siälfwom at gudz
 doma äru lönlike ok rätuise ok vtan the frest- 10
 ilsen hafdhe honum varit hafdhe han vansamlica
 komit til äuärdhelica helso ok glädhe

Scriptamal är jdkelica görande xvij (Rev. 7 i
 Latinska texten)

GWz son taladhe Hwar eldir är j hwsit är vidhír- 15
 thorftelikit windogha at hulko rökin vtgange at
 husins inbyggjara magho glädhias aff värman Swa
 är jdhkelica synda vidhírganga ok scriptamaal vm
 hulka synda rökin vtgange, Hulkin them är vidh-
 írthorftelikit ok nyttoght som astunda at behalla 20
 mina gudhelica nadh thy at än tho at min gudhe-
 likin ande är ovmskiptelikin j sik tho bortdraghír
 han sik rasklica aff thz hiarta som ey gömer ödh-
 miuk scriptamaal

Huru världin smitar xix (Rev. 9 i Latinska texten) 25

GWz son taladhe til sina brudh Thw vast opfostr-
 adh j fatiko huse ok kom j vällogha manna värdd-
 skap J fatikā husit äru thry thing som äru smitt-
 ogha oc oreña väggia Ok skadhelikin rökir ok

fwlt soot Än thu äst leed j thz hws huar som
 faghrind är vtan smitto oc fylsko, värme vtan rök
 Sötme vtan ledho Fatika husit är världin hanna
 väggia äre höghfärdh gudz glömska syndanna
 5 storlica myrkelikhet ok änga komaskolande thinga
 skodhan thässa väggia smitta Thy at til änkte
 göra the godha gerninga ok hylia gudz anlite for
 människione Rökin är världinna älskoghe han
 590 skadhär öghomen thy at han myrkir siälinna vndir-
 10 standilse ok lätir hona mödha sik äptir fafångom
 thingom Sotit är kötzsins luste ena stund lustande
 ok aldre mättande mz värzllicom sötma Aff thäss-
 om äst thu bortakin ok jnled j thäs hälgha anda
 jnbyggilse hulkin som är j mik ok jak j honum
 15 oc jnnelukte thik j sik han är aldra renastir ok
 faghirst oc stadhlicast Thy at han oppehallir al
 thing thy lica thik husins jnbyggjara blifuande
 ren ok ödhniuk

Scriptamal äru jdhkelica görande xx^m (Slutet
 20 af Rev. 12 i Latinska texten)

GWz son taladhe til sina brudh thetta rikit är
 blandat mz mangom syndom länge oplagdhom
 Ok thy mogho ey min ordh än här vpkoma ällir
 frwkt göra Swa som thw maa mz äptedöme vndir-
 25 standa Vm nakir färskir kärne vare plantadhär j
 jordhinne owir hulkin som nakat thunght laghe
 swa at han finge ey rättan opgang ther han plant-
 adhär vare tha letar han oc findir sik annarstadh
 j jordhinne opgang ok fästir sina rötir swa diwp
 30 lica ok stadhlica at han ey at enast gör faghirsta

frwkt, Vtan vpuäxer mz swa starkom bol at han
 bortrörir alt thz hans vpgang ok växst hindradhe
 Thanne kärnin teknar min ordh hulkin ey kunno
 än hafwa quämelikin opgang ok växst j thässa
 rike fore syndinna skuld Thy skulu the annar- 5
 stadz för oppinbaras til thäs thässa rikesins hårdzska
 oc jlzska minzskas at miskund ma j thy oppinbaras

Huru syndir standa mot gudz nadhom xxj^m
 (Rev. 13 i Latinska texten)

GWdh fadhír taladhe En herra var hulkom hans 10
 thiänare sagdhe See thin akar är örktir oc rötirna
 äru oprykta nar skal hwetit sas Herran sagdhe
 Än tho at rötirna äro oprifna tho blifwa än rotne
 stobba atir hulke som syndir skulä krossas vm 591
 varena aff räghn oc vädhir thy bidha tholomodhe- 15
 lica til sädhsins time kombir Thiänarin suaradhe
 hwat skal jak tha göra mällan vartiman oc sädha-
 timan Herran sagdhe jak veet fäm stadhír huar
 then som kombir til them han skal faa fämfalla
 frwkt vm han kombir reen oc tombir ok skildir 20
 vidh höghfärdh ok brännande j kärleek J första
 stadhenom var atirlukt kar oc ey atirlukt litit
 kar oc ey litit liwst kar oc skinande oc ey skin-
 ande tomt kar oc ey tomt J androm stadhenom
 föddis leon hulkit som syntis oc ey syntis hördhis 25
 oc ey hördhis hannadhis ok hannadhis ey kändis
 ok kändis ey hiöltz ok hiöltz ey J thridhia stadh-
 enom var klipt lamb ok ey klipt sarghat lamb oc
 ey sarghat ropande lamb oc ey ropande tholande
 lamb ok ey tholande döiande lamb ok ey döiande 30

J fiärdha stadhenom syntis ormbir hulkin som
 laa oc ey la rördhis oc ey rördhis hördhe oc ey
 hördhe saa oc saa ey kände ok kände ey J fämpta
 stadhenom var örn hulkin som flögh oc flögh ey
 5 hulkin som kom j then stadh aff hulkom ther
 han aldre bortgik hwiltis ok hwiltis ey opnyadhis
 oc opnyadhis ey gladdis oc gladdis ey hedhradhis
 ok hedhradhis ey

xxij^m (Expositio af Rev. 13 i Latinska texten)

- 10 GWdh fadhír taladhe thz karit ther jak thik aff
 sagdhe var maria joachims dottir oc christi man-
 doms modhír hon var atirlukt kar oc ey atirlukt
 atirlukt fore diäffenom oc ey fore gudhi thy at
 suasom strömen viliande jnga Älla inflyta j nokot
 15 kar som mot honum är sat ok ey formoghande
 leetar han tha annan jngang oc vtgang Swa girn-
 592 adhis diäfwllin hulkin som är lastanna strömbir
 mz allom fundom at nalkas marie hiärta, Vtan
 aldre gat han böght hánna hugh til minzsta synd
 20 thy at hon var atirlukt mot hans frestilsom oc
 mins anda strömbir hafdhe jnflötid j hánna hiärta
 oc opfylt hona mz alla nadha sötma Annantidh
 var maria mins sons dottir litit kar oc ey litit,
 litit for sina ödhmiukt stort kar oc ey litit j mins
 25 guddoms kärlek Thridhiatidh var maria tomt kar
 ok ey tomt Tompt aff allom fulom losta oc synd
 fwlt mz himerikis sötma oc allom godhleek Fiär-
 dhatidh var maria skinande kar ok ey skinande
 liwst oc skinande thy at huar siäl är faghír skap-
 30 adh aff mik Än marie siäl växste til alla dygdha
 klarhet oc fulkomnilse Swa at min son fäste sik

j hánna siál aff hwars faghrind himerike ok jordh-
 rike gladdis vtan ey var tho thetta kar skinande
 alla liwst när mannom thy at hon forsmadhe
 hedhír ok rikedoma Fämptatidh var maria rent
 kar oc ey rent Rent thy at hon var al faghír ok 5
 swa mykyn orenlikhet fanz ey i hánne som ens
 naals oddir matte fästas oppa Än ey var hon rent
 kar thy at hon föddis aff adams släkt [ok aff
 syndoghom tho afladh vtan synd] at min son skulle
 födhas aff hánne vtan synd thy hulkin som kombir 10
 til then stadhín ther maria var föd oc opfostradh
 han skal ey at enast rensas vtan han skal vardha
 kar til gudz hedhír Annar stadhín var bådhleem
 huar min son föddis sua som leon hulkin som
 hiöltz ok saas a mandomsins vāghna Än a gud- 15
 domsins vāghna var han osynlikin oc okändir
 Thridhi stadhín är kaluarie huar min son var
 sarghadhír oc dödhír swasom menlöst lamb a
 mandomsins vāghna Än a guddomsins vāghna
 var han opinlikin oc odödhlikin Fiārdha stadhín 20
 var yrtagardhin j hulkom som min sons graff var
 hwar han lagdhis swa som smällikin ormbir Ok
 la a mandomsins vāghna Än a guddomsins vāghna
 var han huarn stadh Fämpta stadhín var oliueti
 bārgħ aff hulko som min son flōgh swasom örn 25
 til himerikis a mandomsins vāghna huar han
 æuerdhelica var a guddomsins vāghna Han op-
 nyadhis ok hwiltis a mandomsins vāghna Än a
 guddomsins vāghna var han altidh hwil ok al
 tidh a then same Thy hulkin som ren kombir til 30
 thāssa stadhanna mz godhom ok skāllicom vilia
 han skal see oc smaka huru sötir jak gudh är

xxiij (Fjerde Boken, Kap. 141 slutet och 142 utom början)

SANKta birgitta sagdhe O herra gudh Jak hörir
 margh thing sätias mot paauanom at han skal ey
 koma til rom ok some sighia sik thz vara teet aff
 5 gudhi Var herra swaradhe J jeremia propheta
 daghom varo marghe false propheta hulkom som
 wrange oc orätuisse konungin trodhe oc trodhe ey
 prophetanom jeremia ok kom han for thy j fäng-
 ilse ok folkit mz honum Än haffdhe han trot en-
 10 sampnom jeremia tha hafdhe ey gudz wredhe
 komit owir han ok folkit Swa är ok nu thy at
 huat hällir snialle män allir drömara allir kötlike
 viner afaggia pauanom at koma til room tha skal
 jak gudh meera magha än the Ok jak skal ledha
 15 han til rom ok tho ey til thera hughnadh ther
 äptir taladhe var herra til gregorium paaua Hwi
 hatar thw mik swa mykit allir hui är thin dirwe
 swa mykin mot mik thin värzllike gardh röfwir
 min himerikis gardh thin höghfärdh röfwir min
 20 faar aff mik Ok thw gifwir kirkionna godz som
 mit eghit är thinom kötliko rikom vinom Ok
 skattir ok thwingir ther til thina fatika vndir-
 dana Jak lät thik koma til högxsta välde oc jak
 manadhe thik til thina siäla helso oc thu giällir
 25 mik thz atir for mina godhgerninga at mästa
 höghfärdh styrir j thinom gardh oc omättekil giri
 ok forbännadhir skörlifnadh ok värste swalgh ok
 594 rädhelikit okir Thw röfwir aff mik otalica siäla
 thy at thu sändir j häluitis eld alla flästa som
 30 koma til thin gardh Thu skulle vara mina faara
 gömare thy är thz thin last vm thw äst ey at-

uaktol vm thera siäla helso Nw än tho at jak
 matte thik fordöma a rätuisonna väghna tho manar
 jak thik for thina siäla helso at thw kom til rom
 rasklica Thy at sua mykyt raskare thw kombir
 swa mykit meer skal thik växsa digdhir ok mins 5
 hälgha anda gafwor oc min kärleek Kom thy ey
 mz höghfärdh oc värlzlike balle vtan mz alle ödh-
 miukt ok brännande kärlek Ok then tidh thu swa
 kombir tha opriff oc fordriff alla lasta j thinom
 gardh ok rör bort fran thik ok skil thik fra thina 10
 kötllica oc värlzlica vina raadhom ok fölgh ödh-
 miuklica mina vina raadhom ok opnya mina kirkio
 ok hälghan stadhga hulka som jak opbygde mz
 mit blodh Nw vm thu lydhir ey minom vilia som
 sakt är tha skal jak sätia thik aff thit ämbite mz 15
 skam oc blygdh ok wraka thik ok bortköra aff
 hinerikis äro Ok al the thing som thik äru til
 friidh oc hedhir skulu vara thik til forbannilse oc
 äuerdhelica skam Ok hwar häluitis diäfwl skal
 gripa stykke aff thine siäl Än tho at hon är 20
 ogripelik ok skal aldre forgaa alla opnötas Ok
 fore välsignilse skal thu opfyllas mz äuerdhelike
 forbannilse O huru länge skal jak thola thik
 olydhoghan alla huru länge skal thw framgang
 haua Tho hwaro manar jak thik än at thw om- 25
 vänt thik ödhmiuklica til mik ok lydh mit radh
 som är thin fadhír ok thin skapare tha vil jak
 taka vidhir thik som mildir fadhír ok göra misk-
 und mz thik ok välsigna thik ok klädha thik mz
 dyrom paaua klädhom ok föra thik j mik siäluan 30
 swa at thu skal vara j mik ok jak j thik ok thu 595
 skal äuerdhelica äras

Aff ene siäl som sigx huaa varit *sancte* birgitto husbonde *xxiiij^m* (Rev. Extrav. Kap. 56 i Latinska texten)

EN siäl syntis *sancte* birgitte sighiande Jak hawir
 5 kânt domarins rätuiso Än nu minzskas grumlik-
 hetin ok miskunnin nalkas Jak giordhe fäm syndir
 for hulka som jak hafdhe fore fullan jdhrugha
 Första är at jak syndadhe mykyt inz thom galna
 piltenom som thu känner glädhiandis ok lustandis
 10 j hans galno ok löghlico athäfwom Annat är at
 jak ey för än jak doo fult giordhe the ankione
 som thw wet fore thz godz som jak köpte aff
 hanne thy at jak glömde thz än hon kombir
 morghon til thik tha gält hanne swa mykyt som
 15 hon bedhis thy at hon bedhis ey meer än hon
 aghir huaa Thridhia var at jak swasom j kalzse
 lofwadhe honum at sta honum när j hans vidhir-
 thorft ther han tok sik aff dirwa oc satte sik mot
 konungenom ok laghomen Fiärdha var at jak
 20 jdhnadhe dysteran oc andra världinna fafängo
 meer fore rosn ok höghfärdh än fore nakra nytto
 Fämpta at jak var mykyt hardhir oc obönlikin
 enom riddirskaps manne at han skulle biltoghir
 dömas ok än tho at han hafdhe sik forbrutit tho
 25 var jak honum minna miskundsambir än jak skulle
 Tha sagdhe *sancta* birgitta O säl siäl Hwat vardh
 thik först til helso älla huat ma thik frälsa aff
 pinom han swaradhe Sæx thing holpo mik Först
 scriptamaal hulkit jak giordhe hwar fredagh tha
 30 jak scriptafadhir fik hauande fullan vilia at bätra
 mik Annat är at tha jak sat for rät j dom tha
 dömpde jak ej äptir manna vild ällir fore pänninga

giri vtan jak ranzsakadhe granlica alla mina doma
redhoboin at rätta mik vm jak viller foor Thridhia
At jak lydde minom mästara hulkin mik rädh at
halla mik fran mina hustru säng sidhan jak vndir- 596
stodh at lifuande barn var j hanna quidh Fiärdha 5
var at jak vaktadhe at jak skulle ey vara fatikom
thungir ok skadhelikin j gestning ok at jak skulle
ey koma mik j mang giäld Fämpta var thz atir-
hald som jak hafdhe j pelegrims färdh til sanctum
jacobum thy at jak drak ey j väghenom ther jak 10
hwiltis ok fore thetta atirhald skuld afskrapadhis
the langa bordhsätan som jak hafdhe ok the mang-
talan som jak tha jdhnadhe ok nu är jak vis a
mine helso än tho at jak är ey vis nar jak fräls
vardhir Siätta är at jak anduardadhe mina doma 15
them som jak trodhe rätuisa vara at the skullo
betala min giäld Ok for thy at jak räddis at
vardha mykyt giälskylughir thy atir anduard-
adhe jak konungenom sin häradhe at ey skulle
min siäl thola hardhan gudz dom fore them Än 20
for thy at jak ma nu bedhas hiälp bidhir jak thik
at thu lät sighia mässor vm eet helt aar aff vare
frwo sancta marie ok aff allom hälghom änglom
oc aff allom hälghonom ok fore alla cristna siäla
ok aff vars herra ok helara pino ihesu christi 25
Thy at jak hopas raklica fräls vardha ok var sär-
deles atuaktol vm fatikt folk ok spar ey at vt-
gifwa kar oc hästa oc annor tholik thing j hulk-
om jak mykyt lustadhis ok lat göra nakra kalka
vm thw format til gudz thiänist hulkit mykyt 30
hiälpir siälinne til helso Orörlikt godz atirlat
barnomen thy at ey sighir mik mit samuit at jak

hawir nakat aff them orätuislica aflat allir atir-
hollit fore androm ok ey haft ther til vilia

Aff varfru päning som kallas vazstena pänu-
ing xxv (Rev. Extrav. Kap. 32 i Latinska texten)

- 5 CHristus taladhe Jak är then som bödh abrahe
at offra sin son ey for thy at jak ey forewiste
hans lydhno vtan for thy at iak ville at hans vili
597 skulle tees oc kunnoghas äptirkomandom til at
göra tholkit sama Swa vil jak nu at landzsins
10 höfdhinge skal lata byggia klostir j mina modhirs
hedhir Thy ther til at synderna skulu minzskas
bedhis jak hiälp aff almoghanom til thäs sama
klostirsins fulkompnilse Ey swasom vidhirthorfw-
ande allir thiggiande mädhan jak är aldra thinga
15 herra vtan at thera vilia rasklikhet skal androm
kunnogh vardha Thy huar thän som är komin til
skällikhet ok forethänkir stadhlica at blifwa j jom-
frudom huat hällir han är man allir qvinna gifwe
en päning thz mynt som gänkt är samuledh then
20 som är j änkiodom Än then som är j hionalagh
gifwe twa päninga annan fore sik ok annan for
sina hustru til mina modhirs klostirs bygning Än
hulke som hua söner älla döttir som koma til
skällikhetz aar som är säxstan aar gifwe for huart
25 thera en päning at gudhlix kärlex ok lydhno frukt
maghe ökias j them Än renlifwis människior som
är klostir folk hulkit som äghir gifwa mik sik oc
sin thinga oc klärka hulke som äro mine vare frälse
ok samoleth alt thiänisto folk thy at the äta sit
598 30 brödh j sinom swet ok hua ey siälfv vald vm sik

xxvj.^m (Rev. Extrav. Kap. 31 i Latinska texten)

GWz son talar ey skal nakat vara scrifwat allir
malat a kirkionna væggiom Vtan at enast christi
pina ok hælghra manna biläte tha at opta hændir
at the som inga j kirkior lostas meer at see huat 5
scrifwat ok maalat är a väggene än the lostas j
gudz godh gärningom Kirkian skal haua thre dör
Förste skal kallas synda forlatilse dör ok gönom
hona skal värلز folk ingaa thy at huar then som
ingar gönom thässa dör mz jdhrugho hiarta ok 10
vilia at bättra sik han skal faa lisa ok lättilse j
frestilsom styrk til godha gerninga, gudhelikhet j
bönom synda forlatilse ok skällikhet j sinom ger-
ningom Thänne dör skal vara östantil thy at gudz
kärlekir skal thom oprinna som jnga gönom hona 15
ok rätta tro liws skal styrkias j them Annor
dörrin skal kallas miskuninna dör gönom hulka
bröðhrine skulu ingaa j sin kor thy at fore thera
tro ok böner skulo syndoghe män nalkas gudhi
ok rikesins stadhge bätre vardha oc gudz wredhe 20
blidhkas Thänne dör skal vara västan til thy at 599
fore thera böner skal diäfulsins vald dräpas ok
bortköras fran marghom at han maa ey swa mykyt
fresta ok skadha som han vil Thridhi dörrin skal
kallas nadha ok äro dör gönom hulka som syst- 25
irna skulu jngaa Thy at hwar the systir som
ingar mz jdhrugho hiarta ok fulkomplike akt at
thäkkias gudhi skal faa gudz nadh j thässe värld
ok thrifwas ok framga j dygdhom, Fa lisa j frest-
ilsom ok äro j himerike thy vare thässe dörrin 30

nordhantil Thy at sua som aldra ilzsko köld oppin-
baras aff diäflenom Swa skal fulstoplik välsignilse
ok thäs hæghe anda hiti ingiwtas j them som
inga gönom thässe dör oc gudhelix kärlex bränd-
5 aghe skal ökias j thom

Sequitur sextus liber

Texten till andra bandet är tryckt efter Kongl. Bibliotekets handskrift, med gammalt märke (Antiquitets-Arkivets) A 5 a, innehållande de åtta böckerna, hvilka bilda arbetets hufvudstomme. — Vid aftryckningen äro gjorda följande

Rättelser.

Sida	rad			
3	7	vini	rättadt från	vni
4	24	hiartat	»	» hartat
6	13	sandin	»	» standin (samma fel i C)
—	—	göri	»	» gori
8	26	lop	»	» löp
9	23	siälfuiliandis	»	» siäluliandis
13	1	äptir	»	» aptir Likaså 209 2
15	23	sik	»	» hik
18	13	gullit	»	» gillit
—	20	thridhia	»	» thidhia
20	10	han	»	» hon Likaså rad 13, 14 och 22 27
21	3	dömde	»	» dömdo
27	7	siälfuiliandis	»	» säluiliandis
30	4	ängxlas	»	» angxlas Likaså 224 24, 229 1,
36	10	folk	»	» falk [321 20
37	16	hörsi	»	» hörli
—	31	israels	»	» iraelis Likaså 38 17, 46 8, 234 4
38	17	kötlikit	»	» kotlikit
39	14	värizlikin	»	» varizlikin
—	29	iak tillagdt		
40	11	dröuilsa	rättadt från	dröuisa
41	25	miskuninna	»	» miskunna Likaså 108 23, 168 26,
43	12	xviiij tillagdt		[337 17
46	12	xix	rättadt från	xviiij
48	2	licammans	»	» licammas
—	5	j tillagdt		
—	—	xx	rättadt från	xix
53	21	xxij tillagdt		
54	15	som rättadt från	son	

Sida	rad			
55	28	mannom rättadt från	mannon	
56	10	lösarä	» »	lörä
58	16	manzs	» »	mazs
—	28	gömo	» »	gomo
59	6	sniällan	» »	sniällar
60	2	världinne	» »	varldinne
61	13	sätin	» »	satin
—	21	xxv tillagdt		
62	2	görande rättadt från	gorande	
—	19	bäzst	» »	bazst
—	27	TRäsins	» »	GRäsins
65	20	xxx	» »	xxvij
66	4	xxxi	» »	xxx
—	25	xxxij	» »	xxxj
67	23	xxxiiij	» »	xxxij
69	18	viste	» »	visse
70	32	fatikare	» »	fatike
71	24	scriptafadherne	» »	scriptafadherne
73	19	xxxiiiij	» »	xxxiiij
75	2	xxxv	» »	xxxiiiij
—	21	xxxvj	» »	xxxv
—	24	skällicom	» »	skallicom
76	19	xxxvij tillagdt		
77	18	xxxviij rättadt från	xxxvij	
—	19	glädz	» »	gladz Likaså 153 29
79	26	xxxix	» »	xxxviij
81	2	xl	» »	xxxix
82	20	xlj	» »	xl
83	9	xliij tillagdt		
—	22	xliij	»	
84	10	xliiij rättadt från	xliij	
—	12	storm	» »	starm
—	24	at höra är skrifvet två gånger		
85	17	efter byrias står Cap ^m xxxiiiij ^m som här är utelemnadt		
—	20	astunda rättadt från	astuda	
—	21	xlvj	» »	xliiij
88	28	hönonna rättadt från	hononna	
—	29	väriande är skrifvet två gånger		
89	19	xlx rättadt från	xlviij	
90	21	tha	» »	thu
91	21	nytta	» »	nyt
—	26	mot	» »	omot
—	31	jordhrike	» »	ordhrike
92	8	l tillagdt		

Sida	rad	
92	23	kroppanna rättadt från kroppinna
93	1	lj tillagdt
96	20	lij rättadt från l
98	30	orät » » orat
99	24	fradha » » frodha
101	17	liij » » lj
102	12	liiij » » lij
103	9	lv tillagdt
103	26	lvj »
104	1	lvij rättadt från lv
—	9	köteno » » koteno
106	19	höghfärdh » » hoghfärdh
107	26	mädhan » » madhan
109	16	ilzsko tillagdt (felar äfven i C)
110	13	lix rättadt från lvij
111	19	lx » » lix
—	22, 24	sargadhir » » sorgadhir
112	6	opnöttir » » opnottir
115	7	huxsar » » luxsar
116	20	lxij » » lx
—	30	skändagäst » » skändagäst
118	27	lxiiij » » lxj
120	2	saa » » faa (i både B och C)
123	9	lxiii » » lxij
—	21	besca » » bosca
124	16	lxv » » lxiiij
125	22	ridirnom » » ridirnon
126	5	värzlakin » » välzlakin
—	8	lxvj » » lxiiiij
127	6	födhe » » fodhe
—	14	frälst » » fralst
—	32	höghfärdhas » » hoghfärdhas
128	25	böghe » » boghe
137	23	höxstir » » hoxstir
143	25	gab » » gap
144	26	vagh » » vagh
148	1	kungöra » » kugöra
150	17	äptedöme » » äptetöme
—	21	siuke » » siuge
153	14	konungir » » gonungir
154	21	mynteno » » myndeno
155	5	lxxviiij tillagdt
156	20	badhe rättadt från badha
—	22	lxxix » » lxxviiij

Sida	rad			
158	19	lxxx rättadt från lxxix		
159	2	lxxxj tillagdt		
—	16	bör	rättadt från	bor
165	2	tol	»	» tokl
—	14	obryghdhilsom	»	» obryghdhilsem
—	17	huru	»	» horu
—	18	lxxxiiij	»	» lxxxij
—	29	äruodha	»	» äruodhe
166	27	skällikhet	»	» skällikhet Likaså 181 8
167	3	lxxxiiij	»	» lxxxiiij
—	17	vara	»	» vari
—	19	lxxxv	»	» lxxxiiij
—	29	optända	»	» optanda
168	24	lxxxvj tillagdt		
169	16	lxxxvij	»	
170	3	gläz rättadt från glaz		
172	24	tha	»	» tho
175	23	xc tillagdt		
176	15	thulughe rättadt från	thalughe	
177	19	alt	»	» at Likaså 178 2
178	19	minom	»	» ninom
—	31	nödhgadhiss	»	» nodhgadhiss
180	25	thine	»	» thime
181	12	os	»	» oc
—	17	xcv tillagdt		
190	14	höghfardh rättadt från	höghfardh	
191	2	hiordh	»	» hordh
—	6	afskrapat	»	» askrapat
—	17	astundar	»	» astudar
—	19	hallir	»	» hällir
193	20	stadhgadhe	»	» stadhgadho
194	11	aate	»	» atte
195	19	Cvij tillagdt		
202	3	förde rättadt från	födde	
204	11	andelikin	»	» anelikin
207	7	könit	»	» konit
208	29	oc sylff dubbelt skrifvet		
209	11	sköran rättadt från	sköron	
212	3	limi	»	» lmi
—	6	köt	»	» kot
215	13	Cxvij	»	» Cxvij
216	2	Cxvij tillagdt		
—	18	Cxix	»	
217	20	värildz rättadt från	värildz	

Sida	rad	
219	6	Vmuände rättadt från Vmuäde
—	8	ey tillagdt (felar äfven i C)
—	17	Thän rättadt från Than
—	20	Cxxij tillagdt
220	12	mz » (felar äfven i C)
—	—	mins rättadt från nins
—	17	Cxxij tillagdt
223	12	tholikit dubbelt skrifvet
224	18	ingjudz rättadt från inggiudz
227	23	hopas » » hōpas
229	6	äru » » aru
232	7	vände » » vānte
235	14	limmomen » » limmonen
236	24	thrutman » » thrutnan (enligt C)
—	31	gate » » gato
238	3	thera » » ther
239	17	siälfwiliandis » » siälwiliandis
244	12	ängsla » » angsla
—	13	iäfwadho » » iafwadho
—	23	Cxxxj tillagdt
246	9	thu rättadt från thy
—	20	öktis » » oktis
252	11	formagha » » formgha
—	22	vardha » » vardh
—	27	thäntidh » » thantidh
255	19	ä » » a
256	10	frälse » » fralse
257	1	lofwa » » lafwa
260	11	älla » » alla
261	10	kättarom » » rättarom
263	24	Cxliij tillagdt
264	27	fordärua rättadt från fordäruo
265	23	Cxliij » » Cxliij
266	22	korseno » » karseno
—	26	Cxlv » » Cxliij
267	12	vinna » » vima
—	26	höxstom » » hoxstom
268	5	störsto » » storsto
269	3	Cxlvj » » Cxlv
270	3	kötlikin » » kōtikin
282	2	thiäna » » thina
—	12	thiänara » » thiära
299	3	häfdhe » » häfde
—	24	städhär » » stadhär

Sida	rad			
300	22	fötslo	rättadt från	fotzslo
302	21	vårdhoght	»	» vårdhoghot
—	23	menlöso	»	» menloso
303	6	än	»	» an
304	4	städhias	»	» stadhias
305	5	hänt	»	» hant
307	12	hwazske	»	» hwäzske
—	27	ophoff	»	» hophoff
—	—	nämbir	»	» mänbir
—	29	snilleno	»	» snillena
309	3	han	dubbelt skrivet	
312	15	menlösonna	rättadt från	menlosonna
315	3	ödhkn	»	» odkn
—	21	är	tillagdt (felar äfven i C)	
—	23	ledhare	rättadt från	lethare
317	11	städz	»	» stadz
—	23	suarar	»	» suar
321	2	efter thy är ett öfverflödigt veet	utelemnadt	
—	28	fölghiande	rättadt från	föghiande
323	32	vtualdom	»	» vtualdo
324	17	tio	»	» dio
—	20	tilbör	»	» tilbor
325	26	alt	»	» al
326	20	göra	»	» gora
327	11	varit	»	» vart
329	10	Gwdh	»	» Gwz
—	28, 29	sarghat	»	» farghat
331	8, 9	en i handskrifterna öfverhoppad rad ok aff syndoghom		
—	20	tho afladh vtan synd är af utg. tillagd enligt Latinet		
—	20	odödhlikin	rättadt från	ododhlikin
332	1	xxijj	tillagdt	
—	7	wrange	rättadt från	warnge
334	9	galno	»	» galmo

for
the
me

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

MAR 30 1943

